

ŠVP ZV ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

ŠVP ZV Základní škola Břest okres Kroměříž

Cestou klikatou, dlouhou, kráčíme krok za krokem...

Společně to zvládneme..

➤ Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy a ŠVP	5
2.1. <u>Charakteristika školy</u>	5
2.2. <u>Splupráce s dalšími institucem</u>	6
3. Charakteristika ŠVP	7
3.1. <u>Motivační název ŠVP</u>	7
3.2. <u>Výchovné a vzdělávací strategie</u>	8
3.3. <u>Výchova a pomoc žákům</u>	12
3.3.1. <u>Vzdělávání žáků se spec. vzd. potřebami a žáků mim. nadaných</u>	12
3.3.2. <u>Vzdělávání žáků se zdravotním postižením</u>	12
3.3.3. <u>Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním</u>	13
3.3.4. <u>Vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných</u>	13
3.3.5. <u>Vzdělávání žáků mimořádně nadaných</u>	14
3.4. <u>Začlenění průřezových témat</u>	15
4. Učební plán	18
4.1. <u>Celkový</u>	18
4.1.1. <u>I. stupeň</u>	18
4.1.2. <u>II. stupeň</u>	19
4.2. <u>Ročníkový</u>	20
4.2.1. <u>I. stupeň</u>	20
4.2.2. <u>II. stupeň</u>	21
5. Učební osnovy	22
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	22
5.1.1. <u>Český jazyk a literatura</u>	27
5.1.2. <u>Anglický jazyk</u>	62
5.1.3. <u>Německý jazyk</u>	106
5.2. Matematika a její aplikace	122
5.2.1. <u>Matematika</u>	122
5.3. Informační a komunikační technologie	163
5.3.1. <u>Informatika</u>	163
5.4. Člověk a jeho svět	186
5.4.1. <u>Člověk a jeho svět</u>	186
5.5. Člověk a společnost	218
5.5.1. <u>Dějepis</u>	219
5.5.2. <u>Výchova k občanství</u>	235
5.6. Člověk a příroda	261
5.6.1. <u>Fyzika</u>	262
5.6.2. <u>Chemie</u>	288
5.6.3. <u>Přírodopis</u>	306
5.6.4. <u>Zeměpis</u>	338
5.7. Umění a kultura	372
5.7.1. <u>Hudební výchova</u>	373
5.7.2. <u>Výtvarná výchova</u>	396
5.8. Člověk a zdraví	425
5.8.1. <u>Výchova ke zdraví</u>	426
5.8.2. <u>Tělesná výchova</u>	444

5.9. <u>Člověk a svět práce</u>	506
5.9.1. <u>Člověk a svět práce</u>	506
5.10. <u>Volitelné vzdělávací předměty</u>	533
5.10.1. <u>Komunikace a média</u>	533
5.11. <u>Nepovinné vzdělávací předměty</u>	538
5.11.1. <u>Náboženství</u>	538
6. <u>Hodnocení výsledků vzdělávání žáků</u>	574
6.1. <u>Autoevaluace školy</u>	574
6.2. <u>Evaluační standardy</u>	576
6.3. <u>Hodnocení výsledků vzdělávání žáků</u>	579

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: ***P a l e t @***

Číslo vzdělávacího programu ŠVP ZV - 1.5

Platnost od 1.IX. 2023

Předkladatel:

Název školy	Základní škola Břest, okres Kroměříž
IZO	600118479
REDIZO	600118479
IČ	70991251
Adresa školy	Břest 61; 768 23
Datová schránka	9vh28bc
Ředitel	Mgr. Vladimír Žůrek
Kontakty	e-mail: reditel@zsbrest.cz ; zs@zsbrest.cz tel.: +420573354031
Koordinátor	Mgr. Vlastimila Kohnová
Kontakty	e-mail: zs@zsbrest.cz tel.: +420573354031
www	www.zsbrest.cz

Zřizovatel:

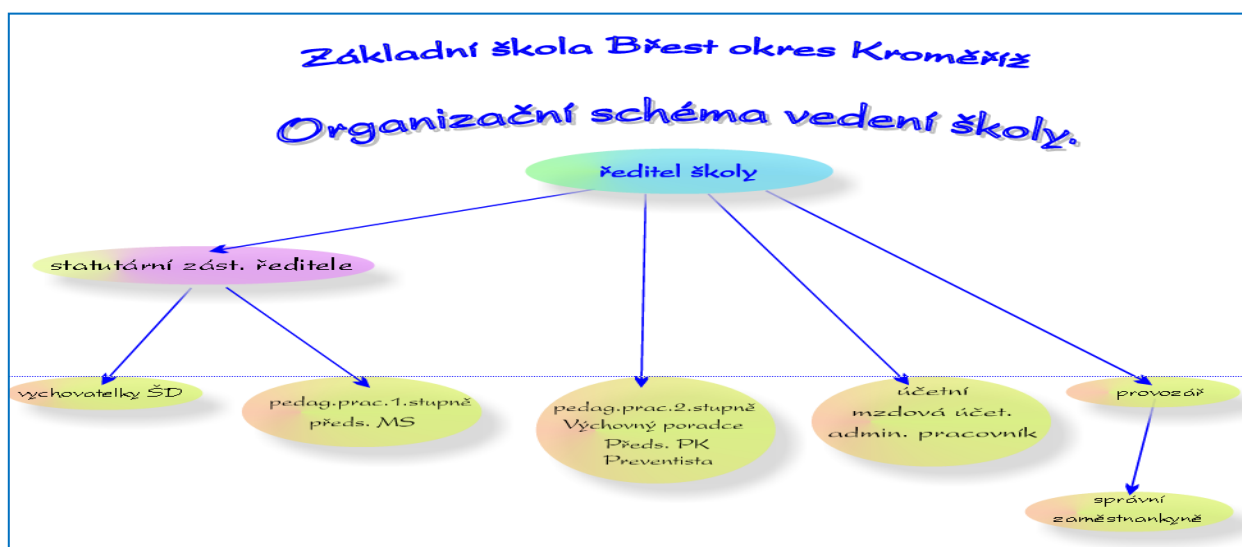
Zřizovatel	Obecní úřad Břest
Adresa zřizovatele	Břest 87, 768 23
Kontakty	e-mail: urad@obec-brest.cz tel.: +420573354045
Datová schránka	t36bfbz
www	www.obec-brest.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP

2.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše škola je školou úplnou, to znamená, že výuka probíhá v devíti postupných ročnících. Jedná se o školu vesnickou více méně rodinného typu, kde se všichni dobře znají. Sídlíme v budově, která byla postavena v roce 1904 a od té doby vždy sloužila a slouží ke vzdělávání a výchově dětí. Kapacita školy je 180 žáků. V současnosti není kapacita naplněna. Školu navštěvují kromě žáků břestských žáci ze tří spádových obcí, a to ze Skaštic, z Kyselovic a od pátého ročníku ze Žalkovic. Škola má 9 tříd, od každého ročníku jednu a dvě oddělení školní družiny.

Škola je propojena elektronickým informačním systémem. Vnitřní informační systém je

zajištěn internetovým propojením mezi vedením a všemi pracovníky, informační tabulí, pravidelnými organizačními poradami a individuálními pohovory se zaměstnanci školy. Vnější informační systém je zajištěn formou různých kontaktů především s rodiči, pravidelnými konzultačními dny, obecní vývěskou, webovými stránkami, písemnou korespondencí a častými individuálními pohovory s pozvanými rodiči. Přenos informací zajišťuje také školní časopis, který je vydáván školním parlamentem. Propojení škola – obec - rodičovská veřejnost zajišťuje pravidelně se scházející Školní rada.

2.2. VYBAVENÍ ŠKOLY

K dispozici máme devět tříd, školní družinu se dvěma odděleními odpoledního provouzu a jedno oddělení ranní, počítačovou učebnu s odpovídajícím vybavením, učebnu výtvarné výchovy, třídy vybavené dataprojektory napojenými na internet, dílny, keramickou dílnu s pecí a hrnčířskými kruhy, školní klubovnu, školní kuchyňku, k výuce tělesné výchovy a ke sportovním aktivitám máme k dispozici sportovní halu a sportovní areál, které jsou v majetku obce ale škola je využívá bezplatně. Pro pedagogy je k dispozici prostorná sborovna, kde se setkávají všichni učitelé. Kabinety jsou určeny především pro uskladnění školních pomůcek a sbírek. Postrádáme odborné učebny, jak přírodovědnou, tak jazykovou. Toto se snažíme kompenzovat alespoň vybavením tříd jako tříd poloobdobných, vybavených názornými pomůckami (software, nástěnné obrazy, video). Hygienické a sociální zařízení je na dobré úrovni, v roce 2020 došlo k celkové rekonstrukci a renovaci vybavení. Školní jídelna, která je v areálu školy je samostatný právní subjekt. Veškeré vyučovací pomůcky, které má škola k dispozici jsou bohatě ve výuce využívány. Počítačová učebna je žákům přístupná i mimo vyučování, ve vymezeném čase.

2.2.1. MIMOŠKOLNÍ ČINNOST

Nabídka mimoškolní činnosti je velmi pestrá a bohatá. V nabídce je celá řada dalších akcí sportovních, společenských, turistických, kulturních, sportovně – branných, ekologických, atd.. Při organizování mimoškolní činnosti spolupracujeme s mateřskými školami, se kterými máme uzavřenou dohodu o spolupráci. Škola má svoji obecní vývěsku, kde informujeme občany Břestu o své činnosti. Prostřednictvím pravidelně obměňovaných webových stránek může každý získat informace o dění ve škole.

2.2.2. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Podmínky ke vzdělávací činnosti se dají hodnotit jako dobré. Pedagogický sbor, který tvoří 12-15 učitelů, je stabilizován. Na škole podobného typu jako je naše nelze zajistit plnou aprobovanost výuky všech vyučovacích předmětů. Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %. Vedení školy podporuje odborný růst učitelů a snaží se pro ně vytvářet potřebné podmínky, učitelé jsou motivováni k doplňování a rozšiřování kvalifikace.

Na škole pracuje výchovný poradce, který má na starosti profesní orientaci (Kariérové poradenství) a problematiku žáků vyžadujících zvláštní péči. Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Dále pak preventista, který se zabývá sociálně patologickými jevy a jejich prevencí. Preventista vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci.

Školního psychologa škola v současné době nemá.

Správní zaměstnanci školy se podílí na vytváření dobrých pracovních podmínek ve škole.

2.3. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Škola se nachází v místě s bohatou kulturní tradicí. Působí zde několik institucí, se kterými škola pravidelně spolupracuje v rámci projektové výuky nebo exkurzí. Dále škola spolupracuje s místními mateřskými školami Břest, Skaštice, Kyselovice a Žalkovice. obec/město: Škola spolupracuje se zřizovatelem a s obcí Břest. Do školy spádově patří žáci z obcí Skaštice, Žalkovice a Kyselovice. Všechny obce spolupracují se školou nejen na aktivitách školy, ale i na volnočasových aktivitách.

školská rada: Školská rada má zastoupení ze všech obcí. Pravidelně se schází a škola se školskou radou spolupracuje. Školská rada zve na své jednání také ředitele školy.

školské poradenské zařízení: Škola spolupracuje se všemi poradenskými zařízeními, kam dochází její žáci. Pravidelně konzultuje svoji práci s těmito zařízeními.

2.3.1. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Společné akce žáků a rodičů: konzultace dětí a rodičů s učiteli u daného předmětu, ostatní slavnosti, projektové dny, třídní schůzky, vánoční slavnost.

Pravidelné školní akce: den otevřených dveří, jarmark, prohlídka školy.

2.3.2. DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Škola se zapojuje do projektů, které jsou jí nabízeny. Jsou to projekty Ovoce do škol, Doučování žáků, Rozvojové programy jako jsou Šablony.

V současné době se škola neúčastní žádné mezinárodní spolupráce ale plánujeme se do mezinárodního projektu zapojit v rámci možností.

3. MOTIVAČNÍ NÁZEV ŠVP

Motivační název: **P a l e t @**

Život je ve své mnohotvárnosti pestrý jako paleta malíře, na kterou malíř zpočátku klade jen základní barvy, posléze barvy míchá, vzniká celá řada kombinací barev a jejich různých odstínů. Proto jsme si také zvolili název našeho Školního vzdělávacího programu – P A L E T @. Ve škole také zpočátku klademe základy pro formování budoucí osobnosti, později se poznání vyvíjí, rozšiřuje a život se objevuje v celé své mnohotvárnosti, pestrosti, složitosti, klade před člověka řadu každodenních komplikovaných situací a složitých řešení, které nemůže bez patřičných kompetencí úspěšně řešit.

P	POZNÁNÍ	poznání se ve svých základech odvíjí se od praktického poznávání. Proto prvek názornosti hraje v dětském věku rozvíjejícího se poznání hlavní roli
	PŘÁTELSTVÍ	kamarádské vztahy, upřímnost, vzájemná pomoc a tolerance, spolupráce to jsou hodnoty, jejichž základy chceme v kolektivu tříd a celé školy podporovat
A	AKTIVITA	aktivní přístup k veškeré lidské činnosti, tedy i k učení, vyvolán patřičnou motivací je základem úspěchu a správných řešení
L	LEGRACE	neboli humor je kořením života a neměl by chybět v žádné škole, v žádné vyučovací hodině
E	EKOLOGIE	oblast lidské existence, kterou v současné době člověk nejvíce ovlivňuje a stává se pro lidstvo stěžejní otázkou
T	TVOŘIVOST	činnost charakteristická jen pro lidskou bytost, kterou člověk přetváří svět
@	KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	počítače, informace, moderní počítačové technologie, nebývale rychlý rozvoj vědy, hromadění nových poznatků

3.1. Charakteristika ŠVP

Rozhodli jsme se pro všeobecné zaměření našeho vzdělávacího programu. Náš školní vzdělávací program je výsledkem dlouhodobé a společné práce všech pedagogických pracovníků. Při jeho tvorbě jsme se snažili vycházet z podmínek školy, a to jak v oblasti skladby žáků, tak i skladby pedagogického sboru i z místních podmínek. Naším cílem bylo vytvoření smysluplného programu, ve kterém by vše mělo svůj smysl a logiku, a směřovalo vše k jasnému cíli - přispět k rozvoji klíčových kompetencí žáka:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a interpersonální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní

Především nám jde o to, co nejvíce přiblížit žáky praktickému životu, a to na základě diferencovaného přístupu ke každému žákovi dle jeho schopností či možností. Koncepce školy vyjadřuje dlouhodobý záměr, cíl, ke kterému se chceme propracovat. Konkretizace cíle se rozpracovává v ročních plánech práce, které některé záměry mohou upřesnit, doplnit, popř. aktualizovat. Naše koncepce si klade za cíl změnit tradiční chápání funkce školy. Ve

své podstatě jde o to, že zprostředkování získávání vědomostí, či zapamatování si určité sumy vědomostí patří již minulosti i když každý pedagog chápe, že bez určité sumy základních znalostí nelze další poznání rozvíjet.

Naše vize je taková, že naše škola se musí stát místem, které žáka motivuje a podporuje jej ve snaze k aktivnímu učení, rozvíjí adekvátně jeho individuální schopnosti, kultivuje jeho charakter i postoje. Aktivní učení musí vyústit v získání pro život důležitých dovedností učit se řešit problémy, ovládat sociální dovednosti, získat zdravé sebevědomí, pomáhat lidem, vážit si práce jiných, myslet kriticky a mít schopnost realistiky ohodnotit sebe i svoji práci. Realizace naší koncepce se neobejde bez bezprostřední a intenzivní spolupráce s rodiči. Dosavadní vstřícnost ze strany školy nemá u řady rodičů adekvátní odezvu v projeveném zájmu o vzdělávací i výchovné problémy svých dětí.

Škola se stane nejen institucí, která je zdrojem informací, ale i místem, kde se realizuje něco nového, netradičního, místem pro spolupráci jak vnitřní, tak i navenek vůči rodičům a obcím, místem, kde pěstujeme pěkné mezilidské vztahy, jsme k sobě upřímní a kde vládne pohodová rodinná atmosféra.

3.2. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

3.2.1. Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

Výchovné a vzdělávací strategie jsou souborem postupů, metod, pravidel, aktivit a akcí, které přispívají k rozvoji klíčových kompetencí žáků. Procházejí napříč školou, jsou nabízeny všem žákům, určují těžiště a důrazy vzdělávacího programu Základní školy Břest.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří

v dalším průběhu života. Úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání, nelze ještě považovat za ukončenou, ale získané klíčové kompetence tvoří neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a do pracovního procesu.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční, mají nad předmětovou podobu a lze je získat vždy jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Proto k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu ŠVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

Čím škola rozvíjí a naplňuje žákovy kompetence na úrovni základního vzdělávání:

3.2.2. KOMPETENCE K UČENÍ

Kompetence k učení budou naplňovány individuální prací s osobností každého žáka s maximalizací šance na úspěch. Důležitou částí bude i podpora v oblasti sebehodnocení. Motivace k učení bude podpořena takovými formami práce, aby se žáci při školní práci seberealizovali a dostatečně si uvědomovali důležitost své práce.

Škola/pedagog:

- vede žáka výběru a využívání vhodných způsobů, metod a strategií učení,
- využívá pro výuku výukové programy na školní počítačové síti
- motivuje žáka k plánování, organizaci a řízení vlastního učení,
- rozvíjí ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vede žáka k vyhledávání a třídění informací
- vede žáka k efektivnímu využívání procesu učení, tvůrčím činnostem v praktickém životě
- vyžaduje, aby žák operoval s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,
- vytváří situace, kdy žák propojuje poznatky do širších celků, uvádí věci do souvislostí, z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- vede žáka k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, a k vyvozování závěrů pro využití v budoucnosti
- motivuje žáka k poznávání smyslu a cílů učení, k pozitivnímu vztahu k učení,
- vede žáka k posuzování vlastního pokroku a k určování překážek či problémů bránících učení,
- vede žáka k plánování a způsobům jak zdokonalit proces učení,
- vybízí žáka kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.
- nabízí různé zdroje informací
- při osvojování nového učiva vychází učitel ze světa, který je žákovi blízký a známý (postup od známého k neznámému)
- vede žáka k využívání mezipředmětových vztahů
- vytváří prostředí podnětné pro experiment, improvizaci,
- podporuje činnostní učení žáků

3.2.3. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Kompetence k řešení problémů budou rozvíjeny formou práce s více datovými zdroji, s ohledem na učení v souvislostech. Výukou budou prolínat mezioborová témata a úlohy. Naplnění kompetencí podpoříme maximálním zpřístupněním zdrojů informací – publikace, internet ve

společných prostorách školy, spolupráce s knihovnou a školami v regionu. Nedílnou součástí práce bude tvořit podpora žákovských aktivit – projektů, průzkumů, olympiád atd.

Škola/pedagog:

- vede žáka ke vnímání nejrozličnějších problémových situací ve škole i mimo ni, rozpoznání a pochopení problému,
- vybízí žáka k přemýšlení o nesrovnalostech a jejich příčinách, k promýšlení a plánování způsobů řešení problémů a k využívání vlastního úsudku a zkušeností
- umožňuje žákovi vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů,
- motivuje žáka nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- podporuje žáka v samostatném řešení problémů, a volbě vhodných způsobů řešení
- vede žáka ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů,
- vybízí žáka k praktickému ověřování správnosti řešení problémů a k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vede žáka ke kritickému myšlení, k uvážlivým rozhodnutím
- učí žáka obhájit svá rozhodnutí, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a za výsledky svých činů zhodnotí

3.2.4. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Kompetence komunikativní jsou rozvíjeny v rámci společných aktivit mezi žáky, společnými činnostmi s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Žáci obhajují a argumentují s pomocí vhodných forem svůj názor a zároveň poslouchají názorů ostatních. Sebereflexe názorů slouží k jejich třídění a korekci. Aplikace dovedností vede k efektivnější práci na společných projektech.

Škola/pedagog:

- vybízí žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu
- učí žáky vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- vede žáky k naslouchání promluvám druhých lidí, k porozumění jim, k vhodným reakcím na ně
- umožňuje žákům účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- vede žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, k přemýšlení o nich, k reakcím na ně a k tvořivému využívání ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- umožňuje žákům využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- vede žáky k navazování kontaktů s vrstevníky, ke komunikaci prostřednictvím příslušným programů
- motivuje žáky využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- vede žáky k samostatné diskusi o svých výkonech a výkonech svých spolužáků

3.2.5. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Kompetence sociální a personální prohlubujeme při skupinových pracích žáků, při vzájemné pomoci při učení. Sociální kompetence učíme na praktických úkolech (Ov, Tv, Pč, specializované výjezdové akce typu preventivních programů, LVVZ apod.). Usilujeme o střídání žákovských rolí ve skupině. Formulace společně dohodnutých pravidel chování vede žáky k jejich respektování a zároveň k dodržování kladných vztahů ve skupině. Žáci se učí pracovat v žákovské samosprávě.

Škola/pedagog:

- vybízí žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu, k pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce

- vede žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu, k přispívání k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k poskytnutí pomoci nebo
- motivuje žáky k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- vybízí k efektivní spolupráci s druhými při řešení daného úkolu, k ocenění zkušenosti druhých lidí,
- vede žáky k respektu různých hlediska a k poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří u žáka pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učí žáka ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

3.2.6. KOMPETENCE OBČANSKÉ

Kompetence občanské vycházejí z průběžného poznávání a aplikace práv, odpovědnosti a povinností žáka v běžném životě. Tomu též pomáhají znalosti kulturních a historických tradic území, které žáci poznávají a to v hierarchickém řazení: obec, místní region, okres, kraj, Česká republika, Evropa, svět.

Škola/pedagog:

- vede žáky k respektu přesvědčení druhých lidí, k pochopení jejich vnitřních hodnot, k odmítání útlatku a hrubého zacházení k uvědomění si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- vede žáky k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vybízí žáky k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- vede žáka k zodpovědnému rozhodování se podle dané situace, k poskytnutí účinné pomoci dle svých možností a k zodpovědnému chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- vytváří u žáka postoje, které respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví,
- vede žáka k pozitivnímu postoji k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost a aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit
- pomáhá žákovi chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

3.2.7. KOMPETENCE PRACOVNÍ

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme různými formami práce: třídní či celoškolní projekty, skupinové nebo individuální činnosti s důrazem na hodnocení a sebehodnocení. Znalost pracovních postupů a jejich aplikace společně s reflexí zkušeností okolí upevňuje získané vědomosti, dovednosti a návyky.

Škola/pedagog:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- nutí žáky dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky, adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vede žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- motivuje žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- pomáhá žákům činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- vede žáky k rozvoji svého podnikatelského myšlení, k orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci
- objasňuje žákům podstatu, cíl a riziko podnikání

3.2.8. Kompetence digitální

Kompetence digitální rozvíjíme tak, že žáky při výuce vedeme tak, aby používali digitální zařízení, aplikace, služby, aby si díky nim uměli zjednodušit práci. Učíme je získávat a vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. Vedeme je k tomu, jak volit vhodné postupy, způsoby a prostředky. Seznamujeme žáky s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví. Učíme je předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat. Vedeme žáky k informatickému myšlení za pomoci robotických hraček a stavebnic a vhodných softwarových aplikací.

Vedeme žáky k etickému jednání při sdílení informací a komunikaci v digitálním prostředí.

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3. VÝCHOVA A POMOC ŽÁKŮM

3.3.1. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Školský zákon definuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jako žáky:

- se zdravotním postižením (mentální, tělesné a smyslové postižení, autismus, vady řeči, vývojové poruchy učení a chování)
- zdravotním znevýhodněním (oslabení, dlouhodobá nemoc, poruchy vedoucí k poruchám učení a chování)
- sociálním znevýhodněním (nízké sociálně kulturní postavení rodiny, ústavní výchova, ochranná výchova, azylanté a účastníci řízení o udělení azylu).

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělání, které odpovídá jejich potřebám a možnostem (přiměřený obsah, vhodné formy a metody práce), na vytváření podmínek pro takové vzdělávání, poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek, asistenta pedagoga (ve specifických případech).

Usilujeme o minimalizaci znevýhodnění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Vytváříme pro ně co možná nejméně omezující prostředí. Spolupracujeme s dalšími odborníky a umožňujeme žákům dle individuální potřeby specializovanou péči. Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, sociálním znevýhodněním i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Speciální pedagog ve spolupráci s třídním učitelem zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Žáky s vývojovými poruchami učení posíláme se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do školského poradenského zařízení. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením i žáci mimořádně nadaní jsou integrováni v rámci běžných tříd. Na základě

odborného posudku poradenského pracoviště speciální pedagog, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

3.3.2. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, jsou posíláni se souhlasem zákonného zástupce na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny. Na základě vyšetření a doporučení poradny (PPP, SPC) jsou tito žáci integrováni v běžných třídách. V případě, že instituce doporučí žákovi vzdělávání podle individuálně vzdělávacího programu (IVP), bude jim na žádost zákonných zástupců tento plán vypracován a žák bude podle něj v průběhu školního roku vzděláván na základě vzájemné dohody mezi ředitelstvím školy a zákonnými zástupci. Tento IVP je během školního roku průběžně kontrolován, je hodnocen jeho přínos pro žáka, případně doplňován nebo upravován podle vzdělávacích potřeb dítěte. Zákonní zástupci jsou s těmito skutečnostmi vždy seznamováni.

Ve škole pracuje výchovný poradce, který spolupracuje s třídními učiteli a jednotlivými vyučujícími. Všichni se podílí na tvorbě PLPP, jejíž forma je písemná i elektronická. Za tvorbu zodpovídá výchovný poradce společně s třídním učitelem.

V procesu vytváření klíčových kompetencí je kladen zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel stanovuje se žáky přesná pravidla chování a způsob komunikace s tímto žákem ve třídě i mimo vyučování.

Obecné podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem, zdravotnickým zařízením (diagnostika, doporučení pro výuku, úprava školního prostředí, příprava na povolání)
- připravenost učitelů na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- úzká spolupráce vyučujících se speciálním pedagogem, výchovným poradcem a spolupráce pedagogů se zákonnými zástupci
- vypracování individuálního vzdělávacího plánu, jeho dodržování a vyhodnocování
- vhodná organizace výuky
- umožnění žákovi používat vhodné relaxační a kompenzační pomůcky
- respektovat zdravotní stav jedince
- podporovat nadání a talent žáka
- při hodnocení zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění
- zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků

V případě potřeby je nutné zajistit asistenta pedagoga, využít možností snížení počtu žáků ve třídě a spolupracovat s dalšími odborníky – logopedem, psychologem, psychiatrem, neurologem apod.

3.3.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

U žáků se zdravotním postižením jsou realizovány změny v učebním plánu, týkající se omezení nebo osvobození z hodin tělesné výchovy, případně omezení v jiných vyučovacích předmětech, dle potřeby a aktuálního stavu.

Hodnocení žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním probíhá v souladu s § 16 a § 51 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon). Je využíváno také jiných možností hodnocení těchto žáků a je postupováno individuálně podle druhu a rozsahu poruchy.

3.3.4. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SOCIÁLNĚ ZNEVÝHODNĚNÝCH

Jedná se o žáky z různých menšin u nás žijících, žáci přicházejících k nám v rámci migrace nebo žáci se sociálně nízkým a kulturním znevýhodněním. Někteří z těchto žáků se bez závažnějších problémů integrují do běžné školy. Mezi žáky se sociálním znevýhodněním patří žáci

z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením, kteří jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, jako je např. zneužívání návykových látek apod. Proto je nezbytné i všem těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují. Hlavním problémem je nedostatečná znalost jazyka. Prvořadou pozornost u těchto žáků je nutné věnovat osvojení českého jazyka, zajistit možnost získávat také informace, které jim umožní budování své vlastní identity. Je potřebné doplnit vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. V rámci možností škola vypracuje pro tyto žáky individuální vzdělávací programy, které jim maximálně vyhovují.

Speciálně pedagogickou péči řeší výchovný poradce školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště, z koncepce a podmínek školy. Výchovný poradce podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP. Podmínky a situaci žáků se sociálním znevýhodněním konzultujeme s příslušnými odbornými orgány (OSPOD, sociální odbor MěÚ...). Na základě společného šetření je stanovena nejefektivnější strategie.

Zajištění péče:

- učitele, případně asistenta pedagoga, který své žáky a jejich rodinné prostředí dobře zná, volí vhodné přístupy a vytváří ve třídě i škole příznivě společenské klima
- individuální péči
- odlišné metody a formy práce
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- spolupráci s psychologem, sociálním pracovníkem, příp. s dalšími odborníky

3.3.5. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Jedním z cílů výchovně vzdělávacího procesu na ZŠ Břest je vytvořit vhodné podmínky a dostatek motivace pro talentované a mimořádně nadané žáky. Jedná se o odvětví pedagogiky, které si žádá individuální přístup k žákovi a klade vysoké nároky na přípravu učitele, pro kterého je tato činnost zároveň i velkou výzvou. Aktivitu budou koordinovány ve spolupráci s výchovným poradcem školy.

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V oblastech nadání jsou na žáky vyučujícími kladeny vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem, jsou vedeni k vzájemnému učení spolužáků, k získávání a ověřování poznatků z různých pramenů. Žáci mohou, pokud o to projeví zájem, navštěvovat vyučovací hodiny ve vyšších ročnících, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou zapojováni do aktivit organizovaných školou a do reprezentace školy. Pro rozvoj jejich nadání jsou žákům doporučovány další mimoškolní aktivity.

Zajištění péče:

- možností projeviti svůj talent řešením náročných úkolů a problémových úloh přímo ve výuce i prostřednictvím odborných prací a projektů, kde jsou pověřováni vedením a řízením skupin
- účastí žáků na interních i meziškolních soutěžích a kláních
- prostřednictvím aktivit rozšiřujících učivo v jednotlivých předmětech

3.4. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	Vv	Aj , Hv , Vv , PČ	PČ	In , VI , Vv		In , Čj , D , Fy , Př , Z , Tv , PČ	M , Př , Tv	In , M , Vo , Fy	Z , Vkz
Sebepoznání a sebepojetí	Hv		Hv , Vv , Tv		Pří , VI , Vv	In , Vv , PČ		In , Čj , Vv , PČ	Čj
Seberegulace a sebeorganizace	Tv	Čj , Vv , Tv		In , Čj , PČ	Čj , Tv			Čj , Vo	In , Čj , M
Psychohygiena	Vv	Vv	Prv , Hv , Vv	In , Tv	In , Hv	In , Tv	M , Vv , Tv	In , Fy	Vkz
Kreativita	Vv , PČ		Vv , Tv	In , Hv , PČ	In , Hv , Vv		Čj , Fy	M	In
Poznávání lidí		Prv , Hv	Aj	In	In	In , Čj , Aj	Aj	Aj	
Mezilidské vztahy	Aj , Prv		Tv	In , VI	Pří , Hv , Tv		Čj , Hv	In , Vo	Čj , Vkz
Komunikace	Čj , Aj	Čj , Prv , PČ	Čj , Aj , Prv , PČ	In , Aj	In , M , Tv	Fy , Hv	In , Čj , Aj , Nj	Čj , Aj , Nj	In , Čj , Aj , Hv
Kooperace a kompetice	PČ	Aj	Čj	Aj , Hv , Tv , PČ		Čj , Hv		In , Vv , Tv	Čj , Tv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M	M , Prv	M	In , M , Pří , Tv	In , M , PČ	M	In , Vv , PČ	In , Čj , D , Vo , Ch , Př , Vv , Tv , Vkz	In , Ch , Tv , Vkz
Hodnoty, postoje, praktická etika			Vv	Vv	M	In , Př	In , D , Vo	Čj , Vo , Př	In , D , Z

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	Čj , M , Hv	Prv , Vv , Tv	Prv , Tv , Pč	In , Čj , Aj , M , Pří , VI , Vv	In , Čj , Aj , M , Tv	Čj , D , Hv , Tv , Pč	In , Tv	Vo , Tv , Vkz , Pč	D , Vv , Tv , Vkz
Občan, občanská společnost a stát			Čj , Prv , Hv	Hv		Vo , Vv	Čj , D , Z , Hv	Čj , D , Vo , Z	In , Z
Formy participace občanů v politickém životě	Prv							Vo	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		Čj , M		VI		D , Vo		Čj , Z	Čj
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá	M			VI	Hv	M , D , Př	Čj , Z , Hv , Nj	Fy , Ch , Z , Vkz	Aj , D
Objevujeme Evropu a svět	Aj , Prv		Prv	In , Čj , Pří , Vv		In , Z , Tv	Aj , D , Z , Tv , Nj	Čj , Aj , D , Z , Hv , Tv , Nj	Čj , Vo , Fy , Hv , Tv , Nj
Jsme Evropané	Čj , Aj , Hv	M , Prv	Čj , Tv	Aj	In , Čj , Aj , VI	Aj , Vv		In , Čj , Z	Z , Nj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní difference	Čj	Čj , Aj	Hv	Čj , M		Aj , D , Vv	Z	Z , Nj	Čj , Vo , Hv
Lidské vztahy	Aj	Prv	Tv	Tv	In , Vv , Tv	In , Čj , Vo , Hv , Vv , Tv	Tv	In , Čj	In , Vo , Vv , Vkz
Etnický původ	Hv				Vv	Hv		Př , Hv	
Multikulturalita			Prv , Pč		Čj , Aj , VI		Vo , Z , Nj	Hv	D
Princip sociálního smíru a solidarity		Tv					Z	D , Vo	Vo , Hv

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy		Prv		In , Pří	Pří	Př	Př	Aj	Př
Základní podmínky životu			Prv	In		Př			Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M	Prv		In , M	In , Tv , PČ	D , Př , Vv	In , Fy , Př , Z	In , M , Fy , Ch , Z , Nj	Čj , Vo , Fy , Ch , Př , Vv
Vztah člověka k prostředí	Čj , Hv , Tv	Čj , Aj , M , Hv , Vv , PČ	Aj , Prv , Hv , Vv , Tv , PČ	Čj , Pří , Vv , Tv , PČ	In , VI	In , Čj , , Aj , M , Fy , Z , Hv , Tv	In , Čj , D , Tv , PČ , Nj	Čj , D , Vv , Tv , Vkz	In , Aj , M , Vo , Ch , Z , Tv , Vkz , Nj
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Aj	Pří	In	Čj , Z , Hv	M , D , Z	In , Čj , M , D , Hv	Čj , M , D , Vo
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Čj		M				Čj	In	
Stavba mediálních sdělení		Čj				In		Tv	Čj , Tv
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv								In
Fungování a vliv médií ve společnosti				In		In	In , Aj	Vo , Z , Vv	Čj , Vo , Vkz
Tvorba mediálního sdělení			Čj	Čj , M , Hv	In , Čj , Aj , M , Pří , Vv	In , Aj	In , Čj , M , Fy , Vv , Nj	In , Čj , Aj , Nj	Čj , Aj , Vv , Nj
Práce v realizačním týmu		PČ	Prv	VI	Vv , PČ	In		In	PČ

4. Učební plán

4.1. Celkový

4.1.1. I. stupeň

V tabulce jsou uvedeny počty hodin základní a disponibilní hodinové dotace pro jednotlivé předměty prvního stupně ve Školním vzdělávacím programu. V posledním sloupci jsou uvedeny minimální hodinové dotace podle Rámcového vzdělávacího programu.

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP			RVP
	základní	disponibiln	celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	42	7	49	42
Český jazyk a literatura	33	7		33
Anglický jazyk	9			9
Matematika a její aplikace	20	6	26	20
Matematika	20	6		20
Informační a komunikační technologie	2	0	2	2
Informatika	2			2
Člověk a jeho svět	12	3	15	11
Člověk a jeho svět	6	1		11
Vlastivěda	4			
Přírodověda	2	2		
Umění a kultura	12	0	12	12
Hudební výchova	5			5
Výtvarná výchova	7			7
Člověk a zdraví	10	0	10	10
Výchova ke zdraví				
Tělesná výchova	10			10
Člověk a svět práce	5	0	5	5
Člověk a svět práce	5			5
Celkem základní	103			102
Celkem disponibilní		16		16
Celkem v ročníku	119		119	118

4.1.2. II. stupeň

V tabulce jsou uvedeny počty hodin základní a disponibilní hodinové dotace pro jednotlivé předměty druhého stupně ve Školním vzdělávacím programu. V posledním sloupci jsou uvedeny minimální hodinové dotace podle Rámcového vzdělávacího programu.

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP			RVP
	základní	disponibilní	celkem	
Jazyk a jazyková komunikace	29	7,25	36,25	33
Český jazyk a literatura	17	0,25		15
Anglický jazyk	12	1		12
Německý jazyk		6		6
Matematika a její aplikace	15	0,25	15,25	15
Matematika	15	0,25		15
Informační a komunikační technologie	4	1	5	4
Informatika	4	1		4
Člověk a společnost	11	1	12	10
Dějepis	7	1		-
Výchova k občanství	4			-
Člověk a příroda	22	5	27	20
Fyzika	6	2		-
Chemie	4			-
Přírodopis	7	1		-
Zeměpis	5	2		-
Umění a kultura	10	0	10	9
Hudební výchova	4			-
Výtvarná výchova	6			-
Člověk a zdraví	10	2	12	10
Výchova ke zdraví	2	2		-
Tělesná výchova	8			-
Člověk a svět práce	3	1	4	3
Člověk a svět práce	3	1		-
Další vzdělávací obory	0	0,5	0,5	
Komunikace a média		0,5		
Celkem základní	104		122	104
Celkem disponibilní		18		18
Celkem v ročníku	122		122	122

4.2. Ročníkový

4.2.1. I. stupeň

V tabulce jsou uvedeny počty hodin základní a disponibilní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky a předměty prvního stupně ve Školním vzdělávacím programu. V posledním sloupci jsou uvedeny minimální hodinové dotace podle Rámcového vzdělávacího programu.

Vzdělávací oblasti (obory)	1		2		3		4		5		ŠVP		RVP
	z	d	z	d	z	d	z	d	z	d	z	d	
Jazyk a jazyková komunikace											42	7	42
Český jazyk a literatura	7	1	7	2	8	1	6	1	5	2	33	7	33
Anglický jazyk					3		3		3		9	0	9
Matematika a její aplikace											20	6	20
Matematika	4	1	4	2	4	1	4	1	4	1	20	6	20
Informační a komunikační											2	0	2
Informatika							1		1		2	0	2
Člověk a jeho svět											11	3	11
Člověk a jeho svět	2		2		2	1					6	1	11
Vlastivěda							2		2		4	0	
Přírodověda								1	1	1	1	2	
Umění a kultura											12	0	12
Hudební výchova	1		1		1		1		1		5	0	5
Výtvarná výchova	1		1		1		2		2	0	7	0	7
Člověk a zdraví											10	0	10
Výchova ke zdraví													
Tělesná výchova	2		2		2		2		2		10	0	10
Člověk a svět práce											5		5
Člověk a svět práce	1		1		1		1		1		5	0	5
Celkem základní	18		18		22		22		22		102		102
Celkem disponibilní		2		4		3		3		4		16	16
Celkem v ročníku	20		22		25		25		26		118		118

Vysvětlivky: z – základní dotace, d – disponibilní dotace, ŠVP – Školní vzdělávací program,
RVP – Rámcový vzdělávací program

4.2.2. II. stupeň

V tabulce jsou uvedeny počty hodin základní a disponibilní hodinové dotace pro jednotlivé ročníky a předměty druhého stupně ve Školním vzdělávacím programu. V posledním sloupci jsou uvedeny minimální hodinové dotace podle Rámcového vzdělávacího programu.

Vzdělávací oblasti (obory)	6		7		8		9		ŠVP		RVP
	z	d	z	d	z	d	z	d	z	d	
Jazyk a jazyková komunikace									33	3,25	33
Český jazyk a literatura	4	1	4		3	1	4	0,25	15	2,25	15
Anglický jazyk	3		3	1	3		3		12	1	12
Německý jazyk			2		2		2		6	0	6
Matematika a její aplikace									16	0,25	15
Matematika	4		4		4		4	0,25	16	0,25	15
Informační a komunikační									4	1	4
Informatika	1	1	1		1		1		4	1	4
Člověk a společnost									10	2	10
Dějepis	2		2		1	1	1	1	6	2	
Výchova k občanství	1		1		1		1		4	0	
Člověk a příroda									20	7	20
Fyzika	1	1	2		1	1	1	1	5	3	-
Chemie					2		2		4	0	-
Přírodopis	2		2		1	1	1	1	6	2	-
Zeměpis	2		1	1	1	1	1		5	2	-
Umění a kultura									8	1	9
Hudební výchova	1		1		1		1		4	0	-
Výtvarná výchova	1	1	1		1		1		4	1	-
Člověk a zdraví									10	2	10
Výchova ke zdraví		1		1	1		1		2	2	-
Tělesná výchova	2		2		2		2		8	0	-
Člověk a svět práce									3	1	3
Člověk a svět práce	1		1		1			1	3	1	-
Další vzdělávací obory									0	0,5	
Komunikace a média								0,5	0	0,5	
Celkem základní	25		27		26		26		104		104
Celkem disponibilní		5		3		5		5		18	18
Celkem v ročníku	30		30		31		31		122		122

Vysvětlivky: z – základní dotace, d – disponibilní dotace, ŠVP – Školní vzdělávací program, RVP – Rámcový vzdělávací program

V devátém ročníku je v prvním pololetí posílena výuka Matematiky a Jazyka českého (po jedné hodině jednou za 14 dnů, což v rámci roku je 0,25 hodiny), jako příprava na přijímací řízení,

v druhém pololetí je zařazena výuka předmětu Komunikace a média (po jedné hodině týdně, což je v rámci roku 0,5 hodiny).

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím programu. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání. V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi

druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

Na prvním stupni je celková týdenní dotace 41 hodin, z toho je 7 disponibilních.

Na druhém stupni je vyučováno celkem 16,25 hodiny. Předmět rozdělen vždy na 2 hodiny mluvnice, 1 hodinu slohu a 1 hodinu literatury, v 9. ročníku je dotace posílena o 0,25 hodiny týdně, pro posílení předmětu před přijímacími zkouškami.

Časová dotace předmětu		
ročník	dotace hodin týdně	z toho disponibilních hodin
1. ročník	8	1
2. ročník	9	2
3. ročník	9	1
4. ročník	7	1
5. ročník	7	2
6. ročník	5	1
7. ročník	4	
8. ročník	4	1
9. ročník	4.25	0,25

Předmět je zaměřen na rozvoj komunikativní znalosti, práci s textem, porozumění významů slov. Metody práce jsou zaměřeny na didaktické hry, slovní soutěže, kvízy, doplňování textu a jeho porozumění. Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Složky předmětu Český jazyk a literatura		
1.	Komunikační a slohová výchova	KaSV
2.	Jazyková výchova	JV
3.	Literární výchova	LV

Vzdělávací obsah jednotlivých složek se při výuce vzájemně prolíná.

Vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura vede k:

- rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu
- zvládání lexikálního, slovtvorného, morfologického a syntaktického pravopisu
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů
- tvořivé práce s textem
- rozlišování základních literárních druhů a žánrů

Metody práce jsou zaměřené především na samostatnou práci žáků, práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry a dramatizaci, s důrazem na činnostní charakter učení.

- V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit, analyzovat a kriticky posoudit obsah přečteného nebo slyšeného textu.
- V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné češtiny. Jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem srozumitelného vyjadřování.
- V Literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy a učí se formulovat vlastní názory o přečteném díle. Získávají a rozvíjejí si základní čtenářské návyky.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu žák utváří a rozvíjí kompetenci k učení tím, že:

- hovoří o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledává a třídí informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- pracuje s pomůckami, reálnými materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby dokázal postupným získáváním jazykových schopností a dovedností tyto materiály analyzovat, třídít, porovnávat a závěry dál používat pro své učení
- přesně se vyjadřuje a zdokonaluje svůj písemný a ústní projev
- aplikuje postupy efektivního učení
- vysvětluje pravidla, klade otázky, odpovídá, přemýšlí o praktickém využití učiva
- propojuje učivo z předešlých ročníků i z výuky jiných předmětů, z praktického života, vytváří návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizuje a řídí proces vlastního učení)
- sebehodnotí se, uvědomuje si, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit
- vyjadřuje se spisovně, správně užívá mateřský jazyk
- doplňuje samostatně informace
- třídí a vyhledává informace z různých zdrojů
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- vyjadřuje vlastní názor na přečtený text
- sebekriticky hodnotí své výsledky a hledá cestu k nápravě
- využívá prostředků výpočetní techniky

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu žák utváří a rozvíjí kompetenci k řešení problémů tím, že:

- pojmenovává vhodně problémy
- nevzdává se při prvním nezdaru, učí se hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- identifikuje chybu a hledá variantní cesty k jejímu odstranění
- osvojuje si řádně jazyková pravidla a užívá je
- vyhledává samostatně informace
- obhajuje vlastní závěry a rozhodnutí, usuzuje kriticky a srozumitelně a věcně argumentuje
- aplikuje známé a osvědčené postupy při řešení obdobných úkolů a problémů;
- provádí rozbory úkolů
- ověřuje správnosti závěrů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu český jazyk a literatura ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura žák utváří a rozvíjí kompetenci komunikativní tím, že:

- čte v klidu, pozorně a s porozuměním zadání řešených úkolů
- vyjadřuje svoje názory, hledá argumenty pro jejich zdůvodnění
- poznává postupně mateřský jazyk
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracování svých závěrů
- prezentuje závěry pomocí ICT a vhodného softwaru, používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

- vyjadřuje myšlenky a postupy
- orientuje se v pravopisných pravidlech a naučných slovnících, používá je
- zapojuje se do diskuze
- poslouchá názory svých spolužáků a reaguje na ně
- vyjadřuje své názory, umí si je obhájit
- užívá mluvnické, literární a slohové pojmy

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v českém jazyce a literatuře zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou prostřednictvím tvorby vlastních materiálů a didaktických pomůcek. Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Žák:

- zvládá základní pracovní návyky
- přistupuje zodpovědně k zadaným úkolům, práci dokončuje.
- efektivně si organizuje vlastní práce
- dodržuje dohodnutou kvalitu a termíny
- ověřuje si výsledky

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky českého jazyka a literatury, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Žák aplikuje následující postupy:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, chová se ohleduplně k ostatním spolužákům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory
- postupně poznává význam studia českého jazyka a literatury pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci
- chová se dle pravidel slušného chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu český jazyk a literatura žák utváří a rozvíjí kompetenci občanskou tím, že:

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti
- rozvíjí systematickост, vytrvalost, přesnost
- sám rozhoduje co bezpečně zvládá, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- uplatňuje tvořivé nápady
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- je ohleduplný
- hodnotí svoji činnost a její výsledky

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- žák dělí slova na slabiky, hlásky (analýza, syntéza)

- výukové programy a samostatné využívání dostupných aplikací, interaktivní učebnice
- psaní na klávesnici – používání textového editoru, uspořádání písmen
- řazení slov, vět, dějová posloupnost, rytmus
- seznámení s webovými stránkami určenými k domácímu procvičování
- prezentování vlastní nebo skupinové práce za využití digitální techniky

PRVNÍ OBDOBÍ

1. ROČNÍK - DOTACE: 7+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	KaSV: Rozumí přečtené větě i krátkému textu. KaSV: Reaguje na krátké slovní pokyny.	Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami Čtení	Smyslová cvičení. Didaktické hry. Aktivní poslech mluveného. Poslech čtených a vyprávěných pohádek. Cvičení schopnosti naslouchat a něco si z příběhu zapamatovat. Zapamatované vyjádřit mluveným, výtvarným nebo i pohybovým projevem.7,
• <i>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i> • Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	KaSV: Dbá na správnou hlasovou hygienu.	Mluvený projev– základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),	Cvičení dechu – říkadla, rozpočítadla, jazykolamy, zvuky, prodlužování vět. Ústní vyjadřování.
• <i>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	KaSV: Správně sedí při psaní. KaSV: Kontroluje vlastní správné držení psacího náčiní.	Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem);	Grafomotorika- říkanky před psaním, uvolňování ramenního kloubu. Základní návyky při psaní.
• <i>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	JV: Rozliší tiskací a psací podobu písma. JV: Napíše písmena velké i malé abecedy. JV: Napíše slabiky, slova i věty. JV: Opíše předložený text. JV: Přepíše tiskací písmo do psané podoby. Zvládne napsat jednoduchý diktát krátkých vět.	Písemný projev – technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu).	Říkanky a hry s prsty.Opis slov a vět. Psaní diktátů. Doplnění textu. Výběr možností s textu. Opis a přepis písmen, slabik, slov a krátkých vět.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (1. ročník): Člověk, ČaJS (1. ročník): Lidé a čas TV (1. ročník): Názvosloví a komunikace	

Jazyková výchova			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	JV: Rozliší tiskací a psací podobu písma. JV: Přečte jednotlivé hlásky a napíše je. JV: Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Zvuková stránka jazyka	Rozlišování věty, slova, slabiky, hlásky (písmena). Psaní snadných a foneticky jasných slov podle diktátu po předcházející sluchové analýze a syntéze.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (1. ročník): Člověk	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	LV: Přečte hlasitě a srozumitelně se správnou intonací a tempem. LV: Čte s porozuměním. LV: Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. LV: Naučí se z paměti básničku.	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	Rozvíjení řeči s využitím žákovských zkušeností. Memorování říkanek a básniček z paměti, využití znalostí žáků z předškolního věku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO: Občanská společnost a škola OSV: Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (1. ročník): Můj domov ČaSP (1. ročník): Příprava pokrmu HV (1. ročník): Instrumentální činnost HV (1. ročník): Vokální činnost ČaJS (1. ročník): Lidé a čas VV (1. ročník): Vyjádření osobních postojů	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	KaSV: Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Mluvený projev - základní komunikační pravidla. Zdvořilé vystupování. Komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení.	Různé způsoby komunikace. Navození různých reálných situací. Scénky. Dramatizace.
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	KaSV: Sestaví písemně jednoduchá sdělení..	Písemný projev - psaní adresy, krátkého vzkazu, pozvánky.	Psaní adresy na pohled. Výroba pozvánky.
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	KaSV: Pečlivě vyslovuje a opravuje svou nedbalou výslovnost.	Základy techniky mluveného projevu -dýchání, tvoření hlasu, výslovnost.	Říkadla, rozpočítadla. Jazykolamy, dechová cvičení. Dodržování pomlky po tečce, přirozená intonace. Správné čtení předložek se slovem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: ČaJS: Člověk a lidé M: Sčítání a odčítání do 100 VV: Koláž HV: Poslech	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená.	JV: Porovnává význam slov.	Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma;	Rozvíjení slovní zásoby. Práce s obrázky. Přiřazování. Vyhledávání slov podle významu. Pantomima. Křížovky. Rébusy.
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	JV: Vyjmenuje všechny slovní druhy. Rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky a spojky.	Tvarosloví – slovní druhy, zaměřené na podstatná jména, slovesa, předložky a spojky.	Určování slovních druhů. Řazení slovních druhů. Psaní slov s předložkami. Příprava na poznávání podstatných jmen a dějových sloves. Zjišťování, která slova v souvislém textu označují osoby, zvířata nebo věci a která slova vyjadřují, co osoby, zvířata a věci dělají.
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	JV: Spojuje věty do jednodušších souvětí, používá vhodných spojovacích výrazů.	Skladba - věta jednoduchá a souvětí.	Vytváření souvětí. Dokončení souvětí. Tvoření souvětí podle obrázků.
<i>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	JV: Rozlišuje druhy vět.	Větná skladba – druhy vět podle postoje mluvčího.	Tvoření vět podle postoje mluvčího.
<i>Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev ; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	JV: Rozdělí hlásky na samohlásky a souhlásky a souhláskové skupiny. JV: Odůvodňuje správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. JV: Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik s ě. JV: Píše velké písmeno na začátku věty a v typických případech.	Pravopis lexikální -měkké a tvrdé souhlásky. Zvuková stránka jazyka - výslovnost souhlásek, samohlásek a souhláskových skupin. Abeceda. Spodoba. Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě.	Práce s kartičkami- i/y. Doplnovačky. Práce s chybou. Barevné vyznačování, vykreslování. Paměťové hry. Správné odůvodňování. Psaní vlastních jmen. Výslovnost a psaní krátkých a dlouhých samohlásek Psaní a výslovnost slabik tvrdých slabik. Psaní a výslovnost měkkých slabik. Psaní souhlásek uprostřed a na konci slov (znělé a neznělé). Psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV: Stavba mediálních sdělení	OSV: Komunikace	Do: M: Násobilka do 50, VV: Kresba	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	LV: Plynule čte s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu. LV: Čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku. LV: Vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Zážitkové čtení a naslouchání.	Mimočítanková četba. Seznámení s knihou. Vedení čtenářského deníku. Tvoření rýmů. Dramatizace pohádek. Vyprávění podle obrázků, vyprávění o osobním pozorování a příhodách ze života.
<i>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	LV: Rozezná prózu od poezie. LV: Odlišuje pohádku od ostatních literárních žánrů.	Základní literární pojmy. Literární druhy a žánry.	Rozvíjení slovní zásoby. Rozlišení žánrů podle typických znaků.
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	LV: Přednáší vhodné literární texty. LV: Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text. LV: Zapojuje se do dramatizace textu.	Tvořivé činnosti s literárním textem.	Práce s textem. Dramatizace. Recitace z paměti. Důraz na porozumění čtenému, odpovědi na otázky. Objasňování významu slov. Vyhledávání slov vyjadřujících určitý vztah nebo myšlenku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Poznávání lidí Kreativita Komunikace VMEGS: Jsme Evropané		Do: ČaJS: Lidé a čas ČaSP: Koláž	

3. ROČNÍK - DOTACE: 8 +1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
<i>Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.</i>	KaSV: Aktivně obohacuje slovní zásobu.	Věcné čtení - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova	tiché čtení (bez pohybu rtů) krátkých textů s jednoduchým dějem se samostatným způsobem zpracování otázek a úkolů, Psaní adresy, dopisu, blahopřání. Výroba pozvánky. Psaní pracovního postupu. Vyplňování složenky. Psaní krátkého vypravování. azení obrázku. Slovní popis. Sestavování obrázkových osnov krátkého vypravování nebo přečteného článku a vyprávění jednoduchého příběhu podle nich. Vymýšlení názvů pro části povídek.
<i>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	KaSV: Reaguje na písemné nebo mluvené pokyny přiměřené složitosti.	Věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	
<i>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích .</i>	KaSV: Vhodně komunikuje se svými spolužáky i dospělými.	Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci;	
<i>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	KaSV: Vypráví vlastní příhodu.		
<i>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	KaSV: Napiše kamarádovi dopis, ve kterém popíše své zážitky. KaSV: Napiše adresu, blahopřání. KaSV: Vytvoří pozvánku. KaSV: Vytvoří jednoduchý popis pracovního postupu. KaSV: Vyplní jednoduché tiskopisy.	Písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy ,vypravování.	
<i>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	KaSV: Rozčlení text na části a k nim napíše výstižnou větu - bod osnovy. KaSV: Postupuje při popisu podle obrázkové osnovy, využívá výstižných slov a užívá vhodná přídavná jména.	Mluvený projev - vypravování, na základě obrazového materiálu.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO: Občanská společnost a škola	OSV: Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy, Komunikace	Do: ČaJS (3. ročník): Lidé a čas, TV (3. ročník): Názvosloví a komunikace, ČaJS (3. ročník): Práce s mapou, HV (3. ročník): Poslechové činnosti, VV (3. ročník): Malba	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	JV: Porovnává významy slov. JV: Vyhledává kořeny slov, určí slova příbuzná. JV: Rozumí významu slov, chápe rozdíly.	Slovní zásoba a tvoření slov -význam slova -kořen, část předponová, příponová	Přiřazování. Pantomima. Rozšiřování slovní zásoby. Vyhledávání slov. Vyznačování kořene slov. Křížovky. Osmisměrky. Doplnění. Významové okruhy. Barevné rozlišování stavby slova.
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	JV: Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. JV: Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví - časování -skloňování - slovní druhy	Časování sloves. Skloňování podstatných jmen. Řazení slovních druhů- ohebná, neohebná.
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	JV: Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. JV: Utvoří k holé větě větu rozvitou. JV: Vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici ve větě jednoduché.	Skladba -věta jednoduchá, -souvětí -základní skladební dvojice	Vytváření souvětí. Dokončení souvětí. Tvoření souvětí podle obrázků. Doplnění vhodných větných spojení. opisování pravopisu základních vyjmenovaných slov a jasně z toho vyplývajících slov příbuzných, užívaných v životě – porozumění významu slov a slovních spojení. Vyhledávání slov příbuzných Doplnění i/y . Kartičky. Pexesa. Písničky. Příběhy s vyjmenovanými slovy. Pantomima. Spojovačky. Křížovky. Osmisměrky. Procvičování na PC.
- odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - odůvodňuje velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	JV: Vyjmenuje řadu vyjmenovaných slov po BFLMPSVZ. JV: Píše správně i/y po obojetných souhláskách a zdůvodní pravopis. JV: Přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná, zdůvodní správný pravopis.	Pravopis - vyjmenovaná slova, slova příbuzná	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: M (3. ročník): Násobení a dělení v oboru a mimo obor násobílek do 100 M (3. ročník): Číselný obor 0 až 1000 HV(3. ročník): Lidové písně.	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	LV: Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené rozsahem a náročností. LV: Využívá správnou intonaci, správně frázuje. LV: Reprodukuje text a odpoví na otázky. LV: Z paměti recituje básně, reprodukuje i část prozaického textu. LV: Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. LV: Zapojuje se do rozhovorů o knize ze společné četby.	Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání	Čtení s porozuměním – rozbory textů. Recitace z paměti. Výrazné čtení (po přípravě s učitelem) krátkých vypravování a básní s využitím intonace podle smyslu čteného textu.
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	LV: Orientuje se v literárních druzích a žánrech. LV: Dokáže vyprávět obsah knihy, divadelního či filmového představení. LV: Pracuje s vybranými články v čítance dle svých schopností. LV: Znalosti a dovednosti uplatňuje při literárních soutěžích a kvizech.	Základní literární pojmy– literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání.	Seznamování s literárními žánry – vyhledávání, správné, plynulé a uvědomělé čtení krátkých vypravování, ukázek z knih vhodně rozdělených na části; básní, bajek, pohádek přístupných chápání žáků.
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	LV: Seznamuje se s autory dětských knih a ilustrátory. KaSV: Volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text. LV: Zapojuje se do dramatizace textu. LV: Znalosti a dovednosti uplatňuje při literárních soutěžích a kvizech.	Tvořivé činnosti s literárním textem -přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy– spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér.	Vedení čtenářského deníku. Seznamování s knihou.Dramatizace.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Poznávání lidí Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	EV: Vztah člověka k prostředí	Do: ČaJS (3. ročník): Člověk ČaJS (3. ročník): Můj domov ČaSP (3. ročník): Konstrukční činnosti ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu	

DRUHÉ OBDOBÍ

4. ROČNÍK - DOTACE: 6+1, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	• KaSV: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. • KaSV: Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. • KaSV: Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	Čtení - praktické čtení. - věcné - naslouchání praktické (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); a věcné (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	Příprava krátkých sdělení, reprodukce obsahu sdělení, procvičování se zřetelem k zapamatování si podstatných informací. Zaznamenávání podstatných informací. Tvorba otázek žáků k přečtenému textu, kontrola porozumění obsahu čteného.
• Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• KaSV: Dodržuje komunikační pravidla s dospělými i se spolužáky. • KaSV: Vede správně telefonický rozhovor. • KaSV: Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. • KaSV: Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Mluvený projev -základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) -mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	Navození reálných situací. Vedení dialogů. Dodržování pravidel slušnosti při vzájemné komunikaci. Telefonování.
• Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• KaSV : Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. • KaSV : Sestaví jednoduchou osnovu. • KaSV : Písemně nebo ústně vytváří podle osnovy krátké vypravování.	Písemný projev -základní hygienické návyky, technika psaní - žánry písemného projevu - psaní osnovy	Dodržování pořádku na svém pracovním místě. Vyplňování jednoduchých tiskopisů. Práce s různými druhy osnov. Vystižení hlavní myšlenky textu a sestavení krátké osnovy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	JV: Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma - stavba slova	Přiřazování. Rozšiřování slovní zásoby. Vyhledávání slov. Vyznačování kořene slov. Barevné rozlišování stavby slova. Křížovky. Osmisměrky. Doplnění. Významové okruhy. Pantomima.
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	JV: Určuje slovní druhy a používá je ve správných tvarech. JV: Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	Určování slovních druhů. Přiřazování ke slovním druhům. Rozlišování slov ohebných a neohebných slovních druhů. Práce s obrázky.
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	JV: Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí. JV: Užívá vhodných spojovacích výrazů. JV: Vyhledá základní skladební dvojice.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice.	Rozlišování věty jednoduché a souvětí, tvoření z dvojic vět souvětí za pomoci vhodných spojek, tvoření věty a spojování je danými spojkami, upravování věty tak, aby byly rozvité, vypisování spojky z textu.
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základy morfologického pravopisu – koncovky podstatných jmen - zvládá základy syntaktického pravopisu.	JV: Píše a správně odůvodní i/y po obojetných souhláskách. JV: Určuje a píše správně koncovky podstatných jmen podle vzorů. JV: Píše správně i/y ve shodě přísudku s holým podmětem.	Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	Správné odůvodňování. Doplnovací cvičení. Řazení podstatných jmen ke vzorům. Skloňování podstatných jmen všech rodů - vzory pro skloňování. Procvičování na PC.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Lidské vztahy	OSV: Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí, Mezilidské vztahy Komunikace	Do: ČaJS (4. ročník): Rodina a můj domov, ČaJS (4. ročník): ČR - demokratický stát HV (4. ročník): Poslechové činnosti, ČaJS (4. ročník): Rodina a můj domov HV (4. ročník): Vokální činnosti	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	LV: Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace.	Stručná reprodukce přečteného textu. Vyprávění na dané nebo zvolené téma - pokusy žáků o vytvoření vlastního literárního textu (báseň, povídka).
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	LV: Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. LV: Při rozboru textu dokáže používat základní literární pojmy.	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	Povídání o knihách a spisovatelích. Recitace básní, přednes krátkého textu vyprávění o divadelním představení nebo filmu. Vyhledávání informací v dětských časopisech a encyklopediích.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Lidské vztahy MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV: Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: ČaJS (4. ročník): Člověk ČaJS (4. ročník): Historie Českého státu ČaJS (4. ročník): ČR - zemědělství, hospodářství, průmysl ČaJS (4. ročník): ČR - demokratický stát HV (4. ročník): Poslechové činnosti	

5. ROČNÍK - DOTACE: 5+2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	KaSV: Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. KaSV: Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. KaSV: Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. KaSV: Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	Čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	Čtení ukázek z čítanek. Mimočítanková četba. Práce s textem. Vyhledávání informací. hbité, uvědomělé a výrazné čtení uměleckých a naučných textů. Tiché čtení se stručným sdělením nebo výtvarným vyjádřením obsahu.
vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	KaSV: Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	Telefonický rozhovor, vzkaz na záznamníku na zvolené i dané téma. Tvoření běžných situací ze života.
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	KaSV: Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)	Tvorba reklamních letáků. Dramatizace reklam.
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	KaSV: Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. KaSV: Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci.	Jazykolamy. Dechová cvičení. Hry s hlasem. Rozhovory.

<i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	KaSV: Napiše správně po stránce obsahové i formální adresu, blahopřání, omluvenku, zprávu, pozvánku, vzkaz, inzerát, dopis. KaSV: Vyplní jednoduché tiskopisy- složenka, dotazník. KaSV: Napiše krátké vypravování, popis.	Písemný projev – žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování.	Psaní dopisu, blahopřání, omluvenky, zprávy, inzerátu. Výroba pozvánky. Vyplňování složenky, dotazníku. Psaní popisu, vypravování.
<i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</i>	KaSV: Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev z dodržáním časové posloupnosti.	Mluvený projev – vypravování, dialog na základě obrazového materiálu.	Práce s různými druhy osnov. Řazení osnovy podle časové posloupnosti. Tvorba osnovy na základě textu.
pokrytí průřezových témat		přesahy přesahy	
MuV: Lidské vztahy MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu OSV: Mezilidské vztahy Komunikace		Do: ČaJS (5. ročník): Lidé kolem nás TV (5. ročník): Pohybové a sportovní hry HV (5. ročník): Poslechové činnosti ČaSP (5. ročník): Příprava pokrmu VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i> • <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	JV: Porovnává významy slov. JV: Určí slova jednoznačná a mnohoznačná. JV: Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
• <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i> • <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	JV: Určuje slovní druhy. JV: V mluveném projevu užívá správných gramatických tvarů. JV: Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov. Podstatná jména přídavná jména, slovesa, zájmena, číslovky.	Určování slovních druhů. Přiřazování. Vyhledávání. Doplnění. Skloňování. procvičování na PC. Didaktické hry.
• <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i> • <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</i> • <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	JV: Rozezná větu jednoduchou od souvětí. JV: Pomocí spojovacích výrazů změni větu vedlejší na souvětí. JV: Rozliši různé druhy podmětů a slovesných přísudků.	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice. Určování základních větných členů Druhy podmětu Přísudek slovesný.	
• <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i> • <i>zvládá základy morfologického pravopisu (koncovky přídavných jmen)</i> • <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	JV: Píše správně i/y po obojetných souhláskách. JV: Píše správně i/y v koncovkách přídavných jmen. JV: Píše správně i/y při shodě přísudku s podmětem.	Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných a přídavných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem)	Skloňování podstatných a přídavných jmen podle vzorů. Přiřazování ke vzorům. Doplnění y, i. Práce s obrázky. Práce s chybou. Časování sloves. Určování podmětů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV: Tvorba mediálního sdělení	OSV: Rozvoj schopností poznávání	Do: M (3. ročník): Násobení a dělení v oboru a mimo obor násobílek do 100 M (3. ročník): Číselný obor 0 až 1000	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	LV: Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. LV: Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. JV: Dbá na správnou hlasovou hygienu.	Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání. Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod.	Výrazný přednes vybraných básní i úryvků prózy z paměti. Stručná reprodukce přečteného textu, vyprávění na dané nebo zvolené téma. Pokusy žáků o vytvoření vlastního literárního textu Výtvarné ilustrace. Dramatizace. Práce s textem.
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	LV: Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. LV: Používá elementární literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů .	Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání.	Příběhy z divadelních her a vhodných televizních inscenací, pojmy - herec, režisér stručně o některých spisovatelích (podle čítanky). Rozbor poezie- verš, rým. Hádanky. Čtení pohádek, bajek, povídek. Literární kvízy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Lidské vztahy EV: Vztah člověka k prostředí		Do: ČaJS (3. ročník): Člověk ČaJS (3. ročník): Můj domov ČaJS (3. ročník): Živá příroda a její ochrana	

6.ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

TVAROSLOVÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka	JV:Vyjmenuje slovní druhy a rozliší je v textu JV:Vyhledá podstatná jména a určí jejich mluvnický a věcný význam, určí jejich druhy, skloňuje vlastní jména místní. JV: Vyhledá přídavná jména, ovládá jejich vzory, pravopis, skloňování a stupňování. Tvoří jmenné tvary. JV:Vyhledá zájmena, určí jejich druh, správně skloňuje JV:Vyhledá číslovky, ovládá jejich pravopis a skloňování JV:Rozliší v textu slovesa, ovládá jejich pravopis, správně je časuje, tvoří podmiňovací způsob přítomný a minulý	Slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa	Práce s textem při určování slovních druhů. Hledání určitých slovních druhů v textu. Určování mluvnických kategorií u ohebných slovních druhů. Určování druhů podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, příslovčí a spojek. Stupňování přídavných jmen a jejich pravopis.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: časování sloves, NJ: časování sloves, skloňování podstatných jmen	

SKLADBA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědí a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	JV:Vyhledá základní větné členy a určí jejich druh JV:Vyhledá rozvíjející větné členy a určí jejich druh JV:Rozliší větu jednoduchou a souvětí JV:Graficky znázorní větu jednoduchou JV:Určí počet vět v souvětí JV:Užívá správné spojovací výrazy a interpunkci JV:Rozliší větu hlavní a věty vedlejší JV:Graficky znázorní souvětí	Větná stavba Základní větné členy Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Souvětí	Odlišení věty jednoduché a souvětí. Určování počtu vět v souvětí. Doplnění interpunkce do vět. Práce s textem při jazykových rozborech. Určování větných členů a jejich grafické vyznačení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: větné členy a jejich postavení ve větě , NJ: větné členy a jejich postavení ve větě	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	JV: Znázorní hláskovou stavbu slov JV: Správně užívá spisovný jazyk JV: Rozliší znělé a neznělé souhlásky JV: Používá správný přízvuk ve slovech a intonaci ve větách JV: Pracuje s jazykovými příručkami JV: Vysvětlí základní pojmy z jazykovědy a z národního jazyka JV: Rozliší spisovný jazyk, nářečí, slang, argot	Zvuková stránka jazyka -hlásky -spisovná a nespisovná výslovnost -zvuková stránka slova a věty -rozvrstvení národního jazyka	Zásady a zápis výslovnosti. Uvádění příkladů spodoby znělosti. Správný přízvuk v mluveném projevu. Rozřazování slov k jednotlivým jazykovým skupinám na základě jazykových a zeměpisných znalostí. Rozlišení spisovné češtiny od nářečí, slangu a argotu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: AJ: přízvuk, intonace a výslovnost NJ: přízvuk, intonace a výslovnost	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	KaSV: Vyplní poštovní poukázku typu A, C, podací lístek KaSV: Napiše jednoduchý vzkaz, inzerát, objednávku KaSV: Rozliší zprávu od oznámení KaSV: Napiše zprávu, oznámení, SMS zprávu KaSV: Rozliší osobní a úřední dopis KaSV: Udrží odstavec KaSV: Nastylizuje osobní a úřední dopis KaSV: Popíše budovu, místnost, postavu KaSV: Popíše krajinu, pracovní postup KaSV: Sestaví osnovu textu KaSV: Sepíše výtah KaSV: Sepíše výpisky z daného textu KaSV: Sestaví osnovu vypravování KaSV: Užívá správné jazykové prostředky KaSV: Vypráví podle osnovy KaSV: Dokončí příběh	Vyplňování jednoduchých tiskopisů Jednoduché komunikační žánry Dopis osobní a úřední Popis Výtah a výpisky Vypravování	Práce s textem a tvorba vlastních výpisků. Vyhledávání důležitých informací v textu. Práce s tiskopisy. Rozvíjení slovní zásoby. Vlastní tvorba. Tvorba vlastního pracovního postupu. Psaní úředního a osobního dopisu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí			

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	LV: čte s porozuměním LV: uvědomuje si rozdíl umělecké literatury a věcné literatury LV: umí porovnat umělecké a jiné ztvárnění téže látky LV: umí vyjádřit adekvátním způsobem důvodný estetický soud LV: umí samostatně reprodukovat děj epických textů LV: kreativně se účastní dramatizace, zvládne interpretační vstup do role postavy, umí dotvořit pokračování děje příběhu LV: dovede vyjádřit náladu lyrického textu LV: rozlišuje a vlastními slovy charakterizuje epické žánry	Základní literární druhy. Mýty a báje. Druhy eposů. Homér E. Petiška Pohádka. Druhy pověstí. Autoři pověstí. Česká literatura 19. století. Pojem balada. K.J. Erben. B. Němcová. Dobrodružná literatura. Literatura se zvířecími hrdiny.	Četba a porozumění textu. Interpretace čteného textu. Propojování souvislostí mezi dílem, autorem a dobou vzniku. Shlednutí filmových adaptací literárních děl a následná diskuse. Návštěva divadelního představení a následná diskuse o díle. Vlastní tvorba inspirovaná určitým dílem a autorem. Poslech audio nahrávky a tvorba vlastního scénáře. Tvorba a prezentace známé filmové adaptace literárního díla. Poslech a rozbor písňových textů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: D (6. ročník): Antické Řecko, D (6. ročník): Antický Řím., ČJ (8. ročník): Literatura 19. století., D (8. ročník): Národní obrození., D (6. ročník): Společnost v pravěku. Z: VV (6. ročník): Výtvarná kultura a historie, ČJ (7. ročník): Lyricko-epické útvary.	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

VÝZNAM SLOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	JV: Chápe významy slov. JV: Rozezná pojmenování jednoslovná, víceslovná. JV: Určí a přiřadí synonyma, antonyma, homonyma. JV: Využívá termínů z ostatních vyučovacích předmětů.	Význam slova. Slova jednoznačná a mnohoznačná. Sousloví. Příslloví a rčení. Synonyma. Antonyma. Homonyma. Slova citově zabarvená.	Určování způsobu obohacování slovní zásoby na příkladech. Práce se Slovníkem spisovné češtiny a slovníkem cizích slov. Rozvoj slovní zásoby a užívání odborných termínů z jiných vyučovacích předmětů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: D: odborné pojmy, Z: odborné pojmy, Př: odborné pojmy	

TVOŘENÍ SLOV

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	JV: Uvádí názvy osob, zvířat, prostředků, dějů, vlastností. JV: Tvoří slova pomocí odvozování, skládání, zkracování. JV: Rozlišuje zkratky a zkratková slova. JV: Odvozuje slova pomocí předpon, přípon. JV: vyhledává slova odvozená.	Slovní zásoba a její obohacování. Slovotvorba. Tvoření slov pomocí odvozování, skládání, zkracování. Cizí slova. Odvozování podstatných jmen. Odvozování přídavných jmen. Odvozování sloves.	Rozdělení slova na jednotlivé stavební části. Vlastní tvorba „nových“ slov. Tvorba a hledání slov příbuzných. Určování způsobu obohacování slovní zásoby na příkladech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: NJ (8. Ročník) : Berufe	

SLOVNÍ DRUHY OHEBNÉ A NEOHEBNÉ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka	JV: Rozliší neohebné slovní druhy. JV: Vyhledává příslovce, rozliší jejich druhy, stupňuje a správně píše –mě, -mně. Rozliší spojky podřadící a souřadící. JV: Vyhledá neohebné slovní druhy v textu. JV: Určí druhy vět.	Opakování slovních druhů ohebných, mluvnických kategorií a pravopisu ohebných slov. Skloňování a užívání vztažných zájmen jenž, jež. Opakování určování mluvnických kategorií sloves. Slovesný rod činný a trpný. Příslovce- druhy. Stupňování příslovčí. Předložky . Spojky-podřadící, souřadící interpunkce. Částice. Cíťoslovce. Druhy vět podle postoje mluvčího.	Práce s textem při určování slovních druhů. Hledání určitých slovních druhů v textu. Určování mluvnických kategorií u ohebných slovních druhů. Určování druhů podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, příslovčí a spojek. Stupňování přídavných jmen a jejich pravopis. Práce s novinami a časopisy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: časování sloves, NJ: časování sloves, skloňování podstatných jmen	

SKLADBA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	JV: Charakterizuje věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty. JV: Definuje pojem podmět, určí jeho druhy. JV: Vysvětlí pojem přísudek, rozliší jeho druhy. JV: Určí rozvíjející větné členy. JV: Určí druhy vedlejších vět . JV: Nahradí vedlejší věty větným členem.	Věty jednočlenné. Věty dvojčlenné. Větné ekvivalenty. Větné členy. Podmět. Přísudek. Rozvíjející větné členy. Předmět. Příslovečná určení. Přívlastek shodný a neshodný. Doplněk. Přístavek. Rozlišování hlavní a vedlejší věty. Druhy vedlejších vět.	Odlišení věty jednoduché a souvětí. Určování počtu vět v souvětí. Určování vět vedlejších a jejich druhů. Doplnňování interpunkce do vět. Práce s textem při jazykových rozborech. Určování větných členů a jejich grafické vyznačení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: větné členy a jejich postavení ve větě , NJ: větné členy a jejich postavení ve větě	

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy	JV: Zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí.	Vyjmenovaná slova. Psaní –i, -y v koncovkách podstatných jmen. Psaní –i, -y v koncovkách přídavných jmen. Shoda přísudku s podmětem. Psaní velkých a malých písmen.	Hledání chyb v textu. Psaní doplňovacích a pravopisných cvičení. Tvorba vlastních textů s pravopisnými jevy. Ústní a písemné odůvodňování pravopisných pravidel.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí			

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	KaSV: Sestaví osnovu popisu výrobku. KaSV: Využívá vhodné jazykové prostředky. KaSV: Sestaví osnovu- jednotlivé plány popisu. KaSV: Vytvoří popis obrazu a jiných uměleckých děl. KaSV: Sestaví popis pracovního postupu. KaSV: Užívá vhodné jazykové prostředky vzhledem k záměru. KaSV: Používá vhodná rčení, přirovnává k vystižení povahy člověka. KaSV: Odliší charakteristiku vnitřní a vnější. KaSV: Napiše jednoduchý subjektivně zabarvený popis. KaSV: Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. KaSV: Zpracuje výtah z odborného textu. Vyjádří hlavní myšlenky. KaSV: Formuluje žádost. KaSV: Sestaví životopis. KaSV: Sestaví osnovu vypravování. KaSV: Tvořivě pracuje s neznámým textem KaSV: Napiše vypravování.	Popis. Popis uměleckých děl. Popis pracovního postupu. Charakteristika. Líčení. Výtah. Žádost. Životopis. Vypravování.	Práce s textem a tvorba vlastních výpisků. Vyhledávání důležitých informací v textu. Provádění citace. Rozlišení přímé a nepřímé charakteristiky. Rozvíjení slovní zásoby. Uvádění znaků funkčních stylů a zařazování slohových útvarů do jednotlivých stylů. Vlastní tvorba.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: AJ NJ	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	LV: čte s porozuměním LV: uvědomuje si rozdíl umělecké literatury a věcné literatury LV: umí porovnat umělecké a jiné ztvárnění téže látky LV: umí vyjádřit adekvátním způsobem důvodný estetický soud LV: umí samostatně reprodukovat děj epických textů LV: kreativně se účastní dramatizace, zvládne interpretační vstup do role postavy, umí dotvořit pokračování děje příběhu LV: dovede vyjádřit náladu lyrického textu LV: rozlišuje a vlastními slovy charakterizuje epické žánry	Svatý Václave Mistr Jan Hus Ota Pavel: Jak to tenkrát běžel Zátopek Emil Zátopek - Dana Zátopková: Olympijské hry - Helsinky 1952 <i>Odkud a kam</i> - Ivan Olbracht: O stvoření světa a člověka, Marie Korandová: Proč malé děti neumějí běhat, Jak vznikl svět, František Kubka: Květiny z Ráje, Vladimír Hulpach: O potopě,... <i>Byl jednou jeden</i> - Jan Drda: Zapomenutý čert, Jan Werich: Moře, strýčku, proč je slané?... <i>Bajky</i> - Ezop: Blahobyť a obojek, Josef Brukner: O lišce a čápu, Ivan Andrejevič Krylov: Liška a hrozný Sue Townsendová: Z deníku Adriana Molea	Četba a porozumění textu. Interpretace čteného textu. Propojování souvislostí mezi dílem, autorem a dobou vzniku. Shlednutí filmových adaptací literárních děl a následná diskuse. Návštěva divadelního představení a následná diskuse o díle. Vlastní tvorba inspirovaná určitým dílem a autorem. Poslech audio nahrávky a tvorba vlastního scénáře. Tvorba a prezentace známé filmové adaptace literárního díla. Poslech a rozbor písňových textů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: D (6. ročník): Vznik prvních států. D (7. ročník): Počátky českého státu. ČJ (6. ročník): Literatura se zvířecími hrdiny.	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
OBOHACOVÁNÍ SLOVNÍ ZÁSObY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence - v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči	JV: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Způsoby obohacování slovní zásoby. Tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním. Sousloví. Slova přejatá.	Určování způsobu obohacování slovní zásoby na příkladech. Práce se Slovníkem spisovné češtiny a slovníkem cizích slov. Výslovnost slov cizího původu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: AJ: práce s překladovým slovníkem, NJ: práce s překladovým slovníkem	

TVAROSLOVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slootovorných a syntaktických principů českého jazyka	JV: zvládá čtení cizích obecných jmen JV: zvládá skloňování obecných jmen přejatých a cizích jmen vlastních podle vzorů JV: rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá	Skloňování obecných slov přejatých a cizích jmen vlastních. Správná výslovnost běžně užívaných cizích slov Slovesa.	Doplňování správných tvarů obecných jmen přejatých do textu. Doplňování správných tvarů cizích vlastních jmen do textu. Výslovnost a pravopis přejatých slov. Uvádění významů přejatých slov a případné nahrazení českým ekvivalentem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z:ČJ (6.-9.): Světová literatura, HV (6.-9.): Hudební skladatelé, D (6.-9.): Vědci, vynálezci a umělci	

PRAVOPIS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka - v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy	JV: v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí JV: využívá poznatků o jazyce ke gramatice a věcně správnému písemnému projevu	Procvičování pravopisu –i/-y. Psaní předpon s-, z-, vz-, a předložek s/se, z/ze. Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně.	Hledání chyb v textu. Psaní doplňovacích a pravopisných cvičení. Tvorba vlastních textů s pravopisnými jevy. Ústní a písemné odůvodňování pravopisných pravidel.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

SKLADBA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druhích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	JV: rozliší jednotlivé významové poměry mezi hlavními větami a určí spojovací výrazy u jednotlivých významových poměrů. JV: rozliší významové vztahy gramatických jednotek v souvětí JV: určí několikanásobné větné členy a jejich druhy JV: rozpozná významové poměry mezi větnými členy JV: rozliší souvětí souřadné a podřadné a zakreslí graf souvětí JV: používá spojovací výrazy – spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce, jiná příslovce JV: správně používá interpunkci – a, i, ani, nebo JV: zakreslí graf složitěho souvětí	Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami. Významové poměry mezi větnými členy. Souvětí souřadné a podřadné. Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí. Jazykové rozbory, složitější souvětí.	Odlišení věty jednoduché a souvětí. Určování počtu vět v souvětí. Určování vět vedlejších a jejich druhů. Určování vět hlavních a poměrů mezi nimi. Doplňování interpunkce do vět. Práce s textem při jazykových rozbořech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: větné členy a jejich postavení ve větě, NJ: větné členy a jejich postavení ve větě	

VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence	JV: má přehled o slovanských a světových jazycích JV: odliší spisovný a nespisovný jazykový projev (nářečí, obecnou češtinu) a vhodné užívání spisovné češtiny vzhledem ke komunikačním záměrům	Slovanské jazyky, vývoj jazyka. Obecná čeština, nářečí.	Práce s odborným textem o vzniku jazyka. Rozřazování slov k jednotlivým jazykovým skupinám na základě jazykových a zeměpisných znalostí. Poslechy. Rozlišení spisovné češtiny od nářečí, slangu a argotu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Z: Z (7. ročník): Geografie Evropy AJ, NJ: Slovní zásoba	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	KaSV: využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu KaSV: samostatně připraví a s oporou o text přednese referát KaSV: rozvíjí schopnost využití vhodných jazykových prostředků (výběr slov, přirovnání) KaSV: odliší podstatné znaky od méně důležitých KaSV: rozvíjí kultivovaný písemný i mluvený projev KaSV: zhotoví výklad na základě vybraného textu KaSV: formuluje přesně a výstižně své myšlenky KaSV: vypracuje subjektivně zabarvený popis KaSV: obohacuje svůj projev o základní umělecké prostředky KaSV: logicky uvažuje nad zadanými tématy KaSV: formuluje vlastní názory na aktuální problémy (profesionální orientace, mezilidské vztahy, ekologie) KaSV: zdokonaluje svůj ústní i písemný projev a tříbí komunikační dovednosti KaSV: samostatně přemýšlí	Výtah. Charakteristika literární postavy. Výklad. Líčení. Úvaha.	Práce s textem a tvorba vlastních výpisků- Vyhledávání důležitých informací v textu. Provádění citace. Samostatné vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a jejich následná prezentace. Formulace vlastních myšlenek a názorů. Rozlišení přímé a nepřímé charakteristiky. Rozvíjení slovní zásoby. Rozvíjení kreativity a pohotovosti myšlení a vyjadřování na základě improvizace.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČJ (8. Ročník): Jan Neruda – fejeton, ČaSP : Pracovní postup, VV: Popis uměleckého díla	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení - vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) - rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře - při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech - identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře - postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	LV: rozpozná hlavní díla a autory starší české literatury. LV: časově zařadí dobu Národního obrození, vyjmenovat hlavní autory LV: vyjmenuje české spisovatele 19. století a jejich hlavní díla LV: seznámí se s hlavními spisovateli světové literatury (renesance - 19. století)	Starší česká literatura. Národní obrození. Renesance a humanismus. Český a světový romantismus. Realismus.	Četba a porozumění textu. Interpretace čteného textu. Propojování souvislostí mezi dílem, autorem a dobou vzniku. Shlednutí filmových adaptací literárních děl a následná diskuse. Návštěva divadelního představení a následná diskuse o díle. Vlastní tvorba inspirovaná určitým dílem a autorem. Poslech audio nahrávky a tvorba vlastního scénáře.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MaS: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: D (8. ročník): Národní obrození. D (8. ročník): Nástup Habsburků. Z: ČJ (6. ročník): Literatura 19. století.	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

SLOVNÍ ZÁSoba A VÝZNAM SLOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet)	JV.: rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov JV.: využívá aktivní slovní zásobu k výstižnému vyjadřování, souvislému a kultivovanému projevu JV.: právně vyslovuje a používá cizí slova a rozpozná odborné názvy. JV.: pracuje se slovníky – druhy slovníků a jejich využití.	Slovo a sousloví, věcné významy slov. Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby. Významové vztahy mezi slovy: synonyma, homonyma, antonyma. Rozvrstvení slovní zásoby; odborné názvy, slova domácí a cizí.	Určování způsobu obohacování slovní zásoby na příkladech. Práce se Slovníkem spisovné češtiny a slovníkem cizích slov a překladovými slovníky. Výslovnost slov cizího původu. Rozvoj slovní zásoby a užívání odborných termínů z jiných vyučovacích předmětů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: AJ: práce s překladovým slovníkem, NJ: práce s překladovým slovníkem, Př, Ch, Z, D: odborné názvy	

NAUKA O TVOŘENÍ SLOV

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu	JV: rozebere stavbu slova a rozpozná morfémy (stavební části slova) JV: rozvíjí vlastní slovní zásobu JV: umí věci pojmenovávat a pojmenováním rozumět – tj. znát významy slov	Stavba slova. Odvozování, skládání, zkracování slov.	Rozdělení slova na jednotlivé stavební části. Vlastní tvorba „nových“ slov. Tvorba a hledání slov příbuzných. Určování způsobu obohacování slovní zásoby na příkladech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: NJ (8. Ročník) : Berufe	

TVAROSLOVÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka	JV: rozpozná přídavná jména a určí mluvnické kategorie jmen JV: rozlišuje druhy a skloňování zájmen a číslovek JV: rozpozná u sloves jejich mluvnické významy a vytvoří přechodník přítomný a minulý JV: tvoří spisovné tvary sloves podle třídění do jednotlivých slovesných tříd JV: rozlišuje druhy a stupňování příslovčí JV: rozlišuje a používá vlastní a nEISvDastní předložky, souřadící a podřadící spojky	Slovní druhy – slova ohebná a neohebná. Podstatná jména. Přídavná jména. Zájmena. Číslovky. Slovesa a přechodníky. Příslovce. Předložky. Spojky. Částice. Citoslovce.	Práce s textem při určování slovních druhů. Hledání určitých slovních druhů v textu. Určování mluvnických kategorií u ohebných slovních druhů. Určování druhů podstatných a přídavných jmen, zájmen, číslovek, příslovčí a spojek. Stupňování přídavných jmen a jejich pravopis. Práce s novinami a časopisy. Rozpoznání přechodníků v textu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: časování sloves, NJ: časování sloves, skloňování podstatných jmen	

SKLADBA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího	JV: formuluje složitější myšlenky, porozumí složitějšímu sdělení JV: zná slova a jejich významy a rozvíjí slovní zásobu JV: rozpozná přívlastek těsný, volný. JV: pozná doplněk (shoda, přimykání). JV: určí jednotlivé druhy vedlejších vět a poměry mezi hlavními větami JV: v textu nebo v mluveném projevu užívá uvozovací věty, přímou řeč, uvozovky	Věta jednoduchá a souvětí. Skladební dvojice a větné členy. Věta hlavní a vedlejší, řídící a závislá. Souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět. Významové poměry mezi souřadně spojenými větnými členy a vedlejšími větami. Řeč přímá a nepřímá. Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná.	Odlišení věty jednoduché a souvětí. Určování počtu vět v souvětí. Určování vět vedlejších a jejich druhů. Určování vět hlavních a poměrů mezi nimi. Doplňování interpunkce do vět. Práce s textem při jazykových rozborech. Určování větných členů a jejich grafické vyznačení. Použití přímé řeči v textu a odlišení přímé a nepřímé řeči.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: větné členy a jejich postavení ve větě, NJ: větné členy a jejich postavení ve větě	

PRAVOPIS

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy	JV: aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu JV: užívá obecné zásady pro psaní velkých písmen u vlastních jmen a názvů, zkratk, na začátku větných celků,...	Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební. Vlastní jména.	Hledání chyb v textu. Psaní doplňovacích a pravopisných cvičení. Tvorba vlastních textů s pravopisnými jevy. Ústní a písemné odůvodňování pravopisných pravidel.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA, OBECNÉ VÝKLADY O JAZYCE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování)	JV: ovládá zvukovou stránku jazyka JV: má přehled o slovanských jazycích JV: zná základní útvary českého jazyka JV: objasní základní vývoj českého jazyka	Hláskosloví. Zvuková stránka jazyka. Souhlásky znělé a neznělé. Spodoba znělosti. Hlavní a vedlejší přízvuk.	Zásady a zápis výslovnosti. Uvádění příkladů spodoby znělosti. Správný přízvuk v mluveném projevu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: AJ: přízvuk, intonace a výslovnost, NJ: přízvuk, intonace a výslovnost	

OBEČNÉ VÝKLADY O JAZYCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací - vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit	JV: pracuje s textem (uměleckým, naučným, reklamy – manipulativní komunikace). JV: dorozumívá se kultivovaně, výstižně, spisovnou češtinou	Jazykověda a její disciplíny. Jazyková kultura.	Rozřazování slov k jednotlivým jazykovým skupinám na základě jazykových a zeměpisných znalostí. Rozlišení spisovné češtiny od nářečí, slangu a argotu. Práce s novinovým článkem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity MeV: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu OSV: Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Vztah člověka k prostředí		Do: MaS (9. Ročník): Práce s novinovým článkem Z: Z (7. ročník): Geografie Evropy AJ, NJ: Slovní zásoba	

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči - v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi - ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovtvorných a syntaktických principů českého jazyka - efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) - při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky - volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum - posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou - pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty - v mluveném i psaném projevu vhodně využívá slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny	KaSV: rozliší jednotlivé styly podle jejich znaků KaSV: formuluje hlavní myšlenky textu, uspořádá informace z textu s ohledem na jeho účel KaSV: popíše jednotlivé činnosti (stručnost, jasnost, přehlednost) KaSV: užije spisovných jazykových prostředků, vhodných pro popis obrazu, sochy,.... KaSV: napíše jednoduchý subjektivně zabarvený popis KaSV: využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu, k vlastnímu tvořivému psaní s využitím vhodných jazykových prostředků KaSV: výstižně a srozumitelně staví výpovědi o různých skutečnostech, používá spisovný jazyk, kultivovaně se vyjadřovat KaSV: reprodukuje děj KaSV: na základě získaných poznatků se zamýšlí nad problémem, dospěje k nějakému závěru. KaSV: srovnává úvahu s výkladem a určí možnosti výskytu úvahy KaSV: napíše nebo přednese proslov KaSV: charakterizuje pojem diskuse a sám se jí účastní	Funkční styly. Výklad. Popis pracovního postupu.. Popis uměleckého díla. Líčení. Charakteristika. Vypravování. Úvaha. Proslov. Diskuse. Fejeton.	Práce s textem a tvorba vlastních výpisků- Vyhledávání důležitých informací v textu. Provádění citace. Samostatné vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a jejich následná prezentace. Formulace vlastních myšlenek a názorů. Rozlišení přímé a nepřímé charakteristiky. Rozvíjení slovní zásoby. Rozvíjení kreativnosti a pohotovosti myšlení a vyjadřování na základě improvizace. Příprava proslovu na závěr školního roku a jeho prezentace. Uvádění znaků funkčních stylů a zařazování slohových útvarů do jednotlivých stylů. Argumentace při diskusi.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČJ (8. Ročník): Jan Neruda – fejeton, ČaSP : Pracovní postup, VV: Popis uměleckého díla AJ NJ	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • vysvětlí specifickou vývoj české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu	LV: vyjmenuje české divadelní dvojice autorů LV: uvede nejznámější představitele české meziválečné poezie LV: orientuje se v české literatuře po roce 1945. LV: definuje tvorbu spisovatelů meziválečné literatury LV: vyjmenuje současné české spisovatele a jejich tvorbu LV: uvede nejznámější světové autory a jejich díla. LV: rozpozná autory písňových textů a seznámí se s texty, rozpozná blízkost textu písně a básně LV: čte s porozuměním LV: uvědomuje si rozdíl umělecké literatury a věcné literatury LV: umí porovnat umělecké a jiné ztvárnění téže látky LV: umí vyjádřit adekvátním způsobem důvodný estetický soud LV: umí samostatně reprodukovat děj epických textů LV: kreativně se účastní dramatizace, zvládne interpretační vstup do role postavy, umí dotvořit pokračování děje příběhu LV: dovede vyjádřit náladu lyrického textu LV: rozlišuje a vlastními slovy charakterizuje epické žánry	Divadlo. Meziválečná poezie a próza. Meziválečná literatura. Světová literatura 20. století. Písňové texty. Současná česká literatura.	Četba a porozumění textu. Interpretace čteného textu. Propojování souvislostí mezi dílem, autorem a dobou vzniku. Shlednutí filmových adaptací literárních děl a následná diskuse. Návštěva divadelního představení a následná diskuse o díle. Vlastní tvorba inspirovaná určitým dílem a autorem. Poslech audio nahrávky a tvorba vlastního scénáře. Tvorba a prezentace známé filmové adaptace literárního díla. Poslech a rozbor písňových textů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: D (9. ročník): Kultura a umění na přelomu 19. a 20. st. D (9. ročník): Meziválečný vývoj v Evropě. D (9. ročník): Poválečný vývoj ČSR. D (9. ročník): Poválečný vývoj ve světě.	

5.1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Anglický jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě a ve světě. Znalost cizího jazyka vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat je. Poskytuje základ pro další studium a budoucí pracovní uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice.

Cílové zaměření předmětu

- prakticky užívat jazyk v běžných situacích
- chápat slyšené a čtené texty, reagovat na ně
- vzbudit zájem o studium cizího jazyka
- vytvořit kladný vztah k jazyku
- seznámit žáky s realitami příslušných jazykových oblastí
- rozšiřovat všeobecný kulturní obzor
- pěstovat toleranci a respekt k jiným národům
- vytvořit u žáků potřebu komunikovat v cizím jazyce
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- osvojit si správné učební postupy potřebné ke studiu cizího jazyka
- rozvíjet schopnost písemného projevu v cizím jazyce s využitím moderních technologií

Složky předmětu Anglický jazyk		
1.	receptivní řečové dovednosti	RŘD
2.	produktivní řečové dovednosti	PŘD
3.	interaktivní řečové dovednosti	IŘD

Formy a metody práce používané ve výuce:

Žáci pracují s obrazovým materiálem a texty v učebnicích a pracovních sešitech. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Využívány jsou písně, dialogy a obrazový materiál. Hlavní metody výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce.

Další způsoby:

- výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, reprodukce, vyprávění
- popis obrázku ústní i písemnou formou, práce se slovníkem (i elektronickým)
- vyhledávání informací
- hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Mezipředmětové vztahy:

S anglickým jazykem se děti setkávají hlavně v praktickém životě (nápisy na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu a při práci s počítačem). Výuka probíhá v návaznosti na

prvouku, vlastivědu, přírodovědu, český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, výchovu ke zdraví a informatiku.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
3. ročník	3	
4. ročník	3	
5. ročník	3	
6. ročník	3	
7. ročník	4	1
8. ročník	3	
9. ročník	3	

Způsob a místo realizace předmětu:

- k výuce se využívá kmenová třída, jazyková učebna, počítačová učebna, čítárna a další prostory vhodné pro výuku

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- pracuje individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjí logické myšlení s využitím znalostí a dovedností, získaných v předmětu, osvojuje si správné učební postupy a strategie učení
- rozvíjí paměť prostřednictvím memorování
- osvojuje si základní gramatické postupy a pravidla, základy konverzace, idiomy
- používá pomůcky a materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty, slovníky) a využívá je dál při učení
- postupně se stručně vyjadřuje v cizím jazyce ústně i písemně
- při řešení úloh hledá podobnosti a odlišnosti a směřuje k efektivnímu učení
- vysvětluje objevené závislosti a pravidla, klade si se spolužáky navzájem otázky, odpovídá, přemýšlí o praktickém využití učiva
- využívá postupy a učivo, které zná z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytváří návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizuje a řídí proces vlastního učení), využívá získané znalosti a dovednosti v praxi, snaží se poradit si v nové situaci, propojuje informace, třídí informace
- řádně si osvojuje gramatické pojmy a fráze a užívá je
- využívá k učení informační a komunikační technologie
- užívá správnou terminologii, prezentuje svoji práci, obhájí svoji práci
- uplatňuje sebehodnocení, uvědomuje si, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou), má zájem o studium cizího jazyka a vytváří si kladný vztah k cizímu jazyku a potřebu komunikovat v cizím jazyce

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- problémy důkladně rozebírá - hledá podobnosti v reálném světě, formuluje podstatu problému, popřípadě identifikuje informace chybějící pro řešení problému nebo vylučuje informace nadbytečné a teprve poté navrhuje způsoby a možnosti řešení

- pojmenovává problém
- odvodí pravděpodobný význam slov
- nevzdává se při prvním nezdaru, učí se hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- identifikuje chybu a hledá variantní cesty k jejímu odstranění
- využívá vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika, slovníky, doplňkové texty)
- ověřuje správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných nebo nových situací
- používá dvojjazyčný i výkladový slovník, abecední slovník v učebnicích
- vyplní dotazník či jiný formulář
- hledá různé varianty řešení, aplikuje osvědčené postupy v nových situacích v daném předmětu
- řešení problémových situací aplikuje i na jiné oblasti vzdělávání a na oblasti praktického života, porovnává realitu a situaci nacvičenou

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu Anglický jazyk ideální možnosti, neboť samotný předmět vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- v klidu, pozorně a s porozuměním čte zadání řešených problémů, orientuje se v textech, slovnících a dalších materiálech
- vyjadřuje svoje názory, vyjadřuje své myšlenky, navrhuje různé možnosti řešení, užívá jazyk v běžných životních situacích
- popisuje reálné situace, dotazuje se na vzniklé nejasnosti, komunikuje se spolužáky a sleduje jejich závěry, argumentuje, obhajuje své způsoby řešení, přijímá poučení od druhých, naslouchá upřesnění učitele
- postupně poznává cizí jazyk a provádí správné zápisy
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracování svých závěrů
- používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem, srozumitelně se vyjadřuje
- komunikuje na odpovídající úrovni, vede dialog se spolužáky i učitelem, reprodukuje obsah textu
- aktivně se zapojuje do konverzace (pozdrav, odpověď, předání informace)

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v Anglickém jazyce zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou. Rozvíjí se především při grafickém zpracování projektů. Rozvíjením této kompetence také umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- efektivně organizuje vlastní práci
- zpracovává projekty
- rozumí jednoduchým pokynům, respektuje je
- dodržuje pracovní návyky a hygienické návyky při práci, dodržuje daná pravidla, termíny a zásady
- ujasňuje si profesní orientaci

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky Anglického jazyka, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují (konverzační cvičení).

Na úrovni předmětu Anglický jazyk jsou pro rozvíjení a utváření této klíčové kompetence žák využívá následující postupy:

- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou zodpovídá
- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, je ohleduplný, uznává druhé, poskytuje rady nebo pomoc druhému při společné práci
- čerpá poučení z toho, co je pro něj nachystáno, co učitel předkládá, co má připraveno v učebních materiálech, co si sám ověří při práci s texty a nahrávkami
- spolupracuje při řešení problémových situací i situací běžného života a následně využívá nabytých dovedností v praxi (žák tak dochází k poznávání možností a významu cizího jazyka pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory, obhazuje svůj způsob řešení
- učí se argumentovat
- postupně poznává význam studia jazyka pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci
- postupně rozvíjí systematickост a vytrvalost
- sám se rozhoduje, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat, aby svoje úkoly zvládl

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- posiluje svou sebedůvěru, sebekontrolu a poznává své možnosti
- respektuje názory ostatních
- poznává jednotlivé kultury, chápe rozdíly mezi nimi
- formuje si morálně volní vlastnosti
- uplatňuje své vlastní tvořivé nápady

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- poznává a používá digitální zařízení – jejich aplikace- k usnadnění, k zefektivnění práce /pc, mobilní telefon, tablet/
- kriticky posuzuje, ověřuje data
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost

PRVNÍ OBDOBÍ

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

BARVY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu	Slovní zásoba daného tématu	Poslech výslovnosti z výukového CD Opakování slov po učiteli Zpěv písničky z výukového CD z paměti Nahrávání zpěvu na diktafon
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	RPI: Pojmenuje barvy RPI: Napíše názvy základních barev	Barvy	Doplňování písmen do mřížek Křížovky Hry s barevnými předměty Krátkodobý projekt pro skupiny
pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	RPI: Odpovídá na otázku Co je to?	Otázky Sloveso BÝT	Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích Nahrávání rozhovorů na diktafon
používá abecední slovník učebnice	RPI: Používá fonetický přepis výslovnosti	Abeceda	Užívání slovníčku v učebnici Přepis slovíček do sešitu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (3. ročník): Neživá příroda VV (3. ročník): Studené a teplé barvy	

HRAČKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu - RPI: Rozlišuje jednotné a množné číslo podstatných jmen	Slovní zásoba daného tématu Množné číslo podstatných jmen	Poslech výslovnost na výukovém CD Manipulace s obrázky Manipulace s předměty Doplňování koncovky -s do mřížek slov Nahrávání výslovnosti na diktafon Zpěv písničky z výukového CD z paměti
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	RPI: Používá fonetický přepis výslovnosti	Člen určitý a neurčitý	Zapisování slov do mřížek Zapisování slovíček do sešitu Psaní slov podle diktátu Doplňování členu určitého a neurčitého do předepsaných vět
pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	RPI: Odpovídá na otázku Co je to?	Sloveso MÍT	Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích Manipulace se sadami obrázků Manipulace s předměty
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh	

ČÍSLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	- RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu - RPI: Používá číslovky k řešení jednoduchých početních úloh - RPI: Přečte telefonní číslo - RPI: Ukáže číslovky na číselné ose - RPI: Používá fonetický přepis výslovnosti	Slovní zásoba daného tématu Číslovky základní 0 – 20	Manipulace s kartami čísel 0 – 20 Výslovnost podle CD Zpěv písničky z CD z paměti Nahrávání na diktafon Počítání jednoduchých příkladů Orientace na číselné ose 0 – 20
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	- RPI: Rozlišuje grafickou i zvukovou podobu číslovek - RPI: Zapiše číslo podle diktátu	Zápis základních číslovek 0 - 20	Zapisování čísel podle diktátu Práce na PC (výukový program)
pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	RPI: Odpovídá na otázku Kolik?	Určování počtu předmětů	Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Konverzace ve dvojicích Manipulace s obrázky Manipulace s předměty
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh M (3. ročník): Sčítání a odčítání do 20	

VÁNOCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	RPI: Formulace vánočního přání	Fráze společenského styku – vánoční přání	Zpěv písničky z paměti Výroba vánočního přání z papíru Krátkodobý projekt VÁNOCE
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu	Člen určitý a neurčitý Množné číslo podstatných jmen Slovní zásoba daného tématu	Opakování slov po učiteli Poslech výslovnosti z CD Řídky z paměti Nahrávání výslovnosti na diktafon Čtení souvislého krátkého textu
pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	RPI: Užívá sloveso MÍT ve větách	Sloveso MÍT	Konverzace s učitelem Rozhovory ve dvojicích Konverzace v kruhu Manipulace s obrázkovými sadami Četba a reprodukce krátkého příběhu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh	

JÍDLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	RPI: Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	Fráze společenského styku: Dej mi...	Samostatná manipulace s obrázkovými sadami podle pokynů Samostatná manipulace s prázdnými obaly a krabičkami od potravin Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích-nácvik dialogů
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	- RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu - RPI: Používá fonetický přepis výslovnosti	Slovní zásoba daného tématu Člen určitý a neurčitý Množné číslo podstatných jmen	Opakování slov po učiteli Poslech výslovnosti z CD Doplnění písmen do mřížek Křížovky Čtení a reprodukce textu Práce na PC – výukový program
pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	- RPI: Odpovídá na otázku Máš rád? - RPI: Vyjádří přání	Sloveso MÍT RÁD Fráze Chtěl bych...	Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích Doplnění sloves do vět
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Z: ČaJS (3. ročník): Živá příroda a její ochrana	

SPOLEČENSKÝ STYK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	RPI: Rozumí jednoduchým pokynům a reaguje na ně	Fráze společenského styku - pozdravy - pokyny Osobní zájmena	Opakování frází po učiteli Reagování na pokyny formou hry Opakování pokynů po učiteli Výkonávání činností podle daných pokynů Odpovídání na jednoduché otázky (ANO-NE) Skupinová práce – reagování na pokyny Říkanky Opakování pozdravu po učiteli Říkanka s pozdravem Poslech výslovnosti na CD Manipuluje samostatně podle pokynů s obrázky
- vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	- RPI: Rozlišuje jednotné a množné číslo podstatných jmen - RPI: Slovesa BÝT a MÍT - RPI: Hláskuje anglickou abecedu - RPI: Správně vyslovuje danou slovní zásobu	Abeceda Slovní zásoba: Vlastní jména Množné číslo podstatných jmen Časování sloves BÝT a MÍT v přít. čase	Výslovnost jmen podle CD Zpěv písničky ABECEDA z paměti Zapisování anglických vlastních jmen do doplňovaček a křížovek Doplňování tvarů sloves BÝT a MÍT do vět
pochozí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	- RPI: Používá pozdravy na přivítanou a rozloučenou - RPI: Zeptá se na jméno a věk, odpoví na totéž - RPI: Umí se představit	Fráze společenského styku	Společenské hry – nácvik seznámení (práce ve skupinách) Konverzace ve dvojicích- nácvik dialogů Nahrávání výslovnosti na diktafon
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (3.ročník) Výchova ke zdraví	

DRUHÉ OBDOBÍ
4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

BARVY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty	Téma BARVY	Opakování frází po učiteli Reagování na pokyny formou hry
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky	Osobní zájmeno v podmětném tvaru	Poslech výslovnosti z výukového CD Opakování slov po učiteli Práce s AJ časopisem Zpěv písniček z paměti
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Přivlastňování	Nahrávání výslovnosti na diktafon Křížovky Hry s barevnými předměty
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	R: Rozumí jednoduchým otázkám	Sloveso TO BE v otázce i záporu	Rozhovory ve dvojicích Tvoření otázek a záporných vět
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů	P: Sestaví krátký text z dané slovní zásoby	Časování slovesa TO BE	Krátkodobý projekt pro skupiny „Barvy v naší třídě“
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: VV (4. ročník): Barvy	

HRAČKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty	Slovesa ve 3.osobě Časování slovesa Přivlastňování	Užívání sloves ve 3.osobě j.č. Vykonávání činností podle daných pokynů Odpovídání na jednoduché otázky - pomoc.sloveso DO,DOES Zpěv písničky z výukového CD Doplňování koncovky -s do mřížek slov
<u>obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</u>	R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky	TO BE Sloveso TO BE v otázce a záporu	Manipulace s obrázky Manipulace s předměty Doplňování tvarů slovesa TO BE ve větách Práce s AJ časopisem Samostatná práce na PC
<u>čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu</u>	R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Slovní zásoba daného tématu Téma Hračky Téma Zvířata Zájmeno IT u zvířat	Poslech výslovnost na výukovém CD Psaní slov podle diktátu Užívání zájmena IT Rozhovory ve dvojicích Nahrávání výslovnosti na diktafon
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (4.ročník): Sloh a komunikace	

ROČNÍ OBDOBÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty	Slovesa ve 3.osobě př. času Časování slovesa TO BE Sloveso TO BE v otázce a záporu Průběhový čas	Čtení textů, reprodukce, překládání podle smyslu textu Tvoření otázek a záporných vět Užívání slovesa TO BE ve větách v průběhovém čase
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky	Slovní zásoba daného tématu	Práce s AJ časopisem Manipulace s obrázkovými materiály Krátkodobý projekt pro dvojice
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	Poslech výukového CD Poslech CD z AJ časopisu Čtení článků
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Živá příroda ČaJS (4. ročník): Roční období ČaJS (4. ročník): Člověk ČaJS (4. ročník): Neživá příroda	

TŘÍDA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- I: O něco požádá a poděkuje - R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování	Slovní zásoba na téma: Třída, školní potřeby	Pracuje samostatně podle pokynů Nácvik dialogu ve dvojicích
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty	Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov	Samostatná práce s výukovým programem na PC Krátkodobý skupinový projekt
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky	Věta jednoduchá, pořádek slov ve větě	Práce s AJ časopisem Doplňování slov do textu
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Tvorba otázky a záporu Tázací věta s WHERE	Poslech textů na výukovém CD Poslech článků z AJ časopisu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, komunikace		Do: ČaJs (4.ročník): Výchova ke zdraví ČJ (4.ročník): Sloh a komunikace	

JÍDL			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- I: O něco požádá a poděkuje - R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování	Fráze společenského styku Sloveso HAVE Sloveso LIKE	Samostatná manipulace s obrázkovými sadami podle pokynů Samostatná manipulace s prázdnými obaly a krabičkami od potravin Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích-nácvik dialogů
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty	Slovesa ve 3.osobě v přítomném čase Sloveso TO BE	Krátkodobý skupinový projekt Doplnování písmen do mřížek Křížovky Čtení a reprodukce textu Práce na PC – výukový program
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	- R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky - R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici		Poslech výslovnosti z CD Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Rozhovory ve dvojicích Doplnování slov do vět
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJs (4.ročník): Výchova ke zdraví	

ČÍSLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	I: Domluví se v obchodě jednoduchými větami pomocí ukazováčku	Číslovky 1 – 20	Manipulace s kartami čísel 0 – 20 Nahrávání na diktafon Počítání jednoduchých příkladů Orientace na číselné ose 0 – 20
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici - R: Rozumí číslům	Číslovky 10 – 100	Zapisování čísel podle diktátu Práce na PC (výukový program) Konverzace s učitelem Konverzace v kruhu Konverzace ve dvojicích Manipulace s obrázky Poslech výslovnosti na CD Manipulace s předměty
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: M (4.ročník): Počítání s penězi	

SPOLEČENSKÝ STYK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- I: Pozdraví a rozloučí se - I: Zeptá se, jak se někomu daří a odpoví na tuto otázku - I: O něco požádá a poděkuje - I: Představí se, členy své rodiny, kamaráda - I: Zeptá se na bydliště kamaráda, udá svoje bydliště - I: Zjistí jméno a bydliště nového kamaráda - I: Domluví se v obchodě jednoduchými větami pomocí ukazování	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představování Fráze společenského styku Téma Rodina Osobní zájmena Přivlastňovací zájmena Sloveso HAVE, LIKE Číslovky 1 - 20	Říkanky, písničky z výukového CD Společenské hry – nácvik seznámení (práce ve skupinách) Konverzace ve dvojicích- nácvik dialogů
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování - R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici - R: V jednoduchém vyprávění pozná známá slova a věty - P: Vyplní ve formuláři jméno, bydliště a věk	Pokyny při vyučování Rozkazovací způsob v jednotném čísle	Nahrávky k učebnici z CD Manipuluje samostatně podle pokynů s obrázky do doplňovaček a křížovek Doplňování tvarů sloves BÝT a MÍT do vět
používá dvojjazyčný slovník	I: Vyhledává ve slovníku neznámá slova	ABECEDA - hláskování	Vyhledávání slov ve slovníku Nacvičování hláskování svého jména Konverzace ve dvojicích- nácvik dialogů Nahrávání výslovnosti na diktafon
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- P: Napíše jednoduché přání - R: Pochopí, o čem je jednoduchý text s obrázky	Jednoduchá sdělení – adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost Formulář, Téma Vánoce, Narozeniny	Psaní blahopřání k narozeninám Výroba vánočního přání Písničky z výukového CD z paměti Písnička z AJ časopisu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Rodina a můj domov ČJ (4. ročník): Sloh a komunikace	

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ŠKOLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	- R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování - R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici - R: Rozumí názvům nejdůležitějších věcí ve třídě	Fráze a pokyny při vyučování Nahrávky k učebnici Otázky s WHERE Předložky místa	Poslouchání výukového CD Reagování na pokyny Přiřazování předložek k obrázkům
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) - používá dvojjazyčný slovník a využívá je při své práci	- R: Rozumí jednoduchým otázkám - R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek - P: Napíše jednoduchými větami, kde žije a kdo je	Slovní zásoba daného tématu Otázky se slovesy CAN, DO, TO BE Jednoduché články s obrázky, příběhy	Sledování DVD filmu z AJ časopisu Čtení článků z AJ časopisu Krátkodobý samostatný projekt ŠKOLA
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		ČaJS (5. ročník): Lidé kolem nás	

Čas			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- Pozdraví dospělého i kamaráda v různou denní dobu, umí se rozloučit - P: Najde základní informace, např. kde a v kolik hodin	Pozdravy Číslovky do 20 Číslovky – celé desítky Určování času po 5 minutách	Nacvičování pozdravů – skupiny Práce na PC – samostatné vyhledávání informací Procvičování určování času s modelem hodin
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	- R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování - R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Otázky a odpovědi – kolik je hodin Fráze a pokyny při vyučování Nahrávky k učebnici	Poslouchání výukového CD Doplnování časových údajů do vět podle poslechu Zpěv písničky z paměti Nahrávání na diktafon
čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	- R: Rozumí jednoduchým otázkám - R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek	Otázky se slovesy CAN, DO, TO BE Jednoduché články s obrázky, příběhy	Nacvičování dialogů s časovými údaji Čtení příběhů z AJ časopisu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		M (5.ročník): Jednotky času	

ZVÍŘATA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů • používá dvojjazyčný slovník a využívá je při své práci	• R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici • R: Rozumí jednoduchým otázkám	Slovní zásoba daného tématu Jednoduché články s obrázky, příběhy	Skupinový projekt ZVÍŘATA Práce na PC Poslech CD k učebnici Poslouchání CD z AJ časopisu Vyhledávání neznámých slov ve slovníku
• reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	• R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek	Sloveso LIKE, CAN, TO BE	Sledování DVD z AJ časopisu – s titulky, bez titulků Reprodukce obsahu filmu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		ČaJS (5. ročník): Živá příroda	

VÁNOCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	• R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Slovní zásoba daného tématu Nahrávky k učebnici	Poslech AJ koled z CD Zpěv AJ vánočních písní
• reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	• R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek • P: Napiše jednoduché blahopřání k Vánocům	Jednoduché články a nahrávky	Sestavení přání k Vánocům Čtení krátkého vánočního příběhu, reprodukce
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		ČaJS (5. ročník): Zvyky a tradice	

ČÍSLOVKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- I: Domluví se v obchodě, když si pomáhá ukazováním - I: Používá čísla, umí říct, kolik je hodin - R: Rozumí číslům	Číslovky 1 – 20 Celé desítky Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Otázky HOW MANY, HOW MUCH	Nacvičuje konverzaci ve skupině Třídí obrázky podstatných jmen počitatelných a nepočitatelných Počítá peníze v různých měnách
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- P: Najde základní informace, např. kde a v kolik hodin - R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici	Slovní zásoba daného tématu Nahrávky v učebnici	Doplnuje časové údaje do vět podle obrázků Doplnuje časové údaje do vět podle poslechu CD
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		M (5. ročník): Počítání s časovými údaji M (5. ročník): Počítání s penězi	

JÍDLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	I: Domluví se v obchodě, když si pomáhá ukazováním	Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména Otázky HOW MANY, HOW MUCH	Manipulace s obrázkovými sadami, s obaly potravin Nacvičování rozhovorů ve dvojicích Nahrávání na diktafon
rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	- R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici - R: Rozumí jednoduchým otázkám - R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek	Slovní zásoba daného tématu Nahrávky k učebnici Otázky se slovesy CAN, DO, TO BE Jednoduché články s obrázky	Poslech výukového CD Doplnování slov do textu podle poslechu Čtení článků a poslech CD z AJ časopisu Sledování krátkého filmu na DVD z AJ časopisu – bez titulků, s titulky
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		ČaJS (5. ročník): Zdravá strava	

SPOLEČENSKÝ STYK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	- Pozdraví dospělého i kamaráda v různou denní dobu, umí se rozloučit - I: Zeptá se, jak se někomu daří a také na tuto otázku odpoví	Pozdravy Zdvíhací fráze Otázky s DO, WHERE Přítomný čas prostý Fráze WOULD YOU LIKE	Návuk dialogů ve dvojicích Tvoření otázek v přítomném čase
vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	- I: Představí se, představí členy své rodiny, kamaráda, kamarádku - I: Požádá o něco, poděkuje - I: Zjistí jméno a adresu osoby, totéž udá o sobě - I: Domluví se v obchodě, když si pomáhá ukazováním - R: Rozumí jednoduchým pokynům při vyučování	Slovesa denních činností Fráze a pokyny při vyučování Průběhový čas prostý Slovesa LIKE, LOVE, HATE Fráze HAVE GOT v oznamovacích větách i otázkách ve všech osobách	Konverzace ve skupině Reaguje na pokyny Užívání osobních zájmen v rozhovorech Doplnuje slovesa LIKE, LOVE, HATE podle významu do textu
reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	- I: Jednoduše si popovídá o své rodině, o tom, co mají rádi - I: Připraví s kamarádem krátký rozhovor nebo scénku - I: Zeptá se, kde lidé žijí a co vlastní - I: Vypráví jednoduchými větami o svém domově, kamarádech	Bydliště Otázky se slovesy CAN, DO, TO BE	Krátkodobý projekt Samostatná práce ve dvojicích – příprava rozhovoru
obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	- R: Rozumí nahrávkám na CD k učebnici - R: Rozumí jednoduchým otázkám - R: Pochopí krátký příběh s obrázky, krátký článek - R: Rozumí krátkým zprávám na pohlednici, SMS	Nahrávky k učebnici Téma Prázdniny	Poslech výukových nahrávek na CD Čtení článků v AJ časopise
sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů	- P: Vyplní ve formuláři jméno, bydliště a věk - P: Napíše jednoduché blahopřání k narozeninám, Vánocům - P: Napíše jednoduchými větami, kde žije a kdo je	Formuláře Téma Narozeniny	Doplnování údajů do formulářů Psaní blahopřání
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		ČJ (5.ročník): Sloh a komunikace ČaJS (5. ročník): Lidé kolem nás	

TŘETÍ OBDOBÍ

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

KAMARÁDI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• I: Seznámí se s novým kamarádem • I: Hovoří o volnočasových aktivitách	Společenské fráze Sloveso BÝT Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor poslech
• sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci	• P: Popíše jednoduchým způsobem vzhled postavy • P: Popíše svou domácnost, byt, dům	Číslovky do 100, do 1 000, číslovky složené, letopočty Sloveso HAVE ve všech osobách přítomného času prostého Shoda podmětu s přísudkem Člen určitý i neurčitý Jednotné i množné číslo podstatných jmen Slovní zásoba daného tématu Průběhový čas přítomný Přídavná jména dle tématu Popis osoby Ukazovací zájmena	Doplnovací cvičení Dopis Práce s textem (učebnice, časopis)
• vyslovované promluvy a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy • R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu • R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu	Práce se slovníkem Hry, křížovky Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování. ČJ (6. ročník): Dopis.	

IDIOMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• I: Chápe smysl idiomů, používá je v běžné konverzaci	Idiomy	Drilová cvičení Hry
• sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • vyžádá jednoduchou informaci	• P: Popíše jednoduchým způsobem vzhled postavy	Sloveso BÝT v oznamovací větě kladné i záporné Idiomy Průběhový čas přítomný	Doplňovací cvičení Popis (ústní) Otázky a odpovědi gramatická cvičení Popis obrázku
• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy • R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu • R: Plynule a foneticky správně čte text	Idiomy	Práce s textem Hry
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování. ČJ (6. ročník): Dopis.	

KONÍČKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Zájmena - podměty Společenské fráze Sloveso HAVE Shoda podmětu s přísudkem, Člen určitý i neurčitý Jednotné i množné číslo podstatných jmen Slovní zásoba daného tématu, Průběhový čas přítomný, Ukazovací zájmena Budoucí čas s WILL, Sloveso LIKE a gerundium Zájmeno WHICH, Otázka a zápor s DO Základní konverzace a dopis, Stupňování přídavných jmen, Minulý čas slovesa BÝT Modální slovesa CAN, MUST, HAVE TO a jejich záporů Zájmena neurčitá	Čtení Reprodukce čteného a slyšeného Vyhledávání ve slovníku Gramatická cvičení
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	P: Napíše stručný dopis o sobě, své rodině a svých zájmech	Základní konverzace a dopis Slovní zásoba daného tématu	Psaní dopisu dle schématu
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Hovoří o volnočasových aktivitách - I: Vyjádří, co má rád - I: Odpoví na otázky týkající se zájmů a koníčků - I: Hovoří o členech své rodiny	Základní konverzace a dopis Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Odpovědi na otázky Tvoření otázek
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

ZDRAVÍ A NEMOC			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Prívlastňování Minulý čas slovesa HAVE, TO BE Osobní zájmena - podměty Nepravidelné množné číslo podstatných jmen Zkrácený tvar sloves Slovní zásoba daného tématu Sloveso LIKE a gerundium Základní konverzace Dopis Stupňování přídavných jmen Modální slovesa CAN, MUST, HAVE TO a jejich zápory Zájmena neurčitá	Čtení Reprodukce čteného a slyšeného Vyhledávání ve slovníku Gramatická cvičení
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Popíše své tělo a jednoduše vyjádří bolest nebo jiný zdravotní problém - I: Jednoduše popíše dopravní nehodu		Rozhovor Odpovědi na otázky Tvoření otázek
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování. ČJ (6. ročník): Dopis.	

TŘETÍ OBDOBÍ

7. ROČNÍK - DOTACE: 3+1, POVINNÝ

ŠKOLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• I: Používá pozdravy • I: Reaguje na otázky daného tématu	Společenské fráze Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech
• sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • vyžádá jednoduchou informaci	• P: Popíše jednoduchým způsobem vztahy ve třídě a škole • P: Popíše svou třídu, školu • P: Píše o sobě	Dotazník Vyprávění o spolužácích	Doplňovací cvičení Dopis Práce s textem (učebnice, časopis) Vyprávění
• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• R: Plynule čte a reprodukuje jednoduchým způsobem text • R: Odvodí význam neznámých slov • R: Vyhledá potřebnou informaci ve slovníku • R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy	Slovní zásoba daného tématu Výslovnost, spelling Číslovky Minulý čas slovesa BÝT Minulý čas pravidelných sloves (oznamovací věta, otázka, zápor) Minulý čas průběhový	Práce se slovníkem Hry, křížovky Písničky
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování. ČJ (6. ročník): Dopis.	

VÁNOCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	• I: Konverzuje o Vánocích	Společenské fráze Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech, porozumění
• sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci	• P: Popíše jednoduchým způsobem Vánoce v rodině	Užití WILL v oznamovací větě i otázce	Dopis Práce s textem (učebnice, časopis) Písnička Koledy Gramatická cvičení
• vyslovované promluvy a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• R: Plynule čte a reprodukuje jednoduchým způsobem text • R: Odvodí význam neznámých slov • R: Vyhledá potřebnou informaci ve slovníku • R: Rozumí jednoduché promluvy • R: Vánoce v Evropě	Slovní zásoba daného tématu Budoucí čas s WILL	Práce se slovníkem Hry, křížovky
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: Z (7. ročník): Evropa	

VOLNÝ ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Hovoří o volnočasových aktivitách	Společenské fráze Sloveso LIKE Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Popíše jednoduchým způsobem své zájmy - P: Popíše plány do budoucna	Budoucí čas GOING TO (oznamovací věta, otázka, zápor) Gerundium Infinitiv s TO	Práce s textem (učebnice, časopis) Gramatická cvičení
- vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování.	

VOLNÝ ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Hovoří o volnočasových aktivitách	Společenské fráze Sloveso LIKE Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Popíše jednoduchým způsobem své zájmy - P: Popíše plány do budoucna	Budoucí čas GOING TO (oznamovací věta, otázka, zápor) Gerundium Infinitiv s TO	Práce s textem (učebnice, časopis) Gramatická cvičení
- vyslovované promluvy a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování	

LIDSKÉ TĚLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Správně osloví dospělou osobu i kamarády, používá vhodné pozdravy	Společenské fráze Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Popíše jednoduchým způsobem své tělo - P: Popíše zdravotní problémy	Slovesné časy (shrnutí: minulý čas, budoucí čas, přítomný průběhový, minulý průběhový)	Práce s textem (učebnice, časopis) Popis Gramatická cvičení
- vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu Fráze a idiomy	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování	

NAKUPOVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Správně osloví personál v obchodě, používá vhodné pozdravy, vyjádří svá přání	Společenské fráze, fráze při nakupování Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Popíše jednoduchým způsobem své tělo - P: Popíše zdravotní problémy	Slovesné časy (shrnutí: minulý čas, budoucí čas, přítomný průběhový, minulý průběhový) Ukazovací zájmena Velikosti a barvy Nepravidelné mn. Číslo PJ	Práce s textem (učebnice, časopis) Popis Gramatická cvičení
- vyslovované promluvy a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu Fráze a idiomy Ukazovací zájmena	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (6. ročník): Vypravování.	

JÍDLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Správně osloví personál v restauraci, používá vhodné pozdravy, vyjádří svá přání - I: Přivítá návštěvu	Společenské fráze, fráze při objednávání Číslovky Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Poslech Dramatizace
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Popíše jednoduchým způsobem svoji objednávku - P: Sestaví jídelníček - P: Používá pokyny pro uvedení hostů	Desetinná čísla Imperativ Sloveso CAN, COULD	Práce s textem (učebnice, časopis) Popis Gramatická cvičení
- ve vyslovované promluvě a konverzaci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Pomocí slovníku zjistí neznámé pojmy - R: Odvodí pravděpodobný význam slov v textu - R: Plynule a foneticky správně čte text	Slovní zásoba daného tématu Fráze a idiomy Ukazovací zájmena Číslovky	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČaSP (7. ročník): Provoz a údržba domácnosti ČJ (7. ročník): Vypravování. ČaSP (7. ročník): Příprava pokrmu	

TŘETÍ OBDOBÍ

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MĚSTO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Orientuje se ve městě, umí se zeptat na cestu - I: Telefonuje z neznámého místa - I: Domluví se v dopravním prostředku - I: Domluví si schůzku	Slovní zásoba daného tématu Pozdravy během celého dne	Rozhovor Poslech Dramatizace
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Vyhledává informace na internetu, v časopisech a dalších zdrojích - P: Stručně reprodukuje obsah textů - R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Odpoví na otázky k textům - R: Používá dvojjazyčný slovník i v elektronické podobě	Sloveso CAN/COULD, HAVE TO/MUST, GO/TAKE Člen určitý a neurčitý v pokynech Vazba HAVE GOT Vazba HAVE YOU EVER BEEN Vazba HAVE YOU NEVER BEEN Slovesa LIKE, LOVE, HATE Zájmena SOME, ANY Předložky na konci otázky Předpřítomný čas	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Drilová cvičení Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

VÍKEND			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Domluví si schůzku - I: Domluví si program na víkend - I: Popíše víkendový dům, chatu - I: Vypráví o své rodině	Slovní zásoba daného tématu Pozdravy během celého dne Předložky místa, směr	Rozhovor Poslech Dramatizace
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	P: Vyjádří své kladné i záporné pocity	Popis místa, trasy Dotaz na místo. Rada někomu jinému	Orientace podle obrázku, mapy Popis víkendového stavení Vyprávění o víkendu
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Odpoví na otázky k textům - R: Používá dvojjazyčný slovník i v elektronické podobě	Slovesa LIKE, LOVE, HATE Zájmena SOME, ANY Budoucí čas - průběhový čas přítomný Budoucí čas s GOIG TO Budoucí čas s WILL Fráze THERE IS/ARE Modální sloveso WOULD Vazba HAVE YOU EVER BEEN Vazba HAVE YOU NEVER BEEN Slovesa LIKE, LOVE, HATE	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Drilová cvičení Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování	

VÁNOCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Pozdraví	Slovní zásoba daného tématu Vánoční pozdravy a fráze	Rozhovor Poslech Dramatizace
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Porovnává českou a anglickou kuchyni - P: Popíše české a anglické vánoční zvyky - P: Vyhledá ve slovníku pojmy potřebné k danému tématu - P: Napiše vánoční blahopřání, SMS pozdrav	Slovní zásoba daného tématu Přítomný čas a minulý čas prostý Sloveso DO jako pomocné i významové Předpřítomný čas	Psaní přání Rozhovor Popis obrázku
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Vyhledává informace na internetu, v časopisech a dalších zdrojích - R: Stručně reprodukuje obsah textů - R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Odpoví na otázky k textům - R: Používá dvojjazyčný slovník i v elektronické podobě	Slovesa LIKE, LOVE, HATE	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

NOVÝ KAMARÁD			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Pozdraví kamaráda - I: Představí nového kamaráda - I: Vypráví o své rodině - I: Používá fráze pro seznámení	Slovní zásoba daného tématu Pozdravy a fráze	Rozhovor Poslech Dramatizace
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Napíše představovací dopis, elektronicky odešle - P: Vyjádří své kladné i záporné pocity	Slovní zásoba daného tématu Přítomný čas a minulý čas prostý Sloveso DO jako pomocné i významové Předpřítomný čas	Psaní mailu, dopisu Rozhovor Dramatizace
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Stručně reprodukuje obsah textů - R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Odpoví na otázky k textům - R: Používá dvojjazyčný slovník i v elektronické podobě	Přítomný čas slovesa TO BE Vazba HAVE GOT Slovesa LIKE, LOVE, HATE Zájmena SOME, ANY Vazba HAVE YOU EVER BEEN Vazba HAVE YOU NEVER BEEN Vazba YOU SHOULD	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování	

V NEMOCNICI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Domluví se v nemocnici při příjmu - I: Jednoduše popíše své zranění, popř. nemoc - I: Udá základní údaje o své osobě	Slovní zásoba daného tématu Pozdravy a fráze	Rozhovor Poslech Dramatizace
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	P: Vyplní dotazník v nemocnici	Slovní zásoba daného tématu Slovesa DO a GO ve tvaru DONE a GONE Zvratná zájmena Předpřítomný čas	Rozhovor Dramatizace Dotazník
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Odpoví na otázky k textům	Slovní zásoba daného tématu	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

PŘÍRODA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • vyžádá jednoduchou informaci	• P: Třídí zvířata podle biologických tříd • P: Stručně reprodukuje obsah textů	Slovní zásoba daného tématu Předpřítomný čas Nepravidelná slovesa	Rozhovor Dramatizace Dotazník Třídění pojmů
• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov • R: Odpoví na otázky k textům • R: Rozumí pojmům a jednoduchým větám o zvířatech a přírodních katastrofách	Slovní zásoba daného tématu	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace			

PROFESE, CESTOVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Používá fráze pro seznámení	Slovní zásoba daného tématu	Rozhovor Otázky a odpovědi
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Vyžádá jednoduchou informaci o dovolené, cestování, dopravě - P: Sestaví seznam potřebných věcí pro dovolenou - P: Napíše pohlednici, SMS, email z dovolené	Slovní zásoba daného tématu Časové údaje	Rozhovor
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Pojmenuje běžné profese - R: Formuluje svá přání o budoucím povolání - R: Získá základní informace o cestování - R: Rozumí informačním letákům cestovních kanceláří - R: Plynule čte informační tabule a krátké texty - R: Vyslovuje správně vlastní jména turisticky atraktivních místa významných institucí	Slovní zásoba daného tématu Slovní zásoba daného tématu Vyjádření budoucnosti více způsoby Vazba YOU SHOULD	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace			

TŘETÍ OBDOBÍ

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

SEZNAMOVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	- I: Používá fráze pro seznámení - I: Seznámí se na ulici - I: Vyjádří, odkud je a na totéž se umí zeptat - I: Vede rozhovor na téma co se komu líbí - I: Pochválí, vyjádří protest, přání	Slovní zásoba daného tématu Sloveso SHALL Obrat LET 'S	Rozhovor Otázky a odpovědi
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Vyžádá si adresu - P: Požádá o pomoc	Slovní zásoba daného tématu Časové údaje Slovní zásoba daného tématu Přivlastňování Zkrácené tvary sloves Otázky Konstrukce WOULD YOU LIKE Sloveso KNOW	Rozhovor Tvoření otázek
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Odvodí pravděpodobný význam nových slov - R: Používá dvojjazyčný slovník (i elektronický)	Sloveso SHALL Zájmena osobní, přivlastňovací, zvrtná Sloveso USE Obrat LET 'S Fráze společenského styku Citoslovce, částice	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČaSP (9. ročník): Svět práce	

JAK CO PRACUJE, REKLAMA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Požádá o službu nebo informaci	Slovní zásoba daného tématu Sloveso SHALL Obrat LET 'S	Rozhovor Otázky a odpovědi
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Reprodukuje obsah textu - P: Popíše fungování věci - P: Reprodukuje obsah textu - P: Vyjadřuje svůj názor, přání - P: Udělá si poznámky z inzerátů cestovní kanceláře	Předložky	Rozhovor
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Odvodí pravděpodobný význam slov - R: Používá dvojjazyčný slovník (i elektronický) - R: Plynule přečte s porozuměním inzerát	Slovní zásoba daného tématu Fráze společenského styku Cítoslovce, částice	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace		Z: ČaSP (9. ročník): Svět práce	

CESTOVÁNÍ, MINULÝ ROK, MAPA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Požádá o službu nebo informaci	Príslovce četnosti Otázky	Rozhovor Otázky a odpovědi
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Reprodukují obsah textu - P: Zhodnotí svůj uplynulý kalendářní rok - P: Požádá o pomoc - P: Popíše situaci, osobu - P: Popíše zdravotní problém a požádá o pomoc - P: Zavolá policii - P: Vyplní dotazník - P: Napíše rodině v zahraničí	Předložky, Slovní zásoba daného tématu, Infinitiv s TO i bez TO Príslovce četnosti, Otázky Modální slovesa, Zápor ve větě Předpřítomný čas Konstrukce WOULD YOU LIKE Sloveso KNOW, Sloveso SHALL Zájmena osobní, přivlastňovací, zvratná, Sloveso USE, Obrat LET 'S Fráze společenského styku Citoslovce, částice	Rozhovor Osobní dopis (struktura dopisu) Vyplňování dotazníku Tvoření otázek
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Plynule a foneticky správně čte text - R: Plynule přečte s porozuměním inzerát - R: Orientuje se v anglické zeměpisné mapě - R: Odvodí pravděpodobný význam slov - R: Odvodí pravděpodobný význam slov - R: Používá dvojjazyčný slovník	Slovní zásoba daného tématu Fráze společenského styku Předložky místa i času	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace			

PRVNÍ POMOC			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	I: Požádá o informaci a pomoc	Slovní zásoba (lidské tělo)	Rozhovor Otázky a odpovědi
- sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy - písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci	- P: Požádá o pomoc - P: Popíše situaci, osobu - P: Popíše zdravotní problém a požádá o pomoc - P: Zavolá policii - P: Vyplní dotazník	Cítoslovce, částice Slovní zásoba daného tématu Sloveso SHALL Zájmena osobní, přivlastňovací, zvrtná Sloveso USE Obrat LET 'S Dopis, dotazník	Rozhovor Osobní dopis (struktura dopisu) Vyplňování dotazníku Tvoření otázek
- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	- R: Plynule a foneticky správně čte text - R: Odvodí pravděpodobný význam slov - R: Používá dvojjazyčný slovník	Slovní zásoba daného tématu Fráze společenského styku Předložky místa i času	Práce se slovníkem Hry, křížovky Čtení, práce s textem Práce s časopisem Reprodukce čteného Gramatická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace			

5.1.3. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Německý jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě a ve světě. Znalost cizího jazyka vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a uplatňovat je. Poskytuje základ pro další studium a budoucí pracovní uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života v jiných zemích i jejich odlišné kulturní tradice.

Jazyk německý se vyučuje v 7.- 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně v každé třídě. Hlavní náplní výuky je nácvik především řečových dovedností. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených metodických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků. V 9. ročníku je učivo rozvíjeno o řečové zvládnutí situací, které mohou v běžném životě nastat, popř. lze zpracovávat velmi jednoduché tématické okruhy. Cílem je přispět k možnosti bezprostředního dorozumění a rovněž tak poznávání kultury našich sousedů. Žák by měl rovněž získat schopnosti vnímat a interpretovat své myšlenky a pocity a zapojit se do komunikace v různých souvislostech.

Cílové zaměření předmětu

- prakticky užívat jazyk v běžných situacích
- chápat slyšené a čtené texty, reagovat na ně
- vzbudit zájem o studium cizího jazyka
- vytvořit kladný vztah k jazyku
- seznámit žáky s reáliemi příslušných jazykových oblastí
- rozšiřovat všeobecný kulturní obzor
- pěstovat toleranci a respekt k jiným národům
- vytvořit u žáků potřebu komunikovat v cizím jazyce
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých
- osvojit si správné učební postupy potřebné ke studiu cizího jazyka
- rozvíjet schopnost písemného projevu v cizím jazyce s využitím moderních technologií

Složky předmětu Německý jazyk		
1.	receptivní řečové dovednosti	RŘD
2.	produktivní řečové dovednosti	PŘD
3.	interaktivní řečové dovednosti	IŘD

Formy a metody práce používané ve výuce:

Žáci pracují s obrazovým materiálem a texty v učebnicích a pracovních sešitech. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Využívány jsou písňe, dialogy a obrazový materiál. Hlavní metody výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce.

Další způsoby:

- výklad, poslech, četba, procvičování gramatiky, reprodukce, vyprávění
- popis obrázku ústní i písemnou formou, práce se slovníkem (i elektronickým)
- vyhledávání informací
- hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Mezipředmětové vztahy:

S německým jazykem se děti setkávají hlavně v praktickém životě (nápisy na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu a při práci s počítačem). Výuka probíhá v návaznosti na prvouku, vlastivědu, přírodovědu, český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, výchovu ke zdraví a informatiku.

Časová dotace předmětu Německý jazyk		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
7. ročník	0	2
8. ročník	0	2
9. ročník	0	2

Způsob a místo realizace předmětu:

- k výuce se využívá kmenová třída, jazyková učebna, počítačová učebna, čítárna a další prostory vhodné pro výuku

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- pracuje individuálně nebo ve skupinách, rozumně postupuje při řešení problémů, plánuje své postupy
- hovoří o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledává a třídí informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- pracuje s pomůckami, materiály, aby dokázali postupným získáváním jazykových schopností a dovedností tyto materiály analyzovat, třídít, porovnávat a závěry dále používat pro své učení
- přesně se vyjadřuje a zdokonaluje svůj písemný a ústní projev
- aplikuje postupy efektivního učení
- vysvětluje pravidla, klade otázky, odpovídá, přemýšlí o praktickém využití učiva
- propojuje učivo z předešlých ročníků i z výuky jiných předmětů, z praktického života, vytváří návaznosti v učivu
- sebehodnotí se, uvědomuje si, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit
- informace doplňuje samostatně
- třídí a vyhledává informace z různých zdrojů
- vyjadřuje vlastní názor na přečtený text
- sebekriticky hodnotí své výsledky a hledá cestu k nápravě
- využívání prostředků výpočetní techniky
- čte s porozuměním
- pracuje s obecně užívanými termíny, znaky, symboly
- klade otázky, formulovat správné odpovědi
- správně si osvojuje slovní zásobu a využívá internacionalismy

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- vhodně pojmenovává problémy
- nevzdává se při prvním nezdaru, učí se hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- identifikuje chybu a hledá variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojuje jazyková pravidla a užívá je
- samostatně vyhledává informace
- aplikuje známé a osvědčené postupy při řešení obdobných úkolů a problémů;
- ověřuje správnosti závěrů
- nalézá chyby v textu
- uplatňuje intuici, fantazii, improvizaci, kreativitu
- řeší problémy na modelových situacích (situační hry, reálné i nereálné situace...)
- řeší gramatické jevy a nachází řešení, které dovede aplikovat
- vyhledává informace a postupy vhodné k řešení úkolů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu Německý jazyk ideální možnosti, neboť samotný předmět vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- v klidu, pozorně a s porozuměním čte zadání řešených úkolů
- vyjadřuje svoje názory, hledá argumenty pro jejich zdůvodnění
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracování svých závěrů
- závěry prezentuje pomocí ICT a vhodného softwaru, používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem
- vyjadřuje myšlenky a postupy
- orientuje se v pravopisných pravidlech a překladových slovnících, používá je
- poslouchá názory svých spolužáků a reaguje na ně
- vyjadřuje své názory
- užívá mluvnické pojmy
- užívá správně verbální i neverbální způsoby dorozumívání
- formuluje myšlenku, sděluje ji tak, aby partner porozuměl
- komunikuje i pomocí moderních technologií
- adekvátně komunikuje s lidmi všech věkových kategorií
- reaguje na slyšené i psané pokyny
- vystupuje s jistotou při komunikaci, odbourává jazykové bariéry
- popíše jednoduchou situaci či jev a vytvoří jednoduchou situaci, se kterou se setkává v běžném životě, a učí se z této situace
- reaguje na pokládané otázky

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v Německém jazyce zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou. Rozvíjí se především při grafickém zpracování projektů. Rozvíjením této kompetence také umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zvládá základní pracovní návyky
- přistupuje zodpovědně k zadaným úkolům, práci dokončuje.
- efektivně si organizuje vlastní práci
- dodržuje dohodnutou kvalitu a termíny
- ověřuje si výsledky
- má pořádek na pracovním místě

- účelně využívá vědomosti a dovednosti získané v jiných vzdělávacích předmětech
- pracuje se slovníky, encyklopediemi, jinými jazykovými příručkami a PC
- orientuje se v textu
- různými formami (projekty, film, beseda) se seznamuje se způsobem života v německy mluvících zemích

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky Německého jazyka, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují (konverzační cvičení).

Na úrovni předmětu Německý jazyk jsou pro rozvíjení a utváření této klíčové kompetence žák využívá následující postupy:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, chová se ohleduplně k ostatním spolužákům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory
- chová se dle pravidel slušného chování
- zhodnotí vlastní práci a ohodnotí i práci jiných
- chápe odlišnost jako impuls efektivní spolupráce
- se snaží o dosažení osobního maxima a pomáhá slabším kamarádům

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Německý jazyk žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti
- rozvíjí systematickост, vytrvalost, přesnost
- sám rozhoduje co bezpečně zvládá, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- je ohleduplný
- hodnotí svoji činnost a její výsledky
- netoleruje nekamarádké chování a neochotu pomáhat slabším žákům
- netoleruje nacionalismus, poznává způsob a mentalitu našich západních sousedů a respektují jejich zvyky a tradice

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá a běžně používá digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení cizímu jazyku
- získává, vyhledává ev. kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, POVINNÝ

KENNENLERNEN - SEZNÁMENÍ			
KENNENLERNEN - SEZNÁMENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	R: čte srozumitelně krátké dialogy a texty R: rozumí jednoduchému dialogu P: reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu P: sdělí ústně i písemně v jednoduchých větách základní osobní údaje I: pronese jednoduchá sdělení k danému tématům R: na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii něm. věty	jemanden begrüßen den Namen und den Wohnort sagen ein Formular ausfüllen den Namen buchstabieren sagen, was du magst Gramatika: osobní zájmena ich,du,Sie Slovesa: jmenovat, bydlet, mít rád /mögen/, být Ptát se a odpovídat - představení se Výslovnost: melodie věty	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: komunikace, kreativita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MuV: lidské vztahy MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

MEINE KLASSE – MOJE TŘÍDA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	R: Čte srozumitelně krátké dialogy a texty R: Rozumí jednoduchému dialogu P: Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu P: Sdělí ústně i písemně v jednoduchých větách základní osobní údaje I: Umí se vyjádřit k danému tématu a sdělit jednoduchou písemnou informaci I: Pronese jednoduchá sdělení k danému tématům R: Na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii něm. věty P: Reprodukuje pomocí otázek volně obsah jednoduchého krátkého psaného i slyšeného textu	zahlen 1-1000 Telefonnummer sagen über Personen/Sachen sprechen sagen, was du nicht magst Člen: der,die, das, ein, eine, Přivlastňovací zájmeno mein,dein předložky in,aus Výslovnost: Melodie otázky, přízvuk ve větě a slově	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: komunikace, kreativita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MuV: lidské vztahy MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

TIERE - ZVÍŘATA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	R: Čte srozumitelně krátké dialogy a texty R: Rozumí jednoduchému dialogu P: Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu P: Sdělí ústně i písemně v jednoduchých větách základní osobní údaje I: Umí se vyjádřit k danému tématu a sdělit jednoduchou písemnou informaci I: Pronese jednoduchá sdělení k danému tématům R: Na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii něm. věty P: Reprodukuje pomocí otázek volně obsah jednoduchého krátkého psaného i slyšeného textu	über Tiere sprechen ein Tier besprechen Farben Interviews in der Klasse machen Gramatika: Mít, být, ano – ne - otázky, 4. pád Výslovnost: Přízvuk ve slově, krátké a dlouhé samohlásky Sie-Form, du-Form	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Tvorba vlastních výukových materiálů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: komunikace, kreativita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MuV: lidské vztahy MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

MEIN SCHULTAG – ŠKOLNÍ DEN			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	R: Čte srozumitelně krátké dialogy a texty R: Rozumí jednoduchému dialogu P: Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu P: Sdělí ústně i písemně v jednoduchých větách základní osobní údaje I: Umí se vyjádřit k danému tématu a sdělit jednoduchou písemnou informaci I: Pronese jednoduchá sdělení k danému tématům R: Na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii něm. věty P: Reprodukuje pomocí otázek volně obsah jednoduchého krátkého psaného i slyšeného textu	Uhrzeiten und Tageszeiten Wochentage den Tagesablauf beschreiben Texte über Schule verstehen/schreiben Gramatika: Časové údaje, postavení slov Předložky: um, von...bis, am Výslovnost: Samohláska ü	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování.	

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, POVINNÝ

HOBBYS - KONÍČKY			
HOBBYS - KONÍČKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozlišuje v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně	über Hobby sprechen eine Verabredung machen sagen, was du kannst und nicht kannst um Erlaubnis sprechen eine Statistik lesen und beschreiben Gramatika: Slovesa se změnou přízvuku způsobové sloveso moci, uměti, dělitelná slovesa –fernsehen Výslovnost: Samohláska ö /krátká,dlouhá/	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování. VZ (6. ročník): Režim dne.	

MEINE FAMILIE – MOJE RODINA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně odpovědět	ein Bild beschreiben über Familien sprechen über Berufe sprechen Gramatika: Přivlastňovací zájmena sein,ihr,unser, Lehrer/Lehrerin Výslovnost: koncové -er ,-e	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování. ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti. VZ (8. a 9. ročník): Volba povolání.	

WAS KOSTET DAS?			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích použitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně odpovědět	sagen, was etwas kostet sagen, was man haben möchte sagen, was man gut/nicht findet, Informationen in einem Text finden Gramatika: Slovesa jíst, potkat, ich möchte Výslovnost: ei,au,eu	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem. Hraní scénky v obchodě.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: VO (7. ročník): Základy ekonomické gramotnosti.	

FERIEN UND LÄNDE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně odpovědět	über Ferienpläne sprechen eine Reise planen Freizeitaktivitäten planen über deutschsprachige Länder sprechen Gramatika: opakování předchozí gramatiky	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem. Vyhledávání informací Německu, Rakousku a Švýcarsku a o tamních zvyklostech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: Z (7. ročník): Geografie Evropy.	

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, POVINNÝ

MEIN ZUHAUSE			
MEIN ZUHAUSE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně odpovédět	Gefühle nennen ein Zimmer beschreiben über Pflichten zu Hause sprechen Anweisungen geben Gramatika: Předložky s třetím pádem, rozkazovací způsob, způsobové sloveso müssen	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem. Koláž Traumzimmer.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování. VZ (6. ročník): Bydlení.	

DAS SCHMECKT MIR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	R: Dbá na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci R: Vystihne hlavní smysl krátkých sdělení a oznámení R: Orientuje se ve slovníku P: Vybere hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu P: Umí sdělit jednoduchou informaci I: Pronáší jednoduchá dělení k daným tématům I: Klade jednoduché otázky a umí na ně odpovědět	berichten, was du zu den Mahlzeit isst am Imbiss verstehen und bestellen über Spezialitäten berichten Gramatika: Podstatná jména bez členu, ano-ne- doch, neosobní pomět man, es gibt	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupince. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem. Tvorba jídelníčku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Vypravování. ČaSP (8. ročník): Příprava pokrmu.	

DAS SIEHT GUT AUS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	P: Rozpozná hlavní myšlenky přečteného nebo slyšeného textu P: Umí vlastními slovy sdělit informaci P: Vyjádří souhlas či nesouhlas R: Vybere důležité informace z jednoduchého textu R: Užije logického odhadu při určení neznámých slov I: Vytvoří otázky i odpovídající odpovědi I: Jednoduchými větami umí vyjádřit svůj názor	Körperteile benennen über Kleidung sprechen dich beschreiben über Mode und einkaufen sprechen Gramatika: Množné číslo, předložky s 4.p. mich, dich, ihn.	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupině. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: Př (8. ročník): Lidské tělo. VZ (8. a 9. ročník): Vývojová stadia člověka-	

MEINE FREIZEIT			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů • sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek • jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	P: Rozpozná hlavní myšlenky přečteného nebo slyšeného textu P: Umí vlastními slovy sdělit informaci P: Vyjádří souhlas či nesouhlas R: Vybere důležité informace z jednoduchého textu R: Užije logického odhadu při určení neznámých slov I: Vytvoří otázky i odpovídající odpovědi I: Jednoduchými větami umí vyjádřit svůj názor	über Freizeitaktivitäten sprechen Freizeitaktivitäten planen Gramatika: Způsobové sloveso chtít, zamítnutí nein, kein, předložky - im, am, um	Poslech audio nahrávek a jejich reprodukce. Vlastní rozhovory ve dvojicích nebo skupině. Didaktické hry k danému tématu. Práce s textem. Tvorba a přednes vlastního krátkého textu. Práce se slovníkem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV komunikace kreativita VMEGS rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy objevuje Evropu a svět MuV lidské vztahy MaS tvorba mediálního sdělení práce v realizačním týmu		Z: VZ (6. ročník): Režim dne.	

5.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**5.2.1. MATEMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Složky předmětu Matematika		
1.	Čísla a početní operace	ČPo
2.	Závislosti, vztahy a práce s daty	ZVPd
3.	Geometrie v rovině a prostoru	GeRP
4.	Nestandardní aplikační úlohy a problémy	NauP
5.	Finanční gramotnost	FG

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na pět tematických okruhů. V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou *Nestandardní aplikační úlohy a problémy*, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

V tematickém okruhu *Finanční gramotnost* se žáci vzdělávají v oblasti nakládání s penězi, hospodaření atd. Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana - žáka nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace. Definice finanční gramotnosti je strukturovaná. Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje tři složky: gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou.

Peněžní gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.). Cenovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

Rozpočtovou gramotnost představují kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů) a zahrnuje i schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska. Rozpočtová gramotnost zahrnuje vedle výše popsané obecné složky také dvě složky specializované: správu finančních aktiv (např. vkladů, investic a pojištění) a správu finančních závazků (např. úvěrů nebo leasingu). To předpokládá v obou případech orientaci na trhu různě komplikovaných finančních produktů a služeb, schopnost mezi sebou jednotlivé produkty či služby porovnávat a volit ty nejvhodnější s ohledem na konkrétní životní situaci.

Standardy finanční gramotnosti předkládají obsah a výsledky vzdělávacího procesu ve čtyřech tematických okruzích:

- Peníze
- Hospodaření domácnosti
- Finanční produkty
- Práva spotřebitele

Vyučovací předmět matematika na 1.stupni ZŠ navazuje svým vzdělávacím obsahem na vytváření matematických představ v MŠ. Na 1.stupni je celkem matematice vyučováno 24 hodin, z toho jsou dvě disponibilní. Třídy nejsou v matematice děleny na skupiny. Hlavními metodami práce jsou hlavně didaktické a skupinové hry, počtářské soutěže a celkový činnostní charakter učení.

Na 2. stupni navazuje matematika na obsah učiva 1. stupně. V prvním pololetí v 9. ročníku je zařazeno "Cvičení z matematiky" - navíc jako příprava žáků na přijímací zkoušky. Celková hodinová dotace na druhém stupni tedy činí 16,25 hodin týdně.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
1. ročník	5	1
2. ročník	6	2
3. ročník	5	1
4. ročník	5	1
5. ročník	5	1
6. ročník	4	
7. ročník	4	
8. ročník	4	1
9. ročník	4.25	0,25

Předmět je již svou podstatou zaměřen na rozvoj dovedností žáků, nikoliv znalostí a vědomostí. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků,

sebekontrolu, řešení problémů, modelování reálného života v matematice. Je kladen důraz na činnostní charakter učení.

Při výuce matematiky dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a k rozvoji paměti. Opomenout ovšem nelze ani rozvoj komunikace, pracovních návyků, schopnosti řešit problémy a sociální interakce. Žáci se rovněž učí vyhledávat a třídit informace a nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi. Operují také se symboly, znaky, grafy, diagramy a schémata, což je připravuje na obdobné operace používané v běžném životě. Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny v kmenové třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

V průběhu jednotlivých ročníků budou v předmětu matematika naplňována tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- mezilidské vztahy
- seberegulace, psychohygiena (situace ohrožení)
- komunikace, kooperace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k životnímu *prostředí*

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

- kritické čtení a vnímání mediálního šumu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu

- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Matematika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit,
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- osvojuje si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří zásobu matematických nástrojů (pojmu a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívá prostředků výpočetní techniky
- rozlišuje podstatné od nepodstatného,
- nalézá souvislosti, navrhuje různé způsoby řešení, vyvozuje hypotézy a konečných závěrů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla pokud možno co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky.

Ve vyučovacím předmětu Matematika si žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému,
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení,
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- poznává, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánuje řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů diskutuje s žáky o každém předloženém problému,
- osvojuje si vhodné metody zobrazování řešených situací
- důkladně rozebere problém - hledá podobnosti v reálném světě,

- formuluje podstatu problému,
- identifikuje informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučí informace nadbytečné a teprve poté navrhne způsoby a možnosti řešení
- vyslovuje domněnky o pozorovaných jevech, ověřuje si správnosti svých domněnek a závěrů,
- nevzdává práci při prvním nezdaru,
- učit se hledat pomoc v učebnici nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- identifikuje chyby a hledá variantní cesty k jejímu odstranění
- osvojuje si matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívá je
- uvědomí si vzájemnou polohy objektů v rovině a prostoru, dokáže si cokoli dostupnými prostředky vymodelovat
- samostatně vyhledává, zkoumá a vyhodnocuje různé grafické prezentace, problémy a závislosti
- využívá vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřuje správnosti řešení prakticky a osvědčené postupy aplikuje při řešení podobných nebo nových situací
- nastoluje problémové situace tak, aby bylo možné poznané metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- rozvíjí kombinatorického a logického myšlení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem.

Ve vyučovacím předmětu Matematika si žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- pozorně a klidně čte zadání řešených problémů
- zdůvodňuje matematických postupů
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni
- vyjadřuje své názory (např. formou domněnek),
- navrhuje různé možnosti řešení, hledá argumenty pro jejich zdůvodnění
- modeluje, popisuje a matematizuje reálné situace
- komunikuje se spolužáky a sleduje jejich závěry
- porovnává své výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentuje, obhájí své způsoby řešení, poučí se od druhých, naslouchá upřesnění učitele
- postupně poznává odborný matematický jazyk k provádění správných matematických zápisů
- osvojuje si dovednosti převádět matematické znaky a symboly do slov hovorového jazyka a postupně se učí logickému a přesnému vyjadřování
- vidí souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- porozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích,
- používá vybraných způsobů záznamů při zpracování svých závěrů

- prezentuje závěry pomocí ICT a vhodného softwaru, používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům. Čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti, tvorbou náčrtů a přesným rýsováním zdokonalujícím žáky v preciznosti práce a na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost. Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Matematika si žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adapтуje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- zvládá základní pracovní návyky a činnost
- zodpovědně přistupuje k zadaným úkolům
- zdokonaluje si grafický projev
- efektivně organizuje vlastní práci
- dodržuje dohodnutou kvalitu práce
- ověřuje výsledky práce

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek. Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost.

Ve vyučovacím předmětu Matematika si žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu,
- uznává druhé, poskytne radu nebo pomoc druhému při společné práci

- čerpá poučení z toho, co je pro něj nachystáno, co má připraveno v učebních materiálech, co si ověří při práci s pomůckami
- spolupracuje při řešení problémových a aplikovaných úloh,
- vyjadřuje situace z běžného života a následně využívá nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém,
- dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory,
- obhazuje svůj způsob řešení
- postupně poznává význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Matematika si žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti (např. při řešení úloh)
- provádí soustavnou sebekontrolu, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- rozvíjí systematickост, vytrvalost, přesnost
- získává dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřením a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů
- rozhoduje, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- podporuje tvořivé nápady
- respektuje názory ostatních
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- bere ohled na druhé
- hodnotí svoji činnost nebo její výsledky

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- učí se předcházet situacím ohrožující bezpečnost zařízení i dat
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
- práce s daty, vyhledávání a třídění informací, využívání různých aplikací a výukových programů, využívání algoritmů, práce s tabulkami, práce s kalkulátorem - tabulka – zdroj informací

PRVNÍ OBDOBÍ
1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků	Rozumí číslům do 20 Užívá číslo v různých sémantických i strukturálních modelech. Počítá v oboru do 20. Rozumí slovu polovina.	Přípravná početní cvičení Číselný obor do 5 Číselný obor 10 až 20 Číselný obor 0 až 20 Číselná řada do 20 Obchodování	Různé způsoby vnímání množství jak pomíjivého, tak trvalého, a jejich synchronizace vizuální, akustické, haptické, kinestetické. Evidence počtu souborů, objektů.
- čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000 - užívá a píše vztah rovnosti a nerovnosti	Má vhled do různých reprezentací malých čísel Porovnává čísla do 20.	Čtení čísel Psaní číslíček Porovnávání čísel	Různé zápisy množství, včetně číslíček. Přepis kvantitativního údaje
- užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose	Rozumí číselné ose, má <i>intuitivní</i> představu záporného čísla. Chápe pojmy vpravo, vlevo, před, za, nad, pod.	Rytmus Propedeutika číselné osy Propedeutika cyklické osy	Krokování (i dozadu), jeho záznam. Řetězení příkazů. Řešení úloh na číselné ose.
provádí z paměti jednoduché početní operace	Umí používat aditivní triádu i v kontextu.	Paměťové řešení situací	Paměťové řešení problémů v různých prostředích.
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší úlohy. Tvořit analogické úlohy. Má zkušenosti s jednoduchou kombinatorickou situací. Má zkušenost s jevem náhody.	Řešení slovních úloh Tvorba úloh	Řešení úloh modelováním, dramatizací, metodou pokus omyl. Tvorba úloh metodou analogie.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času	Umí číst a nastavit celé hodiny Zná strukturu týdne, má představu věku.	Týden Hodiny Věk	Modelování, dramatizace i zakreslování časových jevů.
popisuje závislosti z praktického života	Umí evidovat jednoduché statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulky.		Tabulková evidence, pohyb v různých grafech.
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Umí doplnit tabulku i použít ji jako nástroj organizace souboru objektů. Orientuje se ve schématech.	Doplňování tabulky Cesta v grafu Řešení grafu	Organizace souboru jevů, doplňování tabulek, orientace v grafech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozezná, pojmenuje a modeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci - vymodeluje jednoduchá tělesa - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Do geometrie žák vstupuje přes prostor modelováním. Vyjádří slovně jednoduchou prostorovou situaci. Postaví a přestaví krychlovou stavbu podle plánu a zapíše těleso plánem. Má intuitivní představu tvaru čtverce i trojúhelníku. Umí vyparketovat daný obdélník. Nachází v realitě reprezentaci jednoduchých těles	Orientace v prostoru Krychlové stavby Dřívkové tvary Papírové tvary	Verbální popis polohy. Tvorba plánů staveb a stavění podle plánů. Popis procesu stavby i přestavby. Tvorba skládáním a stříháním.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

2. ROČNÍK - DOTACE: 5+1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků	Sčítá a odčítá i s přechodem přes desítku, sčítá a odčítá v oboru do 100. Počítá po desítkách, po jedné v oboru do 100. Porovnává a zaokrouhluje. Získává porozumění pro násobení jednomístným číslem v různých kontextech sémantických i strukturálních. Rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina a třetina		Různé způsoby vnímání množství jak pomíjivého, tak trvalého, a jejich synchronizace vizuální, akustické, haptické, kinestetické. Evidence počtu souborů, objektů.
- čte, zapisuje a porovnává čísla - užívá a píše vztah rovnosti a nerovnosti	Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100. Zapisuje a čte čísla v oboru do 100. Chápe rovnost a nerovnosti v různých kontextech (např. peníze).		Různé zápisy množství, včetně číslic. Přepis kvantitativního údaje
- užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose	Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 jak na modelování stavu tak i změny nebo porovnání.		Krokování (i dozadu), jeho záznam. Řetězení příkazů. Řešení úloh na číselné ose.
provádí z paměti jednoduché početní operace	Násobí jako opakované sčítání. Dělí v oboru probraných násobílek. Dělí na části, dělí po částech.		Paměťové řešení problémů v různých prostředích.
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek. Tvoří analogické úlohy. Řeší a vytváří slovní úlohy se dvěma různými početními výkony. Rozumí kombinatorickému kontextu násobení.		Řešení úloh modelováním, dramatizací, metodou pokus omyl. Tvorba úloh metodou analogie.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času	Čte minuty, orientuje se v kalendáři – den, měsíc, rok.		Modelování, dramatizace i zakreslování časových jevů.
popisuje závislosti z praktického života	Umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. Umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor.		Tabulková evidence, pohyb v různých grafech.
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100.		Organizace souboru jevů, doplňování tabulek, orientace v grafech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozezná, pojmenuje a modeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci - vymodeluje jednoduchá tělesa - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Pracuje s krychlovými tělesy. Orientuje se v 2D , ve čtverečkovaném papíru a využívá jej. Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary. Utvoří síť krychle a o krychli a její síti umí komunikovat v metaforickém jazyce. Poznává jednotky délky 1cm, 1m, jednotky objemu 1l. Má intuitivní představu měření obsahu mřížového 4úhelníka.		Verbální popis polohy. Tvorba plánů staveb a stavění podle plánů. Popis procesu stavby i přestavby. Tvorba skládáním a stříháním.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

3. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací - počítá předměty v daném souboru - vytváří soubory s daným počtem prvků	Orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 1000. Sčítá a odčítá v oboru do 1000. Rozumí vztahu rovnosti a nerovnosti v oboru do 1 000. Sestavuje a řeší jednoduché rovnice popsané slovy. Dobře se orientuje v situacích s násobením i dělením. Násobí vícemístná čísla a dělí 3místné číslo 1místným. Poznává aritmetické operace i vztahy mezi čísly. Užívá závorky.	Numerace v oboru do 1000 Násobky Propedeutika kmenových zlomků Propedeutika dvojkové soustavy	Různé způsoby vnímání množství jak pomíjivé, tak trvalé. Evidence počtu souboru objektů v různých jazycích. Paměťové řešení problémů v různých prostředích.
- čte, zapisuje a porovnává čísla - užívá a píše vztah rovnosti a nerovnosti	Zapisuje a čte čísla v oboru do 1000. Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1000. Řeší úlohy na porovnávání trojčiferných čísel. Chápe rovnost a nerovnost v různých kontextech (např. délka, obsah, čas, peníze). Zná dělitelnost čísla 2, 5 a 10.	Porovnávání čísel Rovnost a nerovnost	Přepis kvantitativního údaje i vztahu. Schopnost lineárního uspořádávání souboru jevů.
- užívá lineární uspořádání - zobrazí číslo na číselné ose	Porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1000 jak na modelování adresy, stavu, tak změny i porovnání. Porovnává trojčiferná čísla pomocí číselné osy	Pravidelnosti Propedeutika číselné osy Úlohy o věku	Schopnost poznat pravidelnost a doplnit ji. Řešení úloh na číselné ose včetně jednoduchých rovnic.
provádí z paměti jednoduché početní operace	Dobře se orientuje v situacích s násobením i dělením. Násobí vícemístná čísla a dělí trojmístné číslo jednomístným. Dělí v oboru probraných násobílek. Dělí na části, dělí po částech.	Násobení (násobky) Dělení na části, dělení po částech	Schopnost abstrahovat opakující se manuální činnost vedoucí k násobení i dělení.
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i slovní úlohy se dvěma různými početními výkony. Tvoří analogické úlohy. Rozumí kombinatorickému kontextu násobení. Buduje řešitelské strategie, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na pod-úlohy	Řešení úloh	Poznávání různých strategií řešení úloh, poznávání účinnosti těchto strategií. Tvorba úloh metodou analogie i metodou přenosu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v čase - provádí jednoduché převody jednotek času	Prohlubuje si znalosti o měření času. Užívá ciferník i jako stupnici.	Hodiny, kalendář	Modelování časových jevů.
popisuje závislosti z praktického života	Eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu. Z náhodných jevů tvoří statistický soubor. Pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem, organizuje soubor dat. Nabývá vhledu do statistického souboru. Vytváří (ne)orientovaný graf, grupuje	Doplňování tabulky Cesta v grafu Řešení grafu Tvorba grafu	Tabulková evidence, pohyb v různých grafech.
doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000. Pozná některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí.	Doplňování tabulky Cesta v grafu Řešení grafu Tvorba grafu	Organizace souboru jevů, doplňování tabulek, orientace v grafech.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozezná, pojmenuje a modeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa nachází v realitě jejich reprezentaci - vymodeluje jednoduchá tělesa - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Pracuje s krychlovými tělesy. Pozná různé trojúhelníky a čtyřúhelníky (i nekonvexní), kružnici, dále kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel a kouli. Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a vlastnosti (rovinná souměrnost). Narýsuje rovinné útvary. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje). Využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D.	Rovinné útvary Měření Obvod a obsah Orientace v prostoru Papírové tvary	Verbální popis polohy. Tvorba plánů staveb a stavění podle plánů. Popis procesu stavby i přestavby. Tvorba skládáním a stříháním.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

DRUHÉ OBDOBÍ
4. ROČNÍK - DOTACE: 5+1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Žák počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 1 000 000. Využívá početní operace k modelování sémantických situací.	Násobení a dělení z paměti do 1 000 000 Rozvinutý zápis čísla Počítání se závorkami	Používání čísel a jiných znakových systémů Paměťové řešení problémů
provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Dělí jednomístným číslem (se zbytkem) Umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky). Seznamuje se s jazykem písmen.	Písemné dělení Písemné dělení se zbytkem Písemné násobení dvojčíslicovým a rojčíslicovým činitelem	Písemně sčítá, odčítá a násobí v oboru do 1 000 000. Používá písemné algoritmy i ve složitějších vazbách (algebrogramy, hadi, sítě).
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady - kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, změna měřítka.) Nabývá zkušenosti relací se zlomky.	Zaokrouhlování čísel Porovnávání čísel na číselné ose Zápis zlomku	Zaokrouhluje údaje Poznávání vztahů v souboru čísel prostřednictvím číselné osy Překládání celků na stejné části
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy (i dynamické). Umí tvořit analogické úlohy. Rozumí kombinatorickému pojetí násobení. Buduje procept vícemístných přirozených čísel a operací s nimi. Účelně propojuje písemné a paměťové počítání.	Počítání se závorkami Písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 Tucet Jednotky času Úsudky a odhady ve slovních úlohách	Řeší slovní i numerické úlohy s dobrým porozuměním pro sémantický význam čtyř základních početních operací a relace uspořádání. Poznává různé strategie řešení úloh poznává účinnost těchto strategií. Tvoří úlohy metodou analogie i metodou přenosu.
modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Chápe vztah pojmů celek a část. Rozumí zlomkům $1/n$ pro malá n . Umí zapsat zlomky $1/n$ pro malá n . Převádí základní jednotky celků na zlomky.	Zápis zlomku. Čítec, jmenovatel.	
porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel	Vyznačí na kladné číselné ose základní zlomky. Porovná zlomky s jednociferným jmenovatelem. Nabývá zkušenosti relací se zlomky. Sečte a odečte zlomky s jednociferným jmenovatelem. Řeší vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n .	Porovnávání větší, menší, rovno. Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem. Převody hodina-minuta atd.	

pokrytí průřezových témat	přesahy
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (4.ročník): Papírové modely a skládky Ča JS (4.ročník): Přírodověda , Výchova ke zdraví

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Převádí jednotky času. Rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram). Rozumí jednoduchým kombinatorickým situacím.	Doplnování výsledků počítání do tabulek Čtení údajů z grafů Typy diagramů	Organizace souboru jevů, doplnování tabulek, orientace v grafech, práce s vývojovými diagramy, využití tabulky jako nástroje k řešení úloh
vyhledává, sbírá a třídí data	Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy. Pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem. Nabývá vhled do statistického souboru.	Zápisy do peněžního deníku, počítání s penězi Orientace v jízdním řádu Počítání se zeměpisnými údaji, vzdálenosti, výšky	Řešení úloh ve zmíněných prostředích pomocí metod výše uvedených a navíc pomocí metody přenosu situací mezi různými kontexty. Interpretace graficky vyjádřených závislostí.
pokrytí průřezových témat	přesahy		
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (4.ročník) Vlastivěda ČaJS (4.ročník): Výchova ke zdraví		

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce	Rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy i v prostředí čtverečkováného papíru. Umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). Aktivně používá některé geometrické jazyky.	Orientace ve čtvercové síti Konstrukce trojúhelníku pravoúhlého a rovnoramenného Konstrukce čtverce a obdélníku Stěny, vrcholy, hrany krychle a kvádrů	Konstrukce jednoduchých rovinných útvarů ve čtvercové síti i bez ní. Modelování a popisování základních vlastností 2D i 3D útvarů. Hledání tvarů splňujících různé geometrické podmínky. Sestrojení sítě krychle, kvádrů.
• sčítá a odčítá graficky úsečky • určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek. Poznává různé jednoduché mnohoúhelníky	Grafický součet úseček Jednotky délky, převádění Výpočet obvodu čtverce Výpočet obvodu obdélníka Výpočet obvodu trojúhelníka	Využívá grafického součtu a rozdílu úseček při řešení slovních úloh. Změří obvod mnohoúhelníku a v jednoduchých případech ověří výpočtem.
• Sestaví rovnoběžky a kolmice	Rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje).	Sestrojení kolmic Pravý úhel Rovnoběžné přímky	Určování vzájemné polohy dvou přímek. Konstrukce kolmic a rovnoběžek i ve čtvercové síti. Postupný přechod od slovního popisu konstrukce k popisu symbolickému.
• Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Rozvíjí představy o obsahu prostřednictvím čtvercové sítě. Prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů. Uvědoměle pracuje s jednotkami.	Jednotkový čtverec Výpočet obsahu čtverce Výpočet obsahu obdélníka Jednotky obsahu, převádění	Pokrývání roviny parketami různých tvarů. Určování obsahu.
• Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary • Určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozvíjí představy o středové i osové souměrnosti. Využívá čtverečkováného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D.	Osa souměrnosti Souřadnice bodů ve čtvercové síti Osa úsečky Střed úsečky	Určování os souměrnosti modelováním. Dokreslování útvaru souměrného podle osy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (4. ročník): Práce s modely	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení, od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace. Objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy.	Počítání s penězi Orientace v jízdním řádu Úlohy s časovými údaji Počítání s počítačkou	Řešení a tvorba úloh v různých prostředích. Schopnost analyzovat slovní popis situace nebo procesu prostřednictvím manipulace, obrázku, grafu, tabulky nebo souboru číselných vztahů. Poznávání úloh s větším počtem řešení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (4.ročník): Vlastivěda	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
PENÍZE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vysvětlí pojem hotovostní a bezhotovostní forma peněz - Zná různé způsoby placení	Používá peníze v běžných situacích Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	Počítání s penězi	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

5. ROČNÍK - DOTACE: 5+1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Počítá v číselném oboru přes 1 000 000. Dělí trojmístným číslem se zbytkem. Řeší jednoduché úlohy s parametrem a zobecňuje získaná poznání. Řeší jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty.		Používání čísel a jiných znakových systémů k modelování kvantitativních jevů (pomíjivých, trvalých, procesuálních, konceptuálních, spojitých, nespojitých). Paměťové řešení problémů v různých prostředích.
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Osvojuje si římské číslice a seznamuje se s jinými číselnými soustavami. Počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy). Řeší jednoduché rovnice. Umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel.		Písemně sčítá, odčítá a násobí v oboru nad 1000000. Rozumí některým sémantickým reprezentantům pojmů: záporné číslo, kmenový zlomek, procento, desetinné číslo. Používá písemné algoritmy i ve složitějších vazbách (algebrogramy, hadi, sítě).
zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady	Zaokrouhlí číslo na daný řád. Zvolí samostatně zaokrouhlení s ohledem na mohutnost čísla. Zaokrouhluje správně běžné údaje – čas, hmotnost, cena ...		Zaokrouhluje údaje Poznávání vztahů v souboru čísel prostřednictvím číselné osy. Měří délku v daných jednotkách, s danou přesností.
řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší slovní úlohy (i dynamické). Umí tvořit analogické úlohy. Rozumí kombinatorickému pojetí násobení.		Řeší slovní i numerické úlohy s dobrým porozuměním pro sémantický význam čtyř základních početních operací a relace uspořádání. Poznává různé strategie řešení úloh poznává účinnost těchto strategií. Tvoří úlohy metodou analogie i metodou přenosu.
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě desetinného čísla	Chápe vztah pojmů celek a část. Rozumí zlomkům 1/10. Převádí základní jednotky celků na desetinná čísla.	Zápis desetinného čísla. Desetinné řády. Zaokroulování desetinných čísel.	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Orientuje se plně na číselné ose, Rozlišuje pojmy kladný a záporný. Přečte hodnoty na teploměru.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram). Rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím.		Organizace souboru jevů, doplňování tabulek, orientace v grafech, práce s vývojovými diagramy, využití tabulky jako nástroje k řešení úloh. Přepis kvantitativního údaje i vztahu z jednoho jazyka do druhého.
vyhledává, sbírá a třídí data	Používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací. Tvoří obdobné úlohy. Pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem. Nabývá vhled do statistického souboru.		Řešení úloh ve zmíněných prostředích pomocí metod výše uvedených a navíc pomocí metody přenosu situací mezi různými kontexty. Interpretace graficky vyjádřených závislostí.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary • užívá jednoduché konstrukce	Rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy i v prostředí čtverečkového papíru. Umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce). Aktivně používá některé geometrické jazyky.		Konstrukce jednoduchých rovinných útvarů ve čtvercové síti i bez ní. Modelování a popisování základních vlastností 2D i 3D útvarů. Hledání tvarů splňujících různé geometrické podmínky. Sestrojení sítě krychle, kvádrů.
• sčítá a odčítá graficky úsečky • určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek. Pozná různé jednoduché mnohoúhelníky		Využívá grafického součtu a rozdílu úseček při řešení slovních úloh. Změří obvod mnohoúhelníku a v jednoduchých případech ověří výpočtem.
• sestaví rovnoběžky a kolmice	Rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje).		Určování vzájemné polohy dvou přímek. Konstrukce kolmic a rovnoběžek i ve čtvercové síti. Postupný přechod od slovního popisu konstrukce k popisu symbolickému.
• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Rozvíjí představy o obvodu, obsahu a objemu prostřednictvím čtvercové sítě. Prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů. Uvědoměle pracuje s jednotkami.		Pokrývání roviny parketami různých tvarů. Určování obvodu, obsahu i objemu.
• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti. Využívá čtverečkového papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D.		Určování os souměrnosti modelováním. Dokreslování útvaru souměrného podle osy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus-omyl, řetězení, od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace. Objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy.		Řešení a tvorba úloh v různých prostředích. Schopnost analyzovat slovní popis situace nebo procesu prostřednictvím manipulace, obrázku, grafu, tabulky nebo souboru číselných vztahů. Poznávání úloh s větším počtem řešení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
PENÍZE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vysvětlí pojem hotovostní a bezhotovostní forma peněz - Zná různé způsoby placení	Používá peníze v běžných situacích Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	Počítání s penězi	
HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	Na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

TŘETÍ OBDOBÍ

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

DESETINNÁ ČÍSLA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem, desetinným číslem) - Účelně využívá kalkulač	ČPO: Zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád. ČPO: Porovnává podle velikosti desetinná čísla. ČPO: Sčítá a odčítá desetinná čísla. ČPO: Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000... ČPO: Násobí desetinná čísla. ČPO: Převádí jednotky délky a hmotnosti. ČPO: Osvojí si algoritmus pro dělení des.číslel. ČPO: Dělí desetinná čísla. ČPO: Řeší slovní úlohy v oboru desetinných čísel. ČPO: Převádí jednotky délky a hmotnosti.	desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Tisíciny, desítitisíciny... Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Slovní úlohy Sčítání, odčítání, násobení a dělení Slovní úlohy. Převody jednotek délky, hm. a obsahu Slovní úlohy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		F (6. ročník): Veličiny a jejich měření.	

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - účelně využívá kalkulač	ČPO: Rozezná prvočíslo a číslo složené. ČPO: Provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele. ČPO: Určuje násobky a dělitele daných čísel. ČPO: Určí čísla soudělná a nesoudělná. ČPO: Dokáže najít společný násobek a dělitel. ČPO: Využívá znaky dělitelnosti. ČPO: Řeší a modeluje slovní úlohy z praxe.	Násobek, dělitel. Znaky dělitelnosti. Prvočísla a čísla složená. Rozklad čísla na prvočinitele. Společný násobek a dělitel, n,D. Čísla soudělná a nesoudělná. Slovní úlohy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		F (6. ročník): Veličiny a jejich měření.	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
ÚHEL A JEHO VELIKOST

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	GeRP: Rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vypuklý. GeRP: Přenáší, sčítá a odčítá úhly graficky i početně. GeRP: Odhaduje velikost úhlu. GeRP: Narýsuje úhel dané velikosti. GeRP: Pracuje s úhloměrem. GeRP: Pracuje s úhly dle velikosti dané ve stupních. GeRP: Sčítá a odčítá úhly početně. GeRP: Užívá správně jednotky stupeň a minuta. GeRP: Vyznačí úhly vedlejší a vrcholové, určí jejich velikost.	Úhel a jeho osa Odhadujeme a měříme velikost úhlu Sčítání a odčítání úhlů Slovní úlohy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

TROJÚHELNÍK

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů • využívá potřebnou matematickou symboliku • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestojí rovinné útvary	GeRP: Třídí a popisuje trojúhelníky. GeRP: Sestojí trojúhelník podle zadání. GeRP: Využívá vlastnosti trojúhelníků. GeRP: Sestojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku. GeRP: Rozumí pojmu mnohoúhelník, umí je sestojit. GeRP: Určí velikosti vnitřních úhlů v trojúhelníku.	Součet vnitřních úhlů v trojúhelníku Typy trojúhelníků Konstrukce trojúhelníků podle sss, sus, usu Výšky a těžnice, těžiště Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná Konstrukční úlohy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

OSO VÁ SOUMĚRNOST

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - určí osově souměrný útvar - využívá potřebnou matematickou symboliku	GeRP: Ověří měřením vlastnosti shodných geometrických útvarů. GeRP: Rozpozná a modeluje souměrné útvary v rovině. GeRP: Sestrojí obraz v osové souměrnosti. GeRP: Určí osu souměrnosti útvaru.	Shodné útvary Osová souměrnost Osově souměrné útvary	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		M (6. ročník): Trojúhelník, F (7. ročník): Odraz světla, zrcadla M (7. ročník): Shodné útvary, středová souměrnost.	

POVRCH A OBJEM KVÁDRU A KRYCHLE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary - analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	GeRP: Zobrazí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání. GeRP: Sestrojí síť kvádrů a krychle. GeRP: Vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle. GeRP: Orientuje se v krychlových jednotkách, převádí krychlové jednotky na duté míry. GeRP: Řeší úlohy z praxe na V a S kvádrů a krychle. NAUaP: Řeší a modeluje úlohy v prostoru.	Obraz kvádrů. Obraz krychle. Rozložený plášť kvádrů a krychle. Objem kvádrů. Objem krychle. Převody jednotek objemu. Litry, hektolitry, decilitry. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		M (6. ročník): Obvody a obsahy F (6. ročník): Veličiny a jejich měření.	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• analyzuje reálné situace • vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehlednění zápisu zjištěných údajů a informací • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • pracuje s matematickým textem v cizím jazyce (angličtina)	číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční úlohy Nestandardní úlohy na objemy a povrchy těles.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
CELÁ ČÍSLA A ABSOLUTNÍ HODNOTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje kladné a záporné hodnoty čísel, čísla opačná - řeší jednoduché problémy a modeluje konkrétní situace pomocí celých čísel - rozumí pojmu absolutní hodnota čísla a umí ji určit - počítá s celými čísly – zpočátku s pomocí číselné osy	ČPO: Zvládá užití záporných čísel v praxi. ČPO: Určí absolutní hodnotu. ČPO: Zapiše a vyznačí celá čísla na číselné ose. ČPO: Porovná dvě celá čísla. ČPO: Určí opačné číslo k danému číslu.	Celá čísla a jejich znázornění. Absolutní hodnota celého čísla. Porovnávání celých čísel. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO: Občanská společnost a škola		F (7. ročník): Síla a její měření	

ZLOMKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- chápe zlomek jako část celku a umí ho zobrazit - znázorní racionální číslo v obou formách na číselné ose - upravuje zlomky rozšiřováním a krácením - používá pojmy: nepravý zlomek a smíšené číslo, společný jmenovatel, rovnost zlomků - porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků - zapiše zlomek desetinným nebo periodickým číslem - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	ČPO: Ovládá zápis zlomků. ČPO: Uvede zlomek na základní tvar. ČPO: Porovnává zlomky. ČPO: Ovládá úpravy zlomků. ČPO: Převéde zlomek na desetinné číslo a naopak. ČPO: Zobrazí zlomek na číselné ose. ČPO: Určí číslo převrácené k danému zlomku. ČPO: Vyjádří část celku zlomkem v daných jednotkách. ČPO: Upraví smíšené číslo na zlomek. ČPO: Řeší úlohy na zlomky z praxe. ČPO: Užívá zlomky při řešení praktických situací. ČPO: Sčítá a odčítá zlomky. ČPO: Násobí a dělí dva zlomky. CPO: Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky.	Celek a jeho část. Zlomek na číselné ose. Rozšiřování a krácení zlomků. Užití znaků dělitelnost při úpravách zlomků. Porovnávání zlomků Zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla. Slovní úlohy Sčítání zlomků. Odčítání zlomků. Násobení zlomků. Dělení zlomků. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV, Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

RACIONÁLNÍ ČÍSLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozumí pojmu racionální číslo; chápe, že je možné jedno racionální číslo vyjádřit nekonečně mnoha zlomky - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - porovnává libovolná racionální čísla - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	ČPO: Zobrazí racionální číslo na číselné ose. ČPO: Počítá s racionálními čísly ČPO: Řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel. NAUaP: Nalézají logická řešení úloh z praxe. ČPO: Porovnává racionální čísla. ČPO: Sčítá, odčítá racionální čísla. ČPO: Násobí a dělí racionální čísla.	Záporná desetinná čísla a zlomky. Porovnávání racionálních čísel. Sčítání a odčítání racionálních čísel. Násobení a dělení racionálních čísel. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
TROJÚHELNÍK, ROVNOBĚŽNÍK A LICHOBĚŽNÍK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje pojem rovina a prostor a vztahy mezi nimi - zdůvodňuje a používá základní metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou matematickou symboliku - rozlišuje základní geometrické útvary a jejich charakteristické vlastnosti, určuje vrcholy, strany, úhly - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - chápe vlastnosti úhlopříček, výšek, těžnic, těžiště a užívá je při řešení úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary	GeRP: Rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků. GeRP: Sestrojí rovnoběžník a zapíše postup konstrukce. GeRP: Vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku. GeRP: Řeší úlohy z praxe. GeRP: Sestrojí lichoběžník a zapíše postup konstrukce. GeRP: Pomocí vzorce vypočítá obsah a obvod lichoběžníku. GeRP: Řeší úlohy z praxe. GeRP: Rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti. GeRP: Vypočítá obsah a obvod trojúhelníku.	trojúhelník, věty o shodnosti trojúhelníků a jejich užití, konstrukce trojúhelníků sss, sus, usu, Ssu, opakování osově a středově souměrnosti, konstrukce os vnitřních úhlů, kružnice vepsaná trojúhelníku, konstrukce os stran trojúhelníku, kružnice opsaná trojúhelníku, výšky trojúhelníku a jejich průsečíky těžnice trojúhelníku, těžiště a jeho vlastnosti střední příčky trojúhelníku	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV, Rozvoj schopností poznávání Komunikace		VV (7. ročník): Tématické práce, VV (7. ročník): Prostorové práce M (7. ročník): Shodné útvary, středová souměrnost. M (9. ročník): Podobnost	

HRANOLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	GeRP: Řeší úlohy z praxe. GeRP: Sestrojí síť hranolů. GeRP: Vypočítá povrch a objem hranolů. GeRP: Vysvětlí a popíše typy a vlastnosti hranolů.	Hranoly. Síť hranolu. Povrch hranolu. Objem hranolu. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		M (6. ročník): Obvody a obsahy, VV (7. ročník): Prostorové práce,	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST, PROCENTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• rozumí dělení celku na části v určitém poměru, chápe poměr, měřítko zmenšení (zvětšení) • pracuje s měřítky map a plánů • užívá poměr ke kvantitativnímu vyjádření vztahu celek-část • chápe postupný a převrácený poměr • zapíše a upraví daný poměr • změní (rozdělí) základ v daném poměru • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřeného poměrem • chápe úměru a rovnost, vypočítá neznámý člen úměry • porovnává soubory dat • vyjádří funkční vztah grafem • chápe trojčlenku a používá ji při řešení úloh z praxe • prakticky používá pravoúhlou soustavu souřadnic • sestruje grafy přímých a nepřímých úměrností • umí spravovat osobní nebo rodinný rozpočet a ví, co znamená schopnost dostát podmínkám splatnosti úvěru • rozvíjí podnikatelské schopnosti a strategické myšlení, protože se učí vybírat vhodné strategie, operovat s běžně používanými termíny • rozvíjí své komunikační dovednosti, učí se získávat cenné, nezkrácené a ověřené informace • rozvíjí svou počítačovou gramotnost	ČPO: Daný poměr zjednoduší krácením. ČPO: Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. ČPO: Řeší úlohy na poměr z praxe. ČPO: Využívá měřítko plánu a mapy. ČPO: Porovná dvě veličiny poměrem. ČPO: Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. ZVPD: Určí přímou a nepřímou úměrnost. ZVPD: Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic. ZVPD: Řeší úlohy na PÚ a NÚ z praxe. ZVPD: Zapiše tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti. ZVPD: Narýsuje graf přímé (nepřímé) úměrnosti. ZVPD: Zakreslí bod o daných souřadnicích v pravoúhlé soustavě souřadnic. ZVPD: Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky ČPO: Správně užívá pojmy v procentovém počtu, základ, část a počet procent. ČPO: Řeší úlohy na procenta z praxe. ČPO: Určí, kolik procent je daná část z celku. ČPO: Určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent. ČPO: Určí celek z dané části a příslušného počtu procent. .	Co je poměr. Rozšiřování a krácení poměru. Počítáme s poměry. Postupný poměr. Měřítko plánu a mapy. Přímá úměrnost. Nepřímá úměrnost. Trojčlenka. Pravoúhlá soustava souřadnic v rovině. Graf přímé úměrnosti. Graf nepřímé úměrnosti. Slovní úlohy. Co je procento. Základ, počet procent, procentová část. Trojčlenka. Procenta kolem nás. Úrok, úroková míra. Promile. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		M (9. ročník): Základy finanční matematiky, VO (7. ročník): Majetek v našem životě	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• analyzuje reálné situace • vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehlednění zápisu zjištěných údajů a informací • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • pracuje s matematickým textem v cizím jazyce (angličtina)	číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční úlohy Nestandardní úlohy na objemy a povrchy těles.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
PENÍZE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Objasní hospodárný způsob nakládání s penězi	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	Finanční matematika	
• Chápe způsob tvorby cen	Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	Procenta, daň, úrok.	
• Vysvětlí pojem inflace a deflace	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny. Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	Finanční matematika.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
DRUHÁ MOCNINA A DRUHÁ ODMOCNINA MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• chápe smysl zjednodušení a ekonomizace zápisů a tedy význam matematické symboliky • vhodně užívá tabulky a kalkulačtor • řeší úlohy s použitím Pythagorovy věty • rozumí základním pojmům finanční matematiky • rozvíjí svou počítačovou gramotnost	ČPO: Určí druhou mocninu a odmocninu. ČPO: Provádí základní početní operace s druhou mocninou a odmocninou. ČPO: Používá vzorce pro výpočty s mocninami. ČPO: Využívá mocnin pro zápis čísla v desítkové soustavě. ČPO: Provádí základní početní operace s mocninami.	Druhá mocnina. Druhá odmocnina. Třetí mocnina. Mocnina s přirozeným exponentem. Pravidla pro počítání s mocninami. Zápis čísla v desítkové soustavě.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

VÝRAZY, MNOHOČLENY A ROVNICE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• učí se používat přehledné a jednoduché zápisy při záznamu vztahů, chápe ekonomizaci, užitečnost a opodstatněnost matematické symboliky • využívá znalosti operací s číselnými výrazy a postupně je aplikuje na výrazy s proměnnou, učí se zobecňovat • učí se porozumět zápisu s proměnnými (ideálně cítí potřebu zavedení proměnné) • pracuje ve správném logickém sledu • získává smysl a cit pro pochopení rovnosti a porušení rovnosti, vhodně používá symbolického jazyka	ČPO: Určí hodnotu číselného výrazu. ČPO: Převéde slovní zadání do matematického zápisu. ČPO: Matematizuje jednoduché reálné situace. ČPO: Provádí početní operace s výrazy. ČPO: Násobí výrazy jednočlenem. ČPO: Umí upravit daný výraz na součin. ČPO: Provádí početní operace s výrazy. ČPO: Užívá součtové vzorce. ČPO: Násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem. ČPO: Rozlišuje pojmy rovnost a rovnice. ČPO: Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. ČPO: Provádí zkoušku správnosti řešení. ČPO: Řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice.	Číselný výraz. Výrazy s proměnnými. Slovní úlohy. Co je mnohočlen. Sčítání a odčítání mnohočlenů. Násobení mnohočlenů. Rozklad mnohočlenu na součin. Vzorce pro úpravu mnohočlenů. Rovnost. Co znamená řešit rovnici.	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

• pracuje ve správném logickém sledu, správně se rozhoduje o optimálním způsobu zápisu	ČPO: Užívá řešení lineárních rovnic v praxi. ČPO: Vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce.	Ekvivalentní úpravy rovnic. Řešení lineárních rovnic.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		M (6. ročník): Obvody a obsahy, VV (7. ročník): Prostorové práce, VV (7. ročník): Tématické práce	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
ZÁKLADY STATISTIKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- pracuje s obecně užívanými termíny, vyhledává a třídí informace, zpracovává je a vyvozuje závěry - umí třdit data podle kvantitativních i kvalitativních znaků, zapisuje zjištěné údaje do tabulky - umí sestavit diagram a číst v něm - umí vhodně využít znalosti aritmetického průměru - ví, co je modus a medián, rozumí statistickým údajům a orientuje se v jejich interpretaci - rozumí základním pojmům finanční matematiky	ZVPD: Provádí jednoduchá statistická šetření a výpočty. ZVPD: Určí z dané tabulky modus a medián. ZVPD: Umí pracovat s tabulkami a grafy. ZVPD: Vypočítá aritmetický průměr. ZVPD: Určí četnost jednotkových hodnot. ZVPD: Čte a sestavuje různé diagramy a grafy. ZVPD: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Statistické šetření. Diagramy. Aritmetický průměr, modus, medián. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
PYTHAGOROVA VĚTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá potřebnou matematickou symboliku - načrtne a sestaví rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - využívá a rozvíjí konstrukční myšlení při dokazování pomocí skládání celku z částí	Aktivně využívá Pythagorovu větu Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Užívá Pythagorovu větu v praxi. Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	Pythagorova věta. Pojem, výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Pythagorova věta v rovině. Pythagorova věta v prostoru. Slovní úlohy.	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

- uvědomuje si širší souvislosti mezi matematickými, historickými a společenskými jevy - vnímá rozdíl mezi reálným objektem a ideálním objektem	Třídí, analyzuje, a při konstrukcích rozvíjí analyticko-syntetické myšlení, přesnost, učí se hledat všechna řešení (provádí diskusi).		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

KRUŽNICE, KRUH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vnímá odkaz řeckých matematiků a nadčasovost metod matematiky - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary	GeRP: Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. GeRP: Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice. GeRP: Určí vzájemnou polohu dvou kružnic. GeRP: Používá základní pravidla přesného rýsování. GeRP: Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice. GeRP: Vypočítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice. GeRP: Vysvětlí a popíše rozdíl mezi kružnicí a kruhem. GeRP: Užívá pojmy kruh, kružnice a válec v praktických situacích. GeRP: Řeší slovní úlohy na kruh, kružnici a válec.	Kružnice, kruh. Vzájemná poloha přímky a kružnice. Vzájemná poloha dvou kružnic. Thaletova věta, Thaletova kružnice. Délka kružnice, obvod kruhu. Obsah kruhu. Slovní úlohy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		VV (8. ročník): Kresba a malba	

VÁLEC			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

• vnímá odkaz řeckých matematiků a nadčasovost metod matematiky • umí modelovat reálné objekty, rozlišuje společné a odlišné vlastnosti • vnímá rozdíl mezi reálným objektem a ideálním objektem • rozvíjí své konstrukční dovednosti, podporující volní vlastnosti (trpělivost, přesnost, kritičnost,...) • kultivuje svůj grafický projev	GeRP: Sestrojí síť válce a charakterizuje válec. GeRP: Vypočítá povrch a objem válce. GeRP: Užívá pojmy kruh, kružnice a válec v praktických situacích. GeRP: Řeší slovní úlohy na kruh, kružnici a válec.	Válec a jeho síť. Povrch válce. Objem válce. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		VV (8. ročník): Kresba a malba	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• vnímá odkaz řeckých matematiků a nadčasovost metod matematiky • umí modelovat reálné objekty, rozlišuje společné a odlišné vlastnosti • vnímá rozdíl mezi reálným objektem a ideálním objektem • rozvíjí své konstrukční dovednosti, podporující volní vlastnosti (trpělivost, přesnost, kritičnost,...) • kultivuje svůj grafický projev	GeRP: Využívá Thaletovu větu v praxi. GeRP: Používá základní pravidla přesného rýsování. GeRP: Sestrojí osu úsečky, osu úhlu. GeRP: Sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. GeRP: Sestrojí základní geometrické útvary, provede rozbor a zápis postupu. GeRP: Sestrojí soustředné kružnice. GeRP: Sestrojí trojúhelník podle sss, sus, usu. GeRP: Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky.	Množiny bodů v rovině. Konstrukce trojúhelníků. Konstrukce čtyřúhelníků. Konstrukční úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		M (6. ročník): Trojúhelník	

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů

• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• analyzuje reálné situace • vytváří jednoduché tabulky pro systematizaci a zpřehlednění zápisu zjištěných údajů a informací • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných a zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí • pracuje s matematickým textem v cizím jazyce (angličtina)	číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční úlohy Nestandardní úlohy na objemy a povrchy těles.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

9. ROČNÍK - DOTACE: 4+0,25, POVINNÝ

ČÍSLO A PROMĚNNÁ			
LOMENÉ VÝRAZY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	ZVPD: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. ČPO: Řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací metodou. NAUaP: Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. GeRP: Řeší graficky soustavy lineárních rovnic. ČPO: Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací metodou. ČPO: Provádí zkoušku řešení soustav rovnic.	Rovnice se dvěma neznámými. Co je to soustava rovnic. Řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic. Úlohy o směsích, o pohybu.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• účelně využívá kalkulátor • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných	ČPO: Vypočítá úrok z jistiny. ČPO: Určí hledanou jistinu. ČPO: Řeší úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování. ČPO: Vypočítá úrok z úroku. ZVPD: Řeší problém "Kam uložit peníze..."	Na finance s procenty. Kapitál , jistina, úrok, dluh ... Věřitelé a dlužníci. Úrokování. Složené úrokování. Slovní úlohy.	

formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav			
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace,	ČPO: Řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli. ZVPD: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. ČPO: Řeší jednoduché slovní úlohy.	Opakujeme si řešení lineárních rovnic. Ekvivalentní úpravy rovnic. Řešíme rovnice s neznámou ve jmenovateli. Slovní úlohy o společné práci	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

SOUSTAVY ROVNIC			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace,	ČPO: Řeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli. ZVPD: Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. ČPO: Řeší jednoduché slovní úlohy.	Opakujeme si řešení lineárních rovnic. Ekvivalentní úpravy rovnic. Řešíme rovnice s neznámou ve jmenovateli. Slovní úlohy o společné práci	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

--	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
FUNKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - určuje vztah proměnných - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ZVPD: Chápe pojem funkce. ZVPD: Vymezí základní pojmy v problematice funkcí. ZVPD: Zakreslí bod v pravouhlém souřadném systému. ZVPD: Rozezná základní typy funkcí. ZVPD: Sestrojí grafy základních funkcí. GeRP: Řeší graficky soustavy lineárních rovnic. ČPO: Užívá funkce pro řešení úloh z praxe.	Závislosti, přiřazování, předpisy. Co je a není funkce. Pojem funkce. Pravouhlá soustava souřadnic.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace			

LINEÁRNÍ FUNKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • určuje vztah proměnných • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ZVPD: Vymezí základní pojmy v problematice funkcí. ZVPD: Chápe pojem funkce. ZVPD: Zakreslí bod v pravouhlém souřadném systému. ZVPD: Rozezná základní typy funkcí. ZVPD: Sestrojí graf lineární funkce ZVPD: Objasní vztah přímé úměrnosti a lineární funkce ZVPD: Popíše funkci klesající a rostoucí ZVPD: Uvede příklady funkcí v životě	Lineární funkce (přímá úměrnost). Lineární funkce a její graf. Rostoucí funkce a klesající funkce. Lineární funkce v praxi.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

NELINEÁRNÍ FUNKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • určuje vztah proměnných • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	ZVPD: Vymezí základní pojmy v problematice funkcí. ZVPD: Zakreslí bod v pravouhlém souřadném systému. ZVPD: Rozezná základní typy funkcí. ZVPD: Sestrojí grafy základních funkcí. ZVPD: Popíše funkci klesající a rostoucí ZVPD: Uvede příklady funkcí v běžném životě ZVPD: Vysvětlí rozdíl mezi lineární a nelineární funkcí ZVPD: Vyjmenuje základní nelineární funkce ZVPD: Sestrojí grafy nelineárních funkcí	Kvadratická funkce. Funkce nepřímé úměrnosti.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

PODOBNOST			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů • využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	GeRP: Rozezná podobné útvary v rovině i prostoru. GeRP: Určí a využívá poměr podobnosti. GeRP: Užívá věty o podobnosti trojúhelníků. GeRP: Sestrojí rovinný obraz podobný danému. GeRP: Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru. GeRP: Užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami.	Podobnost geometrických útvarů. Věty o podobnosti trojúhelníků. Jak využíváme podobnost.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS: Objevujeme Evropu a svět, EV: Vztah člověka k prostředí		M (6. ročník): Trojúhelník, M (7. ročník): Trojúhelník a lichoběžník Z (6. ročník): Globus a mapa, Z (6. ročník): Globus a mapa	
GONIOMETRICKÉ FUNKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat • určuje vztah proměnných • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	GeRP: Sestrojí grafy f-cí sin, cos a tg. GeRP: Určuje hodnoty goniometrických funkcí. GeRP: Užívá goniometrických f-cí při výpočtech. NAUaP: Užívá goniometrické funkce při řešení úloh z praxe.	Jednotková kružnice. Funkce sinus. Funkce kosinus. Funkce tangens. Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku. Užití goniometrických funkcí v praxi. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

JEHLAN, KUŽEL, KOULE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí síť základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	GeRP: Charakterizuje jednotlivá tělesa. GeRP: Vymodeluje podle narýsované sítě těleso. NAUaP: Řeší úlohy z praxe. GeRP: Sestrojí síť jehlanu. GeRP: Vypočítá povrch a objem jehlanu. GeRP: Vypočítá povrch a objem kužele. GeRP: Vypočítá povrch a objem koule.	Jehlan. Kužel. Koule. Síť a povrch. Objem. Slovní úlohy.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
PENÍZE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Objasní hospodárný způsob nakládání s penězi	Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	Finanční matematika	
• Chápe způsob tvorby cen	Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH	Procenta, daň, úrok.	
• Vysvětlí pojem inflace a deflace	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny. Popíše vliv inflace na hodnotu peněz.	Finanční matematika.	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Z: M (7. ročník): Procenta	Do:

5.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**5.3.1. INFORMATIKA**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Výuka probíhá na počítačích či notebookech, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Předmět Informatika je vyučován jako samostatný předmět v 4. až 9. ročníku 1 hodinu týdně. V 6. ročníku je dotace posílena o 1 disponibilní vázanou hodinu. Hlavním smyslem zařazení vzdělávací oblasti „Informační a komunikační technologie“ do základního vzdělávání je dosažení informační gramotnosti všech žáků, tzn. získání základních dovedností v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, schopnost orientovat se ve světě informací, naučit se tvořivě s nimi pracovat a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Časová dotace předmětu		
ročník	dotace	z toho disponibilní
4. ročník	1	
5. ročník	1	
6. ročník	2	1 hodina
7. ročník	1	1 hodina
8. ročník	1	1 hodina
9. ročník	1	1 hodina

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud. Urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Složky předmětu Informatika		
1.	Základy práce s počítačem	ZPP
2.	Vyhledávání informací a komunikace	VIK
3.	Zpracování a využití informací	ZVI

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ POSTUPY :

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák by měl porozumět toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím. Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě. Pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Učitel vede žáky:

- k používání odborných termínů
- k třídění informací podle kvality
- k použití informací ve všech oborech vzdělávání

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení. Učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více, žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce. Dále jsou vedeni k tomu, aby uměli formulovat svůj požadavek a využívat informační technologie k jejich získání, využívat výpočetní techniku ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce. Mají tvořivě využívat softwarových i hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce, naučit se logickou cestou dojít k řešení problému a trpělivě vyhledávat informace, které vedou k úspěšnému řešení úkolu.

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu využití informačních technologií pro získání požadovaných informací
- k promyšlenému zpracování dat
- k trpělivosti při vyhledávání a třídění dat

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák musí umět porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahovat větší věrohodnosti vyhledaných informací. Dále využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem. Zvládá práci ve skupině spolužáků, tudíž respektuje názor druhých, diskutuje o řešených problémech. Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty, při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla.

Učitel vede žáky:

- k správnému používání odborných termínů v oblasti informačních technologií
- k dodržování základních pravidel komunikace
- k přiměřenému používání komunikačních prostředků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod. Žáci jsou přizváni k hodnocení prací, učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný. Využívají výpočetní techniku jako prostředek simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů a tím se u nich podněcují nové cesty poznávání. Spolupracují na řešení zadaných problémů se svými spolužáky v pracovních skupinách a pomáhají svými znalostmi ke zlepšení práce svých spolužáků.

Učitel vede žáky:

- k různým formám spolupráce při řešení problémů
- k ochotě pomáhat a vysvětlovat různá řešení

- k zodpovědnosti za skupinovou práci a společný výsledek

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák poznává úlohu informací a informačních činností a využívá moderní informační a komunikační technologie v praxi. Dáváme důvěru žákům při samostatném rozhodování, ponecháváme na jejich zodpovědnosti celé zpracování zadaných úkolů a vyžadujeme důsledné dokončení celého zadání. Žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat. Ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo. Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Učitel vede žáky:

- k pocitu zodpovědnosti za splnění zadaného úkolu
- k zamyšlení nad obsahem a rozdíly mezi jednotlivými informačními zdroji
- ke kladnému přístupu k obecné morálce týkající se informačních technologií

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou, využívají ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst. Respektují zdravotní rizika spojená s využíváním výpočetní techniky. Pracují šetrně s výpočetní technikou a uplatňují vhodné způsoby její údržby a ochrany dat.

Učitel vede žáky:

- k dodržování správných pracovních návyků
- k ohleduplné práci s výpočetní technikou s ohledem na další uživatele
- k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s výpočetní technikou

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci vytváří a upravují vhodný digitální obsah
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce
- žáci se seznamují s novými technologiemi, chápou význam digitálních technologií pro společnost, kriticky hodnotí přínosy a reflektují rizika jejich využívání
- seznamujeme žáky s negativním dopadem digitálních technologií na tělesné a duševní zdraví
- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat
- vedeme žáky k etickému jednání při sdílení informací a komunikaci v digitálním prostředí

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

Informatika	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	☐ Kompetence k učení ☐ Kompetence k řešení problémů ☐ Kompetence komunikativní ☐ Kompetence sociální a personální ☐ Kompetence občanské ☐ Kompetence pracovní ☐ Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Digitální zařízení	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	
Ovládání myši	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží	
Kreslení čar, vybarvování	edituje digitální text, vytvoří obrázek	
Používání ovladačů	používá krok zpět, zoom	
Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)	pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí řeší úkol použitím schránky najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci	
Kreslení bitmapových obrázků	edituje digitální text, vytvoří obrázek	

Informatika	4. ročník	
Psaní slov na klávesnici		edituje digitální text, vytvoří obrázek
Editace textu		edituje digitální text, vytvoří obrázek používá krok zpět, zoom
Ukládání práce do souboru		uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
Otevírání souborů		uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
Přehrávání zvuku		přehraje zvuk či video
Využití digitálních technologií v různých oborech		uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele		dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením
Práce se soubory		u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst
Propojení technologií, internet		propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
Sdílení dat, cloud		při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)		rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Uživatelské jméno a heslo		pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
Osobní údaje		pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj v textu rozpozná osobní údaje
Sestavení programu a oživení robota		sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu
Ovládání světelného výstupu		pomocí programu ovládá světelný výstup a motor pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spouštění programu
Ovládání motoru		pomocí programu ovládá světelný výstup a motor

Opakování příkazů	upraví program pro příbuznou úlohu
Piktogramy, emodži	sdělí informaci obrázkem
Kód	předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
	zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
Přenos na dálku, šifra	zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text
Pixel, rastr, rozlišení	zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
Tvary, skládání obrazce	obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	
Žáci díky nové technice poznávají nové postupy a snaží se techniku využít pro zjednodušení práce. Svoje závěry, informace nejen z výuky informatiky, ale také z ostatních oblastí mohou zaznamenávat díky nejrozličnějším aplikacím.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Žáci se učí pracovat s IT technikou, řídit a seberegulovat si vlastní práci, ale i čas strávený s IT technikou.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí	
Žáci mohou v rámci mezinárodních programů spolupracovat a komunikovat díky IT technice s žáky z jiných zemí a škol.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	
Žáci se seznamují s komunikací na sociálních sítích, zásady bezpečného chování.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Žáci využívají nejrozličnější aplikace, kde mohou kreativně tvořit a pracovat na svých závěrech.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena	
Žáci se seznamují s bezpečným chováním při použití IT techniky, ale i mobilních telefonů.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Žáci mohou v rámci mezinárodních programů spolupracovat a komunikovat díky IT technice s žáky z jiných zemí a škol.	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět	
Využíváme IT technologií a různých aplikací při výuce vlastivědy - objevujeme Evropu, tvoříme vlastní prezentace.	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

Žáci využívají IT techniku a díky ní různé aplikace k tvorbě projektů v rámci přírodovědy. Připravují prezentace a seznamují se svými závěry spolužáky.
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života
Žáci využívají IT techniku a díky ní různé aplikace k tvorbě projektů v rámci přírodovědy. Připravují prezentace a seznamují se svými závěry spolužáky.
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola
Rozvíjíme vyjadřovací schopnosti žáků, vedeme k prezentaci vlastních závěrů.
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Žáci tvoří letáky, pozvánky, příběhy spojené s problémy životního prostředí.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
Žáci se seznamují s médii a jejich fungování. Využívají různé portály a vyhledavače. Seznamují se s reklamou. Žáky vedeme k využití moderních technologií, ale také rozpoznání výhod a nevýhod při využívání těchto technologií. Pracujeme s mnoha mediálními sděleními a učíme se vnímat autory těchto sdělení.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Žáci se učí řešit problémy spojené s používáním IT techniky. Zaměříme se i na nevhodné chování na sociálních sítích a rozhodovacích dovednostech v nejrůznějších situacích.

Informatika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	☐ Kompetence k učení ☐ Kompetence k řešení problémů ☐ Kompetence komunikativní ☐ Kompetence sociální a personální ☐ Kompetence občanské ☐ Kompetence pracovní ☐ Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Data, druhy dat		pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
Doplňování tabulky a datových řad		doplní posloupnost prvků doplní prvky v tabulce
Kritéria kontroly dat		v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Řazení dat v tabulce		umístí data správně do tabulky
Vizualizace dat v grafu		doplní prvky v tabulce
Příkazy a jejich spojování		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby
Opakování příkazů		rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Pohyb a razítkování		vytvoří a použije nový blok
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy		upraví program pro obdobný problém

Vlastní bloky a jejich vytváření	vytvoří a použije nový blok
Kombinace procedur	upraví program pro obdobný problém
Systém, struktura, prvky, vztahy	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
	určí, jak spolu prvky souvisí
Kreslení čar	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
Pevný počet opakování	rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Ladění, hledání chyb	v programu najde a opraví chyby
Změna vlastností postavy pomocí příkazu	vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
Náhodné hodnoty	cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Čtení programů	rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
	přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
Programovací projekt	upraví program pro obdobný problém
	rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
Graf, hledání cesty	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
Schémata, obrázkové modely	pomocí obrázku znázorní jev
Model	pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Ovládání pohybu postav	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
Násobné postavy a souběžné reakce	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
Modifikace programu	v programu najde a opraví chyby
Animace střídáním obrázků	používá události ke spuštění činnosti postav
Spouštění pomocí událostí	používá události ke spuštění činnosti postav
Vysílání zpráv mezi postavami	ovládá více postav pomocí zpráv

Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Žáci se seznamují s komunikací na sociálních sítích, zásady bezpečného chování.		
Žáci se seznamují s bezpečným chováním při použití IT techniky, ale i mobilních telefonů.		
Žáci se učí pracovat s IT technikou, řídit a seberegulovat si vlastní práci, ale i čas strávený s IT technikou.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Internetová komunikace, žák se učí rozpoznávat výhody a nevýhody této komunikace.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Informatika	5. ročník	
Žáky vedeme ke kreativě, k různým řešením problému. Využíváme k tomu nejen aplikace, ale i robotické hračky a programy.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Vedeme žáky, aby internetová komunikace nepatřila mezi hlavní komunikační zdroj a neovlivnila mezilidské vztahy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Žáci se učí řešit problémy spojené s používáním IT techniky. Zaměříme se i na nevhodné chování na sociálních sítích a rozhodovacích dovednostech v nejrůznějších situacích.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Žáci v aplikaci pracují na projektu pro podporu ochrany životního prostředí v naší obci.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Internetová komunikace, žák se učí rozpoznávat výhody a nevýhody této komunikace. Rozvíjíme vyjadřovací schopnosti žáků, vedeme k prezentaci vlastních závěrů.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Žáci mohou v rámci mezinárodních programů spolupracovat a komunikovat díky IT technice s žáky z jiných zemí a škol. Žáci se seznamují s komunikací na sociálních sítích, zásady bezpečného chování.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Žák se učí vytvořit pozvánku, zprávu, mediální sdělení v různých programech.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

Pracujeme s mnoha mediálními sděleními a učíme se vnímat autory těchto sdělení.

Žáci se seznamují s médii a jejich fungování. Využívají různé portály a vyhledavače. Seznamují se s reklamou. Žák se učí vytvořit pozvánku, zprávu.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí

Žáci připravují pozvánky na zlepšení vztahu člověka k prostředí - úklid obce, Den Země, sběr nebezpečného odpadu, třídění odpadu.

Informatika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	☐ Kompetence k učení ☐ Kompetence k řešení problémů ☐ Kompetence komunikativní ☐ Kompetence sociální a personální	

Informatika	6. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní • Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Přenos informací, standardizované kódy	rozpozná zakódované informace kolem sebe	
Znakové sady	zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady	
Přenos dat, symetrická šifra	zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	
Identifikace barev, barevný model	zakóduje v obrázku barvy více způsoby	
Vektorová grafika	zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů	
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet	zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu	
Binární kód, logické A a NEBO	ke kódování využívá i binární čísla	

Data v grafu a tabulce	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)
Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce	odpoví na otázky na základě dat v tabulce
Kontrola hodnot v tabulce	popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
Filtrování, řazení a třídění dat	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
Porovnání dat v tabulce a grafu	propojí data z více tabulek či grafů
Řešení problémů s daty	doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
	navrhne tabulku pro záznam dat
	propojí data z více tabulek či grafů
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
	pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Vytvoření programu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Opakování	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby

Podprogramy	používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
	vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

Práce s daty, kódování, programování - možnosti každého - individuálně rozlišovat a podporovat. Vzájemná tolerance žáků.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena
Vedeme žáky k ochraně a správě duševního vlastnictví. Dodržovat zásady ochrany svého zdraví i zdraví druhých. Čas strávený při použití IT přístrojů - diskuze.
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět
Práce s aplikacemi - přesah do zeměpisu, tvorba prezentací. eTwinning.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení
Práce na projektu - tvorba vlastní reklamy.
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
Vyhledáváme informace ke školním projektům zaměřeným na environmentální problematiku.
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
Nebezpečí internetu, kyberšikana, Facebook. Posílení spolupráce, sdílení vlastní práce - pomocí aplikací.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
Chránit data před poškozením, ztrátou a zneužitím. Nebezpečí internetu, kyberšikana, Facebook - spojené s fungováním médií.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu
Práce na projektu - tvorba vlastní reklamy.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
Práce na projektu - tvorba vlastní reklamy.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí
Práce ve skupině - každý člen má své místo - sdílení práce, rozdělení práce dle vlastních možností, tolerance a respekt.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika
Žáky seznamujeme s Copyright, dodržováním zákonů, počítačové pirátství.

Informatika	6. ročník	
Vedeme žáky k ochraně a správě duševního vlastnictví.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Využití nejrozličnějších komunikačních aplikací. Zapojení do programu eTwinning, Erasmus,		

Informatika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	☐ Kompetence k učení ☐ Kompetence k řešení problémů ☐ Kompetence komunikativní ☐ Kompetence sociální a personální ☐ Kompetence občanské ☐ Kompetence pracovní ☐ Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Opakování s podmínkou		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
		hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Události, vstupy		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav

Objekty a komunikace mezi nimi	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
	hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní

Informatika	7. ročník	
		hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Standardizovaná schémata a modely		vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
		v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu		pomocí ohodnocených grafů řeší problémy
Orientované grafy, automaty		pomocí orientovaných grafů řeší problémy
Modely, paralelní činnost		vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Větvění programu, rozhodování		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
		diskutuje různé programy pro řešení problému
		hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
		používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
Grafický výstup, souřadnice		hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
		používá souřadnice pro programování postav
Podprogramy s parametry		v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému

	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
	spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
	diskutuje různé programy pro řešení problému
	hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
	používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
Proměnné	vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému	uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
	vybere vhodný formát pro uložení dat
Správa souborů, struktura složek	uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory
Instalace aplikací	nainstaluje a odinstaluje aplikaci

Domácí a školní počítačová síť	vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
	porovná různé metody zabezpečení účtů
Fungování a služby internetu	porovná různé metody zabezpečení účtů
Princip e-mailu	vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
	pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy
Metody zabezpečení přístupu k datům	porovná různé metody zabezpečení účtů
	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	spravuje sdílení souborů
	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace
Žáci komunikují prostřednictvím sociálních sítí - programy zaměřené na bezpečné chování na sítích i mimo ně. Komunikace při skupinové práci - tvorba krátkých i delších projektů.
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola
Žáky seznamujeme s Copyright, dodržováním zákonů, počítačové pirátství
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vyhledáváme informace ke školním projektům zaměřeným na environmentální problematiku. Práce v týmu, sdílená práce za pomoci aplikací.
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
Seznamujeme žáky, co s elektroodpadem.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
V různých aplikacích žáci tvoří mediální sdělení.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti
Práce s reklamou - práce ve skupině - projektová výuka.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika
Vedeme žáky k tomu, aby si vážili cizího majetku a správně s ním nakládali.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Žáci se učí spolupracovat při sestavování programů, bloků, při sestavování robota.

Informatika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	- Kompetence k učení - Kompetence k řešení problémů - Kompetence komunikativní - Kompetence sociální a personální - Kompetence občanské - Kompetence pracovní - Kompetence digitální	
Učivo		ŠVP výstupy
Sestavení a oživení robota		podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota
		upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol
Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním		vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost
Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)		ovládá výstupní zařízení a senzory robota
Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva)		ovládá výstupní zařízení a senzory robota
Čtení programu		přečte program pro robota a najde v něm případné chyby
		vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota
Projekt Můj robot		vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota
Relativní a absolutní adresy buněk		při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
Použití vzorců u různých typů dat		používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
Funkce s číselnými vstupy		řeší problémy výpočtem s daty
Funkce s textovými vstupy		řeší problémy výpočtem s daty
Vkládání záznamu do databázové tabulky		připíše do tabulky dat nový záznam
Řazení dat v tabulce		seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
Filtrování dat v tabulce		používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy

Informatika	8. ročník	
Zpracování výstupů z velkých souborů dat		ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Možnosti žáků - tvorba programů, umět požádat o radu, pomoc.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Vedeme žáky ke zpracování závěrečné absolventské práce		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Nebezpečí internetu, kyberšikana, Facebook.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Tvorba pozvánek, plakátů na akce školy, kde se setkávají společně žáci, vyučující, rodiče, spoluobčané.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Spolupráce při práci s robotem, při tvorbě hudby a využití dalších aplikací.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Vedeme žáky ke skupinové práci, každý má svoji roli, řeší problémy, rozhodování ve skupině. Tvorba programů, stavba robotů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Poznáváme svět prostřednictvím eTwinningu, Erasmu, ...		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Obnovitelné zdroje - fungování IT zařízení v závislosti na energii.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
eTwinning, komunikace mezi spoužáky		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Práce ve skupině, práce s textem, jeho vnímání - názory, diskuze.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		

Práce s médii, reklamou, různými portály. Praktické ukázky.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu
Práce ve skupině - mediální sdělení, tvorba mediálního sdělení a jeho prezentace.
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
Práce ve skupině - mediální sdělení, tvorba mediálního sdělení a jeho prezentace.

Informatika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	☐ Kompetence k učení ☐ Kompetence k řešení problémů ☐ Kompetence komunikativní ☐ Kompetence sociální a personální ☐ Kompetence občanské ☐ Kompetence pracovní ☐ Kompetence digitální	
Učivo	ŠVP výstupy	
Programovací projekt a plán jeho realizace	řeší problémy sestavením algoritmu	
Popsání problému	řeší problémy sestavením algoritmu	
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	
Testování, odladění, odstranění chyb	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému	
	po přečtení programu vysvětlí, co vykoná	
Pohyb v souřadnicích	řeší problémy sestavením algoritmu	

	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
Ovládání myši, posílání zpráv	řeší problémy sestavením algoritmu
	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
	zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu	řeší problémy sestavením algoritmu
	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
Nástroje zvuku, úpravy seznamu	řeší problémy sestavením algoritmu
	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
Import a editace kostýmů, podmínky	řeší problémy sestavením algoritmu

	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
Návrh postupu, klonování.	ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
Animace kostýmů postav, události	diskutuje různé programy pro řešení problému
Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné	vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
Výrazy s proměnnou	diskutuje různé programy pro řešení problému
Tvorba hry s ovládáním, více seznamů	řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
	hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí	pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
Operační systémy: funkce, typy, typické využití	vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
	diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich

Kompresce a formáty souborů	na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)	popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
Typy, služby a význam počítačových sítí	na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování)	vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy	diskutuje o cílech a metodách hackerů
Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat	diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Práce na absolventské práci. Tvorba programů, ovládání robota.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace	
Práce na absolventské práci.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace	
Vzájemné sdílení závěrů při obhajobě absolventských prací.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika	
Vzájemné sdílení závěrů při obhajobě absolventských prací.	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení	
Inspirace při práci na vlastním tématu absolventské práce.	

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí
Vyhledáváme informace ke školním projektům zaměřeným na enviromentální problematiku. Robotické hračky versus životní prostředí, obnovitelné zdroje. Uhlíková stopa, vermikompostování v IT prezentaci školy.
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy
Vzájemné sdílení závěrů při obhajobě absolventských prací.
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát
Práce na absolventské práci.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Práce na absolventské práci. Tvorba programů, ovládání robota.

5.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. ČLOVĚK A JEHO SVĚT, VLASTIVĚDA A PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. V prvním až třetím ročníku má daný předmět název Člověk a jeho svět, ve čtvrtém a pátém ročníku potom Vlastivěda a Přírodověda

Vzdělávání v oblasti daného předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
1. ročník	2	
2. ročník	2	
3. ročník	3	1
4. ročník	3	1
5. ročník	4	2

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *šesti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

Složky předmětu Člověk a jeho svět		
1.	Místo kde žijeme	MKŽ
2.	Lidé kolem nás	LKN
3.	Lidé a čas	LaČ
4.	Rozmanitosti přírody	RP
5.	Člověk a jeho zdraví	ČaJZ
6.	Finanční gramotnost	FG

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je

nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Tematický okruh *Finanční gramotnost* zahrnuje orientaci žáka v základních formách vlastnictví; používání peněz v běžných situacích. Oblast lze obohatit o cíl zaměřený na vedení žáků k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu. Takový cíl je nezbytný, aby se žáci orientovali v oblasti financí, což s sebou často nese nakládání s vlastními finančními prostředky (s kapesným).

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Výchovně vzdělávací postupy, které v těchto předmětech směřují k vytváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci k učení tím, že:

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.
- rozšiřuje slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech.
- utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- zapisuje průběh a výsledky specifických pozorování a měření
- prakticky poznává a rozumí rozmanitostem přírody
- poskytuje základy první pomoci při úrazech

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci k řešení problémů tím, že:

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů.
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problému.
- nenechá se odradit případným nezdarem.

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci komunikativní tím, že:

- samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná v efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích.
- přirozeně vyjadřuje pozitivních city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- využívá informační a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- popisuje situace při experimentování, dotazuje se na vzniklé nejasnosti, diskutuje se spolužáky, sleduje jejich závěry

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci sociální a personální tím, že:

- orientuje se ve světě informací a v časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a hledá možnosti aktivního uplatnění
- poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí, upevňuje preventivního chování, účelně se rozhoduje a jedná v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- zamýšlí se nad svými přednostmi v přírodopisné oblasti
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- chová se dle pravidel slušného chování
- získávají kladný vztah k životnímu prostředí
- orientuje se ve světě informací a v časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci občanskou tím, že:

- poznává podstatu zdraví i příčin nemocí, upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět žák utváří a rozvíjí kompetenci pracovní tím, že:

- utváří pracovních návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- objevuje a poznává vše, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnu uspět
- získává zručnost při zakreslování pozorovaných objektů a získávají schopnost uvážit výběr vhodných pomůcek
- řídí se pokyny učitele
- sbírá rostlinný materiál a zakládá ho do herbáře
- třídí odpad

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

1.ročník: Využití jednoduchých aplikací. Postupy řešení.

2.ročník: Mapa Evropy, prezentace, aplikace, třídění a vyhledávání informací.

3.ročník: Vyhledávání informací na internetu, kritické zhodnocení zdrojů (prezentace).

- vyhledávání informací, výukové programy, aplikace, prezentace, digitální zobrazení učebních materiálů

Vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, organizace práce, myšlenkové mapy, brainstorming. Heuristický rozhovor, pokus, experiment, badatelsky orientované vyučování, problémové úlohy.

Diskuze, debata, skupinová práce, práce s textem, prezentace učiva, formulace znalostí a vědomostí, formulace hypotéz v rámci badatelsky orientovaného vyučování.

Skupinová a párová výuka, didaktické hry, komunitní kruh, vzájemná spolupráce.

PRVNÍ OBDOBÍ

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Zná název školy, jméno tř. učitele a ředitele Orientuje se bezpečně v místě svého bydliště a školy Orientuje se bezpečně ve škole	Jsem školák - škola	Vycházky do okolí školy a v budově školy. Seznámení se zaměstnanci školy, pozdrav, oslovení. Výtvarné ztvárnění. Komunikace a sloh.
➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě) ➤	Orientuje se bezpečně v místě svého bydliště a školy	Jsem školák – okolí školy	Zhotovení jednoduchého plánu okolí školy. Upozornění na zásady BESIP.
➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Popíše změny v přírodě		Vycházky do přírody v nejbližším okolí. Jednoduchý popis přírodnin. Komunikace a sloh.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh.VV	Z: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh

LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině Popíše svůj pokoj	Moje rodina Život v rodině Svátek v rodině Můj pokojíček	Výstavka fotografií svých a celé rodiny. Vyprávění o rodině, domově a svém místě v něm. Výtvarné ztvárnění.
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Zná povolání svých rodičů	Povolání	Znázorňování různých povolání, říkanky o řemeslech, návštěva dostupných pracovišť.
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	Soužití	Skupinové hry, hodnocení spolužáků, sebehodnocení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

LIDÉ A ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientuje se v čase Vyjmenuje dny v týdnu, roční období	Dny v týdnu Orientace v čase	Říkanky, písničky, výtvarné ztvárnění. Práce na PC, vycházky v každém ročním období.
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije			Beseda se zajímavými lidmi z obce. Vycházka na OÚ.
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Zná velikonoční zvyky Zná vánoční zvyky Popřeje blízkým k svátku a narozeninám Časově zařadí Vánoce	Roční období Svátek a narozeniny Svátky jara	Dramatizace, vystoupení na besídce, výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace		JČ (1. ročník): Komunikace a sloh VV (1. ročník): Malba VV (1. ročník): Kresba ČaSP (1. ročník): Pěstelské práce	Z: VV (1. ročník): Kresba VV (1. ročník): Malba ČJ (1. ročník): Komunikace a slohDo: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Umí pojmenovat části lidského těla Zná názvy běžných onemocnění Dodržuje základní hygienické návyky Dodržuje základy správné životosprávy Umí rozlišit čas k práci i odpočinku	Člověk Péče o zdraví a osobní hygiena Výživa	Simulace zranění a nemoci, beseda se zdravotní sestrou, dramatizace, příprava zdravého jídla. Výtvarné ztvárnění.
dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Rozlišuje možná nebezpečí úrazu	Vhodné chování Pracovní návyky	Simulace a dramatizace různých situací.
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě		Vhodné chování	Simulace a dramatizace různých situací.
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Zná základní pravidla silničního provozu		Vycházky do okolí školy, výtvarné ztvárnění.
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		Vhodné chování	Přiměřené vyhodnocení chování, sebehodnocení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace		Do : JČ (1. ročník): Komunikace a sloh VV (1. ročník): Malba VV (1. ročník): Kresba ČaSP (1. ročník): Pěstitelské práce	Z: VV (1. ročník): Kresba VV (1. ročník): Malba ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh

ROZMANITOSTI PŘÍRODY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Popíše změny v přírodě Rozezná změny v přírodě Rozliší změny v počasí	Příroda na podzim V parku, lese Na zahradě, poli Přichází zima Příroda v létě Příroda na jaře	Vycházky do přírody, skupinové práce, práce s přírodninami, pozorování, porovnávání. Výtvarné ztvárnění.
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Pojmenuje základní jehličnaté a listnaté stromy Pojmenuje ovocné stromy, zeleninu Pozná základní stavbu rostliny Pozná jarní květiny a stěhovavé ptáky Pojmenuje zvíře a jeho mládě Rozezná změny v přírodě Pojmenuje letní rostliny	Stavba rostlin Jarní květiny, ptáci Domácí a hospodářská zvířata	Vytváření jednoduchých popisů, herbářů. Výtvarné ztvárnění. Práce na PC.
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Uvědomuje si nutnost ochrany přírody. Chová se ekologicky, praktickými činnostmi přispívá k využití odpadu		Různé projekty k ochraně přírody. Výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace		Do:JČ (1. ročník): Komunikace a sloh VV (1. ročník): Malba VV (1. ročník): Kresba ČaSP (1. ročník): Pěstitelské práce	Z: VV (1. ročník): Kresba VV (1. ročník): Malba ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
➤ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Orientuje se bezpečně v místě svého bydliště a školy	Jsem školák Cesta do školy Náš domov Obec	Komunikace a sloh, vycházky do okolí školy a v budově školy. Seznámení se zaměstnanci školy, pozdrav, oslovení. Výtvarné ztvárnění.
➤ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Popíše změny v nejbližším okolí, obci	Vlast	Práce s mapou kraje a ČR. Zhotovení jednoduchého plánu okolí školy. Upozornění na zásady BESIP.
➤ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině		Komunikace a sloh, vycházky do přírody v nejbližším okolí. Jednoduchý popis přírodnin.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace Kooperační a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině	Moje rodina	Výstavka fotografií svých a celé rodiny. Vyprávění o rodině, domově a svém místě v něm. Výtvarné ztvárnění.
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Odvodí význam a potřebu různých povolání	Práce a volný čas	Znázorňování různých povolání, říkanky o řemeslech, návštěva dostupných pracovišť.
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků.	Soužití	Skupinové hry, hodnocení spolužáků, sebehodnocení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
DO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

LIDÉ A ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě. Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	Minulost, současnost, budoucnost Orientace v čase podle hodin Kalendářní rok	Říkanky, písničky, výtvarné ztvárnění. Práce na PC, vycházky v každém ročním období.
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Pojmenuje některé kulturní či historické památky místa, kde žije.	Náš domov	Beseda se zajímavými lidmi z obce. Vycházka na OÚ.
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Využívá časové údaje při řešení různých situací, činností lidí a společnosti.	Náš domov Lidé a čas	Dramatizace, vystoupení na besídce, výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Multikulturalita OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

ROZMANITOST PŘÍRODY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě	Proměny přírody na podzim, zimě, jaře a v létě	Vycházky do přírody, skupinové práce, práce s přírodninami, pozorování, porovnávání. Výtvarné ztvárnění.
roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Určuje společné vlastnosti organismů a látek Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Rostliny a živočichové Na poli, na louce U lesa, u vody	Vytváření jednoduchých popisů, herbářů. Výtvarné ztvárnění. Práce na PC.
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Určuje společné vlastnosti organismů a látek	Rostliny a živočichové Ochrana přírody	Různé projekty k ochraně přírody. Výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky.	Člověk, Hygiena a čistota Práce a volný čas, Nemoc a úraz Hygiena a čistota, Potraviny a výživa	Simulace zranění a nemoci, beseda se zdravotní sestrou, dramatizace, příprava zdravého jídla. Výtvarné ztvárnění.
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Dodržuje zásady bezpečného chování.	Péče o zdraví První pomoc Situace hromadného ohrožení	Simulace a dramatizace různých situací.
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Osobní bezpečí	Simulace a dramatizace různých situací.
uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	Zná základní pravidla silničního provozu	BSP	Beseda s příslušníkem Policie ČR, vycházky do okolí školy, výtvarné ztvárnění. Dopravní testy, jízda zručnosti na kole.
reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Reaguje adekvátně na pokyny dospělých	Vhodné chování	Přiměřené vyhodnocení chování, sebehodnocení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Psychohygiena, Mezilidské vztahy, Komunikace EV: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Chápe význam slova domov, zná svou adresu a dokáže ji napsat Rozlišuje možná nebezpečí v okolí svého bydliště Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, školy a cestu kudy chodí do školy Stručně popíše a namaluje jednotlivé části školy Podrobně popíše svou třídu Správně přechází vozovku na bezpečném místě	Domov Škola Obec Naše vlast	Pravidla BESIP, slohové práce, výtvarné ztvárnění, odeslání pohledu, simulace situací, vycházky do okolí školy, práce na PC, program na DVD.
začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Zná jméno starosty obce a kde je OÚ Začlení obec do příslušného kraje Zná symboly ČR Podá základní informace o naší republice Zazpívá hymnu ČR , ví jak se chovat při poslechu		Návštěva OÚ, beseda se starostou obce, práce s mapou, práce na PC, poslech hymny, výtvarné ztvárnění.
rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině		Vycházky do přírody v každém roční období, výtvarné a slohové ztvárnění, práce s encyklopedií.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV Ekosystémy Základní podmínky života OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh M (3. ročník): Orientace v čase ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (3. ročník): Pěstitelské práce Z: M (3. ročník): Orientace v čase ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Komunikace	

LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi Vývodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci Chová se ohleduplně ke starším občanům Pozdraví, poděkuje, popřeje k narozeninám, poprosí... Rozpozná správné a nesprávné chování a jednání Dokáže se domluvit na společném postupu Zná základní pravidla chování v kulturních zařízeních Nacvičí si, jak se chovat v nebezpečných situacích, umí poskytnout základní PP, přivolat pomoc	Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura	Slohové a výtvarné ztvárnění, vyprávění, práce ve skupině, simulace různých situací, sebehodnocení, návštěva různých kulturních akcí.
odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Pomáhá rodičům drobnými pracemi	Rodina	Práce ve třídě a pro třídu, příprava pohoštění, návštěva dostupných pracovišť.
projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Učí se přiznat svou chybu a omluvit se	Soužití lidí	Výtvarné a slohové ztvárnění, práce s textem, komunikace.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh M (3. ročník): Orientace v čase ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (3. ročník): Pěstitelské práce	Z: M (3. ročník): Orientace v čase ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Komunikace

LIDÉ A ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Bezpečně se orientuje v kalendářním roce Určí přesný čas Ovládá jednotky času Používá různá měřidla času	Orientace v čase Měřidla času	Práce na PC, slohové a výtvarné ztvárnění, komunikace, časová přímka, měřidla.
pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Shromažďuje poznatky o památkách, význ. událostech v obci Přečte si pověsti spojené s regionem	Současnost a minulost našeho regionu Báje a pověsti	Komunikace a sloh, besedy, výtvarné ztvárnění, návštěvy muzeí.
uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Objasní odlišnosti způsobu života dříve a nyní	Současnost a minulost	Návštěvy muzeí, besedy, komunikace a sloh, výstavky předmětů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh M (3. ročník): Orientace v čase ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (3. ročník): Pěstitelské práce	Z: M (3. ročník): Orientace v čase ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh

ROZMANITOST PŘÍRODY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Chápe základní podmínky života rostlin a živočichů Uvědomuje si nutnost ochrany přírody. Chová se ekologicky, praktickými činnostmi přispívá k využití odpadu	Rostliny Houby Živočichové	Vycházky do přírody, třídění odpadů, práce s encyklopedií, práce na PC, DVD, vytváření herbářů.
rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Prakticky třídí organismy do známých skupin s použitím atlasů a jednoduchého klíče Nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí	Rostliny Houby Živočichové	Vycházky do přírody, třídění odpadů, práce s encyklopedií, práce na PC, DVD, vytváření herbářů.
provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Prakticky třídí organismy do známých skupin s použitím atlasů a jednoduchého klíče Zkoumá základní společenstva v dané lokalitě	Ochrana přírody Projekt " Den Země "	Projekt „Den Země“, práce s encyklopedií, zkoumání, vycházky, výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČJ (3. ročník): Nauka o slově VV (3. ročník): Grafické techniky VV (3. ročník): Kresba VV (3. ročník): Malba ČaSP (3. ročník): Konstrukční činnosti Z: ČaSP (3. ročník): Pěstitelské práce ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (3. ročník): Práce s drobným materiálem ČaSP (3. ročník): Konstrukční činnosti	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Chápe nebezpečí drog Vyjmenuje vývojová stádia člověka Zná základy anatomie člověka a funkci jednotlivých orgánů Chápe důležitost péče o zdraví Uplatňuje hygienické návyky, chrání své zdraví	Vývoj člověka Stavba těla Péče o zdraví Projekt "zdravé zuby"	Práce na PC, DVD, encyklopedie, simulace situací, komunikace a sloh, výtvarné ztvárnění, beseda zdravotníka.
- dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Umí poskytnout první pomoc Zná důležitá telefonní čísla a umí přivolat pomoc Ovládá přiměřeně svému věku pravidla dopravní výchovy Důsledně se řídí pokyny dospělých za mimořádných situací dopravní výchovy	První pomoc	Besedy, různá kulturní vystoupení, pravidla a testy BESIP, simulace zranění a pomoci.
chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Seznamuje se s krizovými situacemi a učí se správně reagovat	Péče o zdraví	Práce s textem, práce na PC, komunikace a sloh, výtvarné ztvárnění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Kreativita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí		Do: ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČJ (3. ročník): Nauka o slově VV (3. ročník): Grafické techniky VV (3. ročník): Kresba VV (3. ročník): Malba ČaSP (3. ročník): Konstrukční činnosti	Z: TV (3. ročník): Činnosti ovlivňující zdraví TV (3. ročník): Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech ČaSP (3. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (3. ročník): Pěstitelské práce ČJ (3. ročník): Práce s textem

DRUHÉ OBDOBÍ

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

VLASTIVĚDA-MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Orientace v krajině	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Určí světové strany v přírodě i podle mapy	Mapy, plány Orientace v krajině	
rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	Rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map Vysvětlí význam globusu a mapy Vyhledá ČR na mapě Evropy Vyhledá na mapě ČR základní geografické body a regiony Pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy	Mapy, plány	
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, - správního a vlastnického	Na mapě ČR ukáže hlavní hospodářské oblasti Vysvětlí rozdíl mezi podnebím a počasím Charakterizuje podnebí ČR Chápe základní hydrologické pojmy	Podnebí Vodstvo Povrch	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest	Orientace v krajině	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Rozlišuje hlavní orgány státní moci Zná symboly našeho státu jejich význam	Státní symboly	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, OSV: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, VMEGS: Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané EV: Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh HV (4. ročník): Poslechové činnosti HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba	Z: HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba

VLASTIVĚDA-LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Vyslechne názory ostatních Vyjádří svůj názor a dokáže jej obhájit Dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Soužití lidí	
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	Rozlišuje slušné a neslušné chování Nabídne pomoc druhým	Soužití lidí Chování lidí	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Aktivně se podílí na třídění odpadu ve třídě i v rodině	Chování lidí	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola MuV Lidské vztahy	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh AJ (4. ročník): Společenský styk VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba	Z: HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti M (4. ročník): Tabulky, grafy, diagramy VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh

VLASTIVĚDA-LIDÉ A ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
•pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	Významné události našich dějin	
•využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek •rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Využívá knihoven, návštěv muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zařadí zjištěné údaje historicky správně Rozeznává současné a minulé. Prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti. Orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád Regionální památky Báje, mýty, pověsti	
•srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě	
•objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Orientace v čase a časový řád	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MuV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita	MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Do: ČJ (5. ročník): Literární výchova ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh HV (5. ročník): Poslechové činnosti VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů	Z: TV (5. ročník): Atletika TV (5. ročník): Pohybové a sportovní hry

VLASTIVĚDA - FINANČNÍ GRAMOTNOST			
HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	Na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje	Počítání s penězi.	
• nárok na reklamaci	Seznámí se s reklamačním řádem. Vysvětlí postup jak realizovat reklamaci.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

PŘÍRODOPIS – ROZMANITOST PŘÍRODY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody	Nerosty a horniny, Půda, Látky a jejich vlastnosti, Rostliny, houby, živočichové, Voda a vzduch	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vysvětlí souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období Seznámí se s působením magnetické a gravitační síly Uvědomuje si podmínky života na Zemi	Vesmír a Země Základní globální problémy	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů	Rovnováha v přírodě Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Pojmenuje a popíše běžně se vyskytující živočichy Pojmenuje a popíše běžně se vyskytující rostliny Zná běžné zemědělské plodiny	Společenstva živých organismů Rovnováha v přírodě	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, Porovnává na základě pozorování základní projevy života, Porovnává vlastnosti látek Měří základní fyzikální veličiny, Zvolí vhodné měřidlo, Užívá správně základní jednotky	Základní globální problémy Délka Teplota Hmotnost Čas	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	
pokrytí průřezových témat		přesah	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Základní podmínky života	Z: ČJ (4. ročník): Práce s textem AJ (4. ročník): Roční období ČaSP (4. ročník): Pěstitelské práce	Do: ČJ (4. ročník): Práce s textem AJ (4. ročník): Roční období VV (4. ročník): Malba ČaSP (4. ročník): Práce s drobným materiálem ČaSP (4. ročník): Pěstitelské práce

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu život	Upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a o funkcích jednotlivých orgánů	Lidské tělo Zdravá výživa	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte		
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek Chová se ohleduplně ke svému okolí pokyny dospělých při mimořádných událostech Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Osobní bezpečí	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	Návykové látky a zdraví	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví, první pomoc	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku	Partnerství, rodičovský vztah, základy sexuální výchovy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola MuV Lidské vztahy	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí, Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh AJ (4. ročník): Společenský styk VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba	Z: HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti M (4. ročník): Tabulky, grafy, diagramy VV (4. ročník): Kresba VV (4. ročník): Malba ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

VLASTIVĚDA – MÍSTO, KDE ŽIJEME			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Popíše umístění ČR z hlediska zeměpisného (Evropa, svět). Rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí.	Naše vlast Obec	
určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map.	Okolní krajina Naše vlast	
rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Vyhledává údaje o lidských sídlištích na mapách Evropy. Shromažďuje poznatky o EU.	Mapy obecně zeměpisné a tematické Evropa a svět Cestujeme po Evropě	
vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Vyhledá regionální zvláštnosti přírody a osídlení v krajích ČR. Shromažďuje a využívá poznatky z kronik, archivů a muzeí.	Kraj v němž žijeme	
zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Zprostředkuje ostatním zážitky z vlastních cest.	Kde jsme byli o prázdninách	
rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Rozlišuje orgány státní moci	ČR - demokratický stát	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČJ (5. ročník): Literární výchova ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh HV (5. ročník): Poslechové činnosti VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů	Z: TV (5. ročník): Atletika TV (5. ročník): Pohybové a sportovní hry

VLASTIVĚDA – LIDÉ KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Posoudí mezilidské vztahy Uvědomuje si funkci rodiny.	Rodina Soužití lidí	
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích	Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní lidská práva. Rozlišuje základní formy vlastnictví.	Chování lidí Právo a spravedlnost Vlastnictví	
poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Poukáže v nejbližším prostředí na změny a problémy Prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury.	Základní globální problémy Kultura	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola MuV Lidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Komunikace Kooperace a kompetice	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Psychohygiéna Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice	Do: ČJ (5. ročník): Literární výchova ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh AJ (5. ročník): Společenský styk AJ (5. ročník): Škola VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů	

VLASTIVĚDA – LIDÉ A ČAS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Pracuje s časovými údaji a využívá jich k pochopení vztahů mezi ději a jevy.	Významné události našich dějin	
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Využívá knihoven, návštěv muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti. Zařadí zjištěné údaje historicky správně Rozeznává současné a minulé. Prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti. Orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Orientace v čase a časový řád Regionální památky Báje, mýty, pověsti	
srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Orientuje se v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Současnost a minulost v našem životě	
objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Orientace v čase a časový řád	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MuV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Do: ČJ (5. ročník): Literární výchova ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh HV (5. ročník): Poslechové činnosti VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů	Z: TV (5. ročník): Atletika TV (5. ročník): Pohybové a sportovní hry

VLASTIVĚDA - FINANČNÍ GRAMOTNOST			
HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	Na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje		
• nárok na reklamaci	Seznámí se s reklamačním řádem. Vysvětlí postup jak realizovat reklamaci.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

PŘÍRODOPIS- ROZMANITOST PŘÍRODY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody. Rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdě.	Člověk a neživá příroda Člověk a živá příroda Látky a jejich vlastnosti	
vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vysvětlí důležitost základních podmínek pro život na Zemi. Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a popíše postavení Země ve vesmíru. Vysvětlí základní poznatky o Zemi a střídání ročních období. Vysvětlí princip střídání dne a noci. Vysvětlí rozdíl mezi planetou a hvězdou	Vesmír a Země Střídání ročních období Den a noc Podmínky života na Zemi	
zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Zkoumá základní společenstva a nachází rozdíly v přizpůsobení organismu prostředí	Rovnováha v přírodě	
porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Rozšiřuje si poznatky o horninách, nerostech a půdě.	Voda a vzduch Nerosty, horniny, půda	
zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Hodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. Objasní pojem chráněné území. Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí. Hodnotí ekologické problémy v celosvětovém měřítku.	Chráníme přírodu Význam botanických a zoologických zahrad Člověk a lidské výtvoř	
založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus a vyhodnotí výsledky.		
pokrytí průřezových témat		přesah	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV Rozvoj schopností poznávání VMEGS Evropa a svět nás zajímá	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: AJ (5. ročník): Zvířata VV (5. ročník): Kresba VV (5. ročník): Malba ČaSP (5. ročník): Pěstelské práce	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu život	Upevňuje si a rozvíjí základní znalosti o lidském těle a o funkcích jednotlivých orgánů	Lidské tělo	
rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte	Lidské tělo	
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události	Osobní bezpečí Návykové látky a zdraví	
předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Návykové látky a zdraví	
uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví	Péče o zdraví, první pomoc	
ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví, první pomoc	
uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování v daném věku	Partnerství, rodičovský vztah, základy sexuální výchovy	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Poznávání lidí Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Mezilidské vztahy	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČJ (4. ročník): Práce s textem ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh AJ (4. ročník): Jídlo AJ (4. ročník): Roční období ČaSP (4. ročník): Příprava pokrmu	Z: ČaSP (4. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (4. ročník): Pěstitelské práce TV (4. ročník): Gymnastika TV (4. ročník): Zdravotní tělesná výchova TV (4. ročník): Činnosti ovlivňující zdraví TV (4. ročník): Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

5.5. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečností, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti

- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1. DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Složky předmětu Dějepis		
1.	Člověk v dějinách	ČvD
2.	Počátky lidské společnosti	PLS
3.	Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury	NCKEK
4.	Křesťanství a středověká Evropa	KSE
5.	Objevy a dobývání, počátky nové doby	ODPND
6.	Modernizace společnosti	MS
7.	Moderní doba	MD
8.	Rozdělený a integrující se svět	RIS

Vyučovací předmět Dějepis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Vlastivěda na 1. stupni.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje se s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je kladen hlavně na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobem života, náboženství, umění) a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti. Výuka dějepisu by měla u žáků vyvolat a rozvíjet zájem o současnost a minulost vlastního i jiných národů a uvědomování si sounáležitosti s evropskou kulturou. Žáci by si měli osvojit znalost nejzákladnějších dat, jevů, událostí, pojmů a osobností z historie. Také získají schopnost historické orientace v čase a prostoru.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník	2	
7. ročník	2	
8. ročník	2	
9. ročník	2	1

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- pracuje individuálně nebo ve skupinách, rozumně postupuje při řešení problémů, plánuje své postupy
- hovoří o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledává a třídí informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- používá pomůcky a dobové materiály (tiskoviny, mapy, listiny, ...), analyzuje, třídí, porovnává a závěry dále používá pro své učení
- přesně se vyjadřuje a zdokonaluje svůj písemný a ústní projev
- propojuje učivo z předešlých ročníků i z výuky jiných předmětů, z praktického života, vytváří návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizuje a řídí proces vlastního učení)
- sebehodnotí se, uvědomuje si, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit
- informace doplňuje samostatně
- třídí a vyhledává informace z různých zdrojů
- vyjadřuje vlastní názor na přečtený text
- sebekriticky hodnotí své výsledky a hledá cestu k nápravě
- využívání prostředků výpočetní techniky
- vysvětluje historické souvislosti a bere si z nich ponaučení
- chápe základní problematiku daného úkolu
- hledá vztahy mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnání s procesy v evropském s celosvětovém měřítku
- je veden k celkové orientaci v kulturních, politických, sociálních i ekonomických faktech
- poznává dějiny vlastního národa v kontextu s evropským vývojem

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- vhodně pojmenovává problémy
- nevzdává se při prvním nezdaru, učí se hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- provádějí rozbor problému, historické události, bitvy
- vysvětlují získané informace ze svého pohledu, vedou diskusi, vyvozují závěry, přednášejí jaký je odkaz historické události pro přítomnost a budoucnost
- samostatně vyhledává informace
- obhájí vlastní závěry a rozhodnutí, usuzuje kriticky a srozumitelně a věcně argumentuje
- provádí rozbor úkolů
- ověřuje správnosti závěrů
- uvažuje, pomocí dobových materiálů a získaných znalostí, nad dopadem historických událostí
- řádně si osvojuje historická fakta

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu dějepisu ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- v klidu, pozorně a s porozuměním čte zadání řešených úkolů
- vyjadřuje svoje názory, hledá argumenty pro jejich zdůvodnění
- postupně poznává historii
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracování svých závěrů
- závěry prezentuje pomocí ICT a vhodného softwaru, používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem
- zapojuje se do diskuze
- poslouchá názory svých spolužáků a reaguje na ně
- vyjadřuje své názory, umí si je obhájit
- porozumí historickým událostem a orientuje se na časové ose
- užívá historických pojmů, umění chronologicky seřazuje jednotlivé události, vidí návaznost jednotlivých historických období
- porovnává různých osobností, vynálezů z hlediska historického vývoje, jejich prospěšnosti v dané době apod.
- pracuje s atlasy, vyhledává v mapách

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v dějepisu zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou prostřednictvím tvorby vlastních materiálů a didaktických pomůcek. Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zvládá základní pracovní návyky
- přistupuje zodpovědně k zadaným úkolům, práci dokončuje.
- efektivitě si organizuje vlastní práce
- dodržuje dohodnutou kvalitu a termíny
- ověřuje si výsledky

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky dějepisu, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, chová se ohleduplně k ostatním spolužákům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory
- postupně poznává význam studia historie pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci
- chová se dle pravidel slušného chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Dějepis žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti
- rozvíjí systematičnost, vytrvalost, přesnost
- sám rozhoduje co bezpečně zvládá, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- uplatňuje tvořivé nápady
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- je ohleduplný
- respektuje názory ostatních žáků, národnostních menšin a ostatních etnických skupin
- toleruje náboženská vyznání
- uznává národnostní tradice

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá běžně používané digitální zařízení, aplikace a služby a využívá je při učení - získává, vyhledává ev. kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

ÚVOD DO HISTORIE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků - uvede příklady zdrojů informací o minulosti - pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	ČvD: uvede důležitost a potřebnosti dějepisných poznatků ČvD: uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány ČvD: orientuje se na časové ose	Poznávání historie lidstva. Význam historie. Muzea, archívy, galerie. Historické prameny. Orientace v historickém čase. Časová přímka. Rok, století, tisíciletí.	Orientace na časové ose. Určování století. Uvádění příkladů historických pramenů a institucí sloužících pro jejich uchování.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MuV: lidské vztahy		Z: VV (6. ročník): Prostorové práce VV (6. ročník): Výtvarná kultura a historie	

PRAVĚK

VZNIK A VÝVOJOVÁ STADIA ČLOVĚKA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	PLS: objasní varianty vzniku člověka PLS: naučí se charakterizovat základní etapy vývoje člověka	Vznik člověka. Člověk zručný. Člověk vzpřímený. Člověk rozumný. Člověk dnešního typu.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Rozpoznání a určení změn ve vývoji člověka (fyzické a společenské změny).
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, MuV: Kulturní difference, lidské vztahy VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět		Z: VV (6. ročník): Dekorativní práce ČJ (6. ročník): Dobrodružná literatura.	

SPOLEČNOST V PRAVĚKU

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	PLS: vysvětlí, proč vznikalo náboženství PLS: objasní význam zemědělství, řemesel a zpracování kovů pro lidskou společnost PLS: orientuje se na mapě- archeologická naleziště.	Doba kamenná. Doba bronzová. Doba železná. Vnik a vývoj náboženství a umění.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Hledání souvislostí mezi rozvojem společnosti a objevem kovů. Poznávání příkladů pravěkého umění.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, MuV: Kulturní difference, lidské vztahy VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět		Z: VV (6. ročník): Dekorativní práce ČJ (6. ročník): Dobrodružná literatura	

PRAVĚK V ČESKÝCH ZEMÍCH

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost - uvede příklady archeologických kultur na našem území	PLS: vysvětlí období pravěku v českých zemích.	Pravěk v českých zemích. Doba kamenná. Doba bronzová. Doba železná.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Hledání souvislostí mezi rozvojem společnosti a objevem kovů. Poznávání příkladů pravěkého umění. Porovnávání vývoje ve střední Evropě a na Předním východě.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace, MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět		Z: VV (6. ročník): Dekorativní práce ČJ (6. ročník): Dobrodružná literatura.	

STAROVĚK

VZNIK PRVNÍCH STÁTŮ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	NCKEK: dokáže vysvětlit vliv přírodních podmínek na vznik a vývoj států NCKEK: uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví NCKEK: najde na mapě důležité řeky a místa vzniku starověkých států	Starověká Mezopotámie. Starověký Egypt. Starověká Indie. Starověká Čína. Starověký Přední Východ.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Zařazení jednotlivých kulturních památek k dané zemi a období. Vyvozování vlivu přírodních podmínek na vznik států.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: ČJ (7. ročník): Pohádka a pověst.	

ANTICKÉ ŘECKO

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	NCKEK: objasní význam antiky a přínos antické kultury NCKEK: vysvětlí úlohu náboženství a kultury v životě Řeků. NCKEK: srovná společnost v Aténách a ve Spartě. NCKEK: uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci NCKEK: orientuje se na mapě – poloostrovy, místa bojů	Antické Řecko. Mykénská kultura. Homérská společnost. Athény. Sparta. Řecko-perské války. Náboženství. Umění a divadlo. Vzdělanost, věda, echnika. Alexandr Veliký, helénismus.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Rozpoznání fungování demokracie na příkladech řeckých polis. Hledání odkazu a vlivu řecké vzdělanosti a kultury na soudobou společnost. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Stylizování se do postav řeckých a římských bohů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČJ (6. ročník): Mýty a báje. M (6. ročník): Desetinná čísla.	

ANTICKÝ ŘÍM

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky • důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	NCKEK: charakterizuje jednotlivé etapy římských dějin NCKEK: porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých fázích vývoje Říma NCKEK: s pomocí mapy popíše územní rozsah římské říše NCKEK: vysvětlí vznik a vývoj křesťanství a jeho význam	Počátky Říma. Římská republika. Doba Caesarova a Augustova. Vzdělanost, věda, literatura. Náboženství a umění. Střední Evropa v době římské. Zánik Říma.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Rozpoznání principů fungování římské republiky a demokracie. Stylizování se do postav řeckých a římských bohů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: ČJ (6. ročník): Mýty a báje. TV (9. ročník): Rytmičké a kondiční činnosti s hudbou	

STŘEDOVĚK

POČÁTEK STŘEDOVĚKU.

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě - vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích	KSE: popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států KSE: ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti KSE: objasní úlohu náboženské víry ve středověku KSE: popíše první státní útvar na našem území a vliv francké říše na jeho vznik	Počátek středověku. Rozpad západořímské říše. Zánik otrokářské společnosti. Byzanc a Slované. Franská říše. Základy křesťanství Struktura křesťanství	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Vysvětlení rozdílů mezi starověkou a středověkou společností a vlivu církve na život lidí ve středověku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Z: VV (7. ročník): Výtvarná kultura a historie	

RANÝ STŘEDOVĚK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě • vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích • charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	KSE: popíše rozdíly křesťanského náboženství a islámu KSE: charakterizuje kulturu a společnost doby velkomoravské a počátků českého státu KSE: charakterizuje státní útvary, kulturu a společnost slovanského etnika KSE: rozpozná a uvede příklady románské kultury KSE: charakterizuje vliv francké říše na utváření středověkých států KSE: charakterizuje život Vikingů a jejich vliv na evropské státy	Základy islámu. Arabská říše. Anglie a Normané. Životní styl Vikingů. Příchod Slovanů. Sámová říše. Velkomoravská říše. Cyril a Metoděj. Český stát v době knížecí. Vyvraždění Slavníkovců. Dynastie Piastovců. Dynastie Arpádovců. Znaky a stavby románské slohu.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Srovnání islámu, judaismu a křesťanství a hledání společných znaků. Vysvětlení významu Velké Moravy a jejího vlivu na formování českého knížectví a hledání spojitostí mezi nimi. Porovnávání vývoje a nacházení spojitostí mezi českým knížectvím a sousedními státy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Do: VO (6. ročník): Z historie Z: ČJ (7. ročník): Pohádka a pověst. VV (7. ročník): Výtvarná kultura a historie	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	KSE: popíše život člověka ve středověku a charakterizuje středověké státy v západní Evropě KSE: charakterizuje kulturu a společnost za vlády Přemyslovců a Lucemburků KSE: charakterizuje stoletou válku jako mocenský střet dvou států KSE: rozpozná a uvede příklady gotické kultury KSE: rozpozná nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky KSE: vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Křížové výpravy. Západní Evropa ve 12. a 13. století. Stoletá válka. Český stát pod vládou Přemyslovců. Český stát pod vládou Lucemburků. Gotika. Doba husitská. Vláda Jiřího z Poděbrad.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Uvádění příkladů památek na našem území a jejich časové zařazení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Do: VO (7. ročník): Člověk a kultura Z: ČJ (8. ročník): Starší česká literatura., D (8. ročník): Reformace v 16. století. VV (7. ročník): Výtvarná kultura a historie	

POZDNÍ STŘEDOVĚK

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu	KSE: popíše poměry v českých zemích v době vlády Jagellonců. KSE: rozpozná a uvede příklady renesanční kultury a uvede významné osobnosti	Vláda Jagellonců. Česko-uherské soustátí. Italská renesance.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Rozpoznání znaků jednotlivých uměleckých slohů na konkrétních památkách.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (7. ročník): Člověk a kultura Z: VV (7. ročník): Výtvarná kultura a historie	

NOVOVĚK			
RANÝ NOVOVĚK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj	OD PND: popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky OD PND: popíše příčiny náboženských válek OD PND: popíše příčiny náboženských válek OD PND: vysvětlí vliv náboženství na život lidí v této době OD PND: objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie OD PND: objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky OD PND: rozpozná základní znaky baroka a uvede představitele a příklady významných kulturních památek OD PND: vysvětlí postavení českých zemí po třicetileté válce	Objevné plavby. Civilizace Ameriky. Hospodářské a společenské změny v Evropě 15. a 16. Století. Reformace v 16. století. Nástup Habsburků na český trůn. Renesance v českých zemích. Doba předbělohorská. Rudolf II. Třicetiletá válka. České země po třicetileté válce. Baroko. Anglie v 16. a 17. století.	Zakreslení objevných cest do mapy světa. Rozpoznání vlivu objevných dest na tehdejší hospodářství. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Odůvodnění krize a rozkolu církve a její důsledky. Samostatné vyhledávání informací dle zadaných otázek.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní diference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy, objevuje Evropu a svět MaS: tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu		Do: Z (7. ročník): Amerika Z (7. ročník): Asie D (7. ročník): Reformace. D (7. ročník): Doba husitská. Z: VV (8. ročník): Výtvarná kultura a historie. ČJ (8. ročník): Světová literatura. ČJ (8. ročník): Starší česká literatura.	

NOVOVĚK – OD 2. POL. 17. STOLETÍ DO KONCE 18. STOLETÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století a zhodnotí jejich praktické dopady - vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	ODPND: objasní vliv osvětenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a celé Evropy ODPND: vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ODPND: opíše situaci ve Francii	Osvícenské reformy. Společnost a kultura. Vláda Marie Terezie. Vláda Josefa II. Francouzský absolutismus. Vláda Petra Velikého. Vláda Kateřiny Veliké. Vznik USA.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Diskuse nad myšlenkami osvícenských filozofů a jejich dopadem na tehdejší společnost. Poznání vlivu osvěcenských myšlenek skrze vládu panovníků na život lidí.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace VDO: Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát		Do: VO (7. ročník): Lidská práva VO (8. ročník): Právní minimum	Z: VV (8. ročník): Výtvarná kultura a historie

NOVOVĚK – KONEC 18. STOLETÍ – 19. STOLETÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstuje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev - vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu, včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky - rozpozná její ekologická rizika - určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace	ODPND: vysvětlí význam francouzské revoluce ODPND: objasní vliv osobnosti Napoleona I. na vývoj Evropy. ODPND: popíše rozvoj průmyslové výroby a její vliv na společnost ODPND: uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích ODPND: uvede významné představitele kulturního života v Evropě ODPND: objasní vznik novodobých národnostních států ODPND: na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus ODPND: rozpozná základní kulturní styly 19. století a uvede představitele a příklady významných kulturních památek ODPND: srovná vývoj Anglie a ostatních států Evropy. ODPND: vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ODPND: uvede významné představitele kulturního života v R-U	Velká francouzská revoluce. Napoleonské války. Průmyslová revoluce ve světě. Národní obrození. Průmyslová revoluce v českých zemích. Kultura 1. pol. 19. st. u nás a ve světě. Revoluční rok 1848. Politické, hospodářské a společenské změny v 2. pol. 19. století. Sjednocení Německa. Sjednocení Itálie. Občanská válka v USA. Vznik Rakousko-Uherska. Kultura 2. pol. 19. st. u nás a ve světě.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Samostatné vyhledávání informací dle zadaných otázek. Vysvětlení podstaty průmyslové revoluce a její vliv na život lidí. Vysvětlení fungování jednotlivých forem vlády na konkrétních státních útvarech. Příčiny a důsledky národních hnutí v Evropě na budoucí vývoj a objasnění pojmu národ.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Komunikace MuV: Kulturní difference, Lidské vztahy, Multikulturalita VMEGS: rozvíjí základní vědomosti potřebné pro dorozumění, chápe sociální a kulturní odlišnosti mezi národy ,objevuje Evropu a svět VDO: Občan, občanská společnost a stát		Do: VO (7. ročník): Lidská práva VO (8. ročník): Právní minimum VV (8. ročník): Výtvarná kultura a historie	
		Z: ČJ (6. ročník): Literatura 19. století. ČJ (8. ročník): Národní obrození.	

MODERNÍ DOBA

MODERNÍ DOBA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období - charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie - objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil	MD: porovná vývoj ve světě a v českých zemích na přelomu 19. a 20. století. MD: charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií MD: popíše příčiny a průběh první světové války MD: charakterizuje důsledky válečné katastrofy a jejich vliv na poválečný vývoj v Evropě MD: charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení MD: rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu MD: vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv MD: zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí MD: charakterizuje jednotlivé totalitní systémy a příčiny jejich nastolení MD: rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu MD: vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv MD: zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí MD: objasní příčiny vypuknutí války MD: demonstroe zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky MD: dokáže porovnat průběh 1. a 2.sv.války, jejich výsledky	Svět na přelomu 19. a 20. století. Průmysl v Rakousku-Uhersku. Vynálezy na přelomu 19. a 20. století. Kultura a umění na přelomu 19. a 20. století. První světová válka. Nástup bolševismu a komunismu v Rusku. Rozpad Rakousko-Uherska. Vznik ČSR. Vznik a důsledky hospodářské krize. 30. léta 20. st. ve světě. 30. léta 20. st. v ČSR. Ohrožení ČSR fašismem. Druhá světová válka. Protektorát Čechy a Morava. Domácí a zahraniční odboj.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Rozpoznání událostí vedoucí ke světovým válkám. Objasnění termínů nacismus, komunismus,... Pochopení a vyvozování důsledků světových válek a hospodářské krize.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání VMEGS objevuje Evropu a svět VDO Občan, občanská společnost a stát		Z: VV (9. ročník): Výtvarná kultura a historie ČJ (9. ročník): Meziválečná literatura.	Do: VO (6. ročník): Z historie VO (7. ročník): Řízení společnosti VO (8. ročník): Právní minimum

EVROPA A SVĚT PO R. 1945

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku • zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi • porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	RIS: vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa RIS: uvede příklady střetávání obou bloků a charakterizuje na příkladech studenou válku RIS: popíše situaci a atmosféru v komunistickém Československu RIS: posoudí postavení rozvojových zemí a důsledky rozpadu koloniálního panství RIS: charakterizuje význam roku 1968 RIS: pochopí na příkladech život v Československu – komunismus, soužití se Slováky, postupné rozdělení RIS: charakterizuje význam roku 1989 RIS: pochopí formování EU a nové Evropy	Uspořádání světa po 2. sv. válce. Bipolární svět. Poválečný vývoj ČSR. Únorový převrat 1948. Hlavní mezinárodněpolitické události v 2. pol. 20. st. Československo 1968. Normalizace v Československu. Češi a Slováci na cestě k sametové revoluci. Pád komunistických režimů v Evropě. Pohledy na svět na konci 20. století. Sjednocování Evropy.	Orientace na mapě. Orientace na časové ose. Práce s dobovým písemným nebo obrazovým dokumentem. Práce s výukovým programem. Sledování historických dokumentů nebo hraných filmů s danou tematikou a následná diskuse o nich. Rozpoznání vlivu důležitých událostí na současný vývoj. Diskuse na téma budoucího vývoje lidstva.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČJ (9. ročník): Literatura po r. 1945	

5.5.2. VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Složky předmětu Výchova k občanství		
1.	Člověk ve společnosti	ČvS
2.	Člověk jako jedinec	ČjJ
3.	Stát a právo	SaP
4.	Stát a hospodářství	SaH
5.	Finanční gramotnost	FG

Předmět výchova k občanství na základní škole směřuje k postupnému formování a rozvíjení osobního a občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo souběžně vyučovaných předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot. Nedílnou součástí výchovy k občanství je i finanční gramotnost, která se promítá do rozvíjení orientace v ekonomické oblasti a která tvoří rámec každodenního života. Z důvodu potřeby finančního vzdělávání je třeba rozšířit vzdělávací cíle o vedení žáků k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování rodinného rozpočtu, včetně správy finančních aktiv a závazků. Výchova k občanství je vyučována na II. stupni základní školy jako samostatný předmět.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník	1	1
7. ročník	1	
8. ročník	1	
9. ročník	1	

Činnost učitele pro naplnění klíčových kompetencí žáka v občanské výchově:

- motivuje žáka k otevřenému, asertivnímu jednání
- prostřednictvím aktivizačních metod pomáhá pochopit význam úlohu a poslání výchovy k občanství
- vede žáky k vyhledávání, třídění, komparaci informací z několika zdrojů
- motivuje žáky k formulaci názorů a jejich obhajobě
- zadává úlohy tak, aby co nejvíce vyhovovaly - odrážely žákovu osobnost
- vede k uvědomění jedinečnosti osobnosti žáka
- umožňuje prezentaci prací žáka
- vede žáky k pochopení lidských práv a povinností vyplývajících z občanské příslušnosti v rámci ČR, EU a celého světa
- vede ke globálnímu a kritickému myšlení
- poskytuje žákům prostor pro vlastní analýzy, otázky, hypotézy a návrhy řešení
- dává prostor pro vlastní obhajobu prací a autoevaluaci
- vede žáky k chápání získaných vědomostí, dovedností, návyků jako řadu prostředků pro účinnou orientaci v sociálním prostředí, tak aby byly co nejvíce nápomocny vnímání světa v globálních souvislostech a měřítkách.

V průběhu jednotlivých ročníků budou v daném předmětu naplňována tato průřezová témata:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu, kreativitu, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
- kooperace a kompetice
- hodnoty, postoje, praktická etika, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

- kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MDV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti,

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- operuje s obecně užívanými termíny
- je adekvátně motivován k další percepci sociálních jevů a vztahů, poznává smysl a cíl sociálního učení
- chápe a propojuje jevy společenské a kulturní
- rozvíjí svůj individuální učební styl a osvojuje si odpovídající postupy
- poznává zákonitosti učení a plánování vlastního učení

- využívá zajímavé zdroje informací, hledá informační zdroje,
- rozvíjí svůj zájem o učení a vzdělání
- hodnotí svou činnost (zpětné vazby, sebereflexe, společné diskuse po činnostech)
- chápe zodpovědnosti za své vzdělávání a za svou „budoucnost“ (volbu povolání atd.),

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- využívá vlastního úsudku a objektivní kritiky
- ověřuje správnost analogických postupů
- nachází shodné i odlišné stránky problémů
- je schopen identifikovat a vysvětlit význam použitých metod pro řešení problémů
- přemýšlí o problémech, hledá různé způsoby jejich řešení a přemýšlí o možnostech jejich realizace

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- využívá komunikační a informační technologie
- účinně se zapojuje do diskusí na daná témata
- výstižně a jednoduše graficky znázorňuje uspořádání a vztahy vybraných společenských jevů
- přijímá plnou odpovědnost za svůj názor
- zvládá zanícený a kultivovaný ústní projev

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zamýšlí se nad svými přednostmi v oblasti kooperace a komunikace, kreativity
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
- kriticky vyhodnocuje objektivní posouzení osobního projevu, úrovně předneseného a demonstrovaného a obsahové stránky věci
- využívá komunikativní dovednosti
- ovládá a řídí svoje chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- identifikuje se s právy a povinnostmi, jež vyplývají z občanství ČR a členství v EU

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

6. ROČNÍK – DOTACE, 1 + 1 POVINNÝ

ÚVOD K VÝUCE – VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- SaP: Prokáže znalost pojmů občan, občanství, národnost - Pochopí základní poslání vyučovaného předmětu	Občan Občanství Národnost	výklad spojený s diskuzí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Poznávání lidí Mezilidské vztahy	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: Z (6. ročník): Planeta Země Z (6. ročník): Atmosféra	

ČLOVĚK V RYTMU ČASU

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČvS: Diskutuje o praktickém významu měření času - ČvS: Vyjmenuje způsoby měření a vnímání času - ČvS: Posoudí rozdílnost a specifickou lidské činnosti v průběhu letního a zimního času - ČvS: Vysvětlí vlastními slovy postavení člověka cyklu přírody	Čas nezastavíš Cyklus přírody	Práce s různými druhy kalendářů, hodin časová pásma – atlas světa Historické prameny
pokrytí průřezových témat		přesahy	

RODINNÝ ŽIVOT			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, - jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení - Hovoří o důsledcích harmonického fungování vztahů v rodině	- ČvS: Ilustruje na sobě postavení své osobnosti v rodině a ve společnosti - ČvS: Chápe význam rolí v životě dnešního člověka - ČvS: Objasní pojem rodinný rodokmen - ČvS: Vybere podstatné podmínky pro uskutečnění sňatku - ČvS: Objasní rodinné vazby ve své rodině - ČvS: Nalézá principy funkčnosti "zdravé" rodiny - ČvS: Jmenuje členy úplné a neúplné rodiny - ČvS: Objasní pojem biologická funkce rodiny - ČJ: Umí poradit kam se obrátit v případě svých životních nesnází - SaH: Shrne atributy funkčnosti hospodaření rodiny - SaH: Objasní pojmy: rodinný rozpočet, osobní rozpočet - ČvS: Rozliší mezi pojmy vychované a nevychované dítě vzhledem k funkční a dysfunkční rodině - ČvS: Vysvětlí pojem náhradní rodinná výchova - ČvS: Objasní základní příčiny umístění do institucí NRP - ČvS: Uvede typy NRP	Rodina Rodinné a příbuzenské vztahy Manželství Rodina - místo návratů Děti - pokračování našeho života Rodina - ostrov bezpečí Rodina dělá z domu domov Rodina jako vzor a příklad Když vlastní rodina chybí	Analýza vztahů v rodině Kresba rodinného stromu Práce fotografiemi své rodiny projektová práce
pokrytí průřezových témat		přesahy	
Z: VZ (6. ročník): Komunikace VZ (6. ročník): Rozvoj osobnosti ČJ (6. ročník): Dopis. VZ (6. ročník): Rodina a širší sociální prostředí			

KDYŽ ROZHODUJÍ VTEŘINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	- VKZ: Prokáže teoretickou znalost umělého dýchání - VKZ: Prokáže znalost nepřímé srdeční masáže - VKZ: Popíše základní první pomoc při masivním zevním krvácení	Zástava dýchání Zástava činnosti srdce a kr. oběhu Prudké krvácení	Přednáška zástupce IZS Videoprojekce Praktická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (6. ročník): Komunikace VZ (6. ročník): Rizika v životě	

ŽIVOT VE ŠKOLE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	- ČvS: Utřídí posloupnost systematického vzdělávání - ČvS: Vysvětlí pojem školní docházka - ČvS: Diskutuje o vzdělávání jako celoživotním procesu - SaP: Dokáže uvést příklady důležitosti pravidel, která jej doprovází školním životem - ČjJ: Registruje pestrou škálu metod jak se učit - ČjJ: Interpretuje význam relaxace, pravidelnosti a správného plánování pro přípravu na vyučování	Škola - základ života I ve škole s pravidly Umění učit se	Tvorba desatera třídy Analýza a komparace školního řádu diskuze Tvorba vlastního rozvrhu
pokrytí průřezových témat		přesahy	

--	--

DOMOV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů - a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- ČvS: Popíše podstatné rysy obce, ve které žije - ČvS: Definiuje pojem obec z hlediska sídelního dělení - ČvS: Zná komunální složení obecního úřadu - ČvS: Vysvětlí pojem ŽP	Kde žijeme Obec Obecní zřízení Životní prostředí	Fotoreportáž v naší obci Návštěva obecního úřadu Diskuze Projekt
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (8. ročník): Kraje České republiky	

MÁ VLAST			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou - výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- ČvS: Charakterizuje život ve svém regionu - ČjJ: Registruje význam cizojazyčné vybavenosti pro současný svět - ČvS: Jmenuje státní symboly - SaP: Analyzuje demokratický stát a stát s diktaturou	Život v regionech Kolik řečí znáš Státní symboly ČR - demokratický právní stát	PPT Obrazový materiál Diskuze
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
		Z: Z (8. ročník): Kraje České republiky Z (9. ročník): Služby obyvatelstvu	

Z HISTORIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČvS: Krátce pohovoří o historii českých zemí - ČvS: Provede rozbor pojmu osobnost - ČvS: Jmenuje prezidenty v klíčových obdobích českého národa - ČvS: Zhodnotí význam PRAHY nejen z hlediska politického	V hlubinách dávných časů Významné osobnosti Naši prezidenti Stověžatá Praha (Kulturní, politická)	Historické zdroje PPT Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: D (7. ročník): Počátky českého státu. Z (8. ročník): Kraje České republiky D (9. ročník): Vznik ČSR	

MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	- ČjJ: Provede analýzu odlišnosti lidí vzhledem k menšinám - SaP: Aplikuje pojmy právo, zákon, trest - SaP: Uvažuje nad pojmy vina a nevina - SaP: Jmenuje základní listiny lidských práv	Ty, já, on - jsme rozdílní První krok k lidským právům Dvě strany mince Moje práva - Tvoje práva	- Filmová projekce - Rozbor filmu - Návrhy řešení - Diskuze - PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ŽIVOT MEZI LIDMI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- ČvS: Chápe význam rodiny v kontextu společnosti - ČvS: Definuje pojem komunikace - ČvS: Rozliší mezi verbální a nonverbální komunikací - ČvS: Vysvětlí význam médií - ČvS: Analyzuje výhody a nevýhody mediální sféry	Vliv rodiny Ve škole Mezi vrstevníky Komunikace Média	Vlastní psaná úvaha PPT Analýza novinového materiálu Komparace, kritické posouzení více zdrojů Hry Tvorba projektu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
Z: TV (6. ročník): Názvosloví - komunikace VZ (7. ročník): Rodina a širší sociální prostředí TV (7. ročník): Názvosloví - komunikace TV (8. ročník): Názvosloví - komunikace Z (9. ročník): Politická mapa světa			

ČLOVĚK A KULTURA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí - a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- ČvS: Interpretuje význam kultury v životě člověka - ČvS: Rozliší mezi jednotlivými druhy kultury - ČvS: Vyjádří jinou formou než slovní pojem umění, krásy - ČvS: Vyjmenuje základní znaky jednotlivých náboženství - ČvS: Umí oponovat fundamentalismu ve smyslu dobra a zla - ČvS: Identifikuje se s pravidly slušného chování - ČvS: Kategorizuje pojmy bonton, etiketa - ČvS: Popíše kulturní instituce v kraji a místě svého bydliště	Kultura Umění Krása kolem nás Víra a náboženství Nejstarší formy náboženství Slušnost pro každý den Kam za kulturou	Tvorba kulturního kalendáře – akce Exkurze po Kroměříži-architekt. styly Obrazový materiál
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (7. ročník): Lidské tělo D (7. ročník): Doba husitská. D (7. ročník): Románský sloh.	

PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- ČvS: Rozpozná základní architektonické slohy - ČvS: Uvědomuje si význam organizací a institucí na ochranu naší planety	Krásy naší země Ochrana přírodního a kulturního bohatství Zachraňme Zemi	Práce s PC- internet. zdroje UNESCO v rámci ČR PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	

MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání	• SaH: Používá pojmů potřeba, statky • SaH: Kategorizuje druhy majetku • SaH: Popíše funkci peněz	Naše potřeby Majetek a vlastnictví	PPT Diskuze Hry
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: M (7. ročník): Procenta, úroky VZ (7. ročník): Rodina a širší sociální prostředí	

SVĚT KOLEM NÁS			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, • posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	• MVGS: Ukáže na mapě členské země Evropské unie • MVGS: Vysvětlí význam integrace států v unii • ČjJ: Uvede hlavní znaky odlišností života minority (menšiny) • ČjJ: Proveďte rozbor rozdílů tolerance a intolerance • MVGS: Zhodnotí výhody spolupráce s mezinárodními organizacemi • VkZ: Vyjmenuje složky IZS • VkZ: Vysvětlí, co označujeme za mimořádnou událost	Spolupráce mezi zeměmi Evropy Tolerance k národnostním menšinám Nadnárodní organizace Ochrana obyvatel za mimořádných událostí	Práce s mapou Evropy Práce s PC PPT Diskuze Tvorba miniprojektů
pokrytí průřezových témat		přesahy	

	Z: D (9. ročník): Druhá světová válka.
--	--

ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí - význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti	- ČvS: Definuje pojem stát a jeho formy - ČvS: Vysvětlí podstatu voleb jako možnosti zapojení se do veřejného života - ČvS: Zhodnotí současnou podobu naší společnosti - ve smyslu konzumní společnosti - ČvS: Navrhne dle svých schopností svou vlastní představu o státní správě	Stát Cesta k demokracii Volby Začlenění do veřejného života	Výkladové prvky PPT Analýza a komparace systémů před a po roce 1989
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (9. ročník): Politická mapa světa Z (9. ročník): Člověk a jeho svět D (9. ročník): Vznik ČSR	

LIDSKÁ PRÁVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	- SaP: Uvede příklad souvztažnosti práv a povinností - SaP: Vyvodí význam práv a svobod pro fungování demokratické společnosti - SaP: Provede kritiku rasové nesnášenlivosti - SaP: Interpretuje podstatu diskriminace, xenofobie, tolerance, intolerance - SaP: Srovná s normou pojmy morální a nemorální - SaP: Pochopí podstatu dobra a zla - SaP: Vysvětlí neizolovanost přítomnosti dobra a zla - SaP: Interpretuje příčiny vzniku Listiny základních práv a svobod	Lidská práva v dokumentech Rovnost a nerovnost Svoboda Morálka a mravnost Všeobecná deklarace lidských práv	Práce s kazuistikami a případovými studiemi PPT
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
		Z: D (8. ročník): Velká francouzská revoluce D (8. ročník): Vznik USA Z (9. ročník): Člověk a jeho svět	

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

OSOBNOST			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně - ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	- ČjJ: Vnímá fyzickou i mentální odlišnost lidí ve společnosti - ČjJ: Definuje pojmy osobnost, puberta, adolescence - ČjJ: Jmenuje znaky vývojových období dle periodizace duševního vývoje - ČjJ: Uvažuje v reálných intencích o dospělosti a stáří - ČjJ: Kategorizuje termíny sebepojetí, sebepoznání, seberealizace - ČjJ: Jmenuje základní charakteristiky jednotlivých typů - ČjJ: Analyzuje význam motivace, zájmů, potřeb a hodnot v životě člověka - ČjJ: Uvede vztah mezi nadáním, talentem, inteligencí	Co už je za mnou Kde právě jsem, kam jdu, co jsem, co chci	Práce s fotografiemi PPT Tvorba miniprojektů Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Osobnost	

PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní • význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky • hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní • přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní • přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• ČjJ: Srovná reálné vnímání a smyslové klamy • ČjJ: Popíše úroveň představivosti od dětství po dospělost • ČjJ: Diskutuje o vztahu rozvoje myšlení, řeči či řešení problémů • ČjJ: Objasní postavení hry, práce, učení v procesu socializace • ČjJ: Objasní odlišnost vnímání skutečností z hlediska citů a hodnot	Jak poznávám a vnímám Jak myslím a tvořím nové, jak se učím Jak si pamatuji a soustředím se Jak se učím Jak prožívám své city	Psychosociální hry Práce v týmu Hry a cvičení PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (6. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (7. ročník): Osobnost VZ (8. ročník): Lidské tělo	

ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně • neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně • neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	• ČvS: Prokáže znalost asertivního jednání • ČvS: Zhodnotí kladné a záporné stránky náročných životních situací v našem životě • VkZ: Vysvětlí důležitost dodržování zásad duševní hygieny	Umím se přiměřeně prosazovat? Náročné životní situace Umím žít zdravě?	Hry, cvičení ve skupině Kazuistiky a modelové situace PPT Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (6. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (7. ročník): Osobnost ČaSP (8. ročník): Svět práce	

HOSPODAŘENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti -na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své - výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	- SaH: Vysvětlí vznik práce a pojem dělba práce ve společnosti - SaH: Pohovoří o organizaci sjednávání statků a služeb - SaH: Prakticky prokáže znalost termínu nabídka a poptávka - SaH: Provede kritiku životní úrovně v ČR - SaH: Zná pojem ekonomika	Ten umí to a ten zas tohle Přejete si prosím? Nakupujeme	Práce s grafy a číslý Návštěva peněžního ústavu Tvorba jednoduchého projektu Diskuze PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (8. ročník): Zahraniční obchod, Z (9. ročník): Hospodářství	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vysvětlí rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu.		
Zná základní práva spotřebitelů	Vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Do: Čajs (4. ročník): Peníze	

PRÁVNÍ MINIMUM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, - uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí - význam ochrany lidských práv a svobod	- SaP: Reprodukuje s porozuměním vývoj norem ve společnosti - SaP: Jmenuje významné filosofy a myslitele v oblasti zkoumání morálky - SaP: Vyvodí obecné závěry pro porušení psaných norem - SaP: Klasifikuje druhy moci v ČR - SaP: Vyjmenuje hlavy, ze kterých se sestává naše Ústava - SaP: Kategorizuje jednotlivá ministerstva vlády ČR - SaP: Klasifikuje dle kritérií levicové, středové a pravicové politické strany - SaP: Popíše orgány EU a jejich funkce	Právo je minimum morálky Právo je systém Ústava Moc zákonodárná, soudní, výkonná Základní práva a svobody Politika Právo v Evropě	Výkladové a diskusní hodiny
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: D (8. ročník): Velká francouzská revoluce D (8. ročník): Vznik USA D (9. ročník): Vznik ČSR	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

OBČAN			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů - ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich - hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	- ČjJ: Objasní pojem občan - ČjJ: Vymezí jeho a práva a povinnosti v kontextu životního prostředí, státu, obce, EU - ČjJ: Určí hlavní rozdíl mezi občanstvím a národností - ČvS: Krátce pohovoří o výhodách a nevýhodách členství ČR v EU	Já jako občan obce, státu, EU	Výklad PPT Komparace dostupných zdrojů před a po vstupu do EU
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (9. ročník): Osobnost VZ (9. ročník): Rizika v životě	

OBČAN A PRÁVO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- ČjJ: Klasifikuje odvětví práva v ČR - ČjJ: Objasní pojmy právní stát, zákonnost, právní vědomí - ČjJ: Rozliší mezi právní normou a právním předpisem - ČjJ: Kategorizuje, kdy vzniká způsobilost k právním úkonům a kdy k právním povinnostem - ČjJ: Rozlišuje mezi právníčkou a fyzickou osobou - Čj: Vyjmenuje vybraná základní lidská práva - ČjJ: Obhajuje tvrzení, že vlastnictví zavazuje - ČjJ: Rozčlení majetek (movitý, nemovitý) - ČjJ: Vyvodí obecný závěr - zodpovědnost vlastníka - SaH: Definuje jakými způsoby můžeme svůj majetek chránit (pojištění, autorská práva apod.) - SaP: Jmenuje druhy smluv - SaP: Uvádí možné postihy za nedodržení obsahu smluvního vztahu - SaP: Jednoduše vymezí pojmy nezletilý a mladistvý	Občansko právní vztahy Vlastnictví Ochrana majetku Smlouvy Odpovědnost za škodu	PPT a tvorba dílčích malých projektů Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (9. ročník): Osobnost VZ (9. ročník): Rizika v životě	

PRÁVNÍ OCHRANA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování	- SaP: Vybere z předložených návrhů, kdy vzniká odpovědnost za škodu - SaP: Prokáže znalost orgánů právní ochrany a jejich činnosti - SaP: Rozliší mezi dvěma základními typy právních sankcí - SaP: Uvádí vztah a rozdíl mezi přestupkem a vážným porušením právní normy - SaP: Objasní jakou roli mají ve správním řízení svědci - SaP: Uvádí vztah mezi úlohou soudů a mediačně probační služby vzhledem k porušení právních norem nezletilými - SaP: Specifikuje roli dítěte v trestním právu - oběť či pachatel	Orgány právní ochrany a sankce Přestupky a správní řízení Děti a paragrafy	Výklad, PPT Příklady, konkrétní rozklíčování případů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (9. ročník): Osobnost, VZ (9. ročník): Rizika v životě	

FINANČNÍ GRAMOTNOST			
HOSPODAŘENÍ DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vysvětlí rozpočet domácnosti, typy rozpočtu, jejich odlišnosti	Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje domácnosti, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů. Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu.		
Zná základní práva spotřebitelů	Vysvětlí, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání, Komunikace		Z: M (7. r): Procenta, VO(8.r)	Do: M (9. ročník): Finanční matematika

V PRACOVNÍM POMĚRU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi	- SaP: Diskutuje o diferenci povolání a zaměstnání v životě člověka - SaP: Provádí kritiku výhod a nevýhod z několika uvedených povolání - SaP: Formuluje principy pro správnou volbu povolání - ČjJ: Popíše správný postup při výběru brigády	Správná volba První brigáda	Tvorba CV Analýza osobnostních předpokladů Návštěva pracovního úřadu v Kroměříži
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČaSP (9. ročník): Svět práce, VZ (9. ročník): Rodina a širší sociální prostředí	

RODINA A ZÁKONY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČvS: Prokáže znalost difference civilní a církevní svatby - ČvS: Jmenuje funkce rodiny - ČvS: Registruje jev registrovaného partnerství (státy) - ČvS: Jmenuje vybrané články Zákona o rodině - ČvS: Provádí kritiku typů výchovy - ČvS: Vyvodí, jaké důsledky může mít pro rodinu rozvod - ČvS: Kategorizuje typy poraden pro rodinu a její fungování - ČvS: Krátce pohovoří o právech a povinnostech každého člena rodiny	Rodina Rodiče a děti	Příklady z praxe PPT Tvorba jednoduchých projektů Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČaSP (9. ročník): Provoz a údržba domácnosti VZ (9. ročník): Rodina a širší sociální prostředí	

HOSPODAŘENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání - dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy	- SaH: Objasní pojem ekonomika - SaH: Rozliší mezi tržní a centrálně plánovanou ekonomikou - SaH: Provádí kritiku kartelového a monopolního postavení firem na trhu - SaH: Odliší mezi ekonomikou a ekonomii - SaH: Vysvětlí potřebnost státního rozpočtu pro fungování státu - SaH: Popíše a vyjmenuje příjmy do státního rozpočtu - SaH: Registruje úlohu ministra financí - SaH: Specifikuje pojem veřejné finance - SaH: Vyčísli položky pro rodinný rozpočet - SaH: Jmenuje cílové skupiny sociální pomoci - SaH: Jmenuje potřeby skupin: Rodina, senioři - SaH: Argumentuje na významnost existence bank, spořitelén - SaH: Velmi zjednodušeně popíše průběh získání hypotéky - SaH: Vysvětlí pojem úvěr a úrok - SaH: Vyplní složenku	Stát a národní hospodářství Státní rozpočet Sociální pomoc Peněžní ústavy	Práce s grafy a tabulkami ČSÚ Jednoduché dotazníkové šetření v Kroměříži a interpretace výsledků, následná komparace se současnými trendy
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
		Do: M (9. ročník): Základy finanční matematiky	Z: ČaSP (9. ročník): Provoz a údržba domácnosti VZ (9. ročník): Osobnost M (9. ročník): Základy finanční matematiky ČaSP (9. ročník): Svět práce

5.6. ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1. FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí. Vede žáka k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, k vytváření a ověřování hypotéz. Učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie a podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník	2	
7. ročník	2	
8. ročník	2	1
9. ročník	2	1

Složky předmětu Fyzika		
1.	Látky a tělesa	LaT
2.	Pohyb těles a síly	PTS
3.	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů	MVKaP
4.	Energie	En
5.	Zvukové děje	ZD
6.	Elektromagnetické a světelné děje	EISvD
7.	Vesmír	V

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- rozvíjení dovedností a schopností
- komunikace a kooperace

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

- rozvíjení kritického myšlení
- navrhování způsobů řešení problémů
- ochota pomoci a spolupracovat

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie
- princip výroby elektrické energie
- klady a zápory jaderné energetiky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

- kritické čtení

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi
- výroba a potřeba energie v globálním měřítku
- udržitelný rozvoj

ČINNOST UČITELE PRO NAPLNĚNÍ KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ ŽÁKA VE FYZICE:

- vede žáky k vyhledávání, třídění, propojování informací
- vede ke správnému užívání odborné terminologie
- zadává úlohy tak, aby co nejvíce vyhovovaly preferovaným učebním strategiím žáka
- vede ke schopnostem vyhledávání a aplikace získaných informací
- umožňuje prezentaci prací žáka
- umožňuje žákům prostor pro vlastní analýzy, otázky, hypotézy a návrhy řešení
- navozuje příjemnou atmosféru, klima pro spolupráci a výchovně vzdělávací proces obecně
- dává prostor pro vlastní obhajobu prací a autoevaluaci

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- pozoruje individuálně nebo ve skupinách fyzikální tělesa a fyzikální jevy
- hovoří o pozorovaném, třídí a rozlišuje, vyvozuje závěry nebo domněnky o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- měří fyzikální vlastnosti těles, zapisuje naměřené hodnoty do tabulek, uvažuje o správnosti a možnostech měření, porovnává své výsledky se spolužáky, hodnotí své výsledky a závěry a dál je používá pro učení
- vysvětluje pozorované jevy vlastním způsobem, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, hledá a řeší praktické problémy
- poznává a rozumí hlavním fyzikálním veličinám, učí se určovat jejich základní jednotky
- využívá dřívější vědomosti a uvědomuje si poznatky, že kterým se ve fyzice učí zná již z nižších ročníků, ze života kolem sebe, z četby, z vlastních pozorování atp.
- dovede ověřit samostatně, co chápe a umí a dovede to také předávat druhým
- vyhledává, třídí a propojuje informace
- používá odborné terminologie
- samostatně měří, experimentuje a porovnává získané informace
- nalézá souvislosti mezi získanými daty

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- individuálně experimentuje
- samostatně měří hodnoty fyzikálních veličin, připravuje si různé materiály a jednoduché pomůcky k pokusům
- promýšlí a plánuje způsob provedení pokusu nebo navrhuje způsob řešení daného problému
- dovede experimentovat podle zadaného návodu

- využívá matematických prostředků k záznamům výsledků a průběhu pozorování
- vyslovuje domněnky o pozorovaných jevech, ověřuje si správnost svých domněnek a závěrů s poznávanými zákonitostmi
- aplikuje osvědčené postupy při obdobných situacích
- vhodně pojmenuje problém, na který ve fyzice narazí
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- ověřuje správnost řešení problému prakticky
- obhájí své závěry a svá rozhodnutí
- využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- obhájí své názory a postoje
- pracuje s chybou
- hledá souvislosti

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou ve fyzice ideální možnosti, neboť činnostní učení umožňuje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- vyjadřuje svoje názory, třeba ve formě domněnek k probíraným fyzikálním jevům
- popisuje situace při experimentování, dotazuje se na vzniklé nejasnosti, diskutuje se spolužáky, sleduje jejich závěry
- porovnává svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentuje, obhájí
- poučí se od druhých, naslouchá upřesněním učitele
- vyjadřuje se odborně správně
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracovávání svých závěrů z experimentování
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě
- komunikaci na daná témata
- používá nových termínů a pojmů
- dodržuje pravidla komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Utváření a rozvoj této kompetence probíhá v činnostní výuce fyziky průběžně od 6. ročníku. Individuální experimentování je ve výuce fyziky často střídáno s experimentováním ve dvojicích nebo i ve větších skupinách, často podle materiálních podmínek školy. Některé pokusy vyžadují spolupráci několika žáků nebo skupin.

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- podílí se na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- přebírá určitou roli ve skupině, za kterou sám zodpovídá (jeden připraví materiál, druhý sestavuje pokus, třetí vede záznam o měření nebo pozorování apod.)
- přispívá k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném fyzikálním jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, uznává druhé a poskytne jim radu nebo pomoc při společné práci
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům, k úspěšnému provádění pokusů a vyslovování názorů
- je ochotný pomoci
- posiluje sebedůvěru, pocitu zodpovědnosti

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- samostatně se rozhoduje, uvědomuje si, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje učinit a zjistit
- přistupuje zodpovědně k práci
- podporujeme tvořivé nápady
- šetrně využívání elektrické energie, posuzuje efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje obnovitelné zdroje ve svém budoucím životě
- posiluje pocit zodpovědnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Fyzika žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- získává zručnost při sestavování pokusů
- získává schopnost uvážit výběr vhodných pomůcek
- plní povinnosti a dodržuje vymezená pravidla
- reaguje bez obav ze změny nebo neúspěch
- některé postupy připraví v pracovních sešitech nebo sám doma
- přemýšlí nad svou prací, rozhoduje se, využívá svých dosavadních znalostí a zkušeností
- dodržuje a upevňuje bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- upevňuje správné pracovní návyky

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

LÁTKY A TĚLESA			
LÁTKY A TĚLESA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	LaT: Vysvětlí a rozliší látka a těleso. LaT: Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou. LaT: Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících pohyb částic.	Tělesa a látky. Vlastnosti pevných, kapalných a plyných látek.	Vyhledá tělesa ve své blízkosti. Určí, z jakých látek se tato tělesa skládají.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
ZPŽ, ŽP, VČP		F (6. r) : Částicová stavba látek	

ČÁSTICOVÁ STAVBA LÁTEK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	LaT: Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících pohyb částic. LaT: Používá pojem atom, molekula. LaT: Definiuje Brownův pohyb a difúzi	Částicová stavba látek. Brownův pohyb, difúze. Vzájemné silové působení částic. Atomy a molekuly. Souvislost skupenství látek s jejich částicovou podobou.	Samostatně pozoruje difúzi.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
ŽP, VČP		Ch (8. r) : Částicové složení látek a chemické prvky	

VELIČINY A JEJICH MĚŘENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	LaT: Vysvětlí pojem fyzikální veličina. LaT: Chápe a vysvětlí jednotku délky. LaT: Měří délky těles, využívá různá měřidla. LaT: Vypočítá průměrnou hodnotu naměřených délek. LaT: Osvojí si základní jednotku objemu. LaT: Měří objem kapalných i pevných těles. LaT: Rozlišuje hmotnost a gravitační sílu. LaT: Zná a aktivně užívá jednotky hmotnosti a bezpečně je převádí mezi sebou. LaT: Váží tělesa, umí určit hmotnost těles. LaT: Chápe pojem hustota látek. LaT: Osvojí si vztah pro výpočet hustoty. LaT: Počítá jednoduché př. související s hustotou. LaT: Vysvětlí základní pojem času. LaT: Odhadne a měří čas. LaT: Chápe změny objemu těles v závislosti na teplotě. LaT: Vysvětlí a vyrobí bimetalový pásek. LaT: Popíše teploměr. LaT: Měří teplotu látek. LaT: Vyrobí jednoduchý teploměr. LaT: Uvede hlavní jednotku, díly a násobky jednotlivých fyzikálních veličin	Porovnávání a měření. Fyzikální veličina. Délka. Objem. Hmotnost. Hustota. Čas. Teplota.	Samostatně provádí měření fyzikálních veličin.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		M (6. ročník): Objem a povrch kvádru a krychle M (6. ročník): Jednotky délky, hmotnosti a obsahu M (6. ročník): Tisíciny a miliontiny	

POHYB TĚLES. SÍLY.			
SÍLA, GRAVITAČNÍ SÍLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Změří velikost působící síly.	PTS: Chápe pojem síla. PTS: Vysvětlí a charakterizuje gravitační pole. PTS: Využívá a modeluje vlastnosti gravitačního pole a gravitační síly. PTS: Vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem. PTS: Měří sílu siloměrem PTS: Chápe vztah mezi hmotností a F_g	Síla. Gravitační síla. Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa. Gravitační pole. Směr gravitační síly. Svět bez gravitační síly.	Určí velikost gravitační síly.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
ZPŽ, ŽP, VČP		F (7. ročník): Síla a její měření	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	ElSvD: Vysvětlí a vymodeluje atom. ElSvD: Chápe pojem elektrická síla i elektrické pole. ElSvD: Vysvětlí vznik iontu a elektrování těles. ElSvD: Popíše iont kladný i záporný, vysvětlí rozdíl mezi ním a neutrálním atomem. ElSvD: Vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem. LaT: Na modelu popíše stavbu atomu	Elektrování těles při vzájemném dotyku. Elektrické pole. Stavba atomu. Model atomu. Elektron, proton, neutron. Vznik iontu.	Provede jednoduché pokusy spojené s elektrováním těles.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
ŽP, VČP		F (6. r): Elektrický obvod F (8. r): Elektrický proud F (8. r): Elektrický náboj, Elektrické pole	

MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	MgVL: Vysvětlí a předvede co je to magnet, feromagnetická látka. MgVL: Vyjmenuje části magnetu, popíše jejich vlastnosti. MgVL: Dokáže vysvětlit a demonstrovat vlastnosti magnetického pole. MgVL: Předvede a vysvětlí magnetizaci látky. MgVL: Popíše magnetické vlastnosti Země. MgVL: Vysvětlí rozdíly mezi elektrickým, magnetickým a gravitačním polem.	Magnety přírodní a umělé. Póly magnetu. Magnetické pole. Magnetizace látky. Indukční čáry magnetického pole. Magnetické pole Země.	Rozdělí látky na magnetické a nemagnetické. Pracuje s kompasem, určí sever.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
ZPŽ, VČP		D (8. ročník) : Objevné plavby. F (9. ročník) : Elektromagnetické jevy.	

ELEKTRICKÝ OBVOD			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	ElSvD: Nakreslí elektrotechnické značky. ElSvD: Používá pojmy elektrického proud, elektrické napětí. ElSvD: Rozděluje látky na vodiče a nevodiče elektrického proudu. ElSvD: Vyjmenuje jednotky a značky elektrického napětí a proudu. ElSvD: Sestaví jednoduchý elektrický obvod. ElSvD: Vyjmenuje a popíše zdroje elektrického napětí. ElSvD: Dokáže nakreslit schéma elektrického obvodu. ElSvD : Zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů a pro práci s elektrickým proudem.	Sestavení elektrického obvodu (zdroj napětí, spotřebič, spínač, elektrický obvod). Elektrický proud a elektrické napětí. Vodiče elektrického proudu. Elektrické izolanty. Zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu. Tepelné spotřebiče. Pojistka.	Sestaví jednoduchý elektrický obvod.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: RSP, Ko VDO: PD VMEGS: ES, OES EV:E,ZPŽ,ŽP,VČP		F (8. ročník) : Elektrický proud ČaSP (8. ročník) : Provoz a údržba domácnosti	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB TĚLES. SÍLY.			
POHYB TĚLESA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	PTS: Objasní klid a pohyb tělesa PTS: Rozlišuje základní druhy pohybů PTS: Řeší jednoduché úlohy (rychlost, dráha, čas) PTS: Odečítá z grafů a tabulek PTS: Rozumí pojmům vtahujícím se k rychlosti	Klid a pohyb tělesa. Trajektorie a dráha. Druhy pohybů. Pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný. Pohyb přímočarý a křivočarý. Rychlost, dráha a čas rovnoměrného pohybu. Řešení příkladů na rychlost.	Miniprojekt: Nejedou moc rychle? Vytvoří graf závislosti dráhy na čase.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV:RSP,KaK, Ko			

SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Objasní pojem silové působení, statické a dynamické PTS: Graficky znázorní sílu PTS: Charakterizuje gravitační sílu, uvede příklady PTS: Užívá vztah mezi hmotností a F_g PTS: Určí pomocí olovnice svislý směr PTS: Zná princip pružinového siloměru	Síla a její měření. Účinky síly na těleso.	Měří sílu pomocí siloměru.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV:RSP,KaK, Ko		F (6. ročník): Síla, gravitační síla M (7. ročník): Celá čísla a absolutní hodnota	

SKLÁDÁNÍ SIL, TĚŽIŠTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil PTS: Chápe podmínky rovnováhy dvou (více) sil PTS: Vysvětlí pojem výslednice sil PTS: Určí pokusně těžiště tělesa	Výslednice sil. Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů. Rovnováha sil. Těžiště tělesa. Opakování a shrnutí.	Pokusně určí výslednice dvou sil. Pokusně určí těžiště tělesa.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: RSP,ŘPRD EV: VČP		D (8. ročník) : Osvícenství	

POHYBOVÉ ZÁKONY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Objasní podstatu 1., 2. a 3. pohybového zákona PTS: Předvídá a vysvětlí změny pohybu tělesa při působení sil PTS: Užívá pohybové zákony pro objasnění běžných situací i při řešení problémových úloh	Newtonovy pohybové zákony. Zákon setrvačnosti. Zákon síly. Zákon vzájemného působení těles. Opakování a shrnutí učiva.	Vypracuje referát o I. Newtonovi Provede jednoduché pokusy vysvětlující 1. a 2. NPZ.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: RSP,ŘPRD EV: VČP		D (8. ročník) : Osvícenství	

OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Užívá pojem páka, ovládá sestavení páky PTS: Využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce PTS: Poznává kladku pevnou, volnou, kladkostroj PTS: Zná účelnost použití kladky	Páka. Rovnováha na páce. Druhy pák, užití. Kladka. Rovnováha na pevné kladce. Páka a kladka v běžném životě.	Sestaví páku. Určí rovnováhu na páce.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ŽP, VČP			

TLAK A DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Objasní podstatu působení tlakové síly na těleso PTS: Vysvětlí pojmy tlak, tlaková síla PTS: S porozuměním používá vzorec: $p = F : S$ PTS: Zpracuje jednoduchý protokol o tlaku PTS: Rozezná deformaci trvalou a dočasnou PTS: Řeší jednoduché problémové úlohy	Tlaková síla. Tlak. Početní úlohy. Tlak v praxi.	Vypočítá velikost tlaku, jenž vzniká působením vlastního těla na podložku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: ŘPRD EV: ŽP, VČP		VV (9. ročník): Grafika	

TŘENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	PTS: Užívá s porozuměním poznatky o tření PTS: Navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly PTS: Vysvětlí příčiny tření PTS: Objasní pozitivní a negativní důsledky tření PTS: Vysvětlí pojem adheze	Tření. Třecí síla. Smykové tření, Ovlivňování třecí síly v praxi. Opakování, systematizace učiva.	Pokusy ověří ovlivňování třecí síly v praxi.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: ŘPRD EV: VČP			

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN A PLYNŮ

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	MVK: Vyjmenuje základní vlastnosti kapalin MVK: V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly MVK: Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy MVK: Vysloví Pascalův zákon MVK: Užívá Pascalův zákon k vysvětlení podstaty hydraulických zařízení a používá ho při řešení problémových úloh MVK: Vysvětlí vznik hydrostatického tlaku MVK: S porozuměním používá vztah: $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení úloh MVK: Porozumí jevu: hydrostatický paradox MVK: Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci MVK: Vysloví Archimédův zákon MVK: Vyvodí podmínky pro plování nestejnorodých těles v kap. (tvar, vzduch...) MVK: Vysvětlí princip ponorky	Základní vlastnosti kapalin. Pascalův zákon. Tlaková síla. Tlak. Využití PZ (hydraulická zařízení). Účinky gravitační síly kapalinu. Hydrostatický tlak. (Souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny.) Vztlaková síla působící na těleso v kapalině. Archimédův zákon. Plování, potápění, vznášení se stejnorodých těles v klidných kapalinách. Plování nestejnorodých těles. Opakování, řešení problémových úloh.	Pokusně ověří Pascalův zákon, Archimédův zákon.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS: ES, OES, JE EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		Z (6. ročník) : Hydrosféra	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	MVP: Vyjmenuje základní vlastnosti plynů MVP: Vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku MVP: Popíše Torricelliho pokus MVP: Vyjmenuje a popíše měřidla na měření atmosférického tlaku MVP: Aplikuje platnost Archimédova zákona ve vzduchu MVP: Vysvětlí princip vzducholodi či horkovzdušného balonu MVP: Předpovídá, zda těleso puštěné ve vzduchu bude klesat, stoupat či vznášet se MVP: Rozliší pojmy přetlak a podtlak MVP: Vyjmenuje měřidla na měření přetlaku a podtlaku	Základní vlastnosti plynů. Atmosféra. Atmosférický tlak. Měření atmosférického tlaku. Souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. Vztlková síla působící na těleso. Tlak v plynu v uzavřené nádobě. Vztlková síla působící na těleso v plynu. Plování, potápění, vznášení se stejných těles v klidných plynech. Opakování.	Vysvětlí činnost pumpy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS: ES, OES, JE EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		Z (6. ročník) : Atmosféra	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ENERGIE.			
PRÁCE A VÝKON			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	En: Chápe pojem mechanická práce, výkon En: Určí, kdy těleso ve fyzice koná práci En: S porozuměním používá vztah pro výpočet práce En: Charakterizuje práci 1J En: S porozuměním používá vztah pro výpočet výkonu En: Charakterizuje výkon 1W En: Řeší jednoduché úlohy	Práce. Práce při přemístění tělesa. Práce při zvedání tělesa. Výkon. Výpočet práce z výkonu a času. Výpočet výkonu ze síly a rychlosti. Opakování, řešení úloh.	Předvede práci 1J, výkon 1W. Zjistí svůj výkon.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP		ČaSP (8. ročník) : Svět práce	

POHYBOVÁ ENERGIE, POLOHOVÁ ENERGIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	En: Popíše, kdy má těleso pohybovou energii En: Popíše, kdy má těleso polohovou energii En: Z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie En: Popíše přeměnu E_p a E_k	Pohybová energie. Polohová energie. Vzájemná přeměna energií. Řešení problémových úloh.	Na příkladech popíše změnu energií. Uvede příklady využití změn energií.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	En: Chápe rozdíl mezi vnější a vnitřní energií En: Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty En: Spojuje změny s ději konání práce a tepelné výměny En: Popíše princip tepelné výměny a tepelného vedení En: Roztřídí materiály s hlediska vedení tepla En: Porovnává vlastnosti materiálů a spojí s nimi výhody a nevýhody materiálů při tepelné výměně En: Rozpozná v přírodě a v praktickém životě výhody a nevýhody pohlcení tepelného záření En: Používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci En: Určí množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem En: Vysvětlí pojem měrná tepelná kapacita En: Vyhledá "c" daných látek a chápe fyzikální podstatu veličiny En: Osvojí si vzorec na výpočet tepla a používá jej	Vnitřní energie. Změna vnitř. energie tělesa při konání práce a tepelnou výměnou. Změna vnitřní energie tělesa tepelnou výměnou vedením. Změna vnitřní energie tělesa zářením. Teplo Měrná tepelná kapacita Řešení úloh na tepelnou výměnu Směšovací kalorimetr. Opakování a shrnutí učiva, řešení úloh.	Na příkladech z praxe vysvětlí tepelnou výměnu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		F (8. ročník) : Změny skupenství látek	

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	LaT: Změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie LaT: Chápe, co je to model vzájemných poloh, molekul vody v různých skupenstvích LaT: Správně užívá veličiny: teplota tání (tuhnutí) LaT: Používá tabulky při určení teplot tání a tuhnutí určitých látek LaT: Orientuje se v tabulkách LaT: Charakterizuje hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování kapaliny LaT: Popíše a používá výraz teplota varu LaT: Popíše tání krystalické látky (led-voda) LaT: popíše průběh kapalnění LaT: Vyhledá souvislosti mezi změnami skupenství látek a ději v přírodě	Přeměny skupenství. Tání a tuhnutí. Skupenské teplo tání. Vypařování a var. Hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny. Kapalnění. Přírodní jevy – změny skupenství látek. Opakování učiva.	Vytvoří mlhu, déšť. Diskutuje o přeměnách skupenství.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		P (9. ročník) : Ochrana přírody a životního prostředí Z (8. ročník) : Přírodní podmínky ČR	

ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO: SPALOVACÍ MOTORY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	En: Vysvětlí, co je to motor En: Podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů En: Objasní rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem En: Na modelu popíše princip činnosti jednotlivých motorů En: Připraví referát, zajímavosti ze světa motorů	Pístové spalovací motory. Činnost čtyřdobého motoru. Využití spalovacích motorů. Opakování zajímavosti.	Vypracuje referát týkající se světa motorů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		Z (8. ročník) : Doprava a spoje ČR	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE.			
ELEKTRICKÝ NÁBOJ. ELEKTRICKÉ POLE.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	EIJ: Uvědomuje si stavbu atomu, vznik iontů EIJ: Popíše vlastnosti vodičů a izolantů EIJ: Rozliší pokusně vodič a izolant EIJ: Popíše části elektrometru a k čemu slouží EIJ: Spojuje elektrický náboj s existencí části s kladným a záporným nábojem, uvede hlavní jednotku elektrického náboje:C EIJ: Vysvětlí pojmy elektrostatická indukce a polarizace EIJ: Na základě pokusu popíše siločáry elektrického pole a dohodnutý směr siločar	Elektrický náboj. Elektrické pole. Elektrické vlastnosti látek. Elektrické vodiče a izolanty. Elektrometr. Elementární elektrický náboj. Elektrický náboj, jednotka. Vodič a izolant v elektrickém poli. Siločáry elektrického pole. Opakování.	Pracuje s elektroskopem, vysvětlí princip jeho činnosti.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		F (9. ročník) : Vedení elektrického proudu v látkách F (9. ročník) : Střídavý elektrický proud	

ELEKTRICKÝ PROUD.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	ELJ: Sestaví a popíše jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod ELJ: Pozná základní elektrotechnické značky součástek ELJ: Definuje elektrický proud ELJ: S porozuměním používá označení a jednotky elektrického proudu ELJ: Experimentálně měří elektrický proud ELJ: Popíše zdroj elektrického napětí: Voltův článěk, baterie, akumulátor ELJ: Bezpečně pozná jednotky a označení elektrického napětí ELJ: Experimentálně měří velikost elektrického napětí v elektrickém obvodu, zapojení voltmetru ELJ: Vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech U, I, R ELJ: Orientuje se v grafickém znázornění závislosti elektrického proudu na elektrickém napětí ELJ: Bezpečně zná jednotky a označení elektrického odporu ELJ: Pozoruje souvislosti mezi R vodiče a jeho délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče ELJ: Pracuje s tabulkou a vyhledá hodnoty měrného elektrického odporu jednotlivých látek	Elektrický obvod. Elektrický proud v uzavřeném obvodu. Výpočet elektrického proudu. Měření elektrického proudu. Zdroje elektrického napětí. Výpočet elektrického napětí. Měření elektrického napětí. Ohmův zákon, elektrický odpor. Rezistory, závislost elektrického odporu na vlastnostech. Výpočet výsledného odporu.	Sestaví jednoduchý elektrický obvod. Měří elektrický proud a elektrické napětí.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ŽP, VČP		F (9. ročník) : Vedení elektrického proudu v látkách F (9. ročník) : Střídavý elektrický proud	

ELEKTRICKÁ PRÁCE. PŘÍKON.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	EIJ: Charakterizuje elektrickou energii (jako energii elektrického pole) EIJ: S porozuměním používá vztah pro výpočet elektrické práce EIJ: S porozuměním používá vztah pro výpočet elektrického příkonu EIJ: Chápe, že elektrická práce souvisí s teplem EIJ: Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickým zařízením EIJ: Objasní nebezpečí zkratu	Elektrická práce. Elektrická energie. Elektrický příkon. Řešení úloh na přeměnu elektrické energie. Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Přenos a výroba elektrické energie.	Popíše výrobu a přenos elektrické energie.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP		ČaSP (8. ročník) : Provoz a údržba domácnosti	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ZVUKOVÉ DĚJE.			
ZVUKOVÉ JEVY.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	ZvJ: Určí, co všechno je v jeho okolí zdrojem zvuku ZvJ: Charakterizuje akustické prostředí ZvJ: Popíše princip šíření zvuku v jednotlivých prostředích ZvJ: Využívá s porozuměním poznatek, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet ZvJ: Otestuje si svoji spodní a horní hranici slyšitelnosti ucha ZvJ: Rozumí pojmu hlasitost zvuku ZvJ: Popíše, jak se v lidském uchu šíří zvuk a jak ho potom mozek vyhodnotí ZvJ: Hledá možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Vznik zvuku. Zdroje zvuku. Látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku. Rychlost šíření zvuku v různých prostředích. Odraz zvuku na překážce. Ozvěna. Pohlcování zvuku. Ochrana před nadměrným hlukem. Vlastnosti zvuku. Výška zvukového tónu. Lidské ucho – přijímač zvuku. Opakování, zajímavosti.	Vyhledá v okolí zdroje zvuku. Hledá způsoby ochrany proti nadměrnému hluku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: MV, Ko EV: ZPŽ, ŽP, VČP		HV (9. ročník) :Instrumentální činnosti	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE			
PŘÍMOČARÉ ŠÍŘENÍ SVĚTLA.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	SvJ: Charakterizuje základní pojmy optiky SvJ: Vysvětlí vznik stínu a polostínu SvJ: Objasní princip zatmění objektů ve vesmíru SvJ: Zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu	Světelné zdroje. Šíření světla. Rychlost světla ve vakuu a různých prostředích. Stín. Zatmění Slunce a Měsíce. Měsíční fáze. Opakování, zajímavosti.	Vytvoří stín, polostín.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP		F (9. ročník) :Vesmír	

ODRAZ SVĚTLA. ZRCADLA.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	SvJ: Využívá zákona odrazu světla SvJ: Ověří zákon o odrazu pokusem SvJ: Dokáže uvést příklady využití kulových i dutých zrcadel v praxi	Zákon odrazu. Zobrazení odrazem na rovinném zrcadle. Zobrazení odrazem na dutém a vypuklém zrcadle. Zrcadla v praxi. Opakování, zajímavosti.	Pokusem ověří zákon odrazu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: PL, Ko EV: ŽP, VČP			

LOM SVĚTLA. ČOČKY.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	SvJ: Vysvětlí a popíše lom světla ke kolmici a od kolmice SvJ: Rozliší pokusně spojku a rozptylku SvJ: Najde pokusně ohnisko spojky SvJ: Rozlišuje pojmy krátkozrakost a dalekozrakost	Lom světla. Čočky, základní pojmy. Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně). Optické vlastnosti oka – korekce. Opakování, zajímavosti.	Pokusně ověří zákon lomu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: PL, Ko EV: ŽP, VČP			

ROZKLAD SVĚTLA.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	SvJ: Pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem SvJ: Na základě pokusů popíše spojité spektrum SvJ: Objasní vznik duhy	Rozklad bílého světla hranolem. Opakování, zajímavosti.	Rozloží světlo na barevné složky.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Ko EV: E, ZPŽ, VČP	MeV: SMS		

ENERGIE			
ATOMY A ZÁŘENÍ.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	En: Chápe, jaký je rozdíl mezi modelem a skutečným tvarem a rozměrem atomu En: Objasní pojmy nukleonové a protonové číslo, nuklid, izotop En: Vysvětlí podstatu a druhy radioaktivního záření En: Prokáže, že zná podstatu ochrany před radioaktivním zářením En: Popíše proces radioaktivní přeměnové řady En: Chápe nebezpečí vzniku umělých radionuklidů En: Vyjmenuje a popíše užití radioaktivity v různých oborech činností	Modely atomu. Stavba atomu. Radioaktivita. Umělá radioaktivita. Radioaktivní přeměnové řady. Využití radionuklidů v praxi. Opakování.	Popíše ochranu před zářením.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: RSP, ŘPRD, MV, Ko EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		F (9. ročník) : Jaderná energie Ch (9. ročník) : Chemické reakce	

JADERNÁ ENERGIE.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	En: Rozezná 2 základní druhy jaderných reakcí En: Chápe rozdíly mezi jadernou reakcí a chemickou reakcí En: Vysvětlí, jak se štěpí - slučuje atomové jádro En: S porozuměním popisuje řetězovou jadernou reakci En: Připraví a vyhledá informace, údaje o jaderných bombách, haváriích jaderných elektráren En: Za pomoci obrázku popíše jaderný reaktor En: Porozumí, zajištění a bezpečnému provozu v jaderné elektrárně En: Vysvětlí podstatu jaderného slučování, termonukleární jaderné reakce En: Chápe nebezpečí jaderných reakcí	Jaderná reakce. Jaderná energie. Štěpná reakce. Jaderný reaktor. Jaderná elektrárna. Ochrana lidí před radioaktivním zářením.	Diskutuje o jaderné energetice.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: RSP, Ko VDO: PD	VMEGS: ES, OES EV: E, ZPŽ, ŽP, VČP		

OBNOVITELNÉ A NEOBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE.

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	En: Rozdělí zdroje energie na obnovitelné a neobnovitelné. En: Chápe dopady na životní prostředí používáním různých zdrojů energie.	Obnovitelné zdroje energie. Neobnovitelné zdroje energie.	Vytvoří přehled zdrojů energie. Diskutuje o zdrojích energie.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVI.

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	ElMgJ: Na pokusech popíše části magnetu, zmagnetování tělesa ElMgJ: Vysvětlí pojem magnetického pole v okolí vodiče s elektrickým proudem ElMgJ: Vysvětlí a chápe příčinné souvislosti mezi magnetickým polem a elektrickým proudem ElMgJ: Vysvětlí rozdíl mezi mg. polem cívky s proudem a tyčového magnetu ElMgJ: Vyjmenuje a popíše princip elektromagnetické cívky ElMgJ: Uvede druhy magnetických pólů u konkrétního magnetu či cívky s elektrickým proudem ElMgJ: Zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů a pro práci s elektrickým proudem ElMgJ: Při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič s elektrickým proudem ElMgJ: Objasní podstatu složení elektromotoru ElMgJ: Pomocí pokusu popíše EMI	Magnetické pole. Magnetické pole cívky s proudem. Cívka s proudem otáčivá. Stejnoseměrný elektromotor. Elektromagnetická indukce. Opakování, zajímavosti.	Pracuje bezpečně s elektrickými spotřebiči. Vysvětlí princip jejich činnosti.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP			

VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V LÁTKÁCH.			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
zapojí správně polovodičovou diodu	ElSvD: S porozuměním používá výraz: vodič, izolant, polovodič čistý a příměsový ElSvD: Objasní podstatu vlastností polovodičů ElSvD: Popíše vznik polovodiče typu P a N ElSvD: Popíše princip polovodičové diody ElSvD: Na základě pokusu popíše elektrolýzu ElSvD: Popíše na základě pozorování princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech	Vedení elektrického proudu v pevných látkách. Polovodiče typu P a N. Využití polovodičů. Vedení elektrického proudu v kapalinách. Vedení elektrického proudu v plynech. Opakování, zajímavosti.	Vypracuje přehled vedení elektrické energie v různých prostředích.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP			

STŘÍDAVÝ ELEKTRICKÝ PROUD			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	ElMgJ: Stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu ElMgJ: Orientuje se v časovém grafickém znázornění: sinusoidě ElMgJ: Prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet ElMgJ: S porozuměním používá výraz: efektivní hodnota střídavého U, I ElMgJ: Popíše f-ci transformátoru ElMgJ: S porozuměním používá výraz: transformační poměr ElMgJ: Vysvětlí rozvodnou síť ElMgJ: Připraví a vyhledá vhodný materiál na referát ElMgJ: Chápe nutnost šetřit fosilním palivem a hledání nových zdrojů elektrické energie ElMgJ: Prokáže znalost jak zacházet s domácími elektrickými spotřebiči	Vznik střídavého elektrického proudu. Fyzikální veličiny, efektivní hodnoty. Transformátor. Výroba a přenos elektrické energie. Různé alternativní zdroje elektrické energie. Bezpečnost práce s elektrickým proudem. Opakování a zajímavosti.	Popíše rozvodnou síť.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV: ZPŽ, ŽP, VČP			

VESMÍR.			
VESMÍR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Ve: Popíše Sluneční soustavu Ve: Má základní představu o pohybu vesmírných těles Ve: Rozlišuje základní vesmírná tělesa Ve: Popíše hlavní součásti sluneční soustavy Ve: Má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci Ve: Vysvětlí základní jednotky používané v astronomii Ve: Vyhledá údaje týkající se výzkumu vesmíru	Vesmír. Vznik vesmíru. Sluneční soustava. Vesmírná tělesa. Hvězdy a jejich složení. Vzdálený vesmír. Výzkum vesmíru. Opakování a zajímavosti.	Pozoruje fáze měsíce. Pozoruje hvězdy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV: KČPPMS, IVMSR, VAMS		D (8. ročník) : Osvícenství. Z (6. ročník) : Planeta Země	

5.6.2. CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět chemie na druhém stupni začíná v osmém ročníku dvěma vyučovacími hodinami a pokračuje i ve ročníku devátém, a to jako samostatný předmět. Za stěžejní úkol ve výuce pokládáme pochopení logiky celého předmětu chemie, získání základních chemických znalostí a dovedností, a na jejich základě umění dále tvůrčím způsobem rozvíjet své znalosti bez zbytečného pamětného učení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto tematické okruhy :

Složky předmětu Chemie		
1.	Pozorování, pokus a bezpečnost práce	PPaBP
2.	Směsi	Sm
3.	Částicové složení látek a chemické prvky	ČSLaChP
4.	Chemické reakce	ChR
5.	Anorganické sloučeniny	AS
6.	Organické sloučeniny	OS
7.	Chemie a společnost	ChaS

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
8. ročník	2	
9. ročník	2	

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- mezilidské vztahy
- seberegulace, psychohygiena (situace ohrožení)
- komunikace, kooperace

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k životnímu prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

- kritické čtení a vnímání mediálního šumu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci k učení tím, že:

- systematicky pozoruje základní formy pro zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměny a podmínky, za kterých tyto přeměny nastávají; hledá souvislosti mezi jevy a jejich vysvětlení
- správně používá chemické termíny, symboly a značky
- samostatně pozoruje, experimentuje a porovnává získané informace
- formuluje samostatně závěry na základě pozorování a pokusů
- využívá poznatky, které zná z praxe
- vyhledává zajímavé a užitečné informace nutné pro běžnou orientaci v životě
- třídí informace na podstatné a nepodstatné a následně je zpracovává a využívá k dalšímu učení
- umí poznatky zobecnit, vybírá to, co je pro daný jev společné a aplikuje tyto poznatky do dalších chemických jevů
- umí tyto poznatky aplikovat i do dalších vědních oborů a využívá je v praktickém životě
- používá chemické termíny, symboly a značky
- operuje s obecně užívanými termíny
- zapisuje průběh a výsledky pozorování a měření
- vybírá a plánuje si vhodné metody a formy pro vlastní domácí přípravu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci k řešení problémů tím, že:

- vhodně pojmenovává problémy
- nevzdává se při prvním nezdaru, učí se hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- identifikuje chybu a hledá variantní cesty k jejímu odstranění
- samostatně vyhledává informace
- obhájí vlastní závěry a rozhodnutí, usuzuje kriticky a srozumitelně a věcně argumentuje
- aplikuje známé a osvědčené postupy při řešení obdobných úkolů a problémů;
- provádí rozborů úkolů
- ověřuje správnosti závěrů
- učí se samostatně pozorovat, popisuje chemický jev a umí jej vyhodnotit
- hledá různá řešení a logickou cestu najde nejrationálnější řešení
- umí formulovat své myšlenky a srozumitelnou formou je prezentuje
- rychle a správně reaguje v situacích, které mohou nastat při řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci komunikativní tím, že:

- v klidu, pozorně a s porozuměním čte zadání řešených úkolů
- vyjadřuje svoje názory, hledá argumenty pro jejich zdůvodnění
- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracování svých závěrů
- závěry prezentuje pomocí ICT a vhodného softwaru, používá informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem
- vyjadřuje myšlenky a postupy
- zapojuje se do diskuze
- poslouchá názory svých spolužáků a reaguje na ně
- vyjadřuje své názory, umí si je obhájit
- správně užívá chemické symboly a značky
- výstižně popisuje pozorovaný chemický jev či látku

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci sociální a personální tím, že:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině

- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, chová se ohleduplně k ostatním spolužákům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory
- chová se dle pravidel slušného chování
- využívá poznatky z chemie v běžném životě (nebezpečí čistících prostředků, zásady práce s chemikáliemi v domácnosti, první pomoc v případě potřísnění chemikálií)

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci občanskou tím, že:

- osvojuje si zásady bezpečné práce a ochrany při zdraví
- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti
- sám rozhoduje co bezpečně zvládá, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- chová se ohleduplně
- hodnotí svoji činnost a její výsledky
- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami a laboratorní řád
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a respektuje požadavky na kvalitu životního prostředí
- zodpovědně se chová v krizových situacích (přivolání pomoci, poskytnutí první pomoci)
- poznává možnosti a význam chemie v životě člověka, její zneužití či využití pro lidstvo
- zná zásady chování občanů při uniku nebezpečných látek

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Ve vyučovacím předmětu chemie žák utváří a rozvíjí kompetenci pracovní tím, že:

- zvládá základní pracovní návyky
- přistupuje zodpovědně k zadaným úkolům, práci dokončuje.
- efektivně si organizuje vlastní práci
- dodržuje dohodnutou kvalitu a termíny
- ověřuje si výsledky
- třídí chemikálie dle nebezpečnosti
- rozeznává chemické symboly, chemické značky a chemické sloučeniny
- plní povinnosti a dodržuje vymezená pravidla, učí se reagovat bez obav ze změny nebo neúspěchu
- přemýšlí nad svou prací, rozhoduje se, využívá svých dosavadních znalostí a zkušeností
- bezpečně manipuluje s danými přístroji
- svá pozorování zakresluje a zapisuje řídí se pokyny učitele

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení - PC, tablet, smartphone, velký multidotykový displej a využívá je při učení a zapojení do výuky
- žák vybírá, které technologie a aplikace pro jakou činnost využít
- žák vyhledává, získává, kriticky posuzuje, sdílí data a informace - na internetu, měřením - žák vytváří a upravuje digitální obsah

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník		
7. ročník		
8. ročník	2	
9. ročník	2	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE, ČÍM SE CHEMIE ZABÝVÁ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů	• PPaBP: Zhodnotí význam chemie pro člověka. • PPaBP: Umí rozpoznat vlastnosti látek. • PPaBP: Rozpozná chemické a fyzikální jevy. • PPaBP: Pracuje bezpečně s vybranými látkami. • PPaBP: Umí poskytnout první pomoc. • PPaBP: Zná historii chemie a alchimie	Předmět chemie, historie chemie Popis látek dle jejich významných vlastností Chemický a fyzikální jev Nebezpečné látky První pomoc při popálení či poleptání Bezpečnost práce. Význam a použití chemie. Chemické nádobí. Historie chemie. Alchymie. Chemická a fyzikální změna. Rozlišování látek podle vlastností. Pozorování a pokus. Veličiny a jejich měření	Referát na téma historie chemie, alchymie Nácvik a modelové situace první pomoci při popálení a poleptání DVD o první pomoci při oleptání a popálení Referát o významných chemických Diskuse na téma bezpečnost práce s chemikáliemi Videoprojekce, výukové pořady z TV
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: P (8. ročník): Smyslová ústrojí	

SMĚSI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii - využití v praxi a vliv na životní prostředí	- SM: Zná běžné způsoby dělení . - SM: Rozlišuje druhy směsí - SM: Vysvětlí pojem rozpustnost. - SM: Prakticky provede filtraci a destilaci. - SM: Chápe vliv p a t na rozpustnost plynů. - SM: Zná praktické využití sublimace, sedimentace, chromatografie. - SM: Dovede vypočítat koncentraci roztoků. - SM: Připraví roztok dané koncentrace. - SM: Ví, jak ředit silné kyseliny. - SM: Zná složení vzduchu. - SM: Zná pojmy emise, imise. - SM: Chápe škodlivost exhalací. - SM: Chápe škodlivé vlivy. - SM: Vyjmenuje druhy vod. - SM: Zná vlastnosti tvrdé a měkké vody.	Složení směsí, třídění směsí. Roztok, hmotnostní zlomek. Oddělování složek směsí (destilace, filtrace, krystalizace, adsorpce, sublimace). LP č. 1 – destilace. Voda, výroba pitné vody, odpadní vody. Vzduch, čistota ovzduší. LP č. 2 – filtrace Roztok, koncentrace roz. Výskyt látek v přírodě Homogenní a heterogenní směsi Způsoby dělení směsí Rozpustnost , nasycenost roztoků Filtrace, destilace Rozpouštění, p,t Sublimace, sedimentace, chromatografie Hmotnostní zlomek Křížové pravidlo Ředění kyselin Složení vzduchu Emise, imise Skleníkový efekt Kyselé deště Druhy vod Vodárna, měkká a tvrdá voda	Laboratorní práce destilace, filtrace Příprava roztoků Referát vzduch, voda Diskuse kvalita ovzduší, znečišťování ovzduší Návštěva ekologické vesnice Hostětín Počítání zadaných příkladů Výukové programy DIDAKTA, TERASOFT Výukové pořady z TV
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (6. ročník): Hydrosféra Z (6. ročník): Atmosféra Z (8. ročník): Vodstvo ČR Z (8. ročník): Podnebí ČR P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY, CHEMICKÁ VAZBA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	- CSLaChP: Vysvětlí pojmy atom, proton, elektron. - CSLaChP: Chápe pojmy prvek, sloučenina. - CSLaChP: Chápe zákonitosti periodického systému. - CSLaChP: Rozlišuje elektropozitivní a elektronegativní prvky. - CSLaChP: Umí počítat s hmotnostmi sloučenin. - CSLaChP: Zná vlastnosti alkalických sloučenin. - CSLaChP: Zná nebezpečí vzniku oxidu uhelnatého. - CSLaChP: Zná nejdůležitější vlastnosti fosforu. - CSLaChP: Zná nejdůležitější halogen sloučeniny.	Atom – složení a struktura Chemické prvky – značky a názvy Molekula, chem. vazba, chem. sloučenina, ionty Chemické prvky - Protonové číslo, nukleonové číslo, izotopy. Chemická vazba. Typy chemické vazby. Rozdělení chem. prvků - kovy, polokovy, nekovy periodický zákon periodická soust. prvků Nejčastější zástupci kovů (Cu, Fe, Al, Zn, Au, Ag, alkalické kovy, slitiny). Nekovy – P, S, C, O, H, halogeny. Elektronegativita v PS Atomová a molekulová hmotnost Absorpce, Ochranná maska - bezpečnost Halogeny	Referát o vzniku periodické soustavy prvků, o jejím zakladateli Pracování s PSP Výukové programy DIDAKTA, TERASOFT Určování prvků, jejich značek Pracování s chemickými odkazy na internetu Výukové pořady z TV
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: F (6. ročník): Částicová stavba látek	Do: Př (9. ročník): Mineralogie, Petrologie

CHEMICKÉ REAKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	• ChR: Zná typy chemických vazeb. • ChR: Ovládá zápis jednoduchých rovnic. • ChR: Upraví jednoduché rovnice. • ChR: Zná způsoby hašení hořlavin. • ChR: Zná problematiku koroze různých látek. • ChR: Výpočtem z rovnic dokáže zákon zachování hmoty. • ChR: Zná pojem katalyzátor včetně příkladů. • ChR: Vyjmenovává vlivy ovlivňující chemické reakce. • ChR: Počítá s veličinou látkové množství.	Chemické reakce- reaktanty a produkty Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Rychlost chem. reakce, faktory rychlosti ovlivňující, katalyzátory Látkové množství Molární hmotnost Jednoduché výpočty hmotnosti z chem. rovnice Hmotnostní zlomek Látková koncentrace. Typy vazeb Stechiometrie - zajímavost Hoření, oxidace Koroze Zákon zachování hmoty Katalýza Základní podmínky chemických reakcí	Výukové programy TERASOFT, DIDAKTA Zapisování, úprava jednoduchých rovnic Referát o vlivech ovlivňující chemické reakce Referát KOROZE
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (8. ročník): Podnebí ČR	

SOLI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • předvídá vlastností prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků	• ChaS: Zná složení běžných kovových rud • ChaS: Zná využití redukce, pražení, elektrolýzy • ChaS: Popíše a vysvětlí výrobu železa • ChaS: Popíše výrobu oceli a její další • ChaS: Popíše výrobu sádry, cementu • ChaS: Zná podstatu aluminotermie a slitiny • ChaS: Zná dělení BCHL a jejich účinky včetně ochrany • ChaS: Zná nebezpečné látky a umí je rozpoznat a chránit se • ChaS: Zná použití pesticidů, herbicidů a insekticidů i jejich vedlejší účinky • ChaS: Zná účinky drog na lidský organizmus • ChaS: Zná problematiku zpracování odpadů a jejich význam • ChR: Zná způsoby vzniku solí. • ChR: Zná nejdůležitější soli a jejich význam a užití. • ChR: Chápe podstatu neutralizace. • AS: Zapiše rovnice neutralizace. • ChR: Ovládá výpočty s danou veličinou. • ChR: Spočítá koncentraci a % prvků ve sloučenině	Soli , Neutralizace Názvosloví solí Vlastnosti a použití solí Hydrosoli a hydráty solí Stavební pojiva Průmyslová hnojiva Keramika Příprava solí. Kovy, rudy Obecné principy chemických výrob Výroba železa, Ocel Sádra, cement, sklo, papír, vápno Aluminotermie Bojové chemické látky Havárie s únikem nebezpečných látek Pesticidy, herbicidy, insekticidy Drogy, kofein, nikotin Recyklace surovin	Návštěva zahrádkářství, centra pro zahradu Modelové situace práce s hnojivy a bezpečné zacházení s nimi Popis a nácvik první pomoci při styku s hnojivem a stavebními materiály Referát výroba průmyslových hnojiv a stavebních materiálů Referát přírodní hnojiva Výukové pořady z TV
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: VZ (8. ročník): Zdraví P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): Nerosty a horniny Z (9. ročník) : Chemický průmysl ČR	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY – DVOUPRVKOVÉ SLOČENINY, KYSELINY A HYDROXIDY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii - využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	- AS: Rozlišuje mezi kovy, polokovy, nekovy . - AS: Zná vlastnosti kyselinotvorných a zásadotvorných oxidů. - AS: Určí sílu kyselin, zapíše disociaci. - AS: Změří pH látky. - AS: Zná sílu zásad a zacházení s nimi. - AS: Zapíše rovnice neutralizace. - AS: Zapíše jednoduché rovnice amonných solí. - AS: Zná nejdůležitější vlastnosti HCl. - AS: Zná nejdůležitější reakce kyseliny dusičné. - AS: Zná vlastnosti kyseliny sírové. - AS: Ovládá rovnice výroby a hašení vápna. - AS: Zapíše vzorce oxidů a hydridů.	Dvoupřvkové sloučeniny Oxidační číslo, Oxidy – názvosloví, nejdůležitější zástupci Sulfidy – názvosloví, nejdůležitější zástupci další dvoupřvkové sloučeniny Halogenidy – názvosloví Kyseliny a hydroxidy Kyseliny obecně, ředění kyselin, bezpečnost práce Bezokyslíkaté kyseliny, HCl Názvosloví kyslíkatých kyselin Kyselina sírová, dusičná, uhličitá Hydroxidy- bezpečnost práce, názvosloví, nejdůležitější zástupci hydroxidů Kyselinotvorné a hydroxidotvorné oxidy Kyselost a zásaditost vodných roztoků pH Indikátory LP – měření pH roztoků látek v běžném životě Zásado - a kyselinotvorné oxidy Disociace, indikační činidla Zásady, louhy, vápno Amoniak	Výukové programy TERASOFT, DIDAKTA, odkazy na internetu chemických vzorců Referáty na téma – Kyseliny, oxidy, pH, výroba vápna Popis a nácvik první pomoci při poleptání, popálení kyselinou, louhem Chemické výpočty, tvoření vzorců kyselin, oxidů, hydroxidů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: VZ (8. ročník): Zdraví P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): Nerosty a horniny, Půdy	

CHEMIE A SPOLEČNOST, OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	• PPaBP: Pracuje bezpečně s vybranými látkami. • PPaBP: Umí poskytnout základní první pomoc. • PPaBP: Zná následky úniku nebezpečných látek do ovzduší, vody, půdy	havárie s únikem nebezpečných látek použití nebo hrozba použití výbušniny nebo nebezpečné látky	Referát, diskuse na téma únik nebezpečných chemických látek, následky výbušnin Videoprojekce
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: VZ (8. ročník): Zdraví P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

SMĚSI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	- SM: Připraví roztok dané koncentrace. - SM: Prakticky ředí silné roztoky.	Koncentrace, ředění Bezpečnost práce, první pomoc při poleptání, popálení. Částice, směsi, chem. látky. Prvky, periodický zákon. Chemické reakce. Názvosloví. Kyseliny, hydroxidy, oxidy. Soli. Chemické výpočty.	Výukové programy TERASOFT, DIDAKTA, odkazy na internetu chemických sloučenin a jejich skladba
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Př (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	

CHEMICKÉ REAKCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků - využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- ChR: Zná pojmy oxidace, redukce. - ChR: Určuje oxidační čísla. - ChR: Vysvětlí děje na elektrodách. - ChR: Zná užití elektrolýzy v praxi. - ChR: Zapiše redoxní reakce. - ChR: Zná druhy galvanických článků a akumulátorů a jejich využití v praktickém životě - ChR: Pracuje s reaktivitou kovů. - ChR: Vysvětlí a popíše přeměnu energie chemické na elektrickou. - ChR: Rozlišuje disociaci slabých a silných kyselin. - ChR: Orientuje se v síle zásad, zná jejich užití. - ChR: Dovede určit silnou a slabou zásadu či kyselinu. - ChR: Zapiše jednoduché iontové rovnice. - ChR: Zná způsoby vzniku solí. - ChR: Zná nejdůležitější soli a jejich význam a užití. - ChR: Chápe podstatu neutralizace. - ChR: Ovládá výpočty s danou veličinou. - ChR: Spočítá koncentraci a % prvků ve sloučenině - ChR: Dovede vysvětlit pojem exo- a endotermické reakce - ChR: Vysvětlí jak ovlivnit rychlost chemických reakcí	Redukce a oxidace. Elektrolýza a její využití. Redoxní vlastnosti kovů a nekovů. Koroze. Galvanické články a akumulátory. Získávání kovů z rud – výroba surového železa, oceli, olova, zinku. LP – čištění stříbrných předmětů. Kyseliny a zásady Soli Neutralizace Látkové množství Hmotnostní zlomek Termochemie - zajímavost Rychlost chemických reakcí, katalýza	Výukové programy DIDAKTA, TERASOFT Referát o galvanických člancích a akumulátorech Laboratorní práce čištění stříbrných předmětů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: P (6. ročník): Projevy života F (9. ročník): Vedení elektrického proudu v látkách P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí F (9. ročník): Atomy a záření.	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické chemii	- AS: Zná běžně používané hydráty - AS: Umí vytvořit vzorec zadané kyseliny - AS: Zná praktické využití běžných kyselin a oxidů	Hydrogensoli, hydráty Tvoření vzorců kyselin Nejdůležitější kyseliny, oxidy	Výukové programy TERASOFT, DIDAKTA, odkazy s chemickými vzorci na internetu
pokrytí průřezových témat		přesahy	

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• ChaS: Zná složení běžných kovových rud, plastů, zná druhy plastů • ChaS: Zná chemický průmysl ČR • ChaS: Popíše a vysvětlí výrobu železa • ChaS: Popíše výrobu oceli a její další • ChaS: Popíše výrobu sádry, cementu • ChaS: Zná podstatu aluminotermie a slitiny • ChaS: Zná dělení BCHL a jejich účinky včetně ochrany • ChaS: Zná nebezpečné látky a umí je rozpoznat a chránit se • ChaS: Zná použití pesticidů, herbicidů a insekticidů i jejich vedlejší účinky • ChaS: Zná účinky drog a léčiv na lidský organizmus • ChaS: Zná problematiku zpracování odpadů a jejich význam • OS: Vysvětlí pojmy monomer, polymer, polymerace • OS: Zná rovnice přípravy běžných plastů a jejich význam a využití v praktickém životě, druhy plastů	Chemie ve společnosti Chemie a společenský pokrok, fáze chemických výrob. chemický průmysl v ČR. Plasty. Syntetická vlákna. Hoření látek, hořlaviny a hasicí prostředky. Drogy Potraviny, konzervace, výživa. Výroba kyselin. Hoření látek, hořlaviny a hasicí prostředky. Pesticidy. Potraviny, konzervace, výživa. Léčiva. Znečištění vody. Znečištění půdy. Znečištění ovzduší, freony. Příklady s ekologickou tematikou. Výroba železa Ocel Sádra, cement, sklo, papír, vápno Aluminotermie Bojové chemické látky Havárie s únikem nebezpečných látek Pesticidy, herbicidy, insekticidy Drogy, kofein, nikotin Recyklace surovin	Referát na téma chemický průmysl ČR Videoprojekce výroba železa, vápna, skla, papíru Návštěva lékárny DVD O drogách Výukové pořady z TV Nácvik – modelová situace první pomoci při požití velkého množství medikamentů Modelová situace komunikace s operátorem záchranné služby Diskuse na téma znečištění vody, půdy, ovzduší Referát o freonech
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: VZ (8. ročník): Zdraví P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník) : Chemický průmysl ČR	Do: Př (8. ročník) : Lidské tělo

OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- PPaBP: Pracuje bezpečně s vybranými látkami. - PPaBP: Umí poskytnout základní první pomoc. - PPaBP: Zná následky úniku nebezpečných látek do ovzduší, vody, půdy - OS: Zjednodušeně vysvětlí přenos genetických informací - OS: Vysvětlí, co obnáší pojem zdravá výživa - OS: Vysvětlí základy metabolismu - OS: Chápe škodlivost alkoholu, nikotinu a jiných drog - OS: V hlavních rysech vysvětlí problematiku léčiv, pesticidů atd. - OS: Zvolí nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek	havárie s únikem nebezpečných látek použití nebo hrozba použití výbušniny nebo nebezpečné látky Toxické látky. Základy metabolismu, zdravá výživa Látky škodící lidskému zdraví Životní prostředí a chemie	Referát, diskuse na téma únik nebezpečných chemických látek, následky výbušnin Videoprojekce DVD zdravá výživa, drogy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: VZ (8. ročník): Zdraví Př (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • využívá znalosti základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	• OS: Zná řetězení uhlovodíků • OS: Chápe pojem izomer • OS: Ovládá obecné vzorce a jejich aplikaci • OS: Rozpozná reaktivnost uhlovodíků • OS: Užívá rovnici důkazu nenasycených uhlovodíků • OS: Vyjmenuje deriváty uhlovodíků • OS: Zná nejdůležitější halogenderiváty • OS: Zapisuje organické vzorce • OS: Vysvětlí význam a vlastnosti metanu • OS: Zapiše vzorce cyklických uhlovodíků • OS: Pozná skupenství uhlovodíků • OS: Zjednodušeně chápe výrobu pryže • OS: Zná pojem benzenové jádro a zná nejdůležitější deriváty benzenu • OS: Vysvětlí význam ropy a popíše hlavní produkty ropy • OS: Popíše frakční destilaci, krakování • OS: Popíše způsoby výroby benzinu a význam katalyzátoru • OS: Rozlišuje přírodní a umělé makromolekulární látky • OS: Vysvětlí pojmy monomer, polymer, polymerace • OS: Zná rovnice přípravy běžných plastů a jejich význam a využití v praktickém životě, druhy plastů • OS: Zná rovnice vzniku nejdůležitějších alkoholů • OS: Vysvětlí rovnice vzniku metanolu a etanolu a jejich vlastnosti • OS: Zná rovnici oxidace alkoholů • OS: Chápe výrobu nitroglycerinu a jeho užití • OS: Ovládá rovnice oxidace alkoholů • OS: Vyjmenuje nejdůležitější aldehydy a ketony • OS: Charakterizuje nejdůležitější kyseliny • OS: Popíše výrobu mýdla • OS: Zná nejdůležitější aromatické kyseliny	Uhlovodíky Úvod – organické a anorganické látky. Alkany a cykloalkany. Alkeny a dieny. Alkyny. Areny, benzen Typy organických reakcí Ropa, zemní plyn, uhlí, benzín. Exotermické a endotermické reakce. Paliva a výhřevnost. Zdroje energie. LP – složení uhlovodíků. Deriváty uhlovodíků Halogenderiváty, freony Alkoholy, aldehydy, ketony Karbonylové sloučeniny. Karboxylové kyseliny, karboxylové kyseliny vázané v tucích Aminokyseliny, nukleové kyseliny. Estery. Sacharidy, fotosyntéza. LP – důkaz glukózy a škrobu. Tuky. Detergenty. Bílkoviny. LP – důkaz a vlastnosti bílkovin. Enzymy. Vitaminy. Hormony. Cukry, Výroba cukru. Výroba piva. Výroba papíru. LP č – vlastnosti pracích prostředků Charakteristika organických sloučenin Uhlovodíkové řetězce, typy vzorců, izomerie Reaktivnost uhlovodíků Halogenderiváty Psaní organických vzorců Metan Cyklické uhlovodíky Skupenství uhlovodíků ,acetylen nejdůležitější deriváty Ropa, složení, význam Zpracování ropy Výroby benzinu, oktanové číslo, katalyzátor Přírodní polymery a plasty Polymerace, monomer, polymer	Výukové programy TERASOFT, DIDAKTA Výukové pořady z TV Odkazy na internetu výroba papíru, plastů, cukrů, výroba piva Návštěva ekologické vesnice Hostětín Návštěva RESO Hulín třídění odpadů – plast, papír Laboratorní práce Přednáška s praktickým lékařem na téma drogy, medikamenty, vitamíny Ukázka vitamínů z přírodních zdrojů – ovoce, zekena, vitamíny v tabletách

	• OS: Vysvětlí, jak se ztužují rostlinné oleje • OS: Definuje esterifikaci, esence • OS: Chápe složení tuků a jejich význam • OS: Vyjmenuje nejdůležitější cukry a jejich význam • OS: Zjednodušeně popíše výrobu cukru • OS: Zapiše jednoduché aminokyseliny, zná význam bílkovin • OS: Zapiše rovnici vzniku bílkoviny, vlastnosti bílkovin • OS: Chápe význam biokatalyzátorů	Nejdůležitější plasty denaturace Organické kyseliny Mýdla Aromatické kyseliny Ztužování rostlinných tuků Estery Tuky bílkoviny a jejich význam Peptidická vazba, denaturace bílkovin Biokatalyzátory/vitaminy,	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (8. ročník): Zdraví P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník) : Chemický průmysl ČR Př (8. ročník): Lidské tělo – Smyslová soustava, Vitamíny, Metabolismus	Do Tv (6.-9. ročník): Zpevnění tělesných proporcí Př (8. ročník): Lidské tělo – Genetika – DNA, RNA

5.6.3. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět přírodopis je vyučován na II. stupni jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Ve všech ročnících jsou vyučovány 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu přírodopis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny a poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům. Umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Učí žáky aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, vede je k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích. Přírodopis seznamuje žáka se stavbou živých organismů, zapojuje žáky do přírodopisných soutěží a klade důraz na udržování rovnováhy existence živých soustav a na ekologii.

Složky předmětu Přírodopis		
1.	Obecná biologie a genetika	OBG
2.	Biologie rostlin	BR
3.	Biologie hub	BH
4.	Biologie živočichů	BŽ
5.	Biologie člověka	BČ
6.	Neživá příroda	NP
7.	Základy ekologie	ZE
8.	Praktické poznávání přírody	PPP

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky
- přírodopis navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník	2	
7. ročník	2	
8. ročník	2	1
9. ročník	2	

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
- angažovaný přístup k prostředí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- zodpovědnost za své zdraví
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- aplikace odpovědného jednání
- evropská a globální dimenze v základech ekologie

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

- komunikace a kooperace, kritické čtení

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

- vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí.

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu přírodopis žák utváří a rozvíjí kompetenci k učení tím, že:

- individuálně nebo ve skupinách opakovaně pozoruje přírodní jevy v reálném prostředí, v laboratorních podmínkách
- hovoří o pozorovaném, třídí a rozlišuje, vyvozuje závěry nebo domněnky
- vysvětluje pozorované jevy vlastním způsobem, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, hledá a řeší praktické problémy
- prakticky poznává a rozumí rozmanitostem přírody
- využívá dřívějších vědomostí a uvědomuje si, že mnohé poznatky, kterým se v přírodopise učí, zná již z nižších ročníků, ze života kolem sebe, z četby, z vlastních pozorování atp.
- operuje s obecně užívanými termíny
- zapisuje průběh a výsledky specifických pozorování a měření
- vybírá a plánuje si vhodné metody a formy pro vlastní domácí přípravu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu přírodopis žák utváří a rozvíjí kompetenci k řešení problémů tím, že:

- individuálně experimentuje
- samostatně pozoruje a měří, připravuje si různé materiály a jednoduché pomůcky k pokusům
- promýšlí a plánuje způsob provedení pokusu nebo navrhuje způsob řešení daného problému, jindy zase dovede experimentovat podle zadaného návodu
- vyslovuje domněnky o pozorovaných jevech, ověřuje si správnost svých domněnek a závěrů s poznávanými zákonitostmi
- osvědčené postupy aplikuje při obdobných situacích
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- obhájí své závěry a svá rozhodnutí
- nachází vhodné alternativy způsobů řešení předložených problémů
- obhájí svá tvrzení a rozhodnutí
- vystihne podstatu daného přírodního jevu a pojmenovává jej
- samostatně pozoruje, popisuje a vyhodnocuje přírodní jevy
- hledat různá řešení a logickou cestou najít nejrationálnější řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Ve vyučovacím předmětu přírodopis žák utváří a rozvíjí kompetenci komunikativní problémů tím, že:

- vyjadřuje svoje názory
- popisuje situace při experimentování, dotazuje se na vzniklé nejasnosti, diskutuje se spolužáky, sleduje jejich závěry
- porovnává svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentuje, obhájí, poučuje se od druhých, naslouchá upřesněním učitele

- rozumí různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používá při zpracovávání svých závěrů z experimentování
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem
- komunikuje mezi žáky, respektuje názorů druhých, na diskusi
- jasně a výstižně s přesně definovanými a užitými pojmy odpovídá na otázky
- základním způsobem stanovuje hypotézy, vyvrací či obhájí je
- adekvátně reaguje na kritiku výsledků své práce od učitele i ostatních žáků

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky přírodopisu, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Žák aplikuje následující postupy:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve skupině přebírá určitou roli, za kterou každý žák sám zodpovídá
- diskutuje o prováděném úkolu nebo o pozorovaném jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům, k úspěšnému pozorování
- přijímá či odmítá kritiku vůči své práci
- ohleduplně pracuje v kolektivu a řídí svoje jednání a chování

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu přírodopis žák utváří a rozvíjí kompetenci občanskou tím, že:

- samostatně se rozhoduje,
- chová se bezpečně v průběhu práce v terénu
- uvědomuje si možnosti obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- si uvědomuje vztah člověk přírody a následky svého chování na ekologii

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí v přírodopise zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou prostřednictvím tvorby vlastních materiálů a didaktických pomůcek. Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření. Žák:

- získává zručnost při zakreslování pozorovaných objektů a získávají schopnost uvážit výběr vhodných pomůcek
- plní povinnosti a dodržuje vymezená pravidla
- přemýšlí nad svou prací, rozhoduje se, využívá svých dosavadních znalostí a zkušeností
- bezpečně manipuluje s danými přístroji (mikroskop, lupa,..)
- svá pozorování zakresluje a zapisuje
- řídí se pokyny učitele
- z materiálu je schopen vytvořit trvalý nebo přechodný preparát
- sbírá rostlinný materiál a zakládá ho do herbáře

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZEMĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy • využívá vybrané metody identifikace minerálů	• NP: Popíše vnitřní stavbu Země. • NP: Vyjmenuje obaly a sféry Země.	Planeta Země Obaly Země	Práce s globem Práce s mapou Práce s atlasem Nákres a popis stavby Země
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (6. ročník): Jednobuněčné organismy Z (6. ročník): Biosféra	Z: VV (6. ročník): Prostorové práce VV (6. ročník): Práce v materiálu Z (6. ročník): Biosféra VV (6. ročník): Tématické práce

PROJEVY ŽIVOTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností • porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk • vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy • odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci • charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy • zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby • zhodnotí pozitivní a negativní význam virů • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	• OBG: Pojmenuje části mikroskopu. • OBG: Zná stavbu buňky rostlin, živočichů. • OBG: Zná pojmy - organela, pletivo, tkáň. • OBG: Vymezí základní projevy života a uvede jejich příklad. • OBG: Definuje fotosyntézu a dýchání. • OBG: Vysvětlí a definuje pojem organismus. • OBG: Uvede příklady, chápe nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci. • OBG: Zná pojmy: producent, konzument, reducent, parazit. • OBG: Definuje a vysvětlí pojem vir. • OBG: Definuje a vysvětlí pojem bakterie . • OBG: Definuje a vysvětlí pojem sinice.	Mikroskop Buňka Projevy života: Fotosyntéza, dýchání Jak třídíme organismy? Nebuněčné organismy- Viry Jednobuněčné organismy s nepravým buněčným jádrem- bakterie, sinice	Nákres a popis mikroskopu Příprava a pozorování preparátu Nákres a popis buňky, virů a bakterií Nákres a popis průběhu fotosyntézy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Psychohygiena		Ch (9. ročník): Chemické reakce	

JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska • zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby • charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	• BR: Definuje a popíše jednobuněčný organismus s pravým jádrem.	Jednobuněčné organismy s pravým buněčným jádrem Jednobuněčné rostliny-řasy	Nákres a popis jednobuněčných organismů s pravým jádrem Pozorování jednobuněčných organismů a jejich výskyt v přírodě
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (6. ročník): Biosféra P (6. ročník): Země	

MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby	• BR: Zná význam řas a jejich zástupce. • BR: Zná 3. základní oddělení řas (červené, hnědé, zelené řasy) • BR: Chápe a vysvětlí, proč jsou lišejníky samostatnou skupinou organismů. • BŽ: Zná a porovnává skupiny mnohobuněčných živočichů.	Mnohobuněčné organismy- Mnohobuněčné rostliny Lišejníky	Nákres, popis mnohobuněčných rostlin Odebírání vzorků z přírody
pokrytí průřezových témat		přesahy	

HOUBY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků • posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	• BH: Zná jednobuněčné houby. • BH: Zná houby vřeckaté a stopkovýtrusné a dané jejich zástupce. • BH: Porovná houby podle charakteristických znaků. • BH: Zná význam hub v přírodě i pro člověka. • BH: Rozlišuje a umí vysvětlit pojmy parazitismus a symbióza. • BH: Vysvětlí a navrhne první pomoc při otravě houbami. • BH: Vyjmenuje parazitické houby (dřevokazné, rzi).	Jednobuněčné houby Houby	Nákres a popis jednobuněčné houby Práce s atlasem hub Popis modelu houby a rozpoznání druhů hub
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (6. ročník): Biosféra	

JEDNOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Vyjmenuje a popíše organely buňky prvoků. • BŽ: Zná a porovnává skupiny mnohobuněčných živočichů.	Jednobuněční živočichové - Prvoci.	Pozorování prvoků pod mikroskopem Příprava senného nálevu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: Z (6. ročník): Biosféra	

ČLENOVCI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Vysvětlí a definuje vznik názvu členovci. • BŽ: Vyjmenuje, které třídy patří do kmene členovců . • BŽ: Roztřídí členovce podle charakteristických znaků od vyhynulých skupin po existující. • BŽ: Popíše základní znaky daného druhu	Trilobiti Pavouci Sekáči Roztoči Štíři	Popis stavby těla určených členovců podle obrázku
pokrytí průřezových témat		přesahy	

KORÝŠI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Vysvětlí a definuje vznik názvu členovci. • BŽ: Vyjmenuje, které třídy patří do kmene členovců . • BŽ: Roztřídí členovce podle charakteristických znaků od vyhynulých skupin po existující. • BŽ: Popíše základní znaky daného druhu	Nižší korýši Vyšší korýši	Popis stavby těla určených členovců podle obrázku Vyvozování důležitosti výskytu korýšů v přírodě
pokrytí průřezových témat		přesahy	

HMYZ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Vysvětlí a definuje vznik názvu členovci. • BŽ: Vyjmenuje, které třídy patří do kmene členovců . • BŽ: Roztřídí členovce podle charakteristických znaků od vyhynulých skupin po existující. • BŽ: Určí typické znaky a jedinečnost hmyzu. • BŽ: Rozlišuje hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou. • BŽ: Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce. • BŽ: Zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu. • BŽ: Popíše základní znaky daného druhu	Hmyz s proměnou dokonalou Hmyz s proměnou nedokonalou	Popis stavby těla určených členovců podle obrázku Určení hmyzu přenášející nemoci a prevence proti onemocnění
pokrytí průřezových témat		přesahy	

OSTNOKOŽCI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Chápe význam ostnokožců z vývojového hlediska. • BŽ: Popíše základní znaky daného druhu	Ostnokožci	Popis ostnokožce - hvězdice
pokrytí průřezových témat		přesahy	

BEZOBRATLÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Vysvětlí pojem měkkýši. • BŽ: Chápe a vysvětlí vývojové zdokonalení stavby těla měkkýšů. • BŽ: Dokáže určit a popsat nejznámějšího kroužkovce - žížalu obecnou. • BŽ: Vysvětlí a zná význam žížaly v přírodě. • BŽ: Určí další druhy, které se řadí ke kroužkovcům. • BŽ: Popíše důležitost a význam kroužkovců v přírodě i pro člověka. • BŽ: Popíše základní znaky daného druhu	Žahavci Ploštenci Hlísti Měkkýši Hlavonožci Kroužkovci	Popis a nákres bezobratlých Určení druhů bezobratlých a jejich výskyt v přírodě
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČaSP (6. ročník): Pěstitelství	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

STRUNATCI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Charakterizuje znaky strunatců • BŽ: Vyjmenuje 3. základní podkmeny strunatců	Strunatci Pláštěnci Bezlebeční	Nákres a popis vybraného strunatce, pláštěnce a bezlebečného
pokrytí průřezových témat		přesahy	

OBRATLOVCI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Zná všechny třídy, které patří do podkmene obratlovci(kruhoústí, paryby, ryby) • BŽ: Charakterizuje znaky obojživelníků(ocasatých, bezocasých) • BŽ: Zná řady a podřady třídy: Plazi • BŽ: Zná zásady bezpečného chování ve styku s těmito živočichy (jedovatí hadi, nebezpeční ještěři,...) • BŽ: Zná původ ptáků(z koho se vyvinuli) • BŽ: Chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků • BŽ: Definuje pojem etologie • BŽ: Rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy • BŽ: Zná typické znaky savců • BŽ. Zná dokonalost savců v systému obratlovců (tzn.čím se liší od předchozích skupin živočichů)	Obratlovci - kruhoústí, paryby, ryby Obojživelníci - bezocasí, ocasatí Plazi - Šupinatí (ještěři, hadi), želvy, krokodýli Ptáci Savci	Nákres a popis vybraného obratlovce Určení druhu obratlovce dle obrázku Začlenění obratlovce do řádu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Psychohygiena VMEGS Evropa a svět nás zajímá	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Z: Z (7. ročník): Amerika Z (7. ročník): Světový oceán Z (7. ročník): Austrálie ČaSP (8. ročník): Pěstitelství	

ZÁKLADY EKOLOGIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany • používá správně základní ekologické pojmy • objasňuje základní ekologické vztahy	• BR, ZE: Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany • BR, ZE: Definuje pojem-ekologie, ekosystém biocenóza, společenstvo • BR, ZE: Zná význam lučních porostů	Les a jeho význam, ekosystém les, ochrana lesa Ekosystém louka	Přírodopisná exkurze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Z: VV (7. ročník): Práce v materiálu VV (7. ročník): Tématické práce Z (7. ročník): Amerika Z (7. ročník): Austrálie Z (7. ročník): Světový oceán Z (8. ročník): Půdy ČR Z (8. ročník): Podnebí ČR	

VÝVOJ ROSTLIN			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	- BR: Zná vývoj rostlin - BR: Zná rostliny výtrusné - BR: Zná třídu Játrovky , která je přechodem mezi nižšími a vyššími rostlinami - BR: Zná rozdělení pletiv - BR: Zná přizpůsobení těchto rostlin danému prostředí, ve kterém se vyskytují (naho i krytosemenných) - BR: Zná stavbu rostlinného těla - BR: Zná, dělení krytosemenných rostlin (jednoděložné, dvouděložné) - BR: Zná kulturní, hospodářský, estetický význam rostlin pro přírodu, živočichy (hmyz - opylení, potrava pro býložravce) i člověka - BR: Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování) - BR: Určí vybrané druhy jedovatých, léčivých druhů rostlin (využití v lékařství) - BR, ZE: Zná význam lučních porostů	Přechod rostlin na souš, vývoj rostlin	Popis stavby těla rostliny dle obrázku nebo odebraného vzorku z přírody Určování druhu rostlin a začlenění do čeledí Tvorba herbáře Sledování dokumentárního filmu a následná diskuse Vyvozování významu rostlin pro člověka a živočichy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		

MECHY A KAPRADINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• BR: Zná rostliny výtrusné • BR: Zná třídu Játrovky , která je přechodem mezi nižšími a vyššími rostlinami • BR: Zná rozdělení pletiv • BR: Zná přizpůsobení těchto rostlin danému prostředí, ve kterém se vyskytují (naho i krytosemenných)	Rostliny výtrusné Mechorosty Kaprad'orosty Přesličky Plavuně	Popis stavby těla výtrusné rostliny dle obrázku nebo odebraného vzorku z přírody Určování druhu rostlin a začlenění do čeledí Tvorba herbáře Sledování dokumentárního filmu a následná diskuse Sledování pohádek z mechu a kapradí Vyvozování významu rostlin pro člověka a živočichy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			

NAHOSEMENNÉ ROSTLINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• BR: Zná 3. skupiny nahosemenných rostlin (jehličnany, jinany, cykasy) • BR, ZE: Zná význam lesa a způsoby jeho ochrany • BR: Zná fyziologické procesy, které probíhají v určitých částech rostliny (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) • BR: Zná rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou	Semenné rostliny Nahosemenné rostliny	Popis stavby těla semenné rostliny dle obrázku nebo odebraného vzorku z přírody Určování druhu rostlin a začlenění do čeledí Tvorba herbáře Sledování dokumentárního filmu a následná diskuse Vyvozování významu rostlin pro člověka a živočichy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí			

KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů • objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin • porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky • zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	• BR: Zná fyziologické procesy, které probíhají v určitých částech rostliny (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování) • BR: Zná rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou • BR: Zná, dělení krytosemenných rostlin (jednoděložné, dvouděložné) • BR: Zná kulturní, hospodářský, estetický význam rostlin pro přírodu, živočichy (hmyz- opylení, potrava pro býložravce) i člověka • BR: Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování) • BR: Určí vybrané druhy jedovatých, léčivých druhů rostlin (využití v lékařství) • BR, ZE: Zná význam lučních porostů	Krytosemenné rostliny	Popis stavby těla krytosemenné rostliny dle obrázku nebo odebraného vzorku z přírody Určování druhu rostlin a začlenění do čeledí Tvorba herbáře Sledování dokumentárního filmu a následná diskuse Vyvozování významu rostlin pro člověka a živočichy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Z: ČaSP (6. ročník): Pěstitelství ČaSP (7. ročník): Pěstitelství	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZÁKLADY ETOLOGIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	• BŽ: Definuje etologii • BČ: Vysvětlí vývoj člověka • BČ: Vyjmenuje správné pořadí vývojového stupně člověka • BČ: Zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky a kde ve světě se vyskytují	Chování vrozené, naučné, podmíněné látkovou výměnou, ochranné, obranné	Přiřazování druhů chování v přírodě k daným živočichům
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	OSV Psychohygiena Komunikace EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo	

OPĚRNÁ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	BČ: Zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb	Stavba kostí Lebka Páteř Hrudník Kostra končetin První pomoc při zlomeninách	Popis lidské kostry Pojmenování druhu kostí dle modelu Ukazování umístění jednotlivých kostí na vlastním těle Popis vnitřní stavby kosti dle obrázku Návěk první pomoci při zlomeninách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rizika v životě			

OBĚHOVÁ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Zná typy tělních tekutin - BČ: Zná stavbu srdce a druhy cév - BČ: Zná příčiny nemocí oběhová soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci - BČ: Objasní, jak se organismus brání proti virům, bakteriím, nakažlivým chorobám	Tělní tekutiny - tkáňový mok, míza, krev Složení krve, Krevní skupiny, Krevní transfuze, Činnost srdce, Krevní oběh, Cévy, Krevní tlak, První pomoc při krvácení, Viry, bakterie, obrana organismu proti infekci	Popis vnitřní stavby srdce na modelu Měření tlaku v lékárně Popis pohybu tělních tekutin na obrázku Návěk první pomoci při krvácení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo, VZ (8. ročník): Lidské tělo, VZ (8. ročník): Rizika v životě	

DÝCHACÍ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - BČ: Zná příčiny nemocí dýchací s., prevence, zásady první pomoci	Stavba a činnost dýchací soustavy Onemocnění dýchacích cest	Popis dýchací soustavy dle obrázku Určení onemocnění dýchacích cest dle vlastní zkušenosti Nácvik první pomoci při ucpání dýchacích cest a vyraženém dechu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rizika v životě	

POHYBOVÁ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	BČ: Zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb	Stavba svalů Rozlišení svalů Svaly člověka	Popis svalové soustavy dle obrázku Ukazování umístění jednotlivých svalů na vlastním těle Určování a uvádění rozdílu mezi typy svaloviny Nácvik první pomoci při svalové křeči
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo	

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Vysvětlí metabolismus - BČ: Zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - BČ: Zná význam a stavbu kůže	Metabolismus Látková výměna Výživa Hygiena potravy Stavba vylučovací soustavy - ledviny, moč Stavba kůže - péče o kůži	Popis vylučovací soustavy dle obrázku Zásady zdravého životního stylu Nácvik první pomoci při popáleninách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo	

TRÁVICÍ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	Učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Zná části trávicí soustavy a zná jejich funkce - BČ: Zná dvě skupiny vitamínů - BČ: Vysvětlí metabolismus	Dutina ústní, Hltan, Jícen, Žaludek, Tenké střevo, Játra Vstřebávání Tlusté střevo	Popis trávicí soustavy dle obrázku Přiřazování vitamínů k jednotlivým potravinám Sestavení vlastního jídelníčku dle zásad zdravé výživy Orientace v přípravcích proti střevním potížím
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo	

NERVOVÁ SOUSTAVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Zná stavbu nervové soustavy - BČ: Zná pojmem neuron a popíše jeho stavbu	Stavba nervové soustavy - neuron a jeho stavba Reflexy Mícha a mozek Mícha Mozek	Popis nervové soustavy dle obrázku Návěk, vyzkoušení, testování vlastních reflexů Popis pomoci při poranění míchy a epileptickém záchvatu Návěk první pomoci při bezvědomí, mdlobách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (9. ročník): Lidské tělo	

ŽLÁZY S VNITŘNÍM VYMĚŠOVÁNÍM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Vyjmenuje žlázy s vnitřní sekrecí lidského těla - BČ: Definuje pojem hormon - BČ: Zná a vysvětlí pojem toxikomanie	Sekrece Žlázy Toxikomanie	Popis soustavy žláz se sekrecí Přiřazení hormonů k žlázám a následky nesprávného fungování žláz Vyjmenování vlivu drog na lidský organismus
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo	

SMYSLOVÁ ÚSTROJÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	BČ: Zná stavbu a funkci zrakového, sluchového, chuťového, čichového, hmatového ústrojí	Zrak Sluch Čich Chuť Hmat	Popis smyslů dle obrázku a na lidském těle Vyšetření smyslů Návuk první pomoci při chemickém poranění sliznic Praktická péče o smyslovou soustavu a její ochranu Život bez jednoho ze smyslů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: Ch (8. ročník): Pozorování, pokus a bezpečnost práce	Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (9. ročník): Lidské tělo ČaSP (9. ročník): Péče o dítě

VÝVOJ LIDSKÉHO JEDINCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	BČ: Zná jednotlivé etapy života(před i po narození člověka)	Nitroděložní vývin jedince Vývin jedince po narození	Přiřazování jednotlivých etap vývoje lidského jedince a plodu k časovému rozmezí lidského života
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Z: VZ (6. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (9. ročník): Lidské tělo ČaSP (9. ročník): Péče o dítě	

ROZMNOŽOVACÍ ÚSTROJÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle - charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	- BČ: Umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy - BČ: Zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob	Pohlavní ústrojí ženy a muže Oplození	Popis rozmnožovací soustavy dle obrázku Rozlišení jednotlivých druhů antikoncepce Přednáška od gynekologa Uvádění rizik přenosu pohlavních chorob
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygienu Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	Do: VZ (8. ročník): Rizika v životě VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (8. ročník): Zdraví	Z: VZ (6. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (7. ročník): Zdraví VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rizika v životě VZ (8. ročník): Zdraví VZ (8. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (9. ročník): Lidské tělo

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	- OBG: Zná pojem genetika a základní pojmy genetiky - OBG: Zná významné jméno Johann Gregor Mendel	Základy nauky o dědičnosti Gen a jeho stavba, DNA Základní znaky Dělení jádra - mitóza Vznik pohlavních buněk	Popis molekul DNA a RNA dle obrázku Řešení jednoduchých genetických úloh Příklady genetických mutací
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Lidské vztahy Etnický původ MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět	Z: VZ (7. ročník): Lidské tělo VZ (7. ročník): Zdraví VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (9. ročník): Lidské tělo ČaSP (9. ročník): Péče o dítě	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZEMĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy	NP: Zná teorii vzniku Země	Naše Země ve vesmíru Vznik Země Stavba Země	Popis stavby Země a sluneční soustavy dle obrázku
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: F (9. ročník): Vesmír Z (6. ročník): Planeta Země	Z: Z (6. ročník): Atmosféra Z (6. ročník): Hydrosféra Z (6. ročník): Planeta Země Z (6. ročník): Litosféra

NEROSTY A HORNINY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- využívá vybrané metody identifikace minerálů - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů	- NP: Aktivně užívá pojmy mineralogie, nerost, hornina, krystal, - NP: Vysvětlí a popíše základní fyzikální vlastnosti nerostů a zná jejich význam - NP: Vyjmenuje chemické vlastnosti nerostů - NP: Vysvětlí význam chemických vlastností nerostů - NP: Podle charakteristických znaků, vlastností, rozpozná vybrané nerosty a zařadí je do skupin - NP: Rozlišuje horniny vyvěřelé, usazené, přeměněné a popíše způsob jejich vzniku	Mineralogie - nerosty a horniny Krystal Fyzikální vlastnosti nerostů Chemické vlastnosti nerostů Třídění nerostů (minerálů) Prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, hydroxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, minerály organického původu Petrologie - vyvěřelé, usazené, přeměněné horniny	Nákres krystalové mřížky Rozlišení a určování minerálů a hornin Přiřazování vlastností k jednotlivým minerálům a horninám Příklady využívání nerostných surovin v průmyslu a jejich geografické určení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: Ch (8. ročník): Anorganické sloučeniny Z (6. ročník): Litosféra	Z: Z (6. ročník): Litosféra

GEOLOGICKÉ PROCESY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • analyzuje různé druhy poruch v litosféře • porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	• NP: Rozlišuje důsledky a projevy vnitřních a vnějších geologických dějů • NP: Zná základní vnitřní geologické děje • NP: Zná základní vnější geologické děje	Geologické děje Vnitřní geologické děje Vnější geologické děje	Popis vnitřních a vnějších geologických dějů dle obrázku a videoprojekce Diskuse nad současnými přírodními katastrofami
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: Z (6. ročník): Litosféra Z (9. ročník): Krajina a její typy	Z: Z (6. ročník): Litosféra Z (9. ročník): Krajina a její typy

PŮDY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	- NP: Zná půdní typy a půdní druhy - NP: Zná vliv prostředí na půdu	Půdy	Geografické zařazení půd ČR Určování vzorků typů a druhů půd Vliv typů a druhů půd na hospodářství a organismy, které v nich žijí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: Z (6. ročník): Pedosféra Z (6. ročník): Litosféra Z (8. ročník): Půdy ČR	Z: Z (6. ročník): Pedosféra Z (6. ročník): Litosféra ČaSP (9. ročník): Pěstitelství

VÝVOJ ZEMSKÉ KŮRY A ORGANISMŮ NA ZEMI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností - porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk - odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	NP: Zná teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	Vznik a vývoj života na Zemi	Určení dle obrázku pravěkých organismů a začlenění do geologického období Určení teorií na vznik života na Zemi
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí		Do: Z (6. ročník): Litosféra	Z: Z (6. ročník): Litosféra

GEOLOGICKÝ VÝVOJ A STAVBA ÚZEMÍ ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	- NP: Zná geologický vývoj území ČR - NP: Porovná geologická území ČR	Geografický vývoj a stavba ČR – Český masív Západní Karpaty	Popis a zakres geologických území do mapy ČR
pokrytí průřezových témat		přesahy	
Do: Z (6. ročník): Litosféra Z (9. ročník): Krajina a její typy Z (9. ročník): Krajina a její typy	Z: Z (6. ročník): Litosféra		

OCHRANA PŘÍRODY A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá správně základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu - zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny	- NP, ZE: Definuje pojem ekologie - NP, ZE: Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklad parazitizmu a symbiózy - NP, ZE: Vyjmenuje chráněné krajinné oblasti (maloplošná, velkoplošná) a národní parky ČR (i počty)	Ekologie	Určení a rozčlenění CHKO, NP a zákres do mapy ČR Diskuse na téma ochrana přírody a významu, proč přírodu chránit Exkurze do závodu, kde se třídí odpad
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: F (9. ročník): Střídavý elektrický proud Ch (8. ročník): Směsi Ch (8. ročník): Anorganické sloučeniny Ch (9. ročník): Chemické reakce Ch (9. ročník): Směsi Z (8. ročník): Půdy ČR Z (8. ročník): Doprava a spoje ČR Z (8. ročník): Přírodní podmínky ČR Z (8. ročník): Vodstvo ČR Z (9. ročník): Krajina a její typy	Z: Z (6. ročník): Litosféra Z (8. ročník): Doprava a spoje ČR Z (8. ročník): Vodstvo ČR Z (8. ročník): Půdy ČR Z (8. ročník): Přírodní podmínky ČR Z (9. ročník): Krajina a její typy ČaSP (9. ročník): Pěstitelství F (9. ročník): Střídavý elektrický proud

5.6.4. ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Ve vyučovacím předmětu zeměpis si žáci osvojují určitý systém vybraných poznatků z různých geografických oborů. Výuka zeměpisu obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, sociálních, a do hospodářských podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět na II. stupni základní školy, od 6.ročníku do 9. ročníku. Časová dotace v 6. – 8. ročníku činí 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
6. ročník	2	
7. ročník	2	1
8. ročník	2	1
9. ročník	1	

Složky předmětu Zeměpis		
1.	Přírodní obraz Země	POZ
2.	Regiony světa	RS
3.	Česká republika	ČR
4.	Společenské a hospodářské prostředí	SHP
5.	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	TGVPA

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- poznávání lidí, řešení problémů a rozhodování
- pohled na svět očima druhého

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

- kulturní difference, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- vnímání autora mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

- operuje s obecně užívanými termíny
- zapisuje průběh a výsledky specifických pozorování a měření
- vybírá a plánuje si vhodné metody a formy pro vlastní domácí přípravu

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

- nachází vhodné alternativy způsobů řešení předložených problémů
- analyzuje problém a činí uvážlivá rozhodnutí k volbě následných strategií
- obhazuje svá tvrzení a rozhodnutí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

- klade otázky jasně a výstižně s přesně definovanými a užitými geografickými pojmy
- základním způsobem stanovuje hypotézy, vyvrací či obhazuje je
- adekvátně reaguje na kritiku výsledků své práce od učitele i ostatních žáků
- spolupracuje v týmu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

- zamýšlí se nad svými přednostmi v zeměpisné oblasti
- přijímá či odmítá kritiku vůči své práci
- ohleduplně pracuje v kolektivu a řídí svoje jednání a chování, jež vede k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty (váží si své práce a práce druhých)

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

- oceňuje a váží si hodnot
- respektuje a chrání národní památky, přírodní rezervace, světová historická i kulturní dědictví
- klasifikuje a kriticky třídí informace, oblasti geografie tak, aby mu byly co nejvíce nápomocny pro další profesní přípravu, pomohly orientovat se v pestré škále studijních oborů s geografickým studijním základem

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

- účinně používá materiály a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla a plní dané povinnosti
- využívá znalostí, zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucí život

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci vytváří a upravují vhodný digitální obsah
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce

6. ROČNÍK – DOTACE. 2, POVINNÝ

PLANETA ZEMĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou - terminologii - získává osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché - vazby, vyjádřit, co mu prospívá a škodí	- POZ: Určí tvar a postavení Země ve vesmíru. - POZ: Vysvětlí základní pohyby Země . - POZ: Předvede otáčení Země kolem Slunce a kolem své osy . - POZ: Určí základní pohyby Měsíce a popíše jeho povrch. - POZ: Posoudí souvztažnost Měsíce a Země. - POZ: Pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce. - POZ: Vyjmenuje planety sluneční soustavy, určí jejich specifika. - POZ: Vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi.	Tvar Země Pohyby Země Měsíc, přirozená družice Země Země ve vesmíru, sluneční soustava Slunce	Práce s globusem a atlasem Model postavení planet ve vesmíru – sluneční soustava
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Základní podmínky života		Do: P (9. ročník): Země	Z: VO (6. ročník): Úvod k výuce občanské výchovy P (9. ročník): Země F (9. ročník): Vesmír

GLOBUS A MAPA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- objasní důsledky pohybů Země - má představu o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - ví o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	- POZ: Prokáže porozumění pojmů mapa, měřítko. - POZ: Objasní základní rozdíly mezi pojmy poledník a rovnoběžka. - POZ: Ukáže na mapě hlavní rovnoběžku a poledník. - POZ: Určí zeměpisnou polohu. - POZ: Vysvětlí příčiny rozdílnosti času dvou míst na Zemi. - POZ: Používá s porozuměním pojmy časový kalendář, datová hranice, časové pásmo. - POZ: Vysvětlí obsah map a principy znázorňování na mapě. - POZ: Prokáže znalost základních topografických značek.	Poledníky, rovnoběžky Určování zeměpisné polohy a času na Zemi Znázorňování na mapě Turistická mapa, místopis	Práce s atlasem Práce s mapami různého měřítka Kreslení map a plánek svého bydliště a okolí Práce s kartičkami se symboly, topografie Kreslení a znázorňování rovnoběžek a poledníků
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Vztah člověka k prostředí		Do: M (7. ročník): Poměr M (9. ročník): Podobnost	Z: M (7. ročník): Poměr Z (8. ročník): Česká republika na mapě Evropy F (9. ročník): Vesmír M (9. ročník): Podobnost

LITOSFÉRA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• POZ: Třídí živé a neživé složky přírody. • POZ: Objasní pojmy zemský plášť, kůra, jádro, litosférické desky. • POZ: Chápe základní rozdíly mezi vnitřními a vnějšími geologickými ději a vznikem zemětřesení a sopečné činnosti. • POZ: Používá pojmy magma, sopečný komín, gejzír. • POZ: Vyhledá rizikové oblasti sopečné činnosti. • POZ: Rozeznává druhy vzniku pohoří . • POZ: Zhodnotí příčiny a důsledky přírodních katastrof způsobených vnitřními přírodními silami na přírodu a na život lidí. • POZ: Popíše proces zvětrávání působením vnějších přírodních činitelů. • POZ: Rozpozná hlavní činitele rozrušující povrch Země. • POZ: Umí členit povrch Země	Sopečná činnost a zemětřesení Vznik pohoří Zvětrávání	Práce s interaktivní tabulí a ukazovátkem- třídí informace a pojmy Diskutuje na zadané téma a obhájí ve skupině Názorně ukazuje na mapách litosf. desek
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): Geologický vývoj a stavba území ČR P (9. ročník): Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi P (9. ročník): Půdy P (9. ročník): Geologické procesy P (9. ročník): Nerosty a horniny P (9. ročník): Země	
		Z: P (9. ročník): Geologický vývoj a stavba území ČR P (9. ročník): Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi P (9. ročník): Půdy P (9. ročník): Geologické procesy P (9. ročník): Nerosty a horniny	

ATMOSFÉRA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• POZ: Určí podíl plynů v ovzduší. • POZ: Zhodnotí význam kyslíku pro živé organismy na Zemi. • POZ: Vyjmenuje základní meteorologické prvky . • POZ: Popíše prostřednictvím synoptické mapy aktuální stav počasí v určitém regionu. • POZ: Vysvětlí a popíše střídání čtyř ročních období. • POZ: Prokáže znalost pojmů přísluní a odsluní. • POZ: Popíše cyklus významných zeměpisných dnů. • POZ: Využívá znalosti rovnoběžek k určení teplotních pásů na Zemi. • POZ: Rozpozná teplotní pásy na Zemi. • POZ: Popíše základní rysy celkového oběhu vzduchu v atmosféře. • POZ: Posoudí vlivy na stálé proudění vzduchu v atmosféře.	Počasí Podnebí Trvání dne a noci na Zemi Teplotní pásy Celkový oběh vzduchu v atmosféře	Práce se synoptickou mapou a analýza videa – Relace počasí z různých video zdrojů Práce s mapou teplotních pásů Ukazuje konkrétně na animacích celkového oběhu vzduchu v atm. Práce grafem – složení atmosféry
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: F (7. ročník): Mechanické vlastnosti plynů. Ch (8. ročník): Směsi P (9. ročník): Země	Z: VO (6. ročník): Úvod k výuce občanské výchovy F (7. ročník): Mechanické vlastnosti plynů

HYDROSFÉRA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• POZ: Vyjmenuje složky hydrosféry. • POZ: Ilustruje základní mechanismy oběhu vody na Zemi. • POZ: Provede rozbor pojmů průliv a průplav . • POZ: Seřadí velikost oceánů. • POZ: Vysvětlí příčiny mořského příboje, odlivu, přílivu, vlnění. • POZ: Prokáže znalost pojmů: jezero, rybník, přehrada, jezero, bažina, ledovec. • POZ: Určí příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří.	Oběh vody na Zemi Oceány a moře Pohyby mořské vody Vodstvo na pevnině řeky, jezera rybníky, podpovrchová voda ledovce	Práce s mapou hydrosféry – vodstvo na planetě Zemi Obrazový a video materiál - PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: F (7. ročník): Mechanické vlastnosti kapalin. Ch (8. ročník): Směsi P (9. ročník): Země	Z: F (7. ročník): Mechanické vlastnosti kapalin.

PEDOSFÉRA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• POZ: Popíše vznik a složení půdy. • POZ: Dokáže význam živých organismů pro půdu . • POZ: Kriticky zhodnotí způsoby současného obdělávání polí, skládek.	Typy půd Půdní činitelé Ohrožení půd	PPT Práce na projektu – skupinová práce
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (9. ročník): Půdy	Z: P (9. ročník): Půdy

BIOSFÉRA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• POZ: Kategorizuje biosféru z hlediska živých a neživých složek přírody. • POZ: Určí hlavní oblasti přírodních krajin: tropické lesy, savany, pouště, subtropy, stepi, tundry, lesy mírného pásu. • POZ: Uvede příčiny výskytu flóry a fauny v jednotlivých přírodních krajinách vzhledem k teplotním pásům na Zemi . • POZ: Popíše život lidí, přírodní zdroje, zemědělské a průmyslové činnosti . • POZ: Charakterizuje faunu a flóru na základě patrovitosti tropického lesa. • POZ: Diskutuje na téma významnost deštných pralesů pro Zemi. • POZ: Registruje výjimečnost oáz pro život lidí v poušti. • POZ: Používá správně pojmy prerie a pampy vzhledem k severní a jižní Americe. • POZ: Posoudí prospěšnost vysokohorské rekreace a sportovních činností na lidský organismus.	Tropické lesy Savany Pouště Subtropy Stepi Mírný pás Tundra a polární oblasti Život ve vodách Výšková stupňovitost	Diskuze Práce s atlasem – mapa biosf. Tvorba PPT Kresba výškové stupňovitosti v krajině- tvorba modelu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (6. ročník): Jednobuněční živočichové P (6. ročník): Houby P (6. ročník): Jednobuněčné organismy P (6. ročník): Země Z (7. ročník): Antarktida	Z: P (6. ročník): Země Z (7. ročník): Antarktida

AFRIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - rozlišuje zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- RS: Určí geografickou polohu různých lokalit. - RS: Ukáže na mapě významná pohoří, pánve, jezera, toky. - RS: Vyjádří vlastními slovy příčiny rozdílného úhrnu srážek v rámci kontinentu. - RS: Registruje rozdílnost podnebí v rámci Afriky vzhledem k rovníku. - RS: Určí a vyhledá v mapách úmoří afrického kontinentu. - RS: Specifikuje význam řek, jezer pro africký kontinent. - RS: Určí bezodtokové oblasti. - RS: Určí nejvýznamnější oblast výskytu nerostných surovin. - RS: Rozčlení rasy a národy žijící v severní a jižní části Afriky. - RS: Posoudí příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatel Afriky. - RS: Určí polohu všech oblastí Afriky. - RS: Vyhledá a ukáže státy jednotlivých oblastí a jejich hlavní . - RS: Zhodnotí v každé této oblasti specifickou hospodářskou činnost. - RS: Přiřadí k daným oblastem rasy a národnostní složení obyvatel.	Afrika - poloha, rozloha, členitost, povrch Podnebí Vodstvo Afriky Přírodní zdroje Afriky Obyvatelstvo Oblasti Afriky - Severní Afrika Střední Afrika – Tropická	Práce s různými druhy map vztahených k tématu Afriky Tvorba vlastních projektů na zadaná témata Tvorba PPT Diskuse Práce obrazovým materiálem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita			

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SVĚTOVÝ OCEÁN			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vyhledává na mapách jednotlivé světadíly a oceány - určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- RS: Objasní pojem světový oceán - RS: Porovná vzájemný poměr světového oceánu a pevniny - RS: Vyhledá všechny oceány - RS: Určí geografickou polohu oceánů - RS: Registruje diferenci oceánu z hlediska jejich hospodářského využití - RS: Pojmenuje význam světového oceánu z hlediska ŽP	Rozloha členitost světového oceánu Atlantský oceán Tichý oceán Indický oceán Severní ledový oceán	Práce s mapou vodstva planety Země Práce s biosf. mapou Analýza videoprojekce, PPT Diskuse
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy		Do: P (7. ročník): Obratlovci P (7. ročník): Základy ekologie	

AUSTRÁLIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států • vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány • rozlišuje zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů	• RS: Vyhledá na glóbu a v mapách Austrálii • RS: Určí její geografickou polohu • RS: Porovná rozlohu Austrálie s rozlohou ostatních kontinentů • RS: Posoudí výškovou členitost povrchu Austrálie • RS: Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Austrálie podle teploty a množství srážek • RS: Vyhledá nejvýznamnější australské řeky, jezera a bezodtokové oblasti • RS: Vyjmenuje přírodní krajiny Austrálie a její typickou flóru a faunu • RS: Znázorní historii plaveb evropských objevitelů k pobřeží Austrálie • RS: Vyhledá a pojmenuje členské státy a teritoria Australského svazu • RS: Pojmenuje a ukáže (mapa) největší města a hlavní město Australského svazu	Poloha a rozloha Austrálie Členitost pobřeží a povrch Austrálie Podnebí a vodstvo Austrálie Australské rostlinstvo a živočišstvo Objevení Austrálie a její obyvatelstvo Australský svaz	Práce s mapou Austrálie Různé druhy map Analýza videoprojekce, práce na PPT, projektech, obrazový materiál ras diskuse na témata aktuální, tradiční
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita	EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: P (7. ročník): Obratlovci P (7. ročník): Základy ekologie	Z: Z (9. ročník): Základní náboženství světa

OCEÁNIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• RS: Vyhledá v mapách útvary a státy Oceánie • RS: Posoudí hospodářský význam těchto oblastí pro místní obyvatelstvo	Tichý oceán a Oceánie Hospodářství a obyvatelstvo	Práce s mapou vodstva planety Země Práce s biosf. mapou Analýza videoprojekce, PPT Diskuse a obhajoba názorů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV: Kulturní difference, Etnický původ Multikulturalita	EV: Ekosystémy, Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

ANTARKTIDA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• RS: Určí polohu, rozlohu, povrch Antarktidy • RS: Porovná velikost Antarktidy s ostatními kontinenty • RS: Objasní tvrzení o ohrožení Antarktidy • RS: Určí geografickou polohu vzhledem k ostatním kontinentům	Antarktida Člověk žijící v polárních oblastech	Práce mapou, PPT Diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: Z (6. ročník): Biosféra	Z: Z (6. ročník): Biosféra

AMERIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické • a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů • oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	• RS: Popíše reliéf Severní a Jižní Ameriky • RS: Ukáže významné prvky horizontálního členění • RS: Porovná podnebí v jednotlivých oblastech Ameriky • RS: Vysvětlí proč jsou v Americe zastoupeny všechny podnebné pásy • RS: Vyhledá toky vybraných amerických řek; jezera • RS: Objasní závislost rozmístění rostlinstva a živočišstva na podnebí • RS: Popíše historické aspekty osídlování Ameriky • RS: Analyzuje příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva • RS: Vysvětlí míšení ras v Americe • RS: Vyhledá území těchto států Severní Ameriky a určí jejich geografickou polohu • RS: Určí hlavní osídlení a hospodářské oblasti • RS: Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla, hlavní oblasti cestovního ruchu • RS: Zhodnotí odlišnost náboženského složení v jednotlivých oblastech • RS: Uvede vybranou realii života v daných státech	Amerika - poloha a rozloha Povrch Ameriky Podnebí a vodstvo Ameriky Vegetační pásy a živočišstvo Obyvatelstvo Amerika - poloha a rozloha Povrch Ameriky Podnebí a vodstvo Vegetační pásy a živočišstvo Obyvatelstvo	Práce s mapou Ameriky Různé druhy map Analýza videoprojekce, práce na PPT, projektech, obrazový materiál ras diskuse na témata aktuální, tradiční
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní difference Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV Vnímání autora mediálních sdělení	VMEGS Objevujeme Evropu a svět EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: P (7. ročník): Obratlovci P (7. ročník): Základy ekologie	Z: D (8. ročník): Objevné plavby. Z (9. ročník): Základní náboženství světa

ASIE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	• RS: Vyhledá Asii, určí její geografickou polohu • RS: Porovná rozlohu Asie s rozlohou ostatních světadílů • RS: Pojmenuje a vyhledá v mapách nejvýznamnější povrchové útvary Asie • RS: Vyhledá v mapách území daných států, určí jejich geografickou polohu • RS: Určí v mapách Asie jejich hlavní sídelní a hospodářské oblasti a hlavní zeměpisné oblasti • RS: Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství, kulturní tradice, vybrané oblasti a sídla, hlavní oblasti cestovního ruchu • RS: Zhodnotí odlišnost náboženského složení v jednotlivých oblastech • RS: Uvede vybranou realii života v daných státech	Poloha a povrch Asie Oblasti Asie Jihozápadní Asie - arabské státy + ostatní státy Střední Asie - státy střední Asie Jižní a jihovýchodní Asie - obyvatelstvo a kultura, státy jižní a jihovýchodní Asie Východní Asie Japonsko Čína Korejský poloostrov Mongolsko	Práce s mapou asijských zemí Různé druhy map Analýza videoprojekce, práce na PPT, projektech, obrazový materiál ras diskuse na témata aktuální, tradiční
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
MuV Kulturní diference Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity MeV Vnímání autora mediálních sdělení	VMEGS Objevujeme Evropu a svět EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	Z: D (8. ročník): Objevné plavby. Z (9. ročník): Základní náboženství světa	

EVROPA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské • určuje poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	• RS: Vyhledá Evropu a její geografickou polohu • RS: Porovná rozlohu Evropy s rozlohou ostatních světadílů • RS: Pojmenuje a vyhledá nejvýznamnější povrchové útvary Evropy	Evropa - rozloha, poloha, hranice a členitost Oblasti Evropy Jižní Evropa-Itálie, Řecko, Španělsko, Portugalsko Západní Evropa - Británie, Irsko, Francie, Země Beneluxu Severní Evropa-Švédsko, Norsko, Finsko, Dánsko, Island, Litva, Lotyšsko, Estonsko Střední Evropa - Polsko, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Švýcarsko Jihovýchodní Evropa - Rumunsko, Moldavsko, Bulharsko, Jihoslovenské státy a Albánie Východní Evropa - Politické poměry a obyvatelstvo, Bělorusko, Ukrajina Rusko- přírodní zdroje a hospodářství Politický význam Ruska v současném světě	Práce s mapou Evropy Různé druhy map Analýza videoprojekce, práce na PPT, projektech, obrazový materiál ras diskuse na témata aktuální, tradiční
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
MuV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	MeV Vnímání autora mediálních sdělení Práce v realizačním týmu VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Do: AJ (7. ročník): Koníčky AJ (7. ročník): Advent AJ (7. ročník): Škola	Z: Z (8. ročník): Česká republika na mapě Evropy Z (9. ročník): Základní náboženství světa

8. ROČNÍK- DOTACE: 2, POVINNÝ

ČESKÁ REPUBLIKA NA MAPĚ EVROPY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy	- ČR: Prokáže znalost základních statistických /geograf./ údajů o ČR - ČR: Určí geografickou polohu ČR - ČR: Posoudí aspekty polohy (geopolitické, hospodářské,...)	Česká republika na mapě Evropy	Analýza grafů a jejich tvorba, komparace číselných údajů Diskuze a obhajoba
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: Z (6. ročník): Globus a mapa Z (7. ročník): Evropa	Z: VV (8. ročník): Tématické práce

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
zná přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost	- ČR: Kategorizuje typy povrchu v ČR - ČR: Vymezí povrch České republiky Českého masivu a Karpat - ČR: Rozliší dvě základní geomorfologické jednotky	Povrch a jeho členění Horopisné celky	Kresba a porovnávání typů povrchu práce s mapou geomorfologických provincií
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí Z: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	

PODNEBÍ ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Pojmenuje hlavní činitele, ovlivňující podnebí České republiky - ČR: Rozlišuje pojmy podnebí a počasí - ČR: Vyjádří znaky a rozmístění podnebných oblastí na území České republiky: teplé, mírně teplé a chladné oblasti - ČR: Objasní pojem teplotní inverze	Podnebí ČR Znečišťování ovzduší	Práce s mapou teplotních pásů PPT Analýza videa
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy	Do: Ch (8. ročník): Chemické reakce Ch (8. ročník): Směsi P (7. ročník): Základy ekologie	Z: F (8. ročník): Změny skupenství látek	

VODSTVO ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Zařadí území České republiky k úmořím evropských moří - ČR: Definuje všechny složky hydrosféry - ČR: Pojmenuje hlavní vodní toky - ČR: Objasní příčiny povodňových situací na území České republiky - ČR: Pojmenuje základní činnosti a postupy, jak se chovat v průběhu povodní - ČR: Lokalizuje lázeňská místa (města)	Řeky, jezera Přehradní nádrže, rybníky Vodohospodářství, Alternativ. zdroje energ. Znečišťování vod Hlavní lázeňské prameny a místa Živelní pohromy v ČR Jak se chovat v průběhu povodní	Práce s mapou vodstva ČR Práce orientační mapou Diskuze, PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy	Do:	Z:	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	F (7. ročník): Mechanické vlastnosti kapalin. Ch (8. ročník): Směsi P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	F (7. ročník): Mechanické vlastnosti kapalin. F (8. ročník): Změny skupenství látek P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí
---	--	--

PŮDY ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Rozlišuje mezi půdními druhy a půdní typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky - ČR: Uvede rozmístění půdních druhů - ČR: Rozlišuje podmínky vzniku a následky půdní eroze (vodní i větrné) - ČR: Popíše skladbu a funkci základních přírodních ekosystémů na území České republiky (les, vodní plocha, louka) - ČR: Uvádí příklady zástupců rostlin a živočichů v nich - ČR: Charakterizuje výškové vegetační stupně a jejich specifika v rámci ČR - ČR: Definuje důležité pojmy ochrany přírody: Národní park, CHKO, Národní přírodní památka, biosférická rezervace... - ČR: Rozlišuje velkoplošná a maloplošná chráněná území v České republice - ČR: Objasní úlohu mezinárodní soustavy chráněných území NATURA 2000 a podíl České republiky v ní	Půdní typy Rostlinstvo a živočišstvo Ochrana přírody Životní prostředí Mezinárodní soustavy chráněných území NATURA 2000	Diskutování PPT práce slovníkem cizích slov Tvorba miniprojektu Práce s mapou
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: P (7. ročník): Základy ekologie P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí	Z: P (9. ročník): Půdy P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí

OBYVATELSTVO A SÍDLA ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uvádí hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	- ČR: Určí hlavní migrační trendy v rámci České republiky a mezi Českou republikou a okolními státy - ČR: Vysvětlí pojem hustota zalidnění, demografie - ČR: Vyjmenuje strukturu obyvatelstva dle věkových skupin - ČR: Rozděluje sídla podle určitých kritérií - ČR: Uvádí kritéria pro odlišení venkovského a městského osídlení v podmínkách České republiky	Národnostní složení Aktuální trendy demografického vývoje Menšiny, Sídla Urbanizace jako fenomén 20.století Souvislosti rozmístění obyvatelstva	Práce statistickými údaji ČSÚ PPT Obrazový materiál Diskuze Práce s mapou
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Formy participace občanů v politickém životě MuV Kulturní difference Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity Etnický původ, Multikulturalita	MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: Z (9. ročník): Lidská sídla	Z: Z (9. ročník): Rozmístění lidských ras, národů Z (9. ročník): Lidská sídla

HOSPODÁŘSTVÍ ČR A JEHO SLOŽKY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, • možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně • analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský • a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	• ČR: Člení hospodářství do jednotlivých sektorů (primér, sekundér, terciér, kvartér) • ČR: Objasní ekonomické pojmy: ekonomicky aktivní obyvatelstvo, hrubý domácí a národní produkt, přidaná hodnota • ČR: Zařadí všechna odvětví do zákl.struktury průmyslu • ČR: Charakterizuje jednotlivá odvětví hospodářství • ČR: Objasní pojmy: obnovitelné a neobnovitelné energetické zdroje • ČR: Popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren z ekonomických a ekologických ohledů • ČR: Zdůvodní potřebu nahrazovat standardní zdroje energie alternativními v rámci trvale udržitelného života • ČR: Objasní pojmy černá a barevná metalurgie (hutnictví železa a neželezných kovů) • ČR: Registruje návaznost hutnictví na strojírenství v ČR • ČR: Uvádí příklady specializovaných strojírenských oborů • ČR: Uvádí příklady specializovaných strojírenských oborů • ČR: Popíše vztah mezi rozmístěním chemických závodů a cementáren • ČR: Lokalizuje hlavní oblasti sklářského, keramického a dřevozpracujícího průmyslu v České republice	Průmysl paliv a energetiky Hutnický průmysl Strojírenství Chemický průmysl, průmysl stavebních hmot Spotřební průmysl	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou hospodářství ČR
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: Z (9. ročník): Cestovní ruch a rekreace Z (9. ročník): Služby obyvatelstvu Z (9. ročník): Doprava a spoje Z (9. ročník): Zemědělství Z (9. ročník): Hospodářství	Z: ČaSP (8. ročník): Svět práce F (8. ročník): Spalovací motory Z (9. ročník): Cestovní ruch a rekreace Z (9. ročník): Zemědělství Z (9. ročník): Hospodářství Z (9. ročník): Lidská sídla F (9. ročník): Jaderná energie.

ZEMĚDĚLSTVÍ ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Zhodnotí charakter zemědělství v České republice - ČR: Uvede základní rozdíly mezi živočišnou a rostlinnou výrobou a převahou jedné z nich v rámci regionů - ČR: Uvažuje o návaznosti zemědělství a potravinářského průmyslu, produkce	Chov zvířat, Pěstování plodin Využití zemědělské půdy Ohrožení zemědělské činnosti požáry	Práce s mapou, orientační mapa diskuze kresba grafů statistické údaje-trídění
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: Z (9. ročník): Zemědělství ČaSP (8. ročník): Pěstitelství	Z: ČaSP (6. ročník): Pěstitelství ČaSP (7. ročník): Pěstitelství ČaSP (8. ročník): Svět práce ČaSP (8. ročník): Pěstitelství Z (9. ročník): Zemědělství

POTRAVINÁŘSKÝ PRŮMYSL			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Uvede základní rozdíly mezi živočišnou a rostlinnou výrobou a převahou jedné z nich v rámci regionů - ČR: Uvažuje o návaznosti zemědělství a potravinářského průmyslu, produkce	Potravinářský průmysl	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou hospodářství ČR
pokrytí průřezových témat		přesahy	
Do: Z (9. ročník): Hospodářství ČaSP (8. ročník): Příprava pokrmu	Z: ČaSP (8. ročník): Příprava pokrmu Z (9. ročník): Hospodářství		

DOPRAVA A SPOJE ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy - ČR: Vymezí hlavní dopravní tahy a trasy - ČR: Objasní specifika jednotlivých druhů dopravy	Hlavní dopravní tahy a trasy Železniční doprava Silniční doprava Potrubní doprava Letecká a vodní doprava Celkový význam jednotlivých druhů dopravy	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou dopravy a spojů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník): Doprava a spoje	Z: F (8. ročník): Spalovací motory P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí Z (9. ročník): Doprava a spoje	

SLUŽBY, REKREACE, CESTOVNÍ RUCH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Člení cestovní ruch - ČR: Vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republice	Služby, rekreace, cestovní ruch	Tvorba projektu a jeho obhajoba
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	EV Vztah člověka k prostředí	Do: Z (9. ročník): Cestovní ruch a rekreace	Z: Z (9. ročník): Služby obyvatelstvu Z (9. ročník): Cestovní ruch a rekreace

ZAHRA NIČNÍ OBCHOD			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- ČR: Objasní základní pojmy zahraničního obchodu: vývoz (export), dovoz (import), obrat, bilance, komodita - ČR: Pojmenuje hlavní exportované a importované druhy zboží v ČR	Zahran iční obchod	Práce s tabulkami statistickými údaji
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: VO (8. ročník): Hospodaření	

KRAJE ČR			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- vymezuje a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - vyhledat na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	- ČR: Vyjádří vlastními slovy, co znamená administrativně správní členění - ČR: Vyjmenuje všechny kraje České republiky - ČR: Specifikuje jednotlivé kraje z hlediska jeho reliéfu, struktury obyvatelstva, průmyslu, cestovního ruchu, významných přírodních lokalit - ČR: Vyjmenuje významná města a sídla daného kraje - ČR: Vyvodí obecné závěry odlišnosti jednotlivých krajů z hlediska přírodních podmínek, socioekonomických hledisek - ČR: Pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika - ČR: Zhodnotí význam začlenění ČR v mezinárodních organizacích	Středočeský kraj - Praha Jihočeský kraj Západočeský kraj Kraj Vysočina Karlovarský kraj Ústecký kraj Liberecký kraj Královehradecký kraj Pardubický kraj Jihomoravský kraj Olomoucký kraj Zlínský kraj Moravskoslezský kraj Můj domov	Práce s mapou jednotlivých krajů diskuze hledání, třídění, analýza, komparace práce se statistickými údaji
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Fungování a vliv médií ve společnosti	EV Ekosystémy	Do:	

VMEGS Jsme Evropané	Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí	VO (6. ročník): Z historie VO (6. ročník): Má vlast VO (6. ročník): Domov
-------------------------------	--	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, - strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- SHP: Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - SHP: Objasní pojmy porodnost a úmrtnost - SHP: Vypočítá přirozený přírůstek z údajů o počtu narozených a zemřelých - SHP: Objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění obyvatelstva - SHP: Pojmenuje příčiny přelidnění v určitých částech světa - SHP: Nastíní aktuální teorie o původu člověka - SHP: Rozliší rozdíly ve fyzických znacích mezi lidmi - SHP: Správně argumentuje proti rasistickým národům a teoriím	Obyvatelstvo světa a jeho početní růst Rozmístění obyvatelstva na Zemi a stěhování Migrace obyvatelstva a hlavní migrační proudy v minulosti Hustota zalidnění územních celků jednotlivých kontinentů	práce s grafy tabulkami mapou migrace a přirozeného pohybu obyvatelstva
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní diference Lidské vztahy MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	EV Ekosystémy Vztah člověka k prostředí	Do: VO (7. ročník): Řízení společnosti VO (7. ročník): Lidská práva	

ROZMÍSTĚNÍ LIDSKÝCH RAS, NÁRODŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	SHP: Zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin	Rozmístění lidských ras,národů Jazykové skupiny	práce s mapou tvorba miniprojektu diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČJ (9. ročník): Jazykověda. Z (8. ročník): Obyvatelstvo a sídla ČR	

ZÁKLADNÍ NÁBOŽENSTVÍ SVĚTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	- SHP: Objasní pojmy světová náboženství, monoteizmus, polyteizmus - SHP: Zná podstatné znaky jednotlivých náboženství	Křesťanství Židovství Islám Buddhismus Hinduismus	Diskuze tvorba miniprojektu PPT
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita	OSV Poznávání lidí VMEGS Evropa a svět nás zajímá	Do: VO (9. ročník): Globální svět Z (7. ročník): Evropa Z (7. ročník): Asie	

Princip sociálního smíru a solidarity	Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	Z (7. ročník): Amerika Z (7. ročník): Austrálie	
---------------------------------------	---	--	--

LIDSKÁ SÍDLA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• hovoří o tom, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí a rozmístěním lidských sídel • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní • geografické znaky sídel • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, • srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	• SHP: Rozlišuje sídla podle velikosti • SHP: Vysvětlí pojmy konurbace, urbanizace • SHP: Zdůvodní obecné výhody, nevýhody života ve městech	Venkovská sídla Městská sídla, proces urbanizace Územní struktura měst Funkce měst	práce s grafy tabulkami mapou migrace a přirozeného pohybu obyvatelstva, urbanizace tvorba komparační studie sídel
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: Z (8. ročník): Obyvatelstvo a sídla ČR Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky	Z: Z (8. ročník): Obyvatelstvo a sídla ČR

HOSPODÁŘSTVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	- SHP: Uvádí příklady vyspělých a rozvojových států - SHP: Rozlišuje sektorovou strukturu státního hospodářství - SHP: Vymezí průmyslová odvětví - SHP: Lokalizuje v rámci daného regionu hospodářsky významné oblasti - SHP: Analyzuje podstatné příčiny nízkého či vysokého HDP vybraného regionu	Hlavní průmyslové oblasti Význam a postavení průmyslové výr. Nerostné zdroje Energetika Hutnický a strojírenský průmysl Průmysl stavebních hmot Spotřební a potravinářský průmysl	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou hospodářství světa práce se statistickými údaji a grafy diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS Objevujeme Evropu a svět	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: VO (8. ročník): Hospodaření F (9. ročník): Jaderná energie. Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Potravinářský průmysl	Z: Z (8. ročník): Potravinářský průmysl Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky F (9. ročník): Jaderná energie.

ZEMĚDĚLSTVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• SHP: Posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva • SHP: Argumentuje o propojení s ostatními složkami státního hospodářství	Význam zemědělské výroby Rozmístění zemědělské výroby Rostlinná výroba Živočišná výroba Velmocí rybolovu Vliv zemědělství na krajinnou sféru	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou světového zemědělství práce se statistickými údaji a grafy diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: VO (8. ročník): Hospodaření. Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Potravinářský průmysl	Z: Z (8. ročník): Potravinářský průmysl Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky

DOPRAVA A SPOJE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- SHP: Objasní s porozuměním pojmy: dopravní uzel, dopravní komunikace, dopravní síť - SHP: Popíše vývoj funkce dopravy od starověku do současnosti - SHP: Klasifikuje druhy dopravy a vyjmenuje specifika jednotlivých druhů dopravy	Dopravní cesty Druhy dopravy a její rozmístění Železniční doprava Silniční doprava Vodní a letecká doprava Potrubní doprava Spoje Vliv dopravy na krajinnou sféru	Kresba grafických schémat, návrhy, práce v týmu PPT Miniprojekty Práce s mapou dopravy práce se statistickými údaji a grafy diskuze
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
MeV Fungování a vliv médií ve společnosti	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: AJ (9. ročník): Cestování F (8. ročník): Spalovací motory Z (8. ročník): Doprava a spoje ČR	Z: Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Doprava a spoje ČR

SLUŽBY OBYVATELSTVU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
	• SHP: Rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami • SHP: Rozlišuje služby státního a soukromého sektoru	Služby obyvatelstvu	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Formy participace občanů v politickém životě EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí		Do: VO (6. ročník): Má vlast Z (8. ročník): Služby, rekreace, cestovní ruch Z: Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky	

CESTOVNÍ RUCH A REKREACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
vyhledává na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- SHP: Vymezí hlavní světové oblasti cestovního ruchu - SHP: Hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství jednotlivých zemí světa	Cestovní ruch a rekreace	Tvorba týmového projektu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Vnímání autora mediálních sdělení VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané		Do: Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Služby, rekreace, cestovní ruch Z: Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Služby, rekreace, cestovní ruch	

POLITICKÁ MAPA SVĚTA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	- SHP: Pojmenuje základní rozdíly mezi nezávislým (suverénním) státem, autonomním a závislým územím - SHP: Určí příklady stabilních hranic v Evropě a ve světě a hlavní změny hranic v průběhu 20. století - SHP: Rozlišuje mezi unitárním a federativním státem a (členění) státu na menší územně správní celky - SHP: Vyjmenuje mezinárodní organizace - SHP: Zhodnotí význam spolupráce na mezinárodní úrovni - SHP: Vymezí rozdíly mezi diktaturou a demokracií	Státy na Zemi Průběh a tvar státních hranic Správní členění Spolupráce zemí světa Státní zřízení a forma vlády Aktuální geopolitické změny v uspořádání světa	Tvorba PPT Seminární práce na aktuální dění a globální témata diskuze Práce s čísly a grafy Práce mapou Historické prameny
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané EV Ekosystémy	Do: VO (7. ročník): Řízení společnosti VO (7. ročník): Život mezi lidmi VO (9. ročník): Globální svět	

KRAJINA A JEJÍ TYPY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, - na konkrétních příkladech rozliší specifické znaky a funkce krajiny - zná příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- ŽP: Rozlišuje základní složky a prvky krajiny: přírodní krajinné složky a prvky, kulturní krajinné složky a prvky; ekosystémy, biomy - ŽP: Posuzuje vzhled a funkci krajiny jako výsledek složitého působení přírodních procesů a působení lidí - ŽP: Posoudí příčiny a následky globálního poškození životního prostředí - ŽP: Osvětlí faktory trvale udržitelného života, hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí	Krajinotvorní činitelé Globální environmentální a ekologické problémy lidstva Trvalá udržitelnost života	Obrazový materiál a jeho analýza, komparace diskuze
pokrytí průřezových témat		přesahy	
VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): Geologický vývoj a stavba území ČR P (9. ročník): Geologické procesy	Z: P (9. ročník): Ochrana přírody a životního prostředí P (9. ročník): Geologický vývoj a stavba území ČR P (9. ročník): Geologické procesy

5.7. UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět 1 hodinu týdně. Je zaměřen na umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. Umožňuje žákům širší nazírání na kulturu a umění. Na pozadí historických souvislostí a společenských kontextů se žák seznamuje s vývojem hudby a dílem světových i českých klasiků. Nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění a dostává prostor k hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
1. ročník	1	
2. ročník	1	
3. ročník	1	
4. ročník	1	
5. ročník	1	
6. ročník	1	
7. ročník	1	
8. ročník	1	
9. ročník	1	

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto tematické okruhy :

Hudební výchova		
1.	Vokální činnosti sólový zpěv, sborový zpěv, intonační cvičení, grafický záznam melodie	VČ
2.	Instrumentální činnosti doprovod písně na rytmické nástroje, rytmická cvičení (individuálně, ve skupině)	IČ
3.	Hudebně pohybové činnosti taktování, pohybové vyjádření hudby, tanec (přesah do tělesné výchovy)	HPČ
4.	Poslechové činnosti poslech vokální a instrumentální hudby, poslechové rozlišení stylů a žánrů, shromažďování informací o významných osobnostech a dílech z historických hudebních období, referáty	PČ

V průběhu všech ročníků budou integrativní součástí Hv tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ (OSV)

- všechny tematické okruhy

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

- občan, občanská společnost a stát

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- individuálně si osvojuje nové texty, melodie, teoretické poznatky a informace z dějin hudby
- užívá odborné hudební termíny, znaky a symboly
- zapojuje se do tvůrčích činností (referáty, pohybové činnosti, vokálně instrumentální činnosti)
- vyhledává a třídí informace z oblasti hudebního života a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- řeší problémové úkoly
- pracuje s úmyslnou chybou, opraví ji
- samostatně tvoří problémové úkoly /křížovky, kvízy/
- diskutuje o problému
- vyslovuje závěry

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- diskutuje o získaných informacích
- nebojí se vyslovit svůj názor
- umí vyslovit a popsat své dojmy a pocity (např. o poslouchaném díle) a vést o nich diskusi
- formuluje své myšlenky, názory a pocity

- diskutuje dle etických pravidel
- užívá správné hudební termíny
- uvědomuje si, že i umění je svébytný prostředek komunikace

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- účinně se podílí na realizaci hudebního úkolu (sborový zpěv, zpěv s doprovodem, tanec atd.)
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě
- přispívá k diskusi třídy či skupiny
- respektuje názory druhých
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že::

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění v obci

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Hudební výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- smysluplně využívá moderní informační technologii
- vyrábí pomůcky do výuky
- vypracovává dlouhodobé úkoly, které musí plánovat a organizovat /referáty, projekty/

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- využívání jednoduchých aplikací a hudebních médií
- využití internetu ve vyhledávání informací týkajících se hudby, hudební prezentace, využití digitálních technologií a různých aplikací.

PRVNÍ OBDOBÍ
1. ROČNÍK - DOTACE:1., POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOST

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- VČ: Zpívá na základě svých dispozic v jednohlas - VČ: Dbá na správnou hlasovou hygienu - VČ: Rozlišuje tón, zvuk, hlas	Pěvecký a mluvní projev (hlasová hygiena)	Dechová a intonační cvičení Správné sezení při zpěvu Cvičení na správnou výslovnost Zpěv jednohlasých lidových a umělých písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- VČ: Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - VČ: Umí vytleskat rytmus	Hudební rytmus (nácvič písne ve 2/4 taktu)	Hra na ozvěnu Hra na tělo Rytmický doprovod písni vytleskáváním první doby
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita ,Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	IČ: Umí použít dětské hudební nástroje	Hudební hry Rytmizace	Jednoduchý doprovod dětských písní na rytmické (Orffovy) hudební nástroje: dřívka, triangel, prstové činely
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- HPČ: Reaguje pohybem na znějící hudbu - HPČ: Umí pochodovat	Pohybový doprovod (2/4 takt)	Taktování písní v 2/4 taktu Jednoduché tanečky na vybrané písni Pochod při pochodové písni
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání ,Psychohygiena, Kreativita		Do: TV (1. ročník): Rytmické cvičení s hudbou	Z: TV (1. ročník): Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech TV (1. ročník): Rytmické cvičení s hudbou

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	IČ: Rozpozná některé hudební nástroje	Poslech hudebních ukázek	Poslech a poznávání vybraných hudebních nástrojů.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání ,Sebepoznání a sebepojetí ,Mezilidské vztahy, Komunikace		Do : Čj 1.roč. Komunikace a sloh Práce s textem	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- VČ: Zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. - VČ: Popíše jednoduché hudební pojmy. - VČ: Žák provádí grafický zápis not.	Pěvecký a mluvní projev Grafický záznam vokální hudby	Dechová a intonační cvičení Nácvik nasazení a tvorby tónu Pěvecké hry – otázka a odpověď Jednoduché grafické vyjádření melodie Zápis not různých hodnot Zpěv lidových a umělých písní
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- HPČ: Rytmizuje lidová říkadla - VČ: Žák rozlišuje a vytleská rytmus.	Hudební rytmus	Hra na rytmickou ozvěnu Vytleskávání rytmu písní ve 2/4 a 3/4 taktu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Psychohygiena , Kreativita ,Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- IČ: Žák rozezná hudební nástroje podle zvuku - IČ: Využívá jednoduché hudební nástroje ke zpěvu nebo doprovodné hře.	Hudební nástroje Hra na hudební nástroje Rytmizace, hudební hry a hudební improvizace	Reprodukce motivů pomocí jednoduchých nástrojů Orfeova instrumentáře Rytmický doprovod písní pomocí dřívěk, trianglů apod.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Psychohygiena , Kreativita ,Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo	- HPČ: Reaguje pohybem na znějící hudbu. - HPČ: Rytmizuje lidová říkadla - HPČ: Vytleskává rytmus při tanci a pochodu	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby Orientace v prostoru Hudební rytmus	Taktování písni ve 2/4 a 3/4 taktu Pohybové vyjádření hudby – improvizace Nácvik tance k vybrané písni
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání. Psychohygiena, Kreativita		Do: ČaSP (2. ročník): Konstrukční činnosti	Z: ČaSP (2. ročník): Konstrukční činnosti TV (2. ročník): Rytmické cvičení s hudbou

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje	- Poč: Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje. - Poč: Rozliší jednotlivé druhy hudby - Poč: Rozpozná hudební styly a žánry. - Poč: Žák slovně interpretuje hudbu	Kvality tónů Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Hudební styly Interpretace hudby	Poslech vybraných skladeb z oblasti vážné hudby Poznávání hudebních nástrojů sluchem i na obrázku Poslech ukázek různých hudebních stylů Rozhovor o poslouchané hudbě
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference ,Etnický původ ,Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ,Vnímání autora mediálních sdělení OSV - Rozvoj schopností poznávání ,Psychohygiena, Kreativita		Do: ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČJ (2. ročník): Práce s textem	Z: TV (2. ročník): Rytmické cvičení s hudbou

3. ROČNÍK - DOTACE:1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- VČ: Umí zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě(ve svém hlasovém rozsahu)a rytmicky správně - VČ: Správně frázuje a pracuje s dechem, dynamikou - VČ: Zná lidové i umělé písně k různým příležitostem - VČ:Čtení a zápis not	Pěvecký projev Intonace Hudební abeceda	Zpěv dětských umělých a lidových písní v 2/4,3/4 a 4/4 taktu Dechová a intonační cvičení Hra na ozvěnu Psaní not
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	- IČ: Vytleská 2/4,3/4,4/4 takt, rytmitizuje písně - VČ: Dokáže vytvořit melodii k jednoduchým textům,text rytmitizovat	Hudební rytmus	Melodizace a rytmitizace dětských říkadel
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Psychohygiena , Kreativita , Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- IČ: Dokáže doprovázet na jednoduché Orffovy nástroje, zdátější doprovázejí na flétnu či keyboard - IČ: Snaží se rozlišit jednoduché hudební formy (a,b a,b,c) - IČ: Aktivně se zapojuje do hudebních her	Hudební rytmus Hra na hudební nástroj	Doprovod písní na rytmické (dle schopností i melodické) hudební nástroje Hra na otázku a odpověď Hra na ozvěnu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Psychohygiena , Kreativita ,Komunikace		Do: ČaSP (3. ročník): Konstrukční činnosti	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- HPČ: Reaguje pohybem na znějící hudbu(melodii, dynamiku,rytmus) - HPČ: Rozpozná výrazné změny v tempu a dynamice - HPČ: Pamatuje si pohyb v prostoru a jednotlivé pohybové prvky,umí jednoduchý tanec	Vyjádření změn v hudbě pohybem Pohybový doprovod Návnik tance Orientace v prostoru	Taktování 2/4 a3/4 taktu Pohybová improvizace na hudbu Tanec na vybranou píseň Vyjádření změny v hudbě výraznou změnou pohybu Pantomima
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Etnický původ , Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání , Kreativita , Komunikace		Z: TV (3. ročník): Rytmické cvičení s hudbou	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	- Poč: Rozlišuje kvalitu tónu - Poč:Rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě - Poč: Rozliší stoupající a klesající melodii - Poč: Rozezná durový a mollový akord,následně dur. a moll.melodii	Tón Hudební výrazové prostředky Hudební styly a žánry	Poznávání kvalit tónů:délka síla, barva, výška Poslech durových a mollových skladeb a písní Poslech a rozlišování různých hudebních stylů a žánrů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- Poč: Pozná některé typické hudební nástroje i dle barvy tónů - Poč: Rozezná hudbu taneční ,pochodovou, ukolébavku PoČ: Učí se vnímat poslechové skladby - Poč:Dle možnosti navštíví hudebně výchovný koncert	Hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Lidský hlas a hudební nástroj Hudební formy Interpretace hudby Rondo, variace	Poslechové rozlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Slovní vyjádření, jaká je to hudba , proč je taková Určování malé a velké formy písňové Poslech ronda a variace
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Etnický původ , Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení OSV - Rozvoj schopností poznávání , Psychohygiena		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh VV (3. ročník): Vyjádření osobních pocitů	Z: ČJ (3. ročník): Větná skladba TV (3. ročník): Rytmické cvičení s hudbou

DRUHÉ OBDOBÍ
4.ROČNÍK – DOTACE:1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- VČ: Zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně - VČ: Správně dýchá při zpěvu - VČ: Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby - VČ: Zná pojmy repetice, houslový klíč - VČ: Napíše houslový klíč - VČ: Pozná dynamická znaménka p, mf, f a používá je v písních - VČ: Zapiše a čte noty ve stupnici C dur - VČ: Zpívá dvojhlas	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) Hudební rytmus (realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu) Dvojhlas a vícehlas (kánón, lidový dvojhlas) Intonace a vokální improvizace (durové a molové tóniny) Grafický záznam vokální hudby (orientace v notovém záznamu)	Dechová a intonační cvičení Zpěv lidových a umělých písní Zpěv písní v lidovém dvojhlasu nebo kánonu Zpěv písní v durových a mollových tóninách Zápis hudebních znaků Zápis dynamických znaků a zpěv podle nich Osvojení stupnice C dur intonačně i písemně
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání , Kreativita , Komunikace VMEGS - Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět , Jsme Evropané		Do: ČJ (4. ročník): Zvuková stránka jazyka ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- IČ: Pozná podle obrázků nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí a rozlišuje je sluchem - IČ: Využívá na základě svých hudebních schopností hudební nástroje - IČ: Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů a témat pomocí jednoduchých nástrojů Orffova instrumentáře) Grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby)	Určování hudebních nástrojů sluchem i podle obrázků Doprovod písní na různé rytmické i melodické hudební nástroje (dle individuálních schopností)
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	IČ: Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehledy, mezihry a dohry	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry)	Improvizace a vytváření vlastních jednoduchých doprovodů k písním
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Etnický původ , Multikulturalita OSV - Psychohygiena , Kreativita , Komunikace		Do: TV (4. ročník): Rytmické cvičení s hudbou	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- HPČ: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - HPČ: Vyjadřuje pohybové hudbu - HPČ: Orientuje se v prostoru a pamatuje si jednoduché taneční pohyby - HPČ: Ovládá valčíkový krok a menuet - HPČ: Vyjadřuje své pocity pomocí pantomimy	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík) Pohybové vyjádření hudby (pantomima) Orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybů)	Taktování písní Pohybová improvizace při hudbě Pantomimické ztvárnění znějící hudby Nácvik valčíkového kroku – tanec Nácvik menuetu - tanec
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Etnický původ , Multikulturalita OSV - Seberegulace a sebeorganizace , Psychohygiena , Kreativita , Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Rodina a můj domov ČaJS (4. ročník): ČR - na mapě Evropy TV (4. ročník): Rytmické cvičení s hudbou Z: TV (4. ročník): Rytmické cvičení s hudbou ČaJS (4. ročník): ČR - na mapě Evropy	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- HPČ: Pamatuje si základní údaje o významných hudebních českých skladatelích - Poč: Zná jména vybraných oper B. Smetany - Poč: Zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast - Poč: Pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu	Hudební formy (malá a velká, písňová) Interpretace hudby, slovní vyjádření Hudební výrazové prostředky a prvky (rytmus, melodie, harmonie, barva) Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka)	Poslech a interpretace písní ve 2/4 a 3/4 taktu Poslech vybraných ukázek z díla B. Smetany Slovní interpretace hudby- rozbor hudebních výrazových prostředků Slovní vyjádření vlastních pocitů z poslouchané ukázky Poslech ukázek různých stylů a žánrů
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Lidské vztahy , Etnický původ , Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity OSV - Rozvoj schopností poznávání , Poznávání lidí , Psychohygiena , Komunikace VMEGS - Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět , Jsme Evropané		Do: ČJ (4. ročník): Práce s textem ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh VV (4. ročník): Vyjádření osobních postojů Z: TV (4. ročník): Rytmičné cvičení s hudbou ČaJS (4. ročník): ČR - na mapě Evropy	

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	- VČ: Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě. - VČ: Zpívá jednohlasě i dvojhlasě písně - VČ: Realizuje píseň (melodii) podle svých schopností zpěvem, tancem, rytmickým doprovodem - VČ: Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas Intonace, vokální improvizace Grafický záznam vokální hudby	Zpěv jedno a dvojhlasých písní Jednoduchý doprovod na rytmické, popř. melodické nástroje Melodizace dětských říkadel, improvizace Notový zápis jednoduchých rytmů a melodií
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí VMEGS - Evropa a svět nás zajímá		Do: ČJ (5. ročník): Literární výchova	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	IČ: Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, hudební nástroje k doprovodné hře.	Hra na hudební nástroje	Doprovod písní na rytmické hudební nástroje Podle svých schopností doprovod na melodické nástroje (klávesy, zobcová flétna)
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	IČ: Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	Grafický záznam melodie a stavby písně či skladby	Zpěv a poslech jednoduchých písní a skladeb, pozorování jejich hudební formy a její grafický záznam
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- IČ: Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché rytmické přede hry a dohry. - IČ: Vytváří jednoduché improvizace	Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace	V rámci svých schopností pokusy o vlastní tvorbu a improvizaci
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace		TV. Rytmické cvičení s hudbou	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- HPČ: Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - HPČ: Taktuje dvou, tří a čtyřčtvrteční rytmus.	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby Orientace v prostoru	Taktování písní v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu Pohybová improvizace na znějící hudbu Pohybové vyjádření změn v proudu znějící hudby Polkový krok a rytmus
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Poznávání lidí , Sebepoznání a sebepojetí , Seberegulace a sebeorganizace , Kreativita, Mezilidské vztahy , Komunikace , Kooperace a kompetice , Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: TV (5. ročník): Rytmické cvičení s hudbou Z: TV (5. ročník): Rytmické cvičení s hudbou TV (5. ročník): Gymnastika	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- PoČ: Rozpozná některé z užitých výrazových prostředků, rozpozná změnu v tempu a rytmu. - PoČ: Nabude povědomí o skladatelském významu vybraných hudebních skladatelů	Kvality tónů, vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj Hudební styly a žánry Hudební formy Interpretace hudby - slovní vyjádření	Poslechové určování kvalit tónů (výška, délka, síla, barva) Rozlišování hudebních výrazových prostředků Poslech a rozlišení hudby vokální, instrumentální, vokálně instrumentální. Poslech a určování hudebních stylů a žánrů Slovní interpretace slyšené hudby a vlastních pocitů z ní
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení		Do: ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh VV (5. ročník): Vyjádření osobních postojů Z: ČaJS (5. ročník): Lidé a čas	

TŘETÍ OBDOBÍ
6. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- VČ: Dokáže podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně zpívat. - VČ: Umí charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - VČ: Dodržuje hlasovou hygienu - VČ: Zpívá rytmicky přesně	Zpěv lidových a umělých písní dle výběru učitele Orientace v notovém /grafickém/ záznamu melodie Hudební rytmus Intonační cvičení - vzestupná a sestupná řada tónů Intonace stupnic dur	Zpěv jedno a vícehlasých umělých a lidových písní Notový záznam melodie Orientace v notovém záznamu Intonační a rytmická cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- IČ: Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje. - IČ: Má rytmické citění a rytmickou paměť - IČ: Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy	Hra na hudební nástroje Doprovody písní na hudební nástroje Vyjadřování hudebních představ na jednoduché hudební nástroje Rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík Tvorba jednoduchých doprovodů pro Orffovy nástroje	Nástrojová reprodukce melodií Dle vlastních schopností Hra a tvorba doprovodů na Orffovy nástroje Nástrojová improvizace – rytmické představy Rytmické hádanky, ozvěny, hra na tělo
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Psychohygienu , Kreativita, Komunikace			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- HPČ: Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - HPČ: Umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt - HPČ: Dokáže pohybově ztvárnit znějící hudbu dle vlastní fantazie	Pochod, polka, valčík, mazurka Hra na dirigenta Dramatizace písní Pohybové vyjádření hudby Orientace v prostoru	Taktování písní – hra na dirigenta Pohybové vyjádření výrazových prostředků písně – dramatizace písně Taneční kroky vybraných tanců Pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Psychohygiena , Kreativita, Komunikace			

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- Poč: Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů. - Poč: Umí rozlišit umělou a lidovou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu - Poč: Seznámí se s obdobím baroka a klasicismu - Poč: Seznámí se s vybranými skladbami - Poč: Slovně charakterizuje hudební dílo	Poznávání hudebních nástrojů Píseň lidová a umělá Melodram Muzikál Opereta, opera Symfonie, koncert Poslechové skladby dle výběru učitele	Poslech vybraných hudebních ukázek k danému učivu Slovní charakteristika hudebního díla Vyjádření vlastních soudů a preferencí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS - Objevujeme Evropu a svět		Do: HV (6. ročník): Hudební pohybové činnosti Z: VV (6. ročník): Tématické práce TV (6. ročník): Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- VČ: Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. - VČ: Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. - VČ: Převéde melodii z nezpěvné do zpěvné polohy - VČ: Odhaluje vzájemné souvislosti v rytmu řeči a hudby - VČ: Posoudí vlastní vokální projev a projev ostatních	Lidové a umělé písně / nejméně 10 písní dle výběru učitele/ Výběr písní různých období Transpozice melodie Reflexe vokálního projevu	Zpěv lidových a umělých písní dle výběru učitele Zpěv písní různých hudebních období Převedení melodie do vlastního hlasového rozsahu Vyjádření vlastního názoru na zpěv svůj a posouzení zpěvu ostatních
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	IČ: Vybrané písně doprovodí na Orffovy nástroje. IČ: Rytmicky vyjádří hudební i nehmusové představy a myšlenky	Hra na hudební nástroje Tvorba doprovodů k písním Rytmická improvizace	Doprovod písní na rytmické popř. melodické hudební nástroje Rytmická improvizace
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- HPČ: Pohybem reaguje na znějící hudbu. - HPČ: Umí zataktovat dvou, tří a čtyřčtvrteční rytmus	Taneční kroky - polka, valčík, mazurka Vlastní pohybové ztvárnění - choreografie Taktování	Pohybový doprovod znějící hudby Taktování, taneční kroky Vlastní pohybová improvizace Pohybové reakce na tempové, dynamické či rytmické změny v proudu znějící hudby
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Poč: Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby. - Poč: Slovně vyjádří hudebně výrazové prostředky použité ve skladbě - Poč: Slovně charakterizuje hudební dílo, vytváří vlastní soudy a preference	Hudební pojmy: inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost Komorní a symfonická hudba	Poslechy vybraných skladeb různých stylů a žánrů, různých hudebních období Poslech ukázek zaměřený na porozumění novým hudebním pojmům
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Poč: Zařadí skladbu do příslušného období - Poč: Chápe funkci hudebních stylů a žánrů vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Hudební styly a žánry Poslechové skladby různých období /výběr alespoň 8 skladeb/ Baroko - Vivaldi Klasicismus - Mozart, Beethoven Romantismus - Chopin, Schubert Český romantismus - Smetana, Dvořák	Poslechy vybraných skladeb různých stylů a žánrů, různých hudebních období Vnímání skladby v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora apod.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS - Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět			

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- VČ: Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - VČ: Zpívá dle dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně. - VČ: Respektuje dynamiku písně.	Hudební rytmus Intervaly Zpěv lidových a umělých písní (dle výběru učitele) Orientace v notovém záznamu vokální skladby Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti Reflexe vokálního projevu	Hlasová a rytmická cvičení Zpěv jedno a vícehlasých písní Intonace a vokální improvizace jednoduchých hudebních forem Orientace v notovém zápisu Reprodukce tónů Převádění melodií do zpěvné polohy

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- IČ: Umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus. - IČ: Tvoří jednoduché doprovody. - IČ: Vyjadřuje své hudební i nehmudbní představy pomocí hudebního nástroje	Rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje Skladby s odlišným tempem a rytmem Tvorba složitějších doprovodů (např. synkopický rytmus)	Rytmická cvičení – složitější rytmy Hra a tvorba doprovodů na rytmické nástroje Nástrojová improvizace
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů - Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- HPČ: Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy. - HPČ: Vytváří vlastní pohybové improvizace - HPČ: Pamětně zvládne a reprodukuje pohyby vybraných tanců	Taneční kroky Reprodukce tanců Vlastní pohybové ztvárnění hudby	Taneční kroky , tanec Pohybová improvizace Pantomima
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace		Do: TV (8. ročník): Rytmické a kondiční činnosti s hudbou Z: TV (8. ročník): Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- Poč: Postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu. - Poč: Rozliší základní vlastnosti tónu. - Poč: Popíše hudbu období pravěku a starověku. - Poč: Uvede rozdíl mezi hudbou duchovní a světskou.	Poslech různých hudebních žánrů Určování charakteristických rozdílů Základní vlastnosti tónu Hudba pravěku a starověku Duchovní a světská hudba	Poslech vybraných skladeb různých hudebních žánrů Slovní charakteristika díla Slovní vystižení rozdílů, vlastností, změn Poslech ukázek duchovní a světské hudby – vystižení rozdílu mezi nimi
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- Poč: Časově zařadí umělecké slohy. - Poč: Charakterizuje hudbu jednotlivých slohových období. - Poč: Uvede významné světové skladatele a jejich známé dílo. - Poč: Zná historii vzniku jazzu v USA. - Poč: Připraví si referát o hudbě, kterou poslouchá.	Hudba minulosti Vývoj hudby – historická období Hudební dílo a její autor Zrození jazzu Klasický jazz Interpretace znějící hudby	Poslech vybraných skladeb jednotlivých historických období Analýza hudební skladby Seznámení se s životem a dílem světově významných hudebních skladatelů a jejich dílem Poslech ukázek jazzu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní difference , Multikulturalita, MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení , Fungování a vliv médií ve společnosti VMEGS - Evropa a svět nás zajímá		VV (8. ročník): Výtvarná kultura a historie	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- VČ: Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. - VČ: Podle svých individuálních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů - VČ: Zpívá jednohlase i dvojhlase písně - VČ: Dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Zpěv lidových písní Zpěv umělých písní různých žánrů Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Reflexe hudebního projevu	Zpěv lidových, umělých, jazzových i současných populárních písní Dodržování rytmických zákonitostí při vokálním projevu Slovní ocenění kvalit vokálního projevu druhého Transpozice melodie do zpěvné polohy
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace		ČJ (9. ročník): Písňové texty.	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- IČ: Spojuje poslech s instrumentální činností. - IČ: Provádí jednoduché instrumentální improvizace - IČ: Vytváří jednoduché doprovody	Doprovod písní Hudební nástroje Improvizace	Instrumentální rytmický (popř. melodický) doprovod písní dle svých individuálních schopností Jednoduché hudební improvizace Instrumentální doprovod poslouchané skladby na rytmické nástroje
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- HPČ: Spojuje poslech s pohybovou činností - HPČ: Ztvární znějící hudbu vlastní pohybovou kreací - HPČ: Pohybově reaguje na změny v proudu znějící hudby - HPČ: Pamětně uchová taneční kroky a pohyby	Pohybový doprovod znějící hudby Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla Orientace v prostoru (tanec)	Taneční kroky Vlastní pohybové ztvárnění a vyjádření hudby – improvizace, pantomima Tanec
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV - Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kreativita , Komunikace			

POSLECHOVÉ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	• PČ: Postihuje hudebně výrazové prostředky a významné sémantické prvky užité ve skladbě • PČ: Chápe funkci stylů a žánrů vzhledem k životu jedince a společnosti • PoČ: Poznává nejstarší hudební památky české hudby. • PoČ: Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích , charakterizuje hudbu. • PoČ: Uvede základní informace o skladateli a jeho hlavní dílo. • PoČ: Vysvětlí vliv amerického jazzu na vývoj české populární hudby. • PoČ: Postihne rozdíly mezi vážnou a populární hudbou	Orientace v hudebním prostoru Analýza hudební skladby Hudební styly a žánry	Zaměření poslechu na hudebně výrazové prostředky a významné sémantické prvky užité ve skladbě Analýza hudební skladby Seznámení se s funkcí stylů a žánrů Poslech vybraných skladeb jednotlivých historických období Poslech skladeb světově významných i českých hudebních skladatelů Seznámení se s jejich životem a dílem Vytváření vlastních soudů a preferencí Vyhledávání souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění
• Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění		Hudební dílo a jeho autor Vývoj hudby v historických etapách Jazz a vývoj populární hudby Hudba a jiné druhy umění	
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MuV - Kulturní diference , Multikulturalita MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení , Vnímání autora mediálních sdělení, VMEGS - Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět		TV (9. ročník): Rytmičné a kondiční činnosti s hudbou ČJ (9. ročník): Písňové texty. VV (9. ročník): Výtvarná kultura a historie	

5.7.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Časová dotace předmětu		
ročník	týdení hodinová dotace	z toho disponibilních hodin
1. ročník	1	
2. ročník	1	
3. ročník	1	
4. ročník	2	
5. ročník	1	1
6. ročník	2	
7. ročník	1	
8. ročník	1	
9. ročník	2	

Předmět Výtvarná výchova je vyučován na prvním i druhém stupni. Základem výtvarné výchovy na prvním stupni jsou tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání a interpretace. Ty rozvíjejí vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii. Tvůrčí činnosti jsou založeny na experimentování, žák by se neměl bát zapojit se do procesu tvorby a komunikace. Rozvíjejí smyslovou citlivost a uplatňují subjektivitu.

Na druhém stupni vede učivo k rozvíjení smyslové citlivosti osvojováním si prvků vizuálně obrazného vyjádření, jejich vztahů a uspořádání v ploše. Vede k vědomému vnímání a uplatňování mimovizuálních podnětů, k vnímání ostatních uměleckých druhů. K uplatňování subjektivity – ve vyjadřování emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobních představ a zkušeností. Při ověřování

komunikačních účinků – odlišné interpretace, kritéria porovnávání a jejich zdůvodňování, prezentace ve veřejném prostoru. Chápání umění – historické, sociální a kulturní souvislosti. Tímto vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí komunikativních, pracovních, kompetence občanské, sociální a personální a kompetence k učení, řešení problémů.

Složky předmětu Výtvarná výchova		
1.	Rozvíjení smyslové citlivosti	RSC
2.	Uplatňování subjektivity	US
3.	Ověřování komunikačních účinků	OKU

Tématické okruhy jsou na 1. stupni dále rozděleny dle výtvarných technik:

- malba
- kresba
- grafické techniky

Tématické okruhy na 2. stupni jsou rozděleny na oblasti:

- výtvarná nauka
- člověk
- jak se dorozumíváme, co cítíme
- svět přírody, věcí a techniky kolem nás
- výtvarné umění dříve a dnes

Uvedené oblasti jsou uskutečňovány technikami:

- malba
- kresba
- grafické techniky
- prostorové práce
- práce v materiálu
- dekorativní práce

V průběhu jednotlivých ročníků budou součástí výtvarné výchovy tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (OSV)
- Výchova demokratického občana (VDO)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)
- Multikulturní výchova (MuV)
- Environmentální výchova (EV)
- Mediální výchova (MeV)

Je kladen důraz na zapojení vlastních zkušeností žáka a navázání na ně. Podněcuje rozvoj smyslového vnímání a poznávání a zároveň učí, jak tyto osobní neopakovatelné vjemy, prožitky a zkušenosti vyjádřit a zachytit.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- používá obecně užívané termíny
- při své tvorbě pozoruje své pokroky i pokroky svých spolužáků
- podílí se na hodnocení práce po jejím ukončení
- v oblasti nauky o barvě samostatně pozoruje a experimentuje
- na 2.stupni vyhledává a třídí informace, využívá je hlavně při projektech
- při vlastní tvorbě se opírá o své vnímání, prožitky a představy

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- seznamuje se s výtvarným problémem, zpracovává ho, vybírá si výtvarnou techniku, materiál a pomůcky
- umí své rozhodnutí zdůvodnit
- volí správné pořadí prováděných úkonů
- podle svých schopností se zapojuje do výtvarných soutěží
- využívá znalostí z jiných předmětů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- diskutuje o získaných informacích, nebojí se vyslovit svůj názor
- při skupinové práci toleruje názor jiných a vhodnou formou obhájí svůj názor
- dodržuje etická pravidla při komunikaci
- své dovednosti a znalosti získané v hodinách informatiky využívá při počítačové grafice k dořešení textů

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zapojuje se do propagace a realizace školních akcí
- respektuje názor jiných
- má kladný vztah k uměleckým dílům a oceňuje a chrání naše kulturní tradice
- účastní se soutěží, výstavek, třídních projektů - např. Cesta za uměním

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- respektuje pravidla při práci v týmu a názory jiných
- efektivně spolupracuje
- poskytuje pomoc nebo radu jiným, nebojí se o ni požádat
- zapojuje se do společného hodnocení výtvarných prací, umí přijmout kritiku
- při práci v týmu dodržuje pravidla slušného chování
- uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince
- tvořivě přistupuje ke světu a k obohacování emocionálního života
- při práci v týmu dodržuje pravidla slušného chování
- přispívá ke stanovení pravidel při práci ve skupině
- navozuje příjemnou atmosféru v týmu

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- dodržuje při práci základy bezpečnosti a hygieny
- koncentruje se na svůj pracovní výkon
- dodržuje vymezená pravidla, dokončuje práci
- vytváří si pozitivní vztah k práci a k výsledkům práce jiných lidí
- nabyté znalosti a dovednosti umí zhodnotit při výběru svého budoucího povolání
- používá správné pracovní postupy, materiály a nářadí
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- vede žáka k vyhledávání a třídění informací
- vyhledává informace o autorech a výtvarných stylech z různých zdrojů, používá tablety, iPady, mobilní telefony
- využívá různé IT programy a aplikace

PRVNÍ OBDOBÍ

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) - Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - Pro vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky - V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti: uplatňuje při tom v plošném, prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty, další prvky a jejich kombinace - Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky	Seznámí se s druhy linií, základními tvary, objemy a barvami. Učí se druhy linií, základní tvary, objemy a barvy. Učí se zvládat techniku malby, vodovými a temperovými barvami. Seznámí se s technikou rozfoukávání barev. Seznámí se s pojmem ilustrace. Vytvoří ilustraci ke známé pohádce, nebo k přečtenému textu. Při své práci používá pastelku, voskovku, tužku, špejli. Při své tvorbě se nebojí projevovat vlastní životní zkušenosti. Seznamuje se s novými výtvarnými technikami. Učí se je vzájemně kombinovat. Seznámí se s různými druhy papíru. Tvaruje papír. Dokáže pracovat s přírodním materiálem.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Vlastní pozorování a hledání uvedených prvků ve svém okolí. Výtvarné hry. Vzájemné kombinace. Držení štětce, stopy štětcem. Ředění a rozmíchávání barev. Péče o pomůcky. Vytváření barevných fantazií, rozfoukáváním barvy do suchého nebo mokrého podkladu. Seznámení s pojmem ilustrace, ukázky známých ilustrací, aktivní práce s nimi. Zpětná vazba – vyprávět krátký příběh na základě ilustrace. Správné držení pomůcek. Stopa jednotlivých pomůcek. Výtvarné hry a fantazie. Motivace. Vyprávění dětí o svých zážitcích. Komunikace v rámci skupiny. Seznámení s výtvarnými technikami a s potřebnými pomůckami. Pokusy a experimentování. Koláž (stříhaná, vytrhávaná a dokreslovaná). Frotáž – porovnávání struktur povrchů ve svém okolí a jejich přenášení na papír. Otisky, lepení, dotváření dokreslováním
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání, seberealizace Kreativita, Komunikace	EV Vztah člověka k prostředí	Do: M (1. ročník): Orientace v prostoru ČaJS (1. ročník): Živá příroda a její ochrana ČaJS (1. ročník): Můj domov	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti: uplatňuje při tom v plošném, prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty, další prvky a jejich kombinace	Projevuje své vlastní životní zkušenosti.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Kreativita. Vnímá materiály svými smysly. Ukázky jak s materiálem pracovat. Využití předešlých zkušeností z MŠ. Porovnávání a přirovnávání tvarů ke skutečnosti. Vlastní tvorba.
• Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky z praktického života	Dokáže modelovat z plastelíny, moduritu. Vytvoří koláž a frotáž.		
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Komunikace		Do: M (1. ročník): Orientace v prostoru ČaJS (1. ročník): Živá příroda a její ochrana ČaSP (1.ročník): Konstrukční činnosti ČaSP (1.ročník): Práce s drobným materiálem	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. - Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Učí se komunikovat na základě vlastních zkušeností.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Vlastní jednoduché zhodnocení své práce a práce jiných.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Kreativita Komunikace Sebepoznání a sebehodnocení	Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností na základě vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Seznamuje se a zkouší míchat barvy. Pokračuje ve zvládání techniky malby vodovými a temperovými barvami. Seznamuje se s prostorovou technikou. Zvládá techniku rozfoukávání barev. Zdokonaluje se ve výtvarných technikách a využívá jejich kombinací.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Základní a doplňkové barvy. Teplé a studené barvy. Kombinace barev. uspořádání objektů do celků. Pojmy vpředu, vzadu. Vnímání velikosti. Hledání vhodných námětů pro techniku rozfoukávání barev (např. podzimní keř, strom). Kreativita.
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	Rozpoznává prvky vizuálně obrazného vyjádření. Pojmenovává linie, tvary, objemy, barvy, objekty. Uplatňuje je v prostorovém i plošném vyjádření.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Pozorování okolního světa. Přirovnávání. Hry se stíny. Puzzle.
Pro vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky	Vyzkouší si kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, měkkou tužkou, rudkou a uhlem.	Kresba	Stopy výtvarných pomůcek. Výtvarné hry.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání, seberealizace Kreativita Komunikace		Do: M (2. ročník): Rýsování úseček, měření délky ČaJS (2. ročník): Práce s drobným materiálem	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti: uplatňuje při tom v plošném, prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty, další prvky a jejich kombinace	Učí se uplatňovat své vlastní životní zkušenosti ve své tvorbě.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Kreativita. Tematické práce.
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky z praktického života	Vytvoří koláž a frotáž. Výtvarně zpracuje přírodní materiály.	Grafické a jiné techniky	Vycházka – sbírání přírodního materiálu a otisků struktur pro frotáž. Kreativita (např. výroba podzimníček).
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí		Do: ČaSP (1.ročník): Práce s drobným materiálem	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky z praktického života. - Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření.	Vytvoří vlastní ilustraci k přečtenému textu. Seznamuje se s ilustracemi nejznámějších ilustrátorů.	Malba Kresba	Četba. Vlastní fantazie. Obrázky, knihy, omalovánky.
Vizuálně obrazná vyjádření porovnává a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Je schopen vnímat události, věci s využitím svých smyslů	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Používání různých technik. Lidové tradice. Kreativita.
- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikuje na základě svého věku a dosavadních vlastních zkušeností se snaží popsat dílo, které vytvořil.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Podíl na hodnocení. Výstavky z prací.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí, mezilidské vztahy		Do: ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČJ (2. ročník): Čtení	

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Vnímá objekty ve svém okolí. Vnímá jejich velikosti. Rozlišuje barvu – její sytost, odstín, kontrast. Zdokonaluje se ve výtvarných technikách a vzájemně je kombinuje. Umí o porovnáváním hovořit.	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Pozorování okolí. Poměrování. Porovnávání. Experimenty s barvou. Kreativita. Seznámení s novými výtvarnými technikami. Komunikuje v kolektivu dětí.
Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	Uplatňuje ve své tvorbě prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)	Malba Kresba Vyjádření osobních postojů Grafické a jiné techniky	Výtvarné hry. Procvičování znalostí pojmů s představami.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání, seberealizace Kreativita Komunikace	EV Vztah člověka k prostředí	Do: M (3. ročník): Geometrické tvary ČaJS (3. ročník): Můj domov ČaJS (3. ročník): Neživá příroda	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Zná základní a doplňkové barvy. Rozlišuje teplé a studené barvy.	Malba	Výtvarná nauka. Cit pro barvu – pokusy.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV			

Rozvoj schopností poznávání	
-----------------------------	--

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Porovnává a třídí prvky vizuálně obrazného vyjádření na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Pokouší se výtvarné dílo doplnit textem.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Hry s abecedou. Dokreslování tvarů písmen.
Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazná vyjádření volí vhodné prostředky.	Sám vyrábí praktické a estetické předměty (např. z hlíny, těsta)	Grafické a jiné techniky	Udržování lidových tradic – vánoce, velikonoce. Hledání námětů a nápadů.
- Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - Odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - Na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Postupně si osvojuje schopnost vyjádřit se o výtvarném díle svém i spolužáků. Učí se hovořit o pocitech jak na něj dílo působí. Navštíví výstavku výtvarných prací.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Pravidelné hodnocení po zakončení práce. Pochvala, ale i kritika a její přijetí. Návštěva výstavky.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí, mezilidské vztahy Kooperace a kompetice		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČaSP (3.ročník): Práce s drobným materiálem	

DRUHÉ OBDOBÍ

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, tyto vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Zdokonaluje se ve výtvarných technikách a kombinuje je. Snaží se vyjádřit v ploše tvary užitkových předmětů.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Kreativita. Porovnávání. Práce s osou. Nácvik zakreslování elipsy.
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření a porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Zvládá míchání barev. Rozlišuje barvy základní a podvojně. Vystihne tvar a strukturu materiálu.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Výtvarná nauka. Hry s barvou. Pozorování okolí. Přirovnávání.
- Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku - v plošném vyjádření linie a barevné plochy - v objemovém vyjádření modelování a sochařská postupy - v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Kreslí různými grafickými technikami (pero, tuš, dřívko, rudka, uhlí) Modeluje z papíru, hlíny, sádky, drátu. učí se výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy	Kresba Grafické a jiné techniky	Výtvarné materiály. Kreativita. Poznávání vlastností materiálů. Proporce postavy – poměrování.
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Samostatně pracuje technikou koláže a frotáže. Výtvarně ztvárňuje své prožitky a zážitky.	Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních postojů	Návaznost na dřívější znalost techniky. Hledání nových námětů. Ztvárňuje vlastní prožitky a fantazie.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV		Do:	

Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita, Psychohygiena		ČaJS (4. ročník): Můj domov	
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření a porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Užívá výtvarné možnosti linie. Řadí rytmicky různé geometrické i přírodní prvky.	Kresba Malba	Hry s linií. Dekor. Využití tiskátek.
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, tyto vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Modeluje prostorové objekty na základě představ a fantazie	Grafické a jiné techniky	Výběr materiálu dle jeho vlastností. Povídání. Vlastní fantazie.
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	Vlastních životních zkušeností využívá při své tvorbě.	Vyjádření osobních postojů	Pozorování. Vyvozování závěrů, které pomohou řešit záměr práce.
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku - v plošném vyjádření linie a barevné plochy - v objemovém vyjádření modelování a sochařská postup - v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření.	Vyjádření osobních pocitů	Pozorování okolí.
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Rozezná ilustrace známých dětských ilustrátorů.	Vyjádření osobních pocitů	Přední ilustrátoři. Pozorování a srovnávání jejich díla.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání		Do: M (4. ročník): Geometrické tvary	

Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí	ČaSP (4.ročník): Práce s drobným materiálem
--	---

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zaměřuje se na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Výtvarné dílo doplní textem	Malba Kresba Grafické a jiné techniky	Hry s písmeny. Využívání písma v tvorbě.
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupu současného výtvarného umění)	Vyjadřuje se o svém díle i díle svých spolužáků. Podílí se na sebehodnocení. Učí se hovořit o pocitech díla na něj. Podílí se na instalaci výstavky prací. Navštíví výstavku výtvarných prací.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních pocitů	Komunikace. Sebehodnocení. Klady i zápory. Slovní zásoba (hledání výstižných slov). Zlepšování prostředí. Pohled na dílo jiných umělců.
Prvky vizuálně obrazného vyjádření porovnává na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Hovoří o vnímaném objektu.	Malba	Pozorování a přiměřené vyjadřování.
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	Vyjádří barevně své pocity a nálady. Zaměřuje se záměrně na provedení vlastních zkušeností v návaznosti na komunikaci.	Vyjádření osobních postojů	Využití nauky o barvách. Způsob vyjádření. Kreativita. Využití hudebních poslechových činností. Vlastní tvorba.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí EV		Do: HV (4. ročník): Poslechové činnosti	

Vztah člověka k prostředí	
---------------------------	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, tyto vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Zdokonaluje se ve výtvarných technikách. Získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností. Výtvarně zpracuje daný přírodní materiál a vytvoří výrobek z hlíny.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních pocitů.	Seznámí se s novými výtvarnými technikami. Kreativita – využití netradičních materiálů. Vycházka – sběr přírodního materiálu. Zhotovení výrobků – např. podzimníček, lesní strašidýlko. Základy práce s keramickou hlínou (práce se šablonou, špachtlemi, vykrajovátky)
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností	Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady		Využití výtvarné nauky o barvách teplých a studených. Poslechové činnosti. Pocitové práce.
Pro vyjádření nových a neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného změni)	Kombinuje různé výtvarné techniky		Kreativita. Náměty ze svého okolí (škola, příroda, kamarádi...) Lidské tváře.
- Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku - v plošném vyjádření linie a barevné plochy - v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup - v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Dokáže kresbou vystihnout tvar a strukturu. Rozezná základní grafické techniky.		Kolorovaná kresba. Vosková rezerva. Výtvarná nauka – grafické techniky. Monotyp.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo ČaSP (5.ročník): Práce s drobným materiálem	

Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Kooperace, kompetice	M (4.ročník): Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice		
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření a porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady.	Malba Kresba	Navození situace. Povídání o pocitu (např. „když je mi smutno)
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření, tyto vznikají na základě vztahu zrakového vnímání a vnímání dalšími smysly. Uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Hledá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních pocitů.	Smyslová vnímání (hmat, zrak, čich, sluch, chuť). Hledání způsobu zaznamenávání (Např. záznam melodie písničky)
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku - v plošném vyjádření linie a barevné plochy	Prověří si své schopnosti práce s linií – zhotoví niťák.	Grafické a jiné techniky	Využití nití a provázků.
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností. Zaměřuje se na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Výtvarně ztvární své prožitky k tématu vztahů - člověka k přírodě - vztahů mezi lidmi	Malba Kresba Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních pocitů.	Aktivity ke Dni Země. Mé novoroční přání matce přírodě. Má sbírka fantastických brouků. Vztahy mezi lidmi.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita		Do: HV (5. ročník): Melodie, písničky ČaJS (5. ročník) Příroda kolem nás	

Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Kooperace, kompetice	
---	--

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Zaměřuje se na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikuje o obsahu svých děl. Poznává ilustrace známých českých ilustrátorů. Vytvoří vlastní ilustraci ke své četbě. Vytvoří obal ke knize.	Malba Kresba Grafické a jiné techniky Vyjádření osobních pocitů	Komunikace – popis svého díla. Sebehodnocení. Přijímání kritiky. Spojení ilustrace s psaným textem a využití nauky o barvě.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Kooperace, kompetice		Do: ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh	

2. STUPEŇ

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Rozlišuje základní členění barev. Používá běžných pojmů z nauky o barvě. Prakticky využívá ve svých pracích techniku malby, míchání a vrstvení barev, techniku kresby. Experimentuje s vlastnostmi linie – na základě zrakových a sluchových prožitků. Lineárně znázorní přírodní procesy.	Výtvarná nauka	Organizace souboru poznatků s přehledem základního členění barev. Zavedení sešitu. Teorie barev Goethův kruh. Pokusy s vnímáním a vrstvením barev. Vytvoření vzorníku. Kreativita. Pozorování okolí a hledání prvků linie. Vlastní fantazijní hry s linií.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Seznamuje se s různými způsoby uměleckého vyjádření: - v malbě a kresbě - figura, portrét, zátiší, krajina - v sochařství – socha, plastika, sousoší, busta, reliéf - ve volné grafice – základní druhy techniky Výtvarně se vyjádří k lidovým tradicím – vánoce, velikonoce	Výtvarná nauka Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Náčrtek jednoduchého zátiší. Pozorování krajiny. Základy perspektivy. Ukázky – využití obrázků – přímé pozorování Tisk z koláže (z papírořezu) Vyprávění o lidových tradicích. Vyhledávání vhodných námětů. Uplatňování kreativity.
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Seznámí se a vyzkouší si základy počítačové grafiky – malování. Vytvoří jednoduchou plošnou kompozici z geometrických tvarů (spirála, elipsa, přímka, křivka). Práce www stránkami.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Základní práce s PC. Geometrické tvary – řazení, rytmus, prolínání, množení.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání, seberealizace	EV Vztah člověka k prostředí MEV	Do: F (7. ročník): Přímocharé šíření světla HV (6. ročník): Poslechové činnosti	

Kreativita Komunikace	Fungování médií a vliv na společnost	D (6. ročník): Poznávání historie Inf. (6.ročník): Základy práce na PC
--------------------------	--------------------------------------	---

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobitě vyjádření • Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy v ploše. Řídí se proporčními principy a vztahy při kresbě lidské postavy a hlavy. Vytvoří prostorovou práci s figurálním námětem.	Výtvarná nauka Člověk	Práce c plenéru. Proporce lidského těla. Pozorování obličeje a jeho změn („křivé zrcadlo“) Filmová a literární hrdinové
• Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Své výtvarné schopnosti prověří účastí ve školním kole některé výtvarné soutěže.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Motivace, vhodný výběr námětů a techniky.
• Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Porovnává s ostatními získané zkušenosti a aktivně je využívá při kolektivní práci.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Komunikace při práci. Rozdělení úkolů. Přírodní motivy.
• Vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Vnímá a analyzuje základní znaky – zaměřuje se na oblé a hranaté předměty. Pracuje přírodními materiály – zhotoví „podzimníčka“. Experimentálně ověřuje výtvarné možnosti různých materiálů. Poznává vztahy estetické a užité hodnoty výrobku.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Pozorování okolí. Kimovy hry. Základy stínování. Vycházka – hledání potřebných přírodních materiálů. Kreativita. Využití konkrétních nebo fantazijních představ.
• Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Barevně vyjádří pocit nebo psychický stav zobrazí vlastní fantazijní představu zachytí výtvarně vztah k jiné osobě. Uplatňuje vlastní výběr.	Jak se dorozumíváme, co cítíme	Propojení nauky o barvě s pocitem dítěte, vyprávění o vztazích mezi lidmi, využití poslechových činností. Kreativita. Vyhledávání řešení.

pokrytí průřezových témat		přesahy
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita	MuV Lidské vztahy EV Vztah člověka k prostředí	Do: HV (6. ročník): Poslechové činnosti M (6. ročník): Geometrická tělesa

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Uplatňuje při hře s písmem výtvarné zjednodušení. Využije znalosti o písmu z období pravěku a starověku.	Jak se dorozumíváme, co cítíme	Počítač. Druhy písma. Výtvarné hry.
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Rozpoznává významná díla malířská, sochařská a architektonická z období pravěku a starověku. Využívá poznatků z hodin dějepisu.	Výtvarné umění dříve a dnes	Využití obrázků, knih, počítače. Návštěva výstavy. Beseda.
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Své znalosti aplikuje v třídním projektu „Cesta do pravěku“, Při které vhodnou formou prezentuje svůj výtvar. S třídním kolektivem se bude podílet na výstavce prací, případně nějakou výstavu navštíví.	Výtvarné umění dříve a dnes	Práce na projektu. Vyhledávání, třídění, zaznamenávání. Instalace výstavy ve škole nebo na veřejnosti.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebehodnocení MuV		Do: D (6. ročník): Poznávání historie D (6. ročník): Společnost pravěku ČaSP (6.ročník): design a konstruování	

Kulturní diference – jedinečnost člověka VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	
---	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Experimentálně řadí, seskupuje, zmenšuje, zvětšuje a vrství linie a tvary v ploše i prostoru. Dodržuje zásady míchání a vrstvení barev, využívá jejich výrazových možností.	Výtvarná nauka	Horizontála, vertikála, Kolmost, středová souměrnost. Přírodní motivy. Sytost, tón, harmonie, kontrast (oděv) Abstraktní umění.
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Využívá počítačovou grafiku. Provede úpravy fotografie.	Výtvarná nauka	Práce s počítačem. Možnosti úprav fotografií.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání, seberealizace Kreativita		Do: M (7. ročník): Hranoly, trojúhelníky, lichoběžníky F (7. ročník): Rozklad světla Inf. (7.ročník): Grafika na PC	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Výtvarné znalosti a schopnosti aplikuje při zhotovení výtvarné práce, kterou se zapojí do školního kola výtvarné soutěže.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Motivace. Kreativita. Volba námětu odpovídající tématickému zadání soutěže.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Nakreslí lidskou hlavu, stojící postavu a postavu s náznakem pohybu. Z vhodně vybraného materiálu vytvoří práci s figurálním námětem. výtvarně se vyjadřuje k tradicím, zhotoví výrobek k vánocům a velikonocům.	Člověk Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Výtvarná nauka – proporce, nákres při pohledu ze předu a profilu. Dramatizace (předvádění různých pohybů). Kreativita. Výběr použitého materiálu (papírové krabičky, přírodní materiály, podzimníček). Lidové tradice. Hledání námětů.
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Při své tvorbě vychází ze zkušeností svých smyslů.	Jak se dorozumíváme, co cítíme	Zapojení potřebných smyslů. Výtvarná nauka o barvě. Kreativita.
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Zhotoví si hledáček a učí se s ním pracovat. Plochu komponuje tak, aby tvořila dějový celek. Vytvoří práci z odpadních materiálů.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Funkce hledáčku. Výběr zajímavého místa. Detail. Vlastní tvorba. Velikost postav a objektů. Výraznost barvy v popředí a pozadí. Tvorba a ochrana životního prostředí. Den Země.

• Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.		Na základě pozorování, analýzy tvaru a funkce zakreslí zajímavý technický předmět.	Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Smyslové vnímání. Poměřování. „Svět věcí“
pokrytí průřezových témat			přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí, Ekosystémy	Do: VZ (7. ročník): Lidské tělo Př (7. ročník): Základy ekologie ČaSP (7.ročník): Design a konstruování		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů	
• Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Tvar psacích a tiskacích písmen dokáže spojit s tématickou kresbou.	Jak se dorozumíváme, co cítíme	Styly a druhy písma. Fantastické variace na základní tvary písmen.	
• Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Učí se vysvětlit a obhajovat výsledem své tvorby před ostatními spolužáky. Svým výrobkem přispěje k realizaci školního jarmarku.	Jak se dorozumíváme, co cítíme Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Komunikace. Sebehodnocení. přijímání kladů i záporů. Lidové tradice. Kreativita. Vztah k realizaci kolektivního díla.	
• Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Dokáže rozlišit dle ukázek hlavní znaky umění doby románské, gotické a renesanční. Pozná významné umělce a památky těchto dob. Zná příklady významných památek těchto období ve svém blízkém okolí. Aktivně se zapojí do třídního projektu. Navštíví galerii výtvarného umění, nebo významnou památku v okolí.	Výtvarné umění dříve a dnes	Využití obrázků a počítače. Gotické vitráže. Vlastní tvorba na projektu dle zadání. Návštěva galerie či památka.	
pokrytí průřezových témat		přesahy		
OSV	MuV	Do:		

Rozvoj schopností poznávání Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	Lidské vztahy MEV Fungování médií a vliv na společnost	ČaSP (7. ročník): Design a konstruování D (7. ročník): Počátky středověku D (7. ročník): Románský sloh, Gotika, Renesance
---	---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Umí využívat znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách v osobitém výtvarném vyjádření.	Výtvarná nauka	Kresebné etudy s linií jako výtvarným prostředkem. Abstraktní umění. Užívání správné techniky, malby a kresby.
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Zakreslí různé pohledy na zvolený předmět.	Výtvarná nauka	Základy technického kreslení. Perspektiva – promítání.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Pracuje s netradičním materiálem, volí ho podle své představy a na základě vlastního návrhu a cíle.	Výtvarná nauka	Seznámení s výtvarnými technikami. Kreativita.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Seberegulace a sebeorganizace		Do: F (7. ročník): Rozklad světla M (8. ročník): Kružnice, kruh	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Orientuje se v grafických technikách, z každé oblasti si jednu vyzkouší. Nakreslí lidský obličej se zaměřením na výraz, mimiku.	Výtvarná nauka Člověk	Grafika – druhy tisku Výběr pro vlastní práci s přihlédnutím dostupnosti materiálu a pomůcek. Dokreslované portréty. Charaktery lidí. „Zrcadlo bajek“ – rysy s podobenstvím zvířat.
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatňuje techniku stínování. Zobrazí své vlastní fantazijní představy. Využije kombinace výtvarných prostředků a experimentuje s nimi.	Výtvarná nauka Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Techniky stínování. Vlastní fantazijní představy. Komunikace k záměru práce. Kreativita.
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Využívá při své tvorbě základů perspektivy. Podle modelu nakreslí sedící postavu. Podle modelu zakreslí části lidského těla.	Výtvarná nauka Člověk	Základy perspektivy (jednobodová, dvoubodová, třibodová). Proporce model.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	Zhotoví výrobek k vánocům, velikonocům.	Svět přírody, věci a techniky kolem nás	Hledání námětů. Kreativita. Podíl na školním jarmarku.

pokrytí průřezových témat		přesahy
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace	EV Vztah člověka k prostředí	M (8. ročník): Kružnice, kruh

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	Seznámí se s ukázkami různých abeced a písem. Graffiti – zpracuje vlastní tvorbou své jméno nebo přezdívku. Pomocí počítačové grafiky zhotoví pozvánku na některou ze školních akcí. Aktivně se zapojí do některé vyhlášené výtvarné soutěže. Aktivně se zapojí do třídního projektu.	Jaks se dorozumíváme, co cítíme Svět přírody, věcí a techniky kolem nás Výtvarné umění dříve a dnes	Využití počítače. Abecedy, druhy písma. Pojem graffiti. Základy práce na PC. Zásady pro tvorbu pozvánky. Pojem kýč. Hledání námětů dle vyhlášeného tématu soutěže. Kreativita. Vhodný výběr výtvarné techniky. Vyhledávání informací s využitím počítače.
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Výtvarně vyjádří své stanovisko k ochraně životního prostředí.	Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Kreativita. Den Země. Novoroční přání matce přírodě.
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Na základu učiva dějepisu dokáže rozpoznat charakteristické rysy období baroka, rokoka, klasicismu a romantismu. Na základě ukázek a učiva dějepisu pozná díla významných představitelů období novověku.	Výtvarné umění dříve a dnes	Obrázky. Informace nalezené přes počítač. Křížovky. Doplňovačky. Odkaz na učivo dějepisu.
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických	Navštíví nebo získá co nejvíce informací o architektonické památce z daného období. Navštíví galerii výtvarného umění, nebo významnou památku ve svém okolí.	Výtvarné umění dříve a dnes	Získání poznatků. Vlastní aktivita. Návštěva galerie nebo kulturní památka.

souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.			
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí, mezilidské vztahy	MEV Fungování médií a vliv na společnost Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV Vztah člověka k prostředí.	Do: Inf. (8. ročník): Práce s grafickým editorem D (8.ročník): Baroko, Rokoko, Klasicismus, Romantismus ČaSP (8.ročník): Design a konstruování Z (8.ročník): ČR na mapě Evropy	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.	Základy dobrého vkusu uplatňuje při své tvorbě.	Výtvarná nauka Jak se dorozumíváme, co cítíme	Otázky umění a kýchce
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku – skicování.	Výtvarná nauka Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Skicáře
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Psychohygiena		Do: ČaSP (9. ročník): Design a konstruování	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Orientuje se v grafických technikách tisku (z výšky, plochy a hloubky) Aktivně si vyzkouší některou z každé oblasti tisku.	Výtvarná nauka	Využití předešlých znalostí o grafických technikách. Práce s grafickým lisem.
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Dokáže porovnat rozdíly výtvarného vyjádření. Užívá vizuálně obrazného vyjádření k zachycení jevů v proměnných, vývoji a ve vztazích. Zkušenosti využívá ve své tvorbě.	Výtvarná nauka Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Výtvarná vyjádření abstraktní, popisná, alegorická, symbolická. Přírodní motiv, např. vývoj lidského plodu.
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření. Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Výtvarné techniky a pomůcky si volí podle způsobu a cíle práce. Využívá všech doposud získaných vědomostí z výtvarné nauky. Vytvoří robota, nebo jinou prostorovou fantazijní práci.	Výtvarná nauka Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Nové výtvarné techniky. Kreativita. Mimozemské civilizace. Povídání, beseda. Vlastní představy.
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností,	Kresbou zachytí linii čar lidské dlaně a symboliku pohybu prstů či vyjádření gest.	Člověk	Stopy člověka. Otisky rukou.

zkušeností získaných ostatními smysly a zaznamenání podnětů z představ a fantazie.		Vytvoří práci s realistickým obrazem tváře a postavy.		Portrét významné osobnosti („Galerie strýčků a tetiček“)
• Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.		Při realizaci spolupracuje s ostatními spolužáky.	Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Funkce jedince při kolektivní práci. Organizace práce.
pokrytí průřezových témat			přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace	Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy	Do: HV (9. ročník): Poslechové činnosti		
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ				
Očekávané výstupy z RVP		Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemu, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků		Obhájí své znalosti o písmu a jeho spojení s tematickou kresbou – vytvoří plakát. Je schopen hodnotit, obhajovat a zdůvodnit vlastní výtvar. Dokáže vést dialog s ostatními. Dokáže tolerovat rozdíly výtvarného projevu ostatních. Prezentuje se svým výrobkem při školním jarmarku. Zapojí se do školního kola některé výtvarné soutěže. Rozpozná základní principy, znaky a představitele významných směrů 20. století. Navštíví výstavu některého současného umělce. Zapojí se aktivně do třídního projektu. Vyzkouší si některý z trendů současného výtvarného umění. Podílí se na uspořádání výstavky ve škole či na veřejnosti.	Jak se dorozumíváme, co cítíme Svět přírody, věcí a techniky kolem nás Výtvarné umění dříve a dnes Svět přírody, věcí a techniky kolem nás	Znalosti o písmu. Funkce plakátu. Podíl na hodnocení po ukončení práce. Sebehodnocení. Vedení dialogu. Přijímání kritiky. Využití získaných poznatků pro vlastní tvorbu. Lidové tradice. Podíl jednotlivce na výsledku kolektivu.
• Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.				Obrázky. Ukázky. Kviz znalostí. Návštěva galerie.
• Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotných soudů.				Kreativita. Zlepšování prostředí třídy, školy. Možnost výroby tabla. Pojem reklama. Vlastní zážitky.
• Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. K tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace				

• Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Pomocí fotografie a počítačové grafiky vytvoří reklamní materiál s námětem dle vlastního výběru či fantazie. Seznámí se s hlavními současnými trendy výtvarného umění.		Trendy umění 20.století a dnešní doby (beseda).
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kreativita Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	Poznávání lidí kooperace a kompetice MEV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV Vztah člověka k prostředí	Do: Inf.(8. ročník): Práce s grafickým editorem D (9.ročník): Kultura na přelomu 19. a 20. století F (7. ročník): Tlak a účinky síly ČaSP (9.ročník). Design a konstruování	

5.8. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky (problematika drog)
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování (antikoncepce, prevence ,potrat, pohlavní nemoci ...)
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- základy rodinného života (vztahy v rodině, práva v rodině...)
- osobní, intimní hygienu
- zdravou výživu
- socializaci, začlenění člověka do společnosti
- kladen důraz na osobnost, osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností
- hodnotu domova, bydlení

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

- angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědnému chování

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

- schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

- schopnost propojovat osobní život s okolním životem a prostředím, komunikace, osobní projev, vliv médií na osobu...

Složky předmětu Výchova ke zdraví		
1.	Vztahy mezi lidmi a formy soužití	VmL
2.	Změny v životě člověka a jejich reflexe	ZvŽČ
3.	Zdravý způsob života a péče o zdraví	ZZŽ
4.	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	ROZ
5.	Hodnota a podpora zdraví	HaPZ
6.	Osobnostní a sociální rozvoj	OaSR
7.	Dopravní výchova	DV
8.	První pomoc	PP
9.	Lidské tělo	LT

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozvíjí slovní zásobu o odborné termíny
- uplatňuje vědomosti a dovednosti z jiných předmětů
- poskytne první pomoc při úrazech
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti spolužáků
- využívá poznatků z různých předmětů

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozvíjí logické myšlení a taktizování
- dodržuje pravidla fair play
- poskytuje první pomoci
- vnímá nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- obhájí svá rozhodnutí

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Tato kompetence se rozvíjí ve výchově ke zdraví zvláště v součinnosti s pracovními činnostmi a výtvarnou výchovou prostřednictvím tvorby vlastních materiálů a didaktických pomůcek. Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- získává zručnost při tvorbě didaktických pomůcek a získává schopnost uvážit výběr vhodných pracovních pomůcek a materiálů z různých zdrojů (tisk, TV, internet,...)
- plní povinnosti a dodržují pravidla silničního provozu
- přemýšlí nad svou prací, rozhoduje se, využívá svých dosavadních znalostí a zkušeností
- zdokonaluje si grafický projev
- efektivně organizuje vlastní práci
- využívá ICT pro hledání informací
- využívá znalostí v běžné praxi

- ovládá základní postupy první pomoci
- třídí odpad

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zná názvosloví, odborné termíny
- řídí hry, komentuje utkání
- informuje o soutěžích, jejich výsledcích a o sportovních aktualitách
- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy
- interpretuje či prezentuje různé texty, obrazové materiály, grafy

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky výchovy ke zdraví, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují.

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách přebírá určitou roli, za kterou sám zodpovídá
- přispívá k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, chová se ohleduplně k ostatním spolužákům
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, dochází ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřuje své názory
- postupně poznává význam studia českého jazyka a literatury pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci
- chová se dle pravidel slušného chování
- získávají kladný vztah k životnímu prostředí
- ochraňují zdraví své i ostatních
- uvědomují si následky užívání psychotropních látek

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti a poznává své možnosti
- rozvíjí systematickост, vytrvalost, přesnost
- uplatňuje tvořivé nápady
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- je ohleduplný
- hodnotí svoji činnost a její výsledky
- chová se bezpečně v průběhu práce v terénu
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby

ŠVP ZV – Základní škola Břest, okres Kroměříž

- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, POVINNÝ

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	- VmL: Zná postavení a role ženy a muže v rodině - VmL: Rozlišuje kamarádství, přátelství, lásku	Rodina a širší sociální prostředí Postavení a role ženy a muže	Diskuse na téma rodina, postavení a role muže a ženy Referát na téma Co je to rodina? Sestavení rodokmene
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (6. ročník): Rodinný život VO (8. ročník): Člověk v sociálních vztazích VO (8. ročník): Psychické procesy a stavy P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí P (8. ročník): Vývoj lidského jedince	

KOMUNIKACE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění	- VmL: Definuje pojem komunikace - VmL: Rozlišuje kamarádství, přátelství, lásku	Komunikace mezi vrstevníky Ve společnosti dospělých Kamarádství, přátelství, láska	Diskuse na téma kamarádství, přátelství, láska Diskuse na téma způsoby komunikace mezi lidmi Modelová komunikace
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (6. ročník): Rodinný život VO (6. ročník): Když rozhodují vteřiny	

ROZVOJ OSOBNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Osobní korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění bezpečí • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• OaSR: Vysvětluje rozvoj osobnosti • OaSR: diskutuje o tělesném a duševním zdraví, o životním stylu • ROZ: Vysvětluje osobní bezpečí • ROZ: Zná pojmy - šikana, agresor, oběť, pasivní a agresivní formy, katastrofa, havárie	Rozvoj osobnosti Duševní a tělesné zdraví	Popis jednotlivých etap duševního vývoje lidského jedince po narození Prevence osobního bezpečí Diskuse na téma kiberšikana, šikana, sexuální zneužívání Popis fungování linky bezpečí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (6. ročník): Rodinný život	

ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• ROZ: Zná pojmy - šikana, agresor, oběť, pasivní a agresivní formy, katastrofa, havárie • ZZŽ: Ví, jak pečovat o své zdraví, o osobní hygienu(intimní hygiena chlapců a dívek) • ZZŽ: Vysvětluje termín"Zdravá výživa" • ZZŽ: Zná pojmy - vitamíny, minerály, pitný režim, obezita, cukrovka • ZvŽČ: Zná proměny člověka v období dospívání	Péče o zdraví Osobní hygiena Režim dne Zdravá výživa Sestavování jídelníčku, vitamíny, minerály, pitný režim Cukrovka, obezita Sexuální výchova	Navrhnutí režimu dne Popis osobní hygieny ráno, večer, během dne Sestavení jídelníčku Referát vitamíny rozpustné ve vodě, rozpustné v tucích Referát civilizační choroby cukrovka, obezita Vaření ve školní kuchyňce Diskuse sexuální výchova
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Z: ČaSP (6. ročník): Příprava pokrmu TV (6. ročník): Rytmické a kondiční činnosti s hudbou	

RIZIKA V ŽIVOTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• ROZ: Zná pojem"návyková látka" • ROZ: Zná nebezpečí při propagaci tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy	Prevence zneužívání návykových látek Propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy Centra odborné pomoci	Diskuse drogy Referát dělení drog a rizika s nimi spojené Diskuse nebezpečí reklamy a médií Videoprojekce o drogách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (6. ročník): Když rozhodují vteřiny	

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	- VmL: Zná daná práva a povinnosti členů rodiny - VmL: Definiuje pojem komunikace - VmL: Zná příklady, jak může rodiny bydlet	Práva a povinnosti členů rodiny Rodina a domov Rodina a bydlení	Diskuse rodina, domov, bydlení Projektování stylu bydlení Navrhnutí způsobu bydlení Shlednutí televizních pořadů o bydlení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (7. ročník): Člověk a kultura VO (7. ročník): Majetek v našem životě VO (7. ročník): Život mezi lidmi ČaSP (7. ročník): Provoz a údržba domácnosti	Z: ČaSP (7. ročník): Provoz a údržba domácnosti

ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	• HaPZ: Ví, co by měl člověk dělat, aby byl zdravý a jak by se měl chovat, když ho trápí nějaká nemoc • ZZŽ: Definuje pojem "Zdravá výživa" • ZZŽ: Zná alternativní výživu a poruchy výživy	Klíče ke zdraví Člověk ve zdraví a nemoci Infekční choroby Zdravá výživa Alternativní výživa a poruchy výživy Abeceda zdravé výživy	Diskuse „Jak žít zdravě“ Referát o zdravé výživě, o alternativní výživě Videoprojekce o anorexii, bulimii Vaření ve školní kuchyňce Shlednutí televizního pořadu o zdravém stravování
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		AJ (7. ročník): Lidé P (8. ročník): Obecná biologie a genetika P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (7. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (7. ročník): Pěstitelství Z: ČaSP (7. ročník): Pěstitelství ČaSP (7. ročník): Příprava pokrmu	

RIZIKA V ŽIVOTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• ROZ: Zná pojem "návyková látka" • ROZ: Zná nebezpečí při propagaci tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy Zná nebezpečí návykových látek	Zneužívání návykových látek Nečastěji užívané drogy Doping Vznik závislosti	Diskuse o drogách a vzniku závislosti na nich Referát dělení drog a rizika s nimi spojené Diskuse nebezpečí reklamy a médií Referát o dopingu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaSP (7. ročník): Pěstitelství	Z: ČaSP (7. ročník): Pěstitelství

OSOBNOST			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události - rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení - projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	- ROZ: Definuje pojem – šikana - ZvŽČ: Zná pojem sexualita a násilí s ním spojené	Osobní bezpečí Jak se zachovat v krizových situacích Šikana - agresor - oběť Násilí v sexualitě	Diskuse jak si chránit osobní bezpečí, nebezpečí internetu Referát o linkách bezpečí Videoprojekce o šikaně Demonstrace a prevence příkladů šikany
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (8. ročník): Člověk v sociálních vztazích VO (8. ročník): Psychické procesy a stavy VO (8. ročník): Osobnost	

LIDSKÉ TĚLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce - zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace - podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	ZvŽČ: Zná, jakými způsoby se mění lidské tělo i lidský život v době dospívání	Sexuální výchova Lidský život v proměnách času Stáváme se mužem a ženou	Diskuse o lidském životě v době dospívání Projektování a popis etap lidského vývoje od narození Diskuse a ukázka obrázků, jak se vyvíjí a mění lidské tělo od narození až po smrt Videoprojekce lidské tělo
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (7. ročník): Člověk a kultura P (8. ročník): Obecná biologie	Z: VV (7. ročník): Výtvarná kultura a historie

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách - orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství	- VmL: Zná základní faktory ovlivňující stabilitu rodiny - VmL: Diskutuje o tom, kdy dochází ke sňatku a naopak z jakých důvodů k němu nedochází	Rodina Faktory ovlivňující stabilitu rodiny Hledání ideálu, aneb jak najít toho pravého Neshody v manželství	Diskuse na téma manželství, sňatek v kostele, sňatek na úřadě, neshody v manželství Referát „Hledání ideálu“ Hraní v modelových situacích
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti ČaSP (9. ročník): Péče o dítě	Z: ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (9. ročník): Péče o dítě

ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	• HaPZ: Ví, jak by o sebe měl člověk pečovat, aby byl zdraví a předcházel nemoci • ZZZ: Vysvětlí, jak můžeme být sami sobě lékařem aneb prevence léčení přírodními prostředky • ZZZ: Zná vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka • ZZZ: Vyjmenuje následky reklam v médiích na výživu • ZZZ: Vysvětlí pojmy kalorie, joul, kilojoul, podvýživa	Člověk ve zdraví a nemoci Jak pečovat o nemocné Stravování nemocných Podávání léků Sami sobě lékařem aneb prevence léčení přírodními prostředky Zdravá výživa Vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka Jak tělo zpracovává a využívá Nežádoucí způsoby výživy Alternativní strava	Popis, návrh, diskuse „ Člověk ve zdraví a v nemoci “ Referát jak pečovat o nemocné Popis a návrh „ Jak být sám sobě lékařem a rizika s tím spojené “ Referát obezita dětí i dospělých Vaření ve školní kuchyňce Práce s lékárníčkou
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: F (7. ročník): Lom světla, čočky Ch (8. ročník): Anorganické sloučeniny P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti ČaSP (8. ročník): Příprava pokrmu	Z: F (7. ročník): Lom světla, čočky ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti ČaSP (8. ročník): Příprava pokrmu P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (9. ročník): Péče o dítě

RIZIKA V ŽIVOTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	• ROZ: Ví, jaké drogy se mezi námi vyskytují • ROZ: Vysvětlí pojmy - workoholismus, gamblerství, tolerance, empatie • ROZ: Vysvětlí jak si chránit osobní bezpečí • ROZ: Vysvětlí pojmy agresivita, zločin, zlost, rasismus, vandalismus, domácí násilí	Prevence zneužívání návykových látek Drogy kolem nás Závislost je nebezpečnější než samotné drogy Jak se ubránit, jak pomoci Osobní bezpečí Agresivita, nebezpečí kolem nás Jak se zachovat v krizových situacích	Diskuse o drogám a vzniku závislosti na nich Referát dělení drog a rizika s nimi spojené Diskuse nebezpečí reklamy a médií Referát o doping, gamblerství Demonstrace, jak se zachovat v některých krizových situacích Vyjmenování kontaktů policie, záchranná služba, hasiči Nácvik krizové situace a komunikace s krizovým centrem
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: P (8. ročník): Dýchací soustava P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí P (8. ročník): Opěrná soustava P (8. ročník): Oběhová soustava ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti ČaSP (9. ročník): Péče o dítě	Z: ČaSP (8. ročník): Provoz a údržba domácnosti P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (9. ročník): Péče o dítě

LIDSKÉ TĚLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	• ZvŽČ: Definuje pojem- sexualita, láska, celibát, zamilovanost, pohlavní styk, deviace	Lidská sexualita aneb co je to láska? Reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení Co k lásce patří a co ne Plánované rodičovství	Diskuse lidská sexualita aneb co je to láska, reprodukční zdraví dospívajících a možná ohrožení Referát o antikoncepci Vyjmenování druhů a způsobů antikoncepce Diskuse „ Co je to láska ? “ Přednáška na téma „ Láska ANO, DĚTI JEŠTĚ NE“
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (8. ročník): Psychické procesy a stavy P (8. ročník): Obecná biologie	Z: P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí ČaSP (9. ročník): Péče o dítě

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

RODINA A ŠIRŠÍ SOCIÁLNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství - korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	- OaSR: Zná právní a ekonomické otázky rodinného života - VmL: Zná konflikty, které mohou být způsobeny v manželství	Rodina-ekonomické a právní otázky rodinného života Vývoj rodiny z historického hlediska Zákon o rodině	Návrh a popis ekonomické stránky rodiny Diskuse na téma zákon o rodině, práva členů rodiny Četba a práce se zákonem o rodině
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (9. ročník): V pracovním poměru VO (9. ročník): Rodina a zákony ČaSP (9. ročník): Svět práce	Z: ČaSP (9. ročník): Příprava pokrmu ČaSP (9. ročník): Svět práce

OSOBNOST

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích - posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění - projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte - orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách	- HaPZ: Popíše jak správně pečovat o své duševní zdraví - ZvŽČ: Má představu, jakou střední školu si vybrat	Péče o duševní zdraví Situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti Hygiena odívání a domácnosti Rozdíly pohybových aktivit chlapců a dívek	Referát na téma situace ohrožující zdravý vývoj osobnosti Videoprojekce zbytečné úrazy Popis rozdílů pohybových aktivit chlapců a dívek Diskuse jak se starat o domácnost a hygienu v ní
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (9. ročník): Právní ochrana VO (9. ročník): Hospodaření	

ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech • projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	• ZZŽ: Sestaví jídelníček pro různé skupiny obyvatel s ohledem na věk, zdraví, nemoc, diety	Zdravá výživa Jídelníček pro dítě, dospívajícího, duš. a fyz. pracujícího člověka Nebezpečí reklam a mediálních vzorů	Vaření ve školní kuchyňce Referát na téma jak se liší jídelníček dítěte a dospělého? Diskuse režim dne pracujícího člověka Referát a rozbor nebezpečí reklam a médií
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaSP (9. ročník): Příprava pokrmu	Z: ČaSP (9. ročník): Příprava pokrmu

LIDSKÉ TĚLO			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech	• ZvŽČ: Objasní v jakých případech jsou partneři-manželé zralí na rodičovství • OaSR: Zná pojmy-sexuální orientace, pornografie, prostituce, porod, mateřství, péče státu	Sexuální výchova Prevence nechtěného početí Antikoncepce Plánované rodičovství Zralost partnerů Umělé přerušení těhotenství	Přednáška na téma „LÁSKA ANO, DĚTI JEŠTE NE!“ Diskuse plánované rodičovství, potrat Referát o antikoncepci Videoprojekce o PARTNERSTVÍ
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: F (9. ročník): Zvukové jevy. P (8. ročník): Rozmnožovací ústrojí P (8. ročník): Obecná biologie a genetika	Z: F (9. ročník): Zvukové jevy.

RIZIKA V ŽIVOTĚ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení • rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	• HaPZ: Definuje, jak mohou být drogy a společnost nebezpečná • ROZ: Zná pojmy-šikana, sekty, party, vandalství, legislativa, trestná činnost	Prevence zneužívání návykových látek a společenská nebezpečnost Centra odborné pomoci, linky, zákony, legislativa Důvody vzniku závislosti Možnosti léčby Osobní bezpečí, party, sekty - šikana, vandalství Trestná činnost mladistvých Jednání v případě ohrožení Sebeobrana - její přiměřenost	Diskuse o prevenci, jak se vyhnout drogám, nebezpečí různých sekt, spolků Referát trestná činnost mladistvých Beseda s policií ČR Videoprojekce Způsoby sebeobrany, jak se zachovat v ohrožení života
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (9. ročník): Právní ochrana VO (9. ročník): Občan a právo VO (9. ročník): Občan	Z: F (9. ročník): Zvukové jevy.

5.8.2. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Časová dotace činí 2 hodiny týdně v každém ročníku..

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah k pohybu a sportu tak, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systém jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvýšení tělesné zdatnosti a ke správnému držení těla. Podílí se také na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům okolí a na posilování kladných charakterových vlastností. Základní metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů je hra a dodržování jejich pravidel. V tělesné výchově též upozorňujeme na možnost úrazu, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování, svoji bezpečnost a pocit ohleduplnosti ke svým spolužákům.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností a hodnocení výchovy, neméně důležité je i odhalování zdravotního oslabení žáků a jejich korekce v hodinách tělesné výchovy, případně ve zdravotní tělesné výchově. Nutné je též využívat tělovýchovných chviliek v ostatních předmětech. Vyvrcholením celoroční aktivity žáků jsou vzájemné turnaje, soutěže, kdy mohou žáci porovnávat své výkony s ostatními.

Složky předmětu Český jazyk a literatura		
1.	Činnosti ovlivňující zdraví	ČOZ
2.	Činnosti ovlivňující úroveň Pohybových dovedností	ČOPD
3.	Činnosti podporující pohybové učení	ČPPU
4.	Zdravotní tělesná výchova	ZTV

VZDĚLÁVÁNÍ JE ZAMĚŘENO NA:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, vytváření návyků zdravého životního stylu
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování
- dovedností jim předcházet nebo je řešit
- získávání kladného vztahu k fyzickým aktivitám a sportu

- dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play

Předmětem prolínají průřezová témata:

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

- nacházení své role ve skupině
- vzájemná spolupráce, respektování jeden druhého
- angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- rozvíjení kladných osobnostních, sociálních a i mravních hodnot jedince
- sebepoznání a sebeuplatnění ve skupině
- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

- seznámení s hrami jiných kultur a využití v TV
- schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- využívat ke sportu prostory k tomuto účelu vyhrazené (cykloturistické stezky, značené stezky, hřiště...)
- ohleduplnost k přírodě
- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

- sledování sportovních přenosů
- rozhovor o sportovcích a sportech
- komentování sportovních utkání na úrovni školy
- informace o sportovních aktivitách a úspěších ve školním časopise
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- získává základy herních aktivit
- respektuje pravidla her a jejich dodržování
- poznává smysl aktivního pohybu pro své zdraví
- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracuje informace o pohybových aktivitách ve škole
- sebehodnotí a srovnává výkonnosti

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- učí se přiznat chybu, podřídit se rozhodnutí velitele hry
- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- dodržuje stanovená pravidla, aby předcházel vzniku problémových situací
- volí vhodné a účinné formy řešení problémů

- umí přiznat chybu a respektuje rozhodnutí rozhodčího

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- chápe i neverbální pokyny (gesta, znaky, píšťalka,...)
- domluví se družstvu na taktice a rozdělí si role ve hře
- zná základní názvosloví, organizační pokyny a povely
- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze
- řídí hru, rozcvičku
- komentuje soutěž, zápas

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- efektivně spolupracuje
- vytváří si představu o sobě samém
- snaží se zdokonalovat svou výkonnost
- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby a schopností poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- chová se ve stylu fair-play

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- chrání přírodu, chová se ekologicky
- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)
- poskytne v rámci možností účinnou a včasnou PP
- bere ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- ve spolupráci s učitelem a spolužáky připraví náradí a opět jej správně uloží
- efektivně si organizuje vlastní práci
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- využívá znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci
- dodržuje pravidla slušného chování!
- dodržuje obecná pravidla bezpečnosti a hygieny

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- žáci při výuce používají digitální zařízení, aplikace, služby
- žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy, způsoby a prostředky
- žáci využívají digitální technologie k usnadnění práce
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních

PRVNÍ OBDOBÍ

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOZ: Zná cviky pro zahřátí i uvolnění (relaxace) ČOPD: Dbá na správné držení těla ČOPD: Dbá na správné dýchání ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení ČOZ: Zná hlavní hygienické zásady při sportu v tělocvičně i v přírodě ČOZ: Používá vhodné sportovní oblečení a obuv ČPPU: Učí se respektovat zdravotní handicap	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc Příprava organismu před pohybovou činností (napínací a protahovací cvičení, uklidnění)	Pohybové hry pro zahřátí těla Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice		Do: ČaJS (1. ročník): Člověk HV (1. ročník): Hudební pohybové činnosti	Z: ČaJS (1. ročník): Člověk

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	ČOZ: Zná cviky pro zahřátí i uvolnění (relaxace) ČOPD: Dbá na správné držení těla ČOPD: Dbá na správné dýchání ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení ČOZ: Zná hlavní hygienické zásady při sportu v tělocvičně i v přírodě ČOZ: Používá vhodné sportovní vybavení ČPPU: Projevuje radost z pohybu ČPPU: Projevuje vůli pro zlepšení svých pohybových dovedností ČPPU: Učí se respektovat zdravotní handicap	Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti Tělocvičné pojmy Bezpečnost při sportu Význam pohybu pro zdraví	Pohybové hry pro zahřátí těla Učí se chodit vzpřímeně a uvědomuje si důležitost správného dýchání Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Učí se správné názvy cviků
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Mezilidské vztahy		Do: ČaJS (1. ročník): Živá příroda a její ochrana ČaJS (1. ročník): Člověk	Z: ČaJS (1. ročník): Člověk

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Dbá na správné držení těla ČOPD: Dbá na správné dýchání ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti cv. ČOZ: Zná hlavní hygienické zásady při sportu v tělocvičně i v přírodě ČOZ: Používá vhodné sportovní vybavení ČPPU: Projevuje radost z pohybu ČPPU: Učí se respektovat zdravotní handicap	Zdravotní oslabení Základy speciálních cvičení Pohybové činnosti v návaznosti na obsah Tv	Zdravotně zaměřené činnosti Pohybové hry pro zahřátí těla Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Pomáhá zdravotně postiženým jedincům
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace		Do: ČaJS (1. ročník): Člověk	

RYTMICKÉ CVIČENÍ S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	ČOZ: Zná cviky pro zahřátí i uvolnění (relaxace) ČOPD: Dokáže spojit určitou melodii s rytmem pohybu ČOZ: Používá vhodné sportovní oblečení a obuv	Cvičení s hudbou Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Pohybové hry pro zahřátí těla Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Vyjadřuje melodii rytmem pohybu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace		Do: HV (1. ročník): Hudební pohybové činnosti	Z: HV (1. ročník): Hudební pohybové činnosti

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ČOZ: Zná základní tělocvičné pojmy ČOZ: Zná názvy pohybových činností ČOZ: Umí pojmenovat základní tělocvičné nářadí a náčiní ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti při cvičení ČOPD: Dokáže spolupracovat při jednoduchých týmových a pohybových činnostech ČOPD: Zná základní pravidla her ČOPD: Je schopen soutěžit v družstvu	Komunikace v Tv Organizace Tv Zásady jednání a chování Pravidla pohybových činností	Umí reagovat na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržování bezpečnosti při cvičení Hraje podle pravidel
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOZ: Zná základní tělocvičné pojmy ČOZ: Zná názvy pohybových činností ČOZ: Umí pojmenovat základní tělocvičné nářadí a náčiní ČOZ: Používá vhodné sportovní oblečení a obuv ČOPD: Zvládne kotoul vpřed ČOPD: Umí stoj na lopatkách ČOPD: Zvládne jednoduchá cvičení na žebřinách ČOPD: Umí skákat přes švihadlo ČOPD: Dokáže podbíhat dlouhé lano ČOPD: Provádí cvičení na lavičkách ČPPU: Projevuje radost z pohybu ČPPU: Projevuje vůli pro zlepšení svých pohybových dovedností ČPPU: Učí se respektovat zdravotní handicap	Základy gymnastiky-zásady sportovního jednání Cvičení pro děti Cvičení během dne	Umí reagovat na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržování bezpečnosti při cvičení Skákání přes švihadlo Cvičení na lavičce Cvičení na žebřinách Cvičení na žínkách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kooperace a kompetice			

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Zná nízký start ČOPD: Nacvičí skok do dálky ČOPD: Dokáže podbíhat dlouhé lano ČPPU: Projevuje radost z pohybu ČPPU: Projevuje vůli pro zlepšení svých pohybových dovedností ČPPU: Učí se respektovat zdravotní handicap	Základy atletiky Běh na krátké vzdálenosti Skoky	Umi reagovat na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržování bezpečnosti při cvičení Skáče do dálky Podbíhá dlouhé lano Odhadne správnou vzdálenost
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace			

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Zná základní pravidla her ČOPD: Zvládne přihrávku obouruč ČOPD: Zná přihrávku jednoruč ČOPD: Je schopen soutěžit v družstvu ČOPD: Dokáže podbíhat dlouhé lano ČOPD: Provádí cvičení na lavičkách ČPPU: Projevuje radost z pohybu ČPPU: Projevuje vůli pro zlepšení svých pohybových dovedností ČPPU: Jedná v TV v duchu fair-play	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Florbal Soutěživé hry	Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Hraje podle pravidel Umi jednat fair-play Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Komunikace			

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOZ: Provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ČOZ: Zná protahovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ČOZ: Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ČOZ: Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků ČOZ: Dbá na správné dýchání ČOZ: Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti ČOZ: Respektuje zdravotní handicap ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti ČOZ: Žák dodržuje základní hygienická pravidla při tělesné výchově	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Zdravotně zaměřené činnosti	Pohybové hry pro zahřátí těla Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Dodržuje hygienické zásady
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOZ: Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti ČOZ: Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků ČOZ: Dbá na správné dýchání ČOZ: Vysvětlí význam sportování pro zdraví	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně zaměřené činnosti Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Rozvoj pohyblivosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybu	Učí se chodit vzpřímeně a uvědomuje si důležitost správného dýchání Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Relaxační cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do:	Z:

		ČaJS (2. ročník): Člověk	ČaJS (2. ročník): Člověk
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOZ: Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti ČOZ: Respektuje zdravotní handicap ČOZ: Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, atd. ČOZ: Žák dodržuje základní hygienická pravidla při tělesné výchově	Význam pohybu pro zdraví Bezpečnost při pohybových činnostech Hygiena při TV Rozvoj pohyblivosti, vytrvalosti, síly a koordinace pohybu	Příprava před pohybovou činností Zdravotně zaměřené činnosti Pohybové hry pro zahřátí těla Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Pomáhá zdravotně postiženým jedincům
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaJS (2. ročník): Člověk	

RYTMICKÉ CVIČENÍ S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	ČOPD: Vyjádří melodii rytmem pohybu	Rytmické a kondiční cvičení pro děti	Dodržuje rytmus hudby Tanec podle melodie
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: HV (2. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (2. ročník): Poslechové činnosti	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	ČPPU: Vybaví si a předvede základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní ČPPU: Popíše pojmy z pravidel a sportů ČPPU: Reaguje na smluvené povely, gesta, signály ČPPU: Jedná v TV v duchu fair-play ČPPU: Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo ČOPD: Popíše princip štafetového běhu	Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Základy atletiky	Reaguje na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržuje bezpečnost při cvičení Hraje podle pravidel Dodržuje smluvené povely
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	ČOPD: Provádí jednoduché cviky na gymnastickém koberci ČOPD: Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách a žebřinách ČOPD: Dokáže skákat přes švihadlo ČOPD: Provádí přetahy a přetlaky ČOPD: Dokáže podbíhat dlouhé lano	Základy gymnastiky	Dodržování bezpečnosti při cvičení Skákání přes švihadlo Cvičení na lavičce Cvičení na žebřinách Cvičení na koberci Cvičení s lanem Hry a soutěže
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Ukáže techniku hodu kriketovým míčkem ČOPD: Při běhu startuje z nízkého startu ČOPD: Popíše princip štafetového běhu ČOPD: Žák provádí skok do dálky ČOPD: Provádí jednoduchá cvičení na lavičkách a žebřinách ČOPD: Provádí přetahy a přetlaky ČOPD: Dokáže podbíhat dlouhé lano ČOPD: Žák vyjmenuje a předvede základní techniky pohybu na bruslích	Základy atletiky Základy gymnastiky Bruslení Průpravné úpoly	Učí se házet kriketovým míčkem Skáče do dálky Podbíhá dlouhé lano Učí se základní techniky pohybu na bruslích Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	ČPPU: Jedná v TV v duchu fair-play ČPPU: Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo ČOPD: Dodržuje základní pravidla her ČOPD: Je schopen soutěžit v družstvu ČOPD: Provádí přihrávku jednoruč, obouruč	Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Základy sportovních her	Hraje fotbal, florbal, vybíjenou Učí se přihrávat správně jednoruč i obouruč Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Hraje podle pravidel Umí jednat fair-play Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČJ (2. ročník): Práce s textem	

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	ČOZ: Dbá na osobní hygienu a bezpečnost ČOZ: Dodržuje pravidla ČOZ: Reaguje na povely a pokyny ČOZ: Je ohleduplný ke svým spolužákům ČOZ: Dodržuje zásady fair-play ČOPD: Svým chováním neohrožuje zdraví své, ani druhých ČOPD: Dodržuje pravidla hygieny ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc Příprava organismu před pohybovou činností (napínací a protahovací cvičení, uklidnění)	Pohybové hry pro zahřátí těla Cviky na správné držení těla Dodržuje bezpečnost při cvičení Dodržuje hygienické zásady
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaJS (3. ročník): Člověk	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i> <i>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	ČOZ: Uvědomuje si význam TV pro zdraví ČOZ: Chápe důležitost rozcvičení těla ČOZ: Věnuje se pohybovým aktivitám ČOZ: Zvládá jednoduché pohybové činnosti, nebo usiluje o jejich zlepšení ČOZ: Posiluje posturální svalstvo, dbá na správné držení těla, cviky provádí správně ČOZ: Nepřepíná své síly, ale postupně zvyšuje zátěž ČOZ: Dbá na osobní hygienu a bezpečnost ČOZ: Dodržuje pravidla ČOZ: Reaguje na povely a pokyny ČOZ: Je ohleduplný ke svým spolužákům ČOZ: Dodržuje zásady fair-play ČOPD: V přírodě se orientuje podle turistických značek, dodržuje pravidla ochrany přírody ČOPD: Zvládá alespoň 1 plavecký styl ČOPD: Skočí do vody ČOPD: Chová se ohleduplně k ostatním v bazénu, dodržuje bezpečnost a chápe význam bezpeč. pokynů ČOPD: Zná hry na sněhu, umí řídit boby, sáně. ČOPD: Zvládá jízdu na bruslích ČOPD: Respektuje pokyny učitele, dbá na bezpečnost	Význam pohybu pro zdraví Zdravotní cvičení Bezpečnost Plavání Turistika Bruslení Sáňkování	Aktivně zařazuje pohyb do každodenního života – plave, bruslí, sáňkuje Dbá na správné držení těla a správné dýchání Dodržuje bezpečnost při všech sportovních aktivitách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaJS (3. ročník): Člověk	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i> <i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</i>	ČPPU: Respektuje pokyny učitele ČOZ: Otuzuje se vodou i vzduchem ČOZ: Dbá na správné držení těla ČOZ: Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Plavání Prvky jógy Pilates Speciální cviky ke korekci vad	Zdokonaluje se v plavání Do cvičení zapojuje prvky jógy, popř. pilates Zdravotně zaměřené činnosti Správné držení těla Dodržování bezpečnosti při cvičení Pomáhá zdravotně postiženým jedincům
pokrytí průřezových témat		přesahy	

RYTMICKÉ CVIČENÍ S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> <i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</i> <i>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>	ČOPD: Při cvičení dodržuje rytmus ČOPD: Získává základy ladného pohybu ČOPD: Naučí se jednoduché tance ČOPD: Využívá různé náčiní při cvičení ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Rytmické a kondiční cvičení pro děti	Dodržuje rytmus hudby Cvičí s hudbou nebo rytmičtým doprovodem Dbá na estetiku pohybu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: HV (3. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (3. ročník): Poslechové činnosti	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	ČPPU: Reaguje na povely při organizaci v prostoru ČPPU: Zapiše výkony v daných jednotkách ČPPU: Orientuje se v základních druzích sportů, zná některé sportovce ČPPU: Ovládá pravidla her, které ve škole využíváme. ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Komunikace v TV Organizace při TV Zásady jednání a chování Názvosloví Sporty Pravidla	Zná základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Reaguje na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržuje bezpečnost při cvičení Hraje podle pravidel Dodržuje smluvené povely
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČJ (3. ročník): Práce s textem	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Umí kotoul vpřed a vzad ČOPD: Zvládne krátkou sestavičku s napojováním kotoulů ČOPD: Správně se odrazí z můstku na švédskou bednu, kozu ČOPD: Proveď výskok do kleku, dřepu na švédské bedně, koze ČOPD: Nacvičuje roznožku ČOPD: Trénuje šplh na tyči ČOPD: Provádí přitahování do výšky čela na hrazdě ČOPD: Předvede krátkou sestavu na lavičce, nízké kladince ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Kotouly Přeskoky Šplh Hrazda	Provádí cviky na žínkách a gymnastickém koberci Snaží se utvořit krátkou jednoduchou gymnastickou sestavu Cvičí na švédské bedně Učí se šplhat na tyči Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• <i>Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i> • <i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i> • <i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i> • <i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</i>	ČOPD: Zvládá techniku běhu na delší trať ČOPD: Provádí nízký start, sprintuje na 60m trati ČOPD: Využívá správnou techniku při skoku do dálky z místa ČOPD: Technicky správně hodí kriketovým míčkem ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Sprint Běh hladký Skok z místa Hod	Uběhne delší trať Sprintuje Hází kriketovým míčkem Skáče do dálky z místa Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	ČOPD: Zvládá pohybové hry na rozvoj rychlosti, obratnosti, postřehu ČOPD: Zná hry s míčem, švihadlem... ČOPD: Zná a dodržuje pravidla her ČOPD: Spolupracuje se spoluhráči ČOPD: Postupně zdokonaluje hru ve prospěch kolektivu ČOPD: Postupně zdokonaluje hru ve prospěch kolektivu ČOPD: Zná pravidla sportovních her ČOPD: Rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou ČOPD: Dribluje, nacvičuje střelbu na koš ČOPD: Spolupracovat v hřišti v hřišti a dodržovat taktiku hry ČOPD: Je si vědom následků porušení pravidel pro sebe, ale i pro spoluhráče ČOPD: Na přestupky adekvátně reaguje. ČOPD: Je schopen soutěžit v družstvu ČOPD: Aktivně se zapojuje do soutěží, turnajů, uplatňuje zdravou ctižádostivost ČOPD: Dbá na pravidla fair-play ČPPU: Respektuje pokyny učitele	Vybíjená Přehazovaná Basketbal Fotbal Florbal Soutěživé hry	Zapojuje se do soutěživých her, závodů, soutěží Hraje a zná pravidla míčových her Přihrává správně jednoruč i obouruč Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Hraje podle pravidel Umí jednat fair-play Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PLAVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
adapтуje se na vodní prostředí, dodrží hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	ČOPD: Umí se pohybovat ve vodním prostředí ČOPD: Dodrží základní hygienická pravidla při plavání ČOPD: Zvládá základní dechová cvičení ve vodě ČOPD: Umí se potopit	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Plavání Turistika a pobyt v přírodě	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

DRUHÉ OBDOBÍ
4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her	ČOZ: Ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ČOZ: Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ČOZ: Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ČOZ: Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků ČOZ: Dbá na správné dýchání ČOZ: Provádí kompenzační a relaxační cviky ČOZ: Uplatňuje zásady pohybové hygieny ČOZ: Adekvátně reaguje při úrazu spolužáka	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc Příprava organismu před pohybovou činností (napínací a protahovací cvičení, uklidnění)	Dodržuje hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí Dokáže se správně rozcvičit před sportovním výkonem Cviky na správné držení těla Dodržuje bezpečnost při cvičení Dodržuje hygienické zásady
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Člověk	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	ČOZ: Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení ČOZ: Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí ČOZ: Dodržuje správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků ČOPD: Zná význam sportování pro zdraví	Význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků) Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Zdravotně zaměřené činnosti (správné držení těla, správné zvedání zátěže)	Zařazuje do denního režimu relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Aktivně zařazuje pohyb do svého každodenního života Dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže Dodržuje bezpečnost při všech sportovních aktivitách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Člověk	

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	ZTV: Provádí samostatně dechová cvičení ZTV: Učí se vnímat pocity při cvičení ZTV: Ovládá soubor speciálních cviků pro samostatné cvičení ZTV: Koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele ZTV: Dodržuje zásady správného držení těla ZTV: Rozezná nevhodná cvičení a činnosti vzhledem ke svému zdravotnímu oslabení	Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV (přihlédnutí ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení) Speciální cvičení (základná cvičební polohy, základní technika cvičení pro samostatné cvičení) Zdravotní oslabení (konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim)	Dodržuje správnou techniku cviků Dbá na správné dýchání při cvičení Zdravotně zaměřené činnosti Správné držení těla Dodržuje bezpečnost při cvičení Pomáhá zdravotně postiženým jedincům Vybere si správné cvičení, které odpovídá jeho momentálnímu zdravotnímu stavu
pokrytí průřezových témat		přesahy	

OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebezpojetí, Komunikace	Do: ČaJS (4. ročník): Člověk
--	-------------------------------------

RYTMICKÉ CVIČENÍ S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	ČOPD: Chápe relaxační účinky hudby na organismus ČOPD: Pohybem vyjádří rytmický a melodický doprovod ČOPD: Ovládá základní taneční kroky lidových tanců ČOPD: Vybere hudbu vhodnou ke cvičení	Cvičení s hudbou Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Zvládá jednoduché taneční prvky dle hudby nebo rytmického doprovodu Zařazuje relaxační cvičení s hudbou do života Dodržuje rytmus hudby Dbá na estetiku pohybu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Sebepoznání a sebezpojetí Kreativita		Do: HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (4. ročník): Poslechové činnosti	Z: HV (4. ročník): Instrumentální činnosti HV (4. ročník): Hudební pohybové činnosti

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	ČOPD: Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi ČOPD: Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva ČOPD: Dodržuje dohodnutá pravidla ČPPU: Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy ČPPU: Orientuje se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště ČPPU: Zná a užívá základní tělocvičné pojmy ČPPU: Ovládá názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní ČPPU: Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje ČPPU: Umí reagovat na smluvené povely, gesta a signály ČPPU: Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ČPPU: Jedná v duchu fair-play	Komunikace v Tv Organizace Tv Zásady jednání a chování Pravidla pohybových činností	Hraje míčové hry podle daných pravidel Zná a používá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Reaguje na základní tělocvičné pokyny a povely Dodržuje bezpečnost při cvičení Dodržuje smluvené povely Najde si zdroje informací o pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace		Do: ČJ (4. ročník): Komunikace a sloh	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	ČOZ: Uplatňuje zásady pohybové hygieny ČOPD: Rozlišuje druhy míčů pro různé sporty ČOPD: Zvládá cvičení na žíněnce ČOPD: Provádí přitahování do výše čela na hrazdě ČOPD: Dodržuje správnou techniku odrazu z můstku ČOPD: Ovládá roznožku, výskok do kleku a dřepu na koze ČOPD: Cvičí na švédské bedně ČOPD: Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí ČOPD: Zná význam sportování pro zdraví ČOPD: Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka ČPPU: Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Akrobacie (prostrná cvičení) Přeskoky - koza Jiná nářadí Dopomoc	Cvičí na žíněnkách a gymnastickém koberci Při gymnastice využívá různého nářadí Cvičí na švédské bedně Skáče přes kozu Učí se dělat dopomoc spolužákovi Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Člověk	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	ČOZ: Ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ČOZ: Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ČOZ: Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení ČOZ: Dbá na správné dýchání ČOPD: Zná princip štafetového běhu ČOPD: Uběhne 300 metrů ČOPD: Umí skákat do dálky ČOPD: Účastní se atletickým závodů ČOPD: Zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka ČPPU: Umí reagovat na smluvené povely, gesta a signály ČPPU: Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ČPPU: Jedná v duchu fair-play	Základy atletiky Hod kriketovým míčkem Skok do dálky Běh 50m, 60m Průpravné úpoly	Dokáže se připravit k atletickému výkonu – přípravná rozcvička Motivovaný vytrvalý běh Vyzkouší si štafetový běh Sprintuje Hází kriketovým míčkem Skáče do dálky z místa i s rozběhem Zvolí vhodné oblečení a obuv k atletickému výkonu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace		Do: ČaJS (4. ročník): Člověk	

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	ČOPD: Rozlišuje druhy míčů pro různé sporty ČOPD: Ovládá střelbu na koš a přehazovanou ČOPD: Přihrává jednoruč a obouruč, zvládá dribling ČOPD: Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi ČOPD: Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva ČOPD: Dodržuje dohodnutá pravidla ČOPD: Uvědomuje si porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo ČPPU: Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy ČPPU: Orientuje se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště ČPPU: Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv ČPPU: Jedná v duchu fair-play	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Florbal Soutěživé hry	Zapojuje se do soutěživých her, závodů, soutěží Hraje a zná pravidla míčových her Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Dokáže se dohodnout na taktice hry Hraje podle pravidel Umí jednat fair-play Přijímá následky za porušení pravidel Dodržování bezpečnosti při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace		Do: M (4. ročník): Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice	Z: M (4. ročník): Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice M (4. ročník): Tabulky, grafy, diagramy M (4. ročník): Číselný obor do 1000000

PLAVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	ČOPD: Umí se pohybovat ve vodním prostředí ČOPD: Dodržuje základní hygienická pravidla při plavání ČOPD: Zvládá základní dechová cvičení ve vodě ČOPD: Umí se potopit	Průpravná, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení Plavání Turistika a pobyt v přírodě	
pokrytí průřezových témat		přesahy	

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	ČOZ: Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu. ČOZ: Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování.	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech První pomoc Příprava organismu před pohybovou činností (napínací a protahovací cvičení, uklidnění)	Dodržuje hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí Dokáže se správně rozcvičit před sportovním výkonem Cviky na správné držení těla Dodržuje bezpečnost při cvičení Dokáže reagovat v situaci úrazu spolužáka a poskytnout mu první pomoc Dodržuje hygienické zásady
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita Komunikace		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	Z: VZ (5. ročník): Člověk a jeho tělo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	ČOZ: Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení.	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	Aktivně zařazuje pohyb do svého každodenního života Dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže a správné dýchání Dodržuje bezpečnost při všech sportovních aktivitách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	Z: VZ (5. ročník): Člověk a jeho tělo

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	ZTV: Zařazuje pravidelně speciální vyrovnávací cvičení. ZTV: Zvládá základní techniku speciálních cvičení. ZTV: Upozorní na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením.	Zdravotní oslabení Základy speciálních cvičení Pohybové činnosti v návaznosti na obsah Tv	Dodržuje správnou techniku cviků Dbá na správné dýchání a držení těla při cvičení Zdravotně zaměřené činnosti Dodržuje bezpečnost při cvičení Pomáhá zdravotně postiženým jedincům Vybere si správné cvičení, které odpovídá jeho momentálnímu zdravotnímu stavu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Komunikace		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	Z: VZ (5. ročník): Člověk a jeho tělo

RYTMICKÉ CVIČENÍ S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	ČOPD: Pohybem vyjádří rytmický a melodický doprovod ČOPD: Chápe relaxační účinky hudby na organismus ČOPD: Ovládá základní taneční kroky lidových tanců ČOPD: Vybere hudbu vhodnou ke cvičení	Cvičení s hudbou Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Projevuje radost z tance Zvládá jednoduché taneční prvky dle hudby nebo rytmického doprovodu Zařazuje relaxační cvičení s hudbou do života Dodržuje rytmus hudby Dbá na estetiku pohybu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Psychohygiena, Kreativita, Komunikace Kooperace a kompetice		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo HV (5. ročník): Poslechové činnosti HV (5. ročník): Hudební pohybové činnosti	Z: HV (5. ročník): Hudební pohybové činnosti

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• <i>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i> • <i>Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace</i> • <i>Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy</i>	ČPPU: Užívá základní tělocvičné názvosloví. ČPPU: Zorganizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. ČPPU: Orientuje se v informačních zdrojích.	Komunikace v Tv Organizace Tv Zásady jednání a chování Pravidla pohybových činností	Dodržuje pravidla a smluvené pověly při cvičení Zná a používá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností Reaguje na tělocvičné pokyny a povely Dodržuje bezpečnost při cvičení Najde si zdroje informací o pohybových činnostech
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace		Do: ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - Zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	ČOPD: Zvládá osvojované pohybové dovednosti. ČOPD: Chápe relaxační účinky hudby na organismus	Akrobacie (prostrná cvičení) Přeskoky - koza Jiná náradí Dopomoc	Učí se akrobatické prvky Při gymnastice využívá různého náradí Cvičí na švédské bedně Skáče přes kozu Dělá dopomoc spolužákovi Dodržuje bezpečnost při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Kooperace a kompetice		Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo HV (5. ročník): Poslechové činnosti HV (5. ročník): Hudební pohybové činnosti	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	ČPPU: Změří základní pohybové výkony. ČOPD: Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti ČOPD: Zvládá základní techniky vybraných atletických disciplín ČOPD: Dle podmínek školy zvládne žák další pohybové činnosti	Základy atletiky Hod kriketovým míčkem Skok do dálky Běh 50m, 60m Průpravné úpoly	Připraví se samostatně k atletickému výkonu – přípravná rozcvička Poznává méně známe atletické disciplíny Hází kriketovým míčkem Skáče do dálky z místa i s rozběhem Zvolí vhodné oblečení a obuv k atletickému výkonu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Komunikace Kooperace a kompetice		Do: ČaJS (5. ročník): Lidé a čas ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	

POHYBOVÉ A SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - Jedná v duchu fair-play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her - Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	ČOPD: Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží. ČPPU: Zorganizuje pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy. ČPPU: Změří základní pohybové výkony.	Vybíjená Přehazovaná Fotbal Florbal Soutěživé hry	Zapojuje se do soutěživých her, závodů, soutěží Hraje a zná pravidla míčových her Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Dohodne se na taktice hry Hraje podle pravidel Jedná v duchu fair-play Přijímá následky za porušení pravidel Dodržuje bezpečnost při cvičení
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice		Do: ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo ČaJS (5. ročník): Lidé a čas	

TŘETÍ OBDOBÍ
6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti - zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Vysvětlí význam přípravy organismu před cvičením - ČOZ: Předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - ČPPU: Registruje smluvené signály a gesta	Bezpečnost v TV a sportu Komunikace v TV	diskuze na téma sportovní předpříprava analýza předvedených signálů a gest ve sportu a tělesné výchově hodnocení významu pohybu v životě člověka – na různých příkladech bezpečné zacházení s náčiním a tělocvičným náradím - ukázka
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu a podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- ČOZ: : S porozuměním vysvětlí účinky vybraných cvičení - ČOZ: Provádí v rámci svých možností- diagnostiku současného fyzického stavu - ČOZ: Demonstruje aplikaci technik pro možnou nápravu vadného držení těla - ČOZ: Analyzuje správné provedení pohybu, cviku - ČOZ: Opraví vadné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech - ČOÚPD: Používá kartotéky pohybových her - rušná část - rozcvičení. (viz portfolio cvičence)	Průpravná, koordináční, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení Pohybové hry	vede si zápisník se svými výkony a zlepšením výsledků analýza posunu korekce vadného provedení cviku, či držení těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Aktivně organizuje svůj pohybový režim - ČOZ: Prokazuje znalost způsobů a technik pro zlepšení své tělesné zdatnosti - ČOZ: Zaujímá negativní postoj k psychotropním a jiným návykovým látkám vzhledem k psychosomatické harmonii - ČOZ: Analyzuje účinky posilování s odporem vlastního těla - ČOZ: Hodnotí úroveň své fyzické kondice na počátku a na konci časové jednotky - pololetí, rok - ČOZ: Šplhá na laně a tyči přírazem, kličkou - ČOZ: Manipuluje s náčiním: plný míč, švihadlo, lehké jednoručky - ČOZ: Zvládá disciplíny v kruhovém tréninku v časových intervalech	Význam pohybu pro zdraví ZOZ - náčiní ke kondičnímu posilování, šplh, kruhový trénink	zápis výkonů- výsledků stavba a účast v kruhovém tréninku manipulace s náčiním
pokrytí průřezových témat		Přesahy	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	ČPPU: Aplikuje osvojené názvosloví	Názvosloví - komunikace	vede si zápis názvosloví aktivní užívání názvosloví jednotlivých sport.disciplínách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (7. ročník): Život mezi lidmi	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Zvládá kotoul vpřed a vzad • ČOÚPD: Umí stoj na rukou výdrž 4s, kotoul vpřed, kotoul vzad do roznožení, kotoul letmo, váhu předklonmo • ČOÚPD: Demonstruje základní obraty a rovnovážné postoje • ČOÚPD: Zvládá roznožku - koza našír • ČOÚPD: Cvičí svis vznesmo, svis střemhlav • ČOÚPD: Cvičí přešvihy ve vzporu na hrazdě • ČOÚPD: Zvládá shyby na hrazdě	Akrobacie (prosná cvičení) Přeskoky - koza Jiná náradí Dopomoc	příprava tělocvičného náradí nácvič jednotlivých gymnastických prvků s obměnami a od jednodušších prvků ke složitějším
pokrytí průřezových témat		přesahy	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Provádí rozbor základního estetického držení těla • ČOÚPD: Registruje zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou • ČOÚPD: Zvládá základní prvky aerobního cvičení s hudbou • ČOÚPD: Kategorizuje estetický a neestetický pohyb	Cvičení s hudbou	Cvičení s video a audioprojekcí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: HV (6. ročník): Poslechové činnosti HV (6. ročník): Hudební pohybové činnosti VZ (6. ročník): Zdraví	Z: HV (6. ročník): Hudební pohybové činnosti

ÚPOLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- ČOÚPD: Dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních - ČOÚPD: Zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády - ČOÚPD: Jmenuje jednoduché cviky zpevňování a uvolňování těla a jeho částí - ČOÚPD: Registruje následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play	Úpoly	pádové techniky a bezpečnost návčik jednoduchých cviků na zpevnění těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- ČOÚPD: Rozcvičuje se prvky atletické ABC(liftink, skipink, atd.) - ČOÚPD: Zvládá běh 60 m, 1500 m - ČOÚPD: Demonstruje nízký a polovysoký start - ČOÚPD: Demonstruje techniku hodů kriketovým míčkem - ČOÚPD: Provádí analýzu, odrazu, skoku, dopadu skoku z místa - ČOÚPD: Interpretuje základní pravidla atletických soutěží	Běh Běžecská ABC Starty Štafetový běh Hody kriketovým míčkem Skok z místa	příprava sportovního náčiní lehkootletická průprava – základní prvky atletických disciplín návčik techniky hodů měření a hodnocení výsledků interpretace osobnostního posunu na základě zapisovaných údajů
pokrytí průřezových témat		přesahy	

SPORTOVNÍ HRV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- ČOÚPD: Aplikuje poznatky z průpravných cvičení (přihrávka, stopink, střelba, vhazování, vedení míče) - ČOÚPD: Třídí předložená pravidla dle příslušnosti ke hře - ČOÚPD: Zvládá základní herní činnosti(basketbalová ABC, střelba ze šestky, ze střední vzdálenosti, přihrávka do, přihrávka trčením, do běhu, dribling) - ČOÚPD: Přihraje a chytí míč. Odpálí míček ze stojanu Zašlápne metu - ČOÚPD: Používá zjednodušená pravidla softbalu	Sportovní hry Fotbal Basketbal Softball	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

BRUSLENÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	ČOÚPD: Zvládá předepsané požadavky (bruslení popředu, vzad, překládání na vybranou stranu, popř. překládání pozadu)	Bruslení	Na ledové ploše – průpravná cvičení a hry (pohybové hry)
pokrytí průřezových témat		přesahy	

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, - některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Chápe význam přípravy organismu před cvičením - ČPPU: Používá s porozuměním smluvené signály a gesta	Bezpečnost v TV a sportu Komunikace v TV	diskuze na téma sportovní předpříprava analýza předvedených signálů a gest ve sportu a tělesné výchově hodnocení významu pohybu v životě člověka – na různých příkladech bezpečné zacházení s náčiním a tělocvičným náradím - ukázka
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu a podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- ČOZ: : Chápe účinky a důsledky různých cvičení - ČOZ: Provede - v rámci svých možností- diagnostiku současného fyzického stavu (totéž na konci roku) - ČOZ: Vysvětlí aplikaci technik pro možnou nápravu vadného držení těla - ČOZ: Analyzuje správné provedení pohybu cviku - ČOZ: Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách pohybových aktivit a pracovních činnostech - ČOÚPD: Využívá vlastní kartotéky pohybových her pro účely rozcvičení. (viz portfolio cvičence)	Průpravná, koordinační, kompenzační, kondiční a tvořivá cvičení Pohybové hry	vede si zápisník se svými výkony a zlepšením výsledků analýza posunu korekce vadného provedení cviku, či držení těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - ČOZ: Prokazuje znalost způsobů a technik pro zlepšení své tělesné zdatnosti (vzhledem k úrovni 7. r.) - ČOZ: Zaujímá negativní postoj k psychotropním a jiným návykovým látkám vzhledem k psychosomatické harmonii - ČOZ: Analyzuje účinky posilování s odporem vlastního těla - ČOZ: Diagnostikuje úroveň své fyzické kondice na počátku a na konci časové jednotky - pololetí, rok - ČOZ: Vyšplhá na laně a tyči. Manipuluje s náčiním: posilovací guma, krátká tyč, švihadlo, lehké jednoručky - ČOZ: Zvládá disciplíny v kruhovém tréninku ve stanoveném limitu	Význam pohybu pro zdraví ZOZ - náčiní ke kondičnímu posilování, šplh, kruhový trénink	zápis výkonů- výsledků stavba a účast v kruhovém tréninku manipulace s náčiním
pokrytí průřezových témat		přesahy	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	ČPPU: Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence 7. ročníku	Názvosloví - komunikace	vede si zápis názvosloví aktivní užívání názvosloví jednotlivých sport.disciplínách
pokrytí průřezových témat		přesahy	

GYMNASTIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOZ: Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • ČOZ: Prokazuje znalost způsobů a technik pro zlepšení své tělesné zdatnosti (vzhledem k úrovni 7. r.) • ČOZ: Zaujímá negativní postoj k psychotropním a jiným návykovým látkám vzhledem k psychosomatické harmonii • ČOZ: Analyzuje účinky posilování s odporem vlastního těla • ČOZ: Diagnostikuje úroveň své fyzické kondice na počátku a na konci časové jednotky - pololetí, rok • ČOZ: Vyšplhá na laně a tyči. Manipuluje s náčiním: posilovací guma, krátká tyč, švihadlo, lehké jednoručky • ČOZ: Zvládá disciplíny v kruhovém tréninku ve stanoveném limitu	Akrobacie (prosná cvičení) Přeskoky - koza Hrazda po ramena Dopomoc	příprava tělocvičného náradí návuk jednotlivých gymnastických prvků s obměnami a od jednodušších prvků ke složitějším
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: HV (7. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (7. ročník): Poslechové činnosti Z: HV (7. ročník): Hudební pohybové činnosti	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Analyzuje základní estetické držení těla • ČOÚPD: Vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou • ČOÚPD: Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou	Cvičení s hudbou	Cvičení s video a audioprojekcí
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ÚPOLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Zná a dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • ČOÚPD: Zvládá základní přetlaky, úchopy, odpory a pády • ČOÚPD: Předvede jednoduché cviky • zpevňování a uvolňování těla a jeho částí • ČOÚPD: Uvědomuje si následky zneužití bojových umění a chová se v duchu fair play	Přetlaky, pády, úchopy	pádové techniky a bezpečnost návuk jednoduchých cviků na zpevnění těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Naplánuje rozcvičení atletickou ABC • ČOÚPD: Uběhne 60 m, 1500 m • ČOÚPD: Umí nízký a polovysoký start • ČOÚPD: Zvládá techniku hodů kriketovým míčkem • ČOÚPD: Skáče z místa na požadovanou metu • ČOÚPD: Vyjmenuje základní pravidla atletických soutěží	Běh Běžecská ABC Starty Štafetový běh Hod kriketovým míčkem Skok z místa Pravidla atletických soutěží	příprava sportovního náčiní lehkootletická průprava – základní prvky atletických disciplín nácvik techniky hodů měření a hodnocení výsledků interpretace osobnostního posunu na základě zapisovaných údajů
pokrytí průřezových témat		přesahy	

SPORTOVNÍ HRV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Zvládá základní herní činnost a vyjmenuje základní pravidla • ČOÚPD: Zvládá základní HČJ a pravidla Ringo • ČOÚPD: Modifikuje pravidla • ČOÚPD: Uspořádá malý turnaj • ČOÚPD: Reflektuje základní pravidla • ČOÚPD: Obměňuje pravidla České plácané	Florbal Ringo Česká plácaná	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

LYŽOVÁNÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Umí základní obraty • ČOÚPD: Zvládá odšlapování; brždění a zastavování • ČOÚPD: Zvládá výstupy svahu • ČOÚPD: Zvládá zatáčení (objetí překážky)	Lyžování	bezpečnost pravidla chování na sjezdovce průpravná cvičení a hry na lyžích
pokrytí průřezových témat		přesahy	

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, - některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČPPU: Používá s porozuměním smluvené signály a gesta - ČPPU: Klasifikuje signály dle příslušnosti k jednotlivým sportům - ČPPU: Zakresluje vybrané signály	Bezpečnost v TV a sportu Komunikace v TV	diskuze na téma sportovní předpříprava analýza předvedených signálů a gest ve sportu a tělesné výchově hodnocení významu pohybu v životě člověka – na různých příkladech bezpečné zacházení s náčiním a tělocvičným náradím - ukázka
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu a podle pokynů učitele • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	• ČOZ: Analyzuje účinky a důsledky rozcvičení • ČOZ: Provádí - v rámci svých možností- diagnostiku současného fyzického stavu • ČOZ: Analyzuje jednoduchý program pro nápravu patologického držení těla • ČOZ: Analyzuje správné provedení pohybu cviků • ČOÚPD: Vybírá drobné pohybové hry vzhledem k plánovaným tělocvičným úkonům v rámci hodiny - přizpůsobuje je • ČOÚPD: Využívá vlastní kartotéky pohybových her pro účely rozcvičení. (viz portfolio cvičence)	Průpravná, koordináční, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení Pohybové hry	vede si zápisník se svými výkony a zlepšením výsledků analýza posunu korekce vadného provedení cviku, či držení těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - ČOZ: Uvádí vztah mezi pohybovou činností a zdravým způsobem života - ČOZ: Vyvozuje obecné poznatky účinnosti posilování s vlastním odporem těla, s pomocí náčiní, posilovacích strojů - ČOZ: Vyšplhá na laně a tyči - ČOZ: Zvládá disciplíny v kruhovém tréninku ve stanoveném limitu pro 8. ročník - ČOZ: Modifikuje stavbu dráhy kruhového tréninku	Význam pohybu pro zdraví ZOZ - náčiní ke kondičnímu posilování, šplh, kruhový trénink	zápis výkonů- výsledků stavba a účast v kruhovém tréninku manipulace s náčiním
pokrytí průřezových témat		přesahy	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• ČPPU: Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence 8. ročníku	Názvosloví - komunikace	vede si zápis názvosloví aktivní užívání názvosloví jednotlivých sport.disciplínách
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: VO (7. ročník): Život mezi lidmi	

GYMNASTIKA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Předvede kotoul vpřed a vzad, kotoul vzad do stoje na rukou, do zášvihu • ČOÚPD: Dovede stoj na rukou do výdrže bez dopomoci, přemet stranou, kotoul letmo, váhu předklonmo do kotoulu, skok střížný, "čertíka" • ČOÚPD: Umí základní obraty a rovnovážné postoje • ČOÚPD: Umí roznožku a skrčku přes kozu našír • ČOÚPD: Zvládá odbočku přes kozu • ČOÚPD: Zvládá přeskok švédské bedny našír - skrčka • ČOÚPD: Zacvičí svis vznesmo, svis střemhlav s dopomocí a výmyk odrazem jednoho • ČOÚPD: Zacvičí přešvihy ve vzporu na hrazdě • ČOÚPD: Zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích na nářadí	Akrobacie (prosná cvičení) Přeskoky - koza Hrazda po ramena Dopomoc	příprava tělocvičného nářadí návuk jednotlivých gymnastických prvků s obměnami a od jednodušších prvků ke složitějším
pokrytí průřezových témat		přesahy	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Nachází principy vybraných relaxačních technik • ČOÚPD: Umí užít vybranou relaxační techniku • ČOÚPD: Zvládá základní aerobní cvičení s hudbou	Cvičení s hudbou	Cvičení s video a audioprojekcí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: HV (8. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (8. ročník): Poslechové činnosti	Z: HV (8. ročník): Hudební pohybové činnosti

ÚPOLY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • ČOÚPD: Zná odvětví bojových umění	Úpoly Přetlaky, pády, úchopy	pádové techniky a bezpečnost nácvik jednoduchých cviků na zpevnění těla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Vede v rámci svých schopností celou skupinu cvičenců při rozcvičení atletickou ABC • ČOÚPD: Zvládá zaběhnutí 100 m • ČOÚPD: Uběhne 1500 m • ČOÚPD: Pokouší se o zvládnutí vytrvalostního běhu na 8 minut • ČOÚPD: Umí techniku startů organizuje hromadný start • ČOÚPD: Umí techniku startů organizuje hromadný start • ČOÚPD: Analyzuje správné provedení štafetové předávky • ČOÚPD: Organizuje malé běžecké závody	Běh Běžecká ABC Starty Vytrvalostní běh	příprava sportovního náčiní lehkoatletická průprava – základní prvky atletických disciplín nácvik techniky hodů měření a hodnocení výsledků interpretace osobnostního posunu na základě zapisovaných údajů
pokrytí průřezových témat		přesahy	

HOD			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Správně hází kriketovým míčkem	Kriketový míček	Kriketový míček. Návuk fází hodu
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PRAVIDLA ATLETICKÝCH SOUTĚŽÍ A SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Jmenuje základní pravidla atletických soutěží • ČOÚPD: Vysvětluje význam sportovních her v sociálním prostředí • ČOÚPD: Uplatňuje smluvená základní pravidla sportovních her	Pravidla atletických soutěží Sportovní hry	příprava sportovního náčiní lehkoatletická průprava – základní prvky atletických disciplín návuk techniky hodu měření a hodnocení výsledků interpretace osobnostního posunu na základě zapisovaných údajů
pokrytí průřezových témat		přesahy	

SPORTOVNÍ HRY			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• ČOÚPD: Vysvětluje význam sportovních her v sociálním prostředí • ČOÚPD: Uplatňuje smluvená základní pravidla sportovních her • ČOÚPD: Volí taktiku hry • ČOÚPD: Pokouší se zorganizovat hru • ČOÚPD: Zná principy tvorby turnajové tabulky • ČOÚPD: Provádí rozbor základních pravidel tradičního sportu • ČOÚPD: Navrhuje možné obměny pravidel vzhledem k prostředí a úrovni cvičenců • ČOÚPD: Navrhuje možné obměny pravidel vzhledem k prostředí a úrovni cvičenců • ČOÚPD: Zvládá základní herní činnosti • ČOÚPD: Vysvětlí podstatu hry a základní pravidla • ČOÚPD: Navrhuje další možná pravidla pro zjednodušení hry • ČOÚPD: Zorganizuje malý turnaj	Sportovní hry Házená Přehazovaná	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

HYGIENA A BEZPEČNOST PŘI POHYBOVÝCH ČINNOSTECH			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, - některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	ČOZ: Využívá znalostí o hygieně a bezpečnosti chování při pohybových aktivitách ve školní tělesné výchově	Bezpečnost v TV a sportu Komunikace v TV	diskuze na téma sportovní předpříprava analýza předvedených signálů a gest ve sportu a tělesné výchově hodnocení významu pohybu v životě člověka – na různých příkladech bezpečné zacházení s náčiním a tělocvičným náradím - ukázka
pokrytí průřezových témat		přesahy	

PREVENCE A KOREKCE JEDNOSTRANNÉHO ZATÍŽENÍ A SVALOVÝCH DYSBALANCÍ			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu a podle pokynů učitele - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	- ČOZ: Provádí - v rámci svých možností- diagnostiku současného fyzického stavu (totéž na konci roku) - ČOZ: Navrhuje kompenzační cvičení po statické a jednostranné zátěži vsedě, vstoje - ČOZ: Kriticky hodnotí provedení dechového cvičení - ČOZ: Demonstruje cviky pro zvýšení kloubního rozsahu - ČOÚPD: Vhodně a cíleně volí drobné pohybové hry vzhledem k plánovaným tělocvičným úkonům v rámci hodiny - přizpůsobuje je - ČOÚPD: Jmenuje a předcvičuje nevhodná cvičení - ČOÚPD: Využívá vlastní kartotéky pohybových her pro účely rozcvičení	Průpravná, koordinační, kompenzační , kondiční a tvořivá cvičení Pohybové hry	vede si zápisník se svými výkony a zlepšením výsledků analýza posunu korekce vadného provedení cviku, či držení těla navrhuje alternativní prvky cvičení – strečink, ...atd.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- ČOZ: Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - ČOZ: Shrne činitele, jež ovlivňují zdravý pohybový režim - ČOZ: Orientuje se v ukazatelích tělesné zdatnosti a jejich měření pohybového režimu - ČOZ: Vhodně volí posilovací cviky zaměřené na posílení fázického svalstva (biceps, triceps, přímé břišní svaly, prsní atd.) - ČOZ: Vyšplhá na laně a tyči s přírazem, bez přírazu (dle možností) - ČOZ: Sestaví dráhu pro kruhový trénink - ČOZ: Zvládá disciplíny v kruhovém tréninku	Význam pohybu pro zdraví ZOZ - náčiní ke kondičnímu posilování, šplh, kruhový trénink	zápis výkonů- výsledků stavba a účast v kruhovém tréninku manipulace s náčiním
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: F (8. ročník): Práce a výkon	

NÁZVOSLOVÍ A KOMUNIKACE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• ČPPU: Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence 9. ročníku	Názvosloví – komunikace	vede si zápis názvosloví aktivní užívání názvosloví jednotlivých sport.disciplínách
pokrytí průřezových témat		Přesahy	

GYMNASTIKA

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Cvičí vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů • ČOÚPD: Cvičí přeskoky přes kozu (skrčka, roznožka, odbočka) • ČOÚPD: Zvládá přeskok švédské bedny našíř - skrčka • ČOÚPD: Zacvičí svis vznesmo, svis střemhlav • ČOÚPD: Umí výmyk odrazem jednož • ČOÚPD: Cvičí výmyk tahem • ČOÚPD: Zacvičí toč jízmo • ČOÚPD: Cvičí na hrazdě sestavu 2 osvojených cvičebních tvarů • ČOÚPD: Zvládá záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích na nářadí	Akrobacie (protná cvičení) Přeskoky - koza Hrazda po čelo Dopomoc	příprava tělocvičného nářadí nácvik jednotlivých gymnastických prvků s obměnami a od jednodušších prvků ke složitějším
pokrytí průřezových témat		přesahy	

RYTMICKÉ A KONDIČNÍ ČINNOSTI S HUDBOU

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Používá hudbu pro některá cvičení • ČOÚPD: Zvládá cvičení podle obrázků a grafického záznamu • ČOÚPD: Zatancuje vybraný lidový tanec dle výběru • ČOÚPD: Využívá prvky cvičení jógy při rozcvičení či relaxačních technikách	Cvičení s hudbou	Cvičení s video a audioprojekcí
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: D (6. ročník): Antické Řecko. D (6. ročník): Antický Řím. HV (9. ročník): Hudební pohybové činnosti HV (9. ročník): Poslechové činnosti	Z: HV (9. ročník): Hudební pohybové činnosti

ATLETIKA			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Vede v rámci svých schopností celou skupinu cvičenců při rozcvičení atletickou ABC(liftink, skipink, atd.) • ČOÚPD: Zvládá zaběhnutí 100 m • ČOÚPD: Uběhne 1500 m ve stanoveném limitu • ČOÚPD: Zvládá vytrvalostní běh • ČOÚPD: Zaběhne štafetový běh na 800 m • ČOÚPD: Hází kriketový míček za hranici 45 m • ČOÚPD: Organizuje malé atletické závody • ČOÚPD: Zná základní pravidla atletických soutěží	Běh Běžecská ABC Běh na 1500 m, 100 m, Štafetový běh Hod kriketovým míčkem Skok z místa Pravidla atletických soutěží	příprava sportovního náčiní lehkoatletická průprava – základní prvky atletických disciplín návuk techniky hodu měření a hodnocení výsledků interpretace osobnostního posunu na základě zapisovaných údajů
pokrytí průřezových témat		Přesahy	

SPORTOVNÍ HRV			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Krátce pohovoří o novodobé historii olympijského sportu • ČOZ: Vysvětlí přínos P. Coubertina a G. Jarkovského pro olympijský sport • ČOÚPD: Uplatňuje smluvená základní pravidla sportovních her • ČOÚPD: Volí taktiku hry	Sportovní hry	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

VOLEJBAL			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Zná obecná pravidla volejbalu • ČOÚPD: Zvládá základní herní činnosti	Volejbal	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

LAKROS (INTERKROS)			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• ČOÚPD: Stručně pohovoří o vzniku a historii lakrosu • ČOÚPD: Jmenuje druhy lakrosu • ČOÚPD: Zvládá lakrosové herní činnosti • ČOÚPD: Uplatňuje základní pravidla Interkrosu	Lakros Interkros Field Lakros Box Lakros Český lakros	individuální herní činnosti jedince v různých situacích fáze hry řízení hry a pravidla
pokrytí průřezových témat		přesahy	

5.9. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na prvním stupni vyučovací předmět Člověk a svět práce navazuje na dovednosti získané v domácím prostředí a z MŠ. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy *Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů*, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů *Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce*. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh *Svět práce* je povinný, a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh *Svět práce* je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Vyučuje se jako samostatný předmět. Časová dotace na prvním stupni činí 1 hodinu týdně v každém ročníku. Na druhém stupni se předmět Člověk a svět práce vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. r.. Časová dotace činí 1 hodinu týdně v každém ročníku. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení

- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Složky předmětu Člověk a svět práce I.stupeň		
1.	Práce s drobným materiálem	PsDM
2.	Konstrukční práce	KP
3.	Pěstitelské práce	PěP
4.	Příprava pokrmů	PřP

Složky předmětu Člověk a svět práce II.stupeň		
1.	Práce s technickým materiálem	PtM
2.	Design a konstruování	DaK
3.	Pěstitelské práce a chovatelství	PěCh
4.	Provoz a údržba domácnosti	PuD
5.	Příprava pokrmů	PřP
6.	Svět práce	SvP

Z toho je patrné, že tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností, vede žáky k získávání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Na prvním stupni není vhodné dělit práci pro dívky a chlapce, ale naopak práci individualizovat, pracovat ve skupinách a dbát na bezpečnost žáků.

Tato oblast má úzké vazby na ostatní předměty. Výuka komplexním způsobem přispívá k rozvoji žáků. Rozvíjíme motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky, žáci se učí spolupracovat, organizovat práci, pracovat v týmu, dodržovat kázeň a pravidla bezpečnosti. Při výuce jsou upřesňovány představy žáků o věcech a jevech, o kterých se hovoří v JČ, M, PRV...Učí se poznatky prakticky využívat. Obohacujeme slovní zásobu, vytváříme základy technického myšlení. Postupně žáci získávají informace o materiálech, pomůckách a nářadí.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tématické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou na druhém stupni vyučovány odděleně.

Vzdělávání v pracovních činnostech chlapců směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností, významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku

Vzdělávání v pracovních činnostech dívek směřuje k :

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti, apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně, osvojení si dovedností, důležitých pro jejich další život
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci - kladen důraz na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel slušného chování, komunikaci i spolupráci

V předmětu pracovní výchova se prolínají tato průřezová témata :

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

- zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání
- řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- orientovat se v sobě samém,
- rozvíjet dovednosti a schopnosti,
- dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

- pozorovat a popisovat okolní prostředí,
- získávat informace o ekologické problematice,
- získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky,
- provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, péče o zeleň, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MEV)

- schopnost zpracovat , vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace,
- rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci k učení tím, že:

- ověřuje a využívá znalosti z jiných předmětů v praxi
- seznamuje se s různými druhy náradí, materiálů a jejich vlastnostmi
- rozvíjí slovní zásobu o nové termíny
- prohlubuje vědomosti a ověřuje si je v praktických činnostech
- zná zásady první pomoci při úrazech a používá je
- zná výrobce a výrobky světových značek
- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky

- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich
- pracuje s odbornou literaturou

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci k řešení problémů tím, že:

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí
- rozvíjí schopnost pracovat dle ústního, písemného návodu či plánu
- řeší jednoduché technické úkoly
- vytváří jednoduchými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu
- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci komunikativní tím, že:

- vyjadřuje myšlenky a postupy při práci
- zorganizuje si práci ve skupině i svou vlastní
- využívá odborné terminologie
- prezentuje výrobky na veřejnosti
- se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Rozvíjením této kompetence umožníme žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Ve vyučovacím předmětu Člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci pracovní tým, že: rozvíjí jemnou i hrubou motoriku

- rozvíjí základní pracovní návyky a dovednosti
- rozvíjí schopnost řešit jednoduché technické úkoly
- udržuje pořádek na pracovišti, na pracovním místě (kuchyňka, šk. pozemek, pracovní stůl)
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- zodpovídá za splnění úkolu ve skupině i při samostatné práci
- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- dbá na ochranu životního prostředí
- své znalosti využívá v běžné praxi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Ve vyučovacím předmětu člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci sociální a personální tím, že:

- podílí se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve skupině přebírá určitou roli, za kterou každý žák sám zodpovídá
- přispívá k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých a k poskytování rady nebo pomoci druhému při společné práci

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům, k úspěšnému pozorování
- pracuje ve skupinách
- spolupracuje při řešení problémů
- přispívá k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu člověk a svět práce žák utváří a rozvíjí kompetenci občanskou tím, že:

- nápaditě tvoří
- chová se bezpečně při práci v dílnách, školní kuchyňce, keramické dílně a areálu školy
- rozhoduje se samostatně
- respektuje pravidla při práci
- přivolá pomoc při zranění
- chápe základní ekologické souvislosti, chrání a oceňuje naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi - žák pracuje s návody a video-návody
- žák využítí digitálních technologií k usnadnění práce, zefektivnění pracovních postupů, zkvalitnění výsledků práce a seznámení s novými technologiemi, vyhledávání pracovních postupů na internetu

PRVNÍ OBDOBÍ

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	PsDM: Žák pracuje s papírem PsDM: Vyrábí jednoduchými postupy různé papírové výrobky PsDM: Navléká a třídí přírodní materiál PsDM: Pracuje podle slovního návodu PsDM: Stříhá různý textil PsDM: Udělá textilní koláž	Papír Přírodniny Textil	Poznává vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil) Stříhání, trhání, lepení papíru Navlékání, lepení přírodnin
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí	Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	Do: ČaJS (1. ročník): Živá příroda a její ochrana VV (1. ročník): Grafické techniky	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí pozorování přírody - Pečuje o nenáročné rostliny	PP: Stará se o pokojové květiny PP: Připraví záhon k setí a sázení PP: Vytrhává plevel PP: Zalévá záhon a sklízí úrodu	Pěstitelské činnosti Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semen Základní podmínky pro pěstování rostlin	Vycházky do přírody Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pozorování rostlin ve volné přírodě, rozlišování plevelů od užitkových rostlin
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Do: ČaJS (1. ročník): Lidé a čas ČaJS (1. ročník): Živá příroda a její ochrana	Z: ČaJS (1. ročník): Můj domov

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KČ: Zvládá elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi	Konstrukční činnosti Stavebnice Práce s návodem, předlohou, náčrtem	Práce se stavebnicí (plošné, prostorové) Práce dle jednoduchého návodu i fantazie
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice		Do: ČJ (1. ročník): Práce s textem VV (1. ročník): Grafické techniky	Z: ČJ (1. ročník): Práce s textem VV (1. ročník): Grafické techniky

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Chová se vhodně při stolování	PřPo: Zná základy správného stolování a společenského chování	Vybavení kuchyně Příprava pokrmu Stolování, chování u stolu	Pozná základní vybavení kuchyně Zvládá jednoduchou úpravu stolu Dodržuje pravidla správného stolování Připraví jednoduchý pokrm
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kreativita, Komunikace, Kooperace a kompetice		Do: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh	Z: ČJ (1. ročník): Komunikace a sloh

2. ROČNÍK - DOTACE:1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	PsDM: Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních materiálů PsDM: Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z netradičních materiálů PsDM: Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s papírem Práce s textilem Práce s přírodním materiálem Práce s drobným materiálem- papír, textil,přírodniny Práce s návodem, předlohou, náčrtem	Poznává vlastnosti materiálu (papír a karton, přírodniny, textil) Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce Vystřihuje papír podle šablony Stříhá textilie, vytváří koláž
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČJ (2. ročník): Zvuková stránka jazyka M (2. ročník): Rýsování úseček, měření délky ČaJS (2. ročník): Můj domov VV (2. ročník): Grafické techniky	Z: ČaJS (2. ročník): Neživá příroda ČaJS (2. ročník): Živá příroda a její ochrana ČJ (2. ročník): Zvuková stránka jazyka

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí pozorování přírody - Pečuje o nenáročné rostliny	PP: Pečuje o nenáročné rostliny	Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin ze semen Základní podmínky pro pěstování rostlin	Vycházky do přírody Pěstování rostlin ze semen v místnosti Základní péče o pokojové rostliny (zalévání, otírání listů, přihnojování)
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Kreativita Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČaJS (2. ročník): Můj domov ČaJS (2. ročník): Člověk	Z: ČaJS (2. ročník): Živá příroda a její ochrana

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KČ: Zvládá elementární dovednosti a činnosti se stavebnicemi	Stavebnice Práce s návodem, předlohou, náčrtem	Práce se stavebnicí (plošné, prostorové a konstrukční) Práce dle jednoduchého návodu i fantazie
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita, Kooperace a kompetice Komunikace, Hodnoty, postoje, praktická etika		Do: M (2. ročník): Rýsování úseček, měření délky ČaJS (2. ročník): Člověk ČaJS (2. ročník): Lidé a čas	Z: ČaJS (2. ročník): Člověk M (2. ročník): Rýsování úseček, měření délky ČaJS (2. ročník): Lidé a čas

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Chová se vhodně při stolování	PřPo: Žák připraví tabuli pro jednoduché stolování PřPo: Žák připraví jednoduchý pokrm	Jednoduchá úprava stolu Technika v kuchyni Chování v kuchyni Základní vybavení kuchyně	Pozná základní vybavení kuchyně Zvládá jednoduchou úpravu stolu Dodržuje pravidla správného stolování Připraví s pomocí učitele jednoduchý pokrm
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena	Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika	Do: ČJ (2. ročník): Práce s textem ČJ (2. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (2. ročník): Člověk	

3. ROČNÍK - DOTACE:1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - Pracuje podle slovního návodu a předlohy	PsDM: Pracuje s pomůckami a správně je ukládá PsDM: Chápe vlastnosti materiálů a možnosti zpracování PsDM: Pracuje podle návodu či předlohy PsDM: Dbá na pořádek na pracovišti PsDM: Vhodně se obléká PsDM: Chápe nutnost dodržovat pravidla bezpečnosti PsDM: Poskytne PP při drobných poraněních PsDM: Zpracovává papír trháním, mačkáním, stříháním, lepením, skládáním, vystřihováním... PsDM: Vytváří prostorové práce PsDM: Přírodniny suší, třídí, lisuje... PsDM: Materiál využívá k navlékání, aranžování, dotváření PsDM: Pracuje podle slovního návodu, nebo předlohy PsDM: Umí navlékat jehlu, udělat uzel PsDM: Sešije látku PsDM: Přišije knoflík PsDM: Využívá lepení látky PsDM: Rozená některé tkaniny a jejich využití PsDM: Zhotoví jednoduchý textilní výrobek PsDM: Seznamuje se s lidovými tradicemi, využívá některé náměty v pracovních činnostech	Pomůcky Materiály Pracovní postupy Hygiena a bezpečnost Papír, karton Přírodniny Textil Lidové tradice	Dodržuje pořádek na svém pracovním místě Dbá na bezpečnost práce Rozezná vlastnosti materiálů Používá základní stehy při šití látky Dokáže zhotovit výrobek podle daného návodu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: M (3. ročník): Tělesa ČaJS (3. ročník): Neživá příroda VV (3. ročník): Grafické techniky	Z: VV (3. ročník): Grafické techniky M (3. ročník): Tělesa

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - Pečuje o nenáročné rostliny	PP: Zná základní podmínky života rostlin PP: Pečuje o pokojové rostliny PP: Zná běžné pokojové rostliny a způsob množení PP: Pojmenuje nářadí a umí s ním pracovat PP: Dodržuje pravidla bezpečnosti PP: Připraví záhon k setí, sázení a chápe rozdíl ve významu slov setí, sázení PP: Pečuje o zeleninu až po sklizeň PP: Chápe význam zeleniny pro zdraví člověka PP: Dbá na hygienu	Péče o pokojové rostliny Pozorování a pokusy Práce na školním pozemku	Stará se s pomocí učitele o pokojové rostliny ve třídě (zalévá, kypří půdu, otírá prach z listů, přihnojuje) Umí na záhonku pěstovat základní druhy zeleniny Vybere si vhodné nářadí k práci
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: M (3. ročník): Orientace v čase ČaJS (3. ročník): Člověk ČaJS (3. ročník): Neživá příroda	Z: ČaJS (3. ročník): Člověk M (3. ročník): Rovinné obrazce, obvod ČaJS (3. ročník): Lidé a čas

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	KČ: Montuje a demontuje stavebnicové prvky KČ: Pracuje podle návodu, později tvoří na základě vlastní fantazie KČ: Rozvíjí si prostorovou představivost KČ: Procvičuje jemnou motoriku ruky KČ: Dbá na správné uložení stavebnice	Práce se stavebnicemi	Práce se stavebnicí (plošné, prostorové a konstrukční) Práce dle jednoduchého návodu i fantazie
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČaJS (3. ročník): Můj domov ČaJS (3. ročník): Neživá příroda	Z: M (3. ročník): Tělesa M (3. ročník): Rovinné obrazce, obvod

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Chová se vhodně při stolování • Připraví tabuli pro jednoduché stolování	PříPo: Orientuje se v základním vybavení kuchyně PříPo: Ví jak se potraviny uskladňují PříPo: Připraví jednoduchý pokrm, dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny PříPo: Vytvoří jídelníček na 1 den a respektuje pravidla správné výživy PříPo: Zvládne PP při běžných úrazech v kuchyni (popálení,pořezání) PříPo: Připraví talíře a příbory. PříPo: Seznámí se s typickou kuchyní dané země	Vybavení kuchyně Příprava pokrmu Stolování, chování u stolu Den jazyků	Pozná základní vybavení kuchyně Zvládá jednoduchou úpravu stolu Dodržuje pravidla správného stolování Připraví s pomocí učitele jednoduchý pokrm
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		Do: ČJ (3. ročník): Komunikace a sloh ČJ (3. ročník): Práce s textem ČaJS (3. ročník): Neživá příroda ČaJS (3. ročník): Člověk	Z: ČaJS (3. ročník): Živá příroda a její ochrana ČaJS (3. ročník): Člověk ČaJS (3. ročník): Lidé a čas ČJ (3. ročník): Práce s textem ČJ (3. ročník): Zvuková stránka jazyka

DRUHÉ OBDOBÍ
4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	PsDM: Vytváří různé výrobky z daného materiálu PsDM: Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic PsDM: Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní PsDM: Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce PsDM: Poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem (přírodniny, papír a karton, textil aj.) Vlastnosti materiálu Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce První pomoc při úrazu	Dodržuje pořádek na svém pracovním místě Dbá na bezpečnost práce Rozezná vlastnosti materiálu Zhotoví výrobek podle daného návodu (šití, skládání papíru, modelování...) Pojmenuje základní řemesla a lidové zvyky
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Do: VV (4. ročník): Grafické techniky	Z: ČaJS (4. ročník): Živá příroda ČaJS (4. ročník): ČR - zemědělství, hospodářství, průmysl VV (4. ročník): Grafické techniky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny	PP: Provádí jednoduché pěstitelské činnosti PP: Volí správné pomůcky, nástroje a náčiní PP: Ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny PP: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce PP: Poskytne první pomoc při úrazu	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstitelské práce Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Organizace práce První pomoc při úrazu	Stará se o pokojové rostliny ve třídě (zalévá, kypří půdu, otírá prach z listů, přihnojuje) Přesazuje s pomocí učitele pokojové rostliny Pěstuje na záhonku základní druhy zeleniny Umí si vybrat vhodné nářadí k práci Na vycházce pozná léčivé i jedovaté rostliny Dokáže si zorganizovat svou práci
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Kooperace a kompetice	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČaJS (4. ročník): Člověk	Z: ČaJS (4. ročník): Neživá příroda ČaJS (4. ročník): Živá příroda

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	KČ: Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž KČ: Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu KČ: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce KČ: Poskytne první pomoc při úrazu	Konstrukční činnosti Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Organizace práce	Pracuje samostatně podle předlohy nebo dle fantazie s různými druhy stavebnic
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice		Do: M (4. ročník): Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice M (4. ročník): Souměrnost	Z: M (4. ročník): Obsah čtverce, obdélníku, síť kvádrů a krychle M (4. ročník): Souměrnost M (4. ročník): Rovnoběžky, různoběžky, kolmice, kružnice

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Orientuje se v základním vybavení kuchyně - Připraví samostatně jednoduchý pokrm - Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	PřPo: Orientuje se v základním vybavení kuchyně PřPo: Připraví samostatně jednoduchý pokrm PřPo: Prostře stůl PřPo: Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování PřPo: Udržuje pořádek a čistotu, hygienu a bezpečnost práce PřPo: Poskytne první pomoc při úrazu	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmů Organizace práce Hygiena při práci s potravinami První pomoc při úrazu	Pozná základní vybavení kuchyně Dokáže samostatně připravit jednoduchý pokrm Vybere si a nakoupí vhodné potraviny pro přípravu daného pokrmu
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV: Kreativita	EV	Do:	Z:

Komunikace Kooperace a kompetice	Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	ČaJS (4. ročník): Člověk	ČaJS (4. ročník): Člověk
-------------------------------------	---	--------------------------	--------------------------

5. ROČNÍK - DOTACE:1, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti prac, poskytne první pomoc při úrazu	PsDM: Vytváří různé výrobky z daného materiálu PsDM: Využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic PsDM: Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní PsDM: Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce PsDM: Poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem (přírodniny, papír a karton, textil aj.) Vlastnosti materiálu Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a využití Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce První pomoc při úrazu	Samostatně vyrobí podle své představivosti výrobek z daného materiálu Zařazuje do své práce prvky lidových tradic Rozezná bezpečně vhodné pracovní pomůcky Dodržuje hygienické zásady a umí poskytnout první pomoc
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Rozvoj schopností poznávání Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: VV (5. ročník): Grafické techniky	Z: VV (5. ročník): Kresba

PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny - Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	PP: Provádí jednoduché pěstitelské činnosti PP: Volí správné pomůcky, nástroje a náčiní PP: Ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny PP: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce PP: Poskytne první pomoc při úrazu	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstitelské práce Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, zelenina aj.) Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie Organizace práce První pomoc při úrazu	Stará se o pokojové rostliny ve třídě (zalévá, kypří půdu, otírá prach z listů, přihnojuje) Dokáže sám přesadit malou pokojovou rostlinu ve třídě Vypěstuje sám ze semene rostliny v místnosti i na zahradě Vybere si vhodné nářadí k práci Na vycházce pozná léčivé i jedovaté rostliny Dokáže si zorganizovat svou práci a umí poskytnout první pomoc
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Komunikace Kooperace a kompetice	EV Ekosystémy, Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	Z: VZ (5. ročník): Člověk a jeho tělo ČaJS (5. ročník): Živá příroda

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	KČ: Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž KČ: Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu KČ: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Konstrukční činnosti Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Organizace práce	Pracuje samostatně podle předlohy nebo dle fantazie s různými druhy stavebnic Sestavuje modely
pokrytí průřezových témat		přesahy	
OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice		Do: M (5. ročník): Tělesa	Z: VV (5. ročník): Kresba

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
• Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Připraví samostatně jednoduchý pokrm • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	PřPo: Orientuje se v základním vybavení kuchyně PřPo: Připraví samostatně jednoduchý pokrm PřPo: Prostře stůl PřPo: Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování PřPo: Udržuje pořádek a čistotu, hygienu a bezpečnost práce PřPo: Poskytne první pomoc při úrazu	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni Výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmů Organizace práce Hygiena při práci s potravinami První pomoc při úrazu	Zná základní vybavení kuchyně Dokáže samostatně připravit jednoduchý pokrm Umí vybrat a nakoupit potraviny pro přípravu daného pokrmu Ví, jak se správně potraviny skladují Dbá na hygienu při přípravě pokrmu Zná kuchyňské přístroje a dokáže je použít (mixér, mikrovlnná trouba, sporák...)
pokrytí průřezových témat		přesahy	
MeV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti	OSV Sebepoznání a sebepojetí Kreativita, Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	Do: ČJ (5. ročník): Komunikace a sloh ČaJS (5. ročník): Člověk a jeho tělo	Z: VZ (5. ročník): Člověk a jeho tělo

DRUHÉ OBDOBÍ
6. ROČNÍK - DOTACE: 1 POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PřPo: Pojmenuje základní kuchyňský inventář. PřPo: Dokáže systematicky inventář uložit. PřPo: Prakticky zvládne mytí kuchyňského vybavení. PřPo: Udržuje pořádek a čistotu při práci v kuchyni. PřPo: Dodržuje bezpečnost práce v kuchyni. PřPo: Vyhledá jednoduchý recept na přípravu studeného pokrmu. PřPo: Vypíše si suroviny potřebné k přípravě pokrmu. S pomocí provede kalkulaci cen surovin. PřPo: Vhodně skladuje potřebné suroviny. PřPo: Připraví studený pokrm dle receptu. PřPo: Používá vhodné pomůcky a náčiní	Základní vybavení kuchyně. Udržování pořádku a čistoty v kuchyni. Recepty a návody kuchařské knihy. Zásady hygieny potravy. Zásady stolování	Praktická příprava pokrmu. Prostření stolu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		VZ (6. ročník): Zdraví	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu	PUD: Má základní znalosti o vzniku a vývoji oděvu PUD: Dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci PUD: Zná základy pletení a háčkování Poskytne první pomoc při úrazu	Provoz a údržba domácnosti Vývoj oděvu Péče o oděv	Pletení, háčkování.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

	VZ (8. ročník): Rizika v životě VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rodina a širší sociální prostředí NJ (8. ročník): Mein Zuhause NJ (8. ročník): Meine Familie
--	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 1 POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PřPo: Dodržuje zásady hygieny potravy PřPo: Zná vybavení kuchyně PřPo: Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a zásady hygieny a bezpečnosti práce PřPo: Připraví jednoduché pokrmy tepelnou úpravou a za studena v souladu se zásadami zdravé výživy Poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů Zásady hygieny potravy Stolování	Praktická příprava pokrmu. Prostření stolu.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		VZ (6. ročník): Zdraví AJ (7. ročník): Jídlo	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu	PUD: Ovládá základní postupy pro údržbu domácnosti PUD: Ovládá základy háčkování a pletení Poskytne první pomoc při úrazu	Údržba domácnosti Základy ručních prací	Pletení, háčkování. Úklid.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

	AJ (7. ročník): Jídlo VZ (7. ročník): Rodina a širší sociální prostředí
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 1 POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PřPo: Orientuje se v základních činnostech přípravy pokrmů a v předpisech a hygienických pravidlech PřPo: Připravuje pokrmy na základě zdravé výživy PřPo: Zná základní principy stolování PřPo: Zná základní kuchyňský inventář PřPo: Bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče PřPo: Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny PřPo: Sestavuje jídelníček podle zásad zdravé výživy PřPo: Uplatňuje princip slavnostního stolování v rodině Poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů Hygiena výživy Výživa člověka Úprava stolu a bytu Vhodná sestava jídel - polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže	Praktická příprava pokrmů. Slavnostní prostředí stolu. Diskuze o zdravé výživě.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		AJ (8. ročník): Příroda AJ (8. ročník): Vánoce Z (8. ročník): Potravinářský průmysl VZ (8. ročník): Zdraví	

SVĚT PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	SP: Charakterizuje povolání, zaměstnání a profesi lidí SP: Posoudí možnou volbu profesní orientace, chápe, které faktory ovlivňují proces sebepoznání a sebehodnocení SP: využívá poradenské služby výchovného poradce, získává profesní informace prostřednictvím letáků, brožur a internetu	Trh práce Povolání, druhy pracovišť, volba profesní orientace Osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb	Diskuze. Vyhledávání informací. Referát.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		AJ (8. ročník): Profese VO (8. ročník): Člověk v sociálních vztazích Z (8. ročník): Hospodářství ČR a jeho složky Z (8. ročník): Zemědělství ČR	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	PUD: Ovládá základní postupy pro údržbu domácnosti PUD: Dodržuje zásady ochrany a bezpečnosti při práci se spotřebiči Poskytne první pomoc při úrazu	Provoz a údržba domácnosti Elektrotechnika v domácnosti	Diskuze.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		VZ (8. ročník): Rizika v životě VZ (8. ročník): Lidské tělo VZ (8. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (8. ročník): Zdraví NJ (8. ročník): Mein Zuhause NJ (8. ročník): Meine Familie	

9. ROČNÍK - DOTACE: 1 POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMU			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	PřPo: Orientuje se v základních činnostech přípravy pokrmů a v předpisech a hygienických pravidlech PřPo: Připravuje pokrmy na základě zdravé výživy PřPo: Zná základní kuchyňský inventář PřPo: Bezpečně obsluhuje základní kuchyňské spotřebiče PřPo: Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny PřPo: Pracuje s kuchařkou PřPo: Uplatňuje princip slavnostního stolování v rodině PřPo: Připravuje hlavní jídla PřPo: Sestavuje vhodný jídelníček dle možností Poskytne první pomoc při úrazu	Příprava pokrmů Hygiena výživy Výživa člověka Úprava stolu a bytu Vhodná sestava jídel - polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže	Praktická příprava pokrmu. Diskuze. Sestavení vhodného jídelníčku.
pokrytí průřezových témat		přesahy	
		AJ (7. ročník): Jídlo Z (9. ročník): Zemědělství	VZ (9. ročník): Rodina a širší sociální prostředí VZ (9. ročník): Zdraví

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu	PUD: Zná jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví PUD: Provádí jednoduchou údržbu zařízení bytu, oděvů	Provoz a údržba domácnosti Finance (příjmy, výdaje, rozpočet)	Diskuze

provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Poskytne první pomoc při úrazu	Prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace	
pokrytí průřezových témat		Přesahy	
		VO (9. ročník): Rodina a zákony VO (9. ročník): Hospodaření	

SVĚT PRÁCE			
Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ŠVP	učivo	Činnosti typické pro rozvíjení a ověřování dosažených výstupů
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	SP: Hodnotí realisticky své osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení při výběru určitého povolání, hodnotí realisticky své šance ve vybraném povolání na trhu práce SP: Vyhledává, třídí a správně využívá informace o vhodných vzdělávacích a pracovních příležitostech SP: Získá přehled o nabídce vzdělávání, profesní přípravy a zaměstnání v okolí svého bydliště. SP: Seznámí se s formalitami přijímacího řízení na zvolenou střední školu SP: V modelových situacích vyzkouší různé způsoby hledání zaměstnání, · seznámí se s postupy při přijímání do zaměstnání SP: Prokáže schopnost napsat životopis SP: Prokáže schopnost komunikovat během pohovoru u zaměstnavatele SP: Dokáže vysvětlit, co je zdravotní a sociální pojištění SP: Chápe problém nezaměstnanosti SP: Charakterizuje druhy a nejčastější formy drobného a soukromého podnikání SP: Zpracuje podnikatelský záměr podle zadané osnovy	Sebepoznání, sebehodnocení, rozhodování. Práce s profesními informacemi. Možnosti vzdělávání. Přijímací řízení. Svět práce v dospělosti. Životopis. Sebeprezentace. Problém nezaměstnanosti Pojištění zdravotní a sociální Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání (druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání)	Diskuze Modelové situace. Zpracování podnikatelského záměru.
pokrytí průřezových témat		přesahy	

	AJ (9. ročník): Seznamování VO (9. ročník): V pracovním poměru VZ (9. ročník): Rodina a širší sociální prostředí
--	--

5.10. VOLITELNÉ VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚTY

5.10.1. KOMUNIKACE A MÉDIA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět je vyučován v druhém pololetí devátého ročníku, jeho hodinová dotace je 1 hodina týdně po dobu druhého pololetí, což činí 0.5 hodiny týdně za rok.

Předmět je koncipován tak, aby stěžejním pilířem procesu učení byla především žáková aktivita. Východiskem pro takovou práci jsou teoretické poznatky ze základů komunikace a mediálního světa. Cílem předmětu je směřovat žáka ke globálnímu myšlení, umění analyzovat sociální situace a adekvátně na ně reagovat, vnímat společenské jevy integrovaně (neizolovaně), kriticky posuzovat současné dění a ovlivňování tohoto dění. Důraz je kladen na verbální projev, na jazykovou vybavenost a schopnost objektivně a přesně interpretovat informace. Rozvíjí schopnost pracovat v realizačním týmu a objevovat nové postupy řešení problémů, vnímat sdělení a vhodně proti nim – v jejich prospěch argumentovat.

Celkově tento předmět propojuje a naplňuje řadu průřezových témat stanovených RVP. Předmět Komunikace a média velmi úzce navazuje na předmět Výchova k občanství a Výchova ke zdraví. Hlavním posláním předmětu je přispět ke zkvalitnění osobnostně- sociálního rozvoje žáka.

Složky předmětu Komunikace a média		
1.	Základy komunikace a jejich specifika - teoretické poznatky	
2.	Realizační tým praktické činnosti - projektové práce	

Předmětem prolínají tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

- rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace kooperace a kompetice
- hodnoty, postoje

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

- Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané
- komunikace mezi lidmi z různých zemí, účast v projektech, spolupráce

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

- kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
- formování základů správného verbálního projevu – fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace
- zpracování problémů a témat formou projektů
- počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka
- správné využití médií za účelem výběru důležité informace, práce s internetem, získávání
- praktických informací využitelných v životě, cizí jazyk jako prostředek komunikace v cizině na dovolené

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

KOMPETENCE K UČENÍ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- získává efektivní poznatky z nejrůznějších informačních zdrojů
- chápe odborné termíny, významy slov, jejich užívání
- transfer – využívá nabytých vědomostí z jiných vzdělávacích oblastí s ohledem na zpracovávanou tematiku
- využívá cizojazyčné vybavenosti
- využívá jazykové vybavenosti - ČJ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- využívá vlastního úsudku a objektivní kritiky
- ověřuje správnost analogických postupů
- nachází shodné i odlišné stránky problémů
- identifikuje a vysvětluje význam použitých metod pro řešení problémů

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- využívá komunikační a informační technologie
- účinně se zapojuje do diskusí na daná témata
- výstižně a jednoduše graficky znázorňuje uspořádání a vztahy vybraných společenských jevů
- přijímá plnou odpovědnost za svůj názor a autorské projekty
- zvládá zanícený a kultivovaný ústní projev
- využívá mediálních technologií

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- zamýšlí se nad svými přednostmi v oblasti kooperace a komunikace, kreativity
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
- kriticky vyhodnocuje objektivní posouzení osobního projevu, úrovně předneseného a demonstrovaného a obsahové stránky věci
- využívá komunikativní dovednosti
- ovládá a řídí svoje chování v různých prostředích – adaptační mechanismy

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- při práci na mediálních projektech ctí etické kodexy, zásady, principy
- aktivně se zapojuje do kulturního dění – plakáty, osobní účast, záznamy a interview

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Ve vyučovacím předmětu Komunikace a média žák utváří a rozvíjí tuto kompetenci tím, že:

- pracuje s videozáznamem, audiozáznamem
- vyhodnocuje podstatné prvky získaných informací
- zpracuje prezentaci, filmový záznam (sestříhá), vytvoří reklamní šot, leták
- pracuje s informačními servery

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi - žák pracuje s návody a video-návody
- žák využití digitálních technologií k usnadnění práce, zefektivnění pracovních postupů, zkvalitnění výsledků práce a seznámení s novými technologiemi, vyhledávání pracovních postupů na internetu

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+0.5, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
• Definuje možnosti komunikace zvířat • Vysvětlí význam optických a pachových signálů ve světě zvířat • Nalézá společné a výlučně odlišné znaky komunikace lidí a zvířat • Popisuje vývoj a význam komunikace mezi lidmi • Uvádí příklady asertivního chování a popíše jeho princip • Předvádí techniky asertivního chování, sehraje miniscénku • Rozpozná Brailleovo písmo • Používá základní znaky prstové abecedy • Jmenuje pomůcky pro handicapované a jejich užitečnost • Prokáže znalost základních technik komunikace při pomoci této menšinové skupině • Zná způsoby a techniky pro zachování reálného sdělení • Třídí několika způsoby napsaná sdělení, z nichž označí ta nejvíce vystihující realitu • Vlastními slovy vyjádří co je to etika a její poslání • Provádí kritiku vybraného článku, obrazového materiálu, karikatury v kontextu etického kodexu • Vysvětlí pojem intimní komunikační zóna • Zvládá a zná techniku interview	Komunikace mezi zvířaty Komunikace mezi lidmi Komunikace handicapovaných lidí

MEDIA	
výstupy	učivo
• Vysvětlí význam slova: médium a objasní významy, ve kterých se tento termín užívá • Jmenuje druhy médií s ohledem na historii a současnost • Analyzuje úlohu médií pro lidstvo v různých etapách lidstva • Provádí kritiku pozitiv a negativ současných médií v kontextu předávání informací, jež vedou k poznání • Registruje všudypřítomnost mediálního vlivu a reklamy • Zhodnotí odkaz historických médií těm současným • Vyhledá v historických pramenech mediální sdělení a porovná s jazykem současného mediálního sdělení • Vyjádří vlastními slovy rozdíl mezi komerčním a veřejnoprávním médiem • Prověří pravdivost písemného, slovního sdělení a jeho objektivitu či zaujetí • Specifikuje způsoby, jímž se autor sdělení dopouští neobjektivního sdělení • Opravuje sdělení do formy přijatelné a nestranné • Diskutuje na téma zvýšený komunikační šum a jak mu vhodně při sdělování informací předcházet v zájmu zachování reálného • Zná způsoby a techniky pro zachování reálného sdělení • Vlastními slovy vyjádří co je to etika a její poslání • Velmi zjednodušeně interpretuje a provádí analýzu obsahu etického kodexu vybraného média • Diskutuje o čtenářském, filmovém, rozhlasovém, televizním, internetovém publiku • Popisuje diferentnost či společné znaky zacílení • Nalézá principy zacílení v komerčních sděleních • Zdůvodní úspěšnost či neúspěšnost předložených reklam	Druhy médií Média jako předmět poznání Média a jejich role ve společnosti Vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení reality Etika a média Mediální publikum Mediální technologie

• Vyvozuje závěry o významnosti reklamy pro současnou společnost • Vyhledává vývoj známých značek a jejich logotypů • Jednoduše vysvětlí význam brandmarketingu pro současnou společnost • Rozpozná historické a současné mediální technologie • Hodnotí vývoj jednotlivých mediálních technologií • Uvažuje o prognózách vývoje technologií • Vytvoří prezentaci na dané téma • Zvládá multimediální prezentaci (její tvorbu a aplikaci) • Uvádí prostředí, ve kterých má toto médium uplatnění • V týmu vytváří webové školní stránky • Přizpůsobuje obsah stránek aktuálnímu dění ve škole	
PRÁCE V REALIZAČNÍM TÝMU	
výstupy	učivo
• Přizpůsobuje obsah stránek aktuálnímu dění ve škole • V týmu vytváří školní časopis • Navrhne způsob řešení grafického vzhledu a rozsahu • Identifikuje se s rolí v realizačním týmu plní zodpovědně své redakční povinnosti • Umí ovládat diktafon a zvládá práci s mikrofonom • Vysvětlí pojem intimní komunikační zóna • Zvládá a zná techniku interview • Zpracuje získaná data v PC a transformuje je do písemné podoby • Provádí vhodně korekturu získaných informací	Tvorba prezentací Tvorba www stránek Edice školního časopisu Interview

5.11. NEPOVINNÉ VZDĚLÁVACÍ PŘEDMĚTY

5.11.1. NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tento předmět není umístěn v RVP ZV. Vycházíme ze zákonné úpravy pro výuku náboženství na státních školách. (zákon č. 561/2004 sb. § 15). Náboženství se vyučuje jako nepovinný předmět, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí alespoň 7 žáků školy. (Zákon č. 561/2004 Sb. §15). Tento zákon upravuje podmínky vyučování náboženství tohoto nepovinného předmětu, vychází z ustanovení čl. 16 Listiny práv a svobod. Výuka nepovinného předmětu náboženství probíhá v souladu se zásadami a cíli vzdělávání stanovenými tímto zákonem.

Pokud je dostatečný počet přihlášených žáků na nepovinný předmět náboženství vyučuje se:

- po jednotlivých ročnících
- ve vyučovacích skupinách, kde jsou spojeny tyto ročníky

Na naší základní škole je předmět náboženství vyučován ve skupinách (spojení několika ročníků).

Vyučující nepovinného předmětu náboženství musí být v pracovněprávním vztahu ke škole, kde vyučuje a disponuje pověřením statutárního orgánu církve pro výuku náboženství, přičemž splňuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogického pracovníka podle zákona 563/2004 Sb. § 14. Vyučující náboženství na naší škole splňuje kvalifikační předpoklady podle citovaného zákona.

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tématických celků, které na sebe spirálovitě navazují a cyklicky se prolínají. Předmět se vyučuje v hodinové dotaci 1 hodina týdně a jako nepovinný předmět nečerpá hodinovou dotaci z hodin stanovených RVP ZV. Předmět dále rozvíjí obsahy průřezových témat. Ty jsou rozvedeny přímo v osnově. Předmět se podílí na strategii rozvíjení klíčových kompetencí školy, vedle toho nabízí i své vlastní strategie, také uvedené přímo v osnově. Očekávané výstupy pro jednotlivé ročníky jsou uvedeny v osnově.

Nepovinný předmět náboženství se v širším slova smyslu orientuje na obecně lidské jevy, jako jsou důvěra, vděčnost, odpouštění, radost, štěstí, ochota pomoci nebo schopnost tušení dimenzí, které člověka přesahují. V tomto pjetí kultivuje duchovní rozměr osobnosti, který je vlastní každému člověku, a to v duchu římskokatolického náboženství. Doprovází dítě v jeho otázkách po smyslu života vyjádřených v těchto existenciálních potřebách člověka: být přijímán a milován, poznávat měřítka a motivaci správného jednání a orientovat podle nich svůj život, moci se sdílet a mít životní perspektivu. Náboženství a víra postihují život ve všech dimenzích, vychovávají tak v člověku schopnost vnímat svůj život jako prostor, v němž se setkává také s Bohem. Nepovinný předmět náboženství zachovává princip vzájemného vztahu mezi současným životem a vírou předávanou tradicí, inspiruje a udržuje dialog mezi oběma rovinami.

Výuka tohoto předmětu vede k budoucí spolupráci s jinými církvemi v duchu křesťanských ideálů pro službu v této společnosti a výchově opravdového občana naší vlasti, který je ochoten se veřejně i pracovně angažovat pro společnost, jak v místním regionu, tak v evropském kontextu.

Nepovinný předmět náboženství nabízí tyto možné aktivity, které cyklicky a spirálovitě navazují na obsah předmětu ve všech vyučovacích skupinách:

- 3 návštěvy místního kostela s odborným výkladem (období před Vánocemi a Velikonocemi, vysvětlení chrámové symboliky)
- exkurze po místních kulturních památkách souvisejících s obsahem nepovinného předmětu náboženství
- účast na výtvarných soutěžích, které rozšiřují tématické okruhy jednotlivých ročníků (Dny lidí dobré vůle – Velehrad)
- účast na pouti žáků základních škol v našem regionu
- celodenní exkurze na významné kulturní místo související s výukou
- návštěva místní charity a beseda s jejími zaměstnanci v souvislosti s probíraným sociálním tématem (stacionář, dům pokojného stáří, pečovatelská služba)

- účast na tříkrálové sbírce
- podle možností adopce na dálku
- zapojení do papežského misijního díla
- možná účast na celostátní biblické olympiádě
(Doplnit podle místních možností v rámci ŠVP)

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

5.11.1.1. pro I. výukový blok (1. – 3. třída)

KOMPETENCE K UČENÍ

- Třídí informace a na základě jejich propojení je efektivně využívá v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě.
- Obsahem učební látky je objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života.
- Žák operuje ze základními termíny, znaky a symboly a pomocí učitele je dokáže vysvětlit a uvést do souvislostí.
- Předmět poskytuje žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku.
- Samostatně pozoruje a kriticky posuzuje výsledky svého jednání, z nich pak vyvozuje závěry pro využití v budoucnosti.
- Předmět rozvíjí schopnost kritického posouzení výsledků svého jednání tím, že dává dostatek příležitostí k výchově svědomí.
- Kompetence k řešení problémů
- Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém.
- Výuka vede k pozornosti morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem.
- Učí se kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činí rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost.
- Předmět dává dostatek příležitostí k diskuzím o sociálních kontextech v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost.
- Kompetence komunikativní
- Vyjadřuje své myšlenky a názory, poslouchá „promluvám“ druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje.
- Předmět dává dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků v nichž mohou vyjádřit svůj názor.
- Rozlišuje různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků.
- Předmět pomáhá v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vede k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání.
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie.
- Předmět seznamuje s možnostmi mediálních prostředků a učí je využívat pro získávání informací.
- Kompetence sociální a personální
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.
- Obsah předmětu je zaměřen na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován.
- Ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit.
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí a říkají a dělají.

- V předmětu je žák veden k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Žák si váží vnitřních hodnot člověka, je schopen se vcítit do situace ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství v budování uvědomělého postoje žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřuje na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky.
- Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících života zdraví člověka.
- Předmět rozvíjí zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu. Svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Ve vyučovacích hodinách používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.
- Žáci se v rámci výuky učí pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami, při zpracovávání daných témat ve výuce vytváří konkrétní účinný výrobek. Při této činnosti se seznamují se základy bezpečnosti a nutnosti dodržovat vymezená pravidla.

5.11.1.2. pro II. výukový blok (4. – 5. třída)

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.
- Učitel předmětu učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak aby jejich poselství nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadává žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků.
- Samostatně pozoruje a experimentuje získané výsledky porovnává kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Obsahem učební látky je rozvíjení schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V tomto směru se chce předmět se chce systematicky zabývat v tomto směru etickým rozměrem života žáků
- Poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení.
- Učební látka nepovinného předmětu náboženství umožňuje projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vnímá nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách. Promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností.
- Tuto kompetenci rozvíjí předmět náboženství tím, že učí vnímat a řešit nejruznější problémové situace podle příkladu biblických postav.
- Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení.
- Předmět vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště.
- Samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy.
- Předmět náboženství nabízí pro řešení současných problémů příklad biblických postav. Zařazujeme do výuky modelové příklady, kde se učíme vlastnímu úsudku a zkušenosti.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně.
- Ve vyučování klademe důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuze, učíme se formulovat své myšlenky. Využíváme metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků.
- Využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.
- V předmětu vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací. Zapojení se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech. Zapojení se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která dál podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Tento bod rozvíjí předmět náboženství tím, že v tématických celcích „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ si žák osvojí pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastní si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.
- Obsah předmětu náboženství rozvíjí schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů. Žák si cení a respektuje jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavenstvím. Pochopil, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení svých osobních vztahů i dalších personálií v životě.
- Na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokáže v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.
- Tématické celky předmětu náboženství vedou k uvědomování si podílu na spoluvytváření světa. Učí se vnímat svět jako společný domov ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní a který vypovídá o svém Tvůrci.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, uvědomuje si jejich povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.
- Obsah předmětu seznamuje žáka s klady i zápory života společnosti ve které žijeme. Učí vcítit se do situace trpících lidí, vede k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem. K prezentaci názorů žáků se využívá diskusního kruhu či panelové diskuze, je poskytována možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí se kterým se setkávají.
- Chápe základní principy na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Žák pochopí základní principy života člověka skrze učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko - křesťanské tradice, o níž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod).

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.
- Předmět náboženství nabízí rozvoj kreativity, učí novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně

přinesl žákovi radost; vede k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče.

5.11.1.3. pro III. výukový blok (6. – 9. třída)

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. Předmět vede k porozumění souvislostí Starého a Nového zákona a propojení biblické zvěsti s konkrétním životem a s životem církve. Vzhledem k této skutečnosti je žák nucen pracovat odpovědně s informacemi a efektivně je využívat nejen v procesu školního vyučování, ale i v praktickém životě.
- Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.
- Předmět vede k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd. Ve vyučování využíváme různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci; Tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel.
- Samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.
- Předmět poskytuje dostatek příležitostí k reflexi problémových situací o jejichž řešení učitel se žáky diskutuje a vede je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému.
- Žák se učí od prvního stupně rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky a navíc si uvědomovat jejich možné důsledky, a to nejen z pohledu přítomnosti, ale i s horizontu věčného života. Získané vědomosti z života světců jsou příkladem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdarů a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti.
- Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů.
- Náplň učiva v tomto vzdělávacím období objasňuje řešení problémů očima křesťana v tomto světě; žáci s vyučujícím diskutují a prakticky si ověřují správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjí své duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikují je i v jiných oborech své činnosti. Vytváříme praktické problémové úlohy a situace při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve.
- Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí.
- Vyučování vede k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky. Toto vede ke schopnosti je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy na veřejnosti.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhazuje svůj názor a vhodně argumentuje.

- Předmět náboženství využívá narativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor v tváři v tvář současné pluralitě světa.
- Rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.
- Obsahově předmět prohlubuje porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vede žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace je v tomto předmětu obohacena o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Přitom předmět využívá zážitkových prvků ve výuce. Předmět využívá informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni.
- Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.
- Předmět náboženství klade důraz na vytváření společenství. Základem každého společenství je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem. Žák je připraven být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá.
- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu. Zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci. Žák pravdivě vidí své schopnosti a je připraven nasadit je pro bližní. Seznámení s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace.
- Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.
- Na tomto bodu této klíčové kompetence se předmět náboženství podílí zvláště systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování. Rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“. Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšujeme schopnost přijímání rolí v praktickém životě.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka.
- Předmět náboženství rozvíjí odpovědnost žáků jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu. Postoj zodpovědnosti žáci dávají do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledají jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě. Předmět vychovává žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. Zároveň v nich rozvíjí ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit.

- Žák má v předmětu náboženství porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství. Z hlediska školy tak dostává žák šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Učivo interpretuje tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě jejich úcty si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky.
- Chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- Obsahy předmětu rozvíjejí postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Jde zde tedy o prohloubení motivace k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu. Žáci jsou v předmětu motivováni k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Žáci se učí v hodinách pravdivě dívat na své schopnosti a kvality. Zároveň jsou vedeni k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr. Zakouší radost z práce ve prospěch druhých. Žák má poznat, že není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.
- Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.
- Tento předmět vede žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče. Umožňuje žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků. Zapojuje žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu.

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

JÁ A ŽIVOT VE SPOLEČENSTVÍ	
výstupy	učivo
• Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě • Je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista. • Objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání • Zná a chápe základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života • Projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem	Každý člověk je originál a všichni tvoříme jednotu Vnímáme „řeč“ obyčejných věcí kolem sebe a učíme se naslouchat svému okolí a tím se učíme pozitivnímu vztahu k Bohu, který vede k rozhovoru s ním Uvědomění si pozitivního prožitku z projevu důvěry a lásky a potřeby poděkovat za něj Rozeznáváme co kladného i záporného můžeme svým chováním způsobit Učíme se skrze modlitbu o pomoc pro své bližní vysvětlit symboliku společného stolu pro rodinné slavnosti, při společném jídle, při narozeninách atd.

• Popíše základní symboly postu a velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství • Objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život • Zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi • Chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě	Učíme se vidět kolem sebe znamení křesťanského světa, učíme se znamení kříže a vnímáme modlitbu jako rozhovor s Bohem
OBJEVENÍ SMYSLU ADVENTU A VÁNOC	
výstupy	učivo
• Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě • Je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista. • Objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání • Zná a chápe základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života • Projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem • Popíše základní symboly postu a velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství • Objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život • Zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi • Chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě	Seznámení se s významem pojmu advent Přiblížení si biblických postav Marie a Josefa jako rodičů Ježíše Základní biblické události o narození Ježíše, jako světla, které ukazují na cestu
POROZUMĚNÍ NÁBOŽENSKÉ FORMĚ ŘEČI BIBLE NA PŘÍBĚZÍCH JEŽÍŠOVA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
• Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě	První seznámení Biblí Proměnit smutek v radost – svatba v Káni Galilejské Mohu se stát Ježíšovým učedníkem – Ježíš povolává učedníky

• Je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista. • Objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání • Zná a chápe základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života • Projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem • Popíše základní symboly postu a velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství • Objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život • Zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi • Chápe skutečnost modlitby a umí ji použít	Vím na koho se mohu obrátit s prosbou o pomoc – utišení bouře Stát se jistým ve svém životě - dům na skále a na písku Úcta k nemocným a postiženým - uzdravení slepého
UVEDENÍ DO OBDOBÍ POSTNÍ DOBY A SLAVNOSTI VELIKONOC, KDY KŘESŤANÉ SLAVÍ VÍTĚZSTVÍ ŽIVOTA NAD SMRTÍ	
výstupy	učivo
• Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě • Je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista. • Objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání • Zná a chápe základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života • Projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem • Popíše základní symboly postu a velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství • Objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život	Vědomé vstoupení do postní doby a poznání znamení kříže Seznámení se základními biblickými událostmi: Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - Poslední večeře - Velikonoční liturgie Vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce Neděle je dnem, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání Seznámení s událostí seslání Ducha Svatého

• Zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi • Chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě	
OBJEVENÍ, ŽE CÍRKEV JE DUCHOVNÍ RODINA	
výstupy	učivo
• Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě • Je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista. • Objevil hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání • Zná a chápe základní biblické události vztahující se k vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života • Projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si co je to být křesťanem • Popíše základní symboly postu a velikonoce a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství • Objevil a poznal hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život • Zná základní pojmy víry, uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi • Chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě	Moje maminka a Maria „maminka všech lidí“ Uvědomění si, že patřím mezi Ježíšovy přátele, že patřím do církve, kde spolu s druhými žiji své radosti a problémy a scházím se ke společné modlitbě Naučit se modlitbu Otče náš a rozlišit modlitbu díky, proseb a chval

2. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

STVOŘENÍ SVĚTA A PRVNÍ HŘÍCH ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
• Uvědomuje si působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti	Boží přítomnost ve stvořeném světě, ve společenství bratrů a sester i ve světě techniky

rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě • Na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem • Orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života • Prožívá období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc • Disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě • Objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem • Má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě	Na základě poznatku, že Bůh zná každého z nás jménem a má nás rád, vnímám stvořený svět jako znamení Boží lásky Bůh stvořil člověka jako svůj obraz; vše co učinil Bůh bylo dobré Seznámení s příběhem o pádu člověka; objevit schopnost rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky Základní biblické příběhy z počátku dějin spásy Seznámení s životním příběhem světců, jako příklad k následování (Tarzicius, Dominik Sávio, Marie Goretti)
ADVENT A VÁNOCE JAKO ČAS OČEKÁVÁNÍ RADOSTNÉ ZVĚSTI	
výstupy	učivo
• Uvědomuje si působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě • Na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem • Orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života • Prožívá období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc	Seznámení se symbolikou adventního věnce a praktického uvádění do adventní doby, jako přípravy na příchod milující osoby Formulovat a chápat slova modlitby „Zdravas Maria“ Vánoce připomínají a symbolizují narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem), jako největší dar Boha vůči člověku

• Disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě • Objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem • Má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě	
EVANGELIJNÍ PŘÍBĚHY JEŽÍŠOVA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
• Uvědomuje si působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě • Na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem • Orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života • Prožívá období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc • Disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě • Objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem • Má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě	První odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest Učit se odolávat pomocí modlitby pokušením – Ježíš na poušti Zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři Význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá

vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě	
PRONIKNUTÍ DO LITURGIE POSTNÍ A VELIKONOČNÍ DOBY	
výstupy	učivo
• Uvědomuje si působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě • Na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem • Orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života • Prožívá období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc • Disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě • Objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem • Má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě	Seznámení s liturgií Popeleční středy – symbolika popela Pronikáme do základních biblických událostí Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - poslední večeře - příběh pašijí Poznáváme liturgii velikonočního třídenní a uvědomujeme si podle svých možností jejich smysl Uvědomění si symboliky velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání jako největšího zázraku křesťanské víry
NÁSLEDOVÁNÍ JEŽÍŠE SVÝM ŽIVOTEM	
výstupy	učivo
• Uvědomuje si působení Boha v dějinách spásy a přijal pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými a na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě • Na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a	Zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování Nejdůležitější události Mariina života, jako vzoru křesťana Pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita) Působení Božího slova – podobenství o rozsévaci

biblických příběhů pochopil, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem • Orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají samých základů lidského i křesťanského života • Prožívá období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc • Disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě • Objevil vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevil zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem • Má vhled do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě	Příběh seslání Ducha Svatého, který zbavuje a proměňuje strach člověka v pokoj; základní symboly znázorňující Ducha Svatého Objevení přítomnosti církve všude tam, kde žijí křesťané
--	---

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

DESATERO	
výstupy	učivo
• Spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky • Poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka • Chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život • Je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem • Chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu • Rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii • Umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky	Štěstí člověka vyplývá z jeho blízkosti Bohu a v konání dobra Překážku opravdovému štěstí vytváří hřích; pojem „dědičný hřích“ a „hřích“ Desatero: - vidíme Boží lásku a setkáváme se s ní – 1. přikázání - Boží jméno a jeho symboly – 2. přikázání - slavení neděle – 3. přikázání - rodina jako společenství – 4. přikázání - hodnota lidského života – 5. přikázání - čistota srdce (Anička Zelíková) – 6. a 9. přikázání - úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání - citlivost vůči vyslovenému slovu – 8. přikázání
ADVENT A VÁNOCE, JAKO ČAS K PŘIPRAVOVÁNÍ ČISTÉHO SRDCE PRO PŘIJETÍ KRISTA	
výstupy	učivo
• Spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky • Poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka • Chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život • Je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem	Bůh přijímá a miluje každého člověka, takového jaký je Bůh odpouští hřích a proměňuje jej Co je to svědomí Co je to svátost smíření a co způsobuje Bůh přichází k člověku čistého srdce – Maria jako vzor

• Chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu • Rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii • Umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky	
MŠE SVATÁ	
výstupy	učivo
• Spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky • Poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka • Chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život • Je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem • Chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu • Rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii • Umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky	Mše svatá – seznámení s liturgickým prostorem kostela Písmo svaté jako Boží slovo: - bohoslužba slova a bohoslužba oběti - objevit tajemství proměňování - svaté přijímání jako setkání s Kristem
DOBA POSTNÍ A VELIKONOČNÍ PŘÍPRAVA A SAMOTNÁ HOSTINA U STOLU PÁNĚ	
výstupy	učivo
• Spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky • Poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a	Doba postní jako příprava na Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání Seznámit s průběhem a významem biblické události poslední večeře a pochopit souvislost poslední večeře se mší svatou Porozumět významu přítomnosti Ježíše Krista v eucharistii.

dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka • Chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život • Je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem • Chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu • Rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii • Umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky	Zopakovat a prohloubit význam velikonoční události pro život křesťana
SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE ZVE NA HOSTINU	
výstupy	učivo
• Spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky • Poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka • Chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život • Je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem • Chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu • Rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii • Umí se připravit na přijetí svátosti smíření, a přijímá její účinky	Setkání s Ježíšem působí v našem srdci proměnu Maria člověk hluboké víry nás nasměrovává ke Kristu Seznámení s dary Boží lásky – jednotlivé svátosti Působení Ducha Svatého ve mně a v bližních a v každodenních událostech

4. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

BIBLE, PRŮVODCE NAŠÍM ŽIVOTEM	
výstupy	učivo
• Objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé • Hluběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života • Rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat • Disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení • Je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet • Rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou • Vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu	Uvědomit si důležitost Božího slova pro život – znalost pořadí a názvů knih SZ a NZ Příběh o Mojžíšovi a putování Izraelitů do zaslíbené země – motivace pro moji životní cestu - Hospodin oslovuje Mojžíše i každého z nás tam, kde jsme - „hořící keř“ - Hospodin oslovuje ochotné a připravené srdce člověka - událost „Velké noci“ a následné vyjití z egyptského otroctví - „přechod Rudým mořem“ odvaha k vykročení na cestu životem - „putování pouští“ Bůh doprovází své děti na cestě života ke svobodě - „zaslíbená země“ dovršení cesty Mojžíše a Izraelitů; splnění slibů Hospodinem
ADVENT A VÁNOCE, CESTA KE SVĚTLU A PROŽÍVÁNÍ PŘÍTOMNOSTI	
výstupy	učivo
• Objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé • Hluběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života • Rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat • Disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení • Je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet • Rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou • Vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu	Aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše Poznávání, že život je směřování ke světlu Příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé Seznámení s událostmi Ježíšova narození podle Matoušova a Lukášova evangelia

JEŽÍŠ POVZBUZUJE NA CESTĚ DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ	
výstupy	učivo
• Objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé • Hluběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života • Rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat • Disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení • Je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet • Rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou • Vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu	Seznámení s textem a událostí horského kázání Blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí Seznámení s blahoslavenstvími v horském kázání Ježíš uzdravuje slepé, hluché a nemocné na jejich životních cestách Za koho pokládám Ježíše
DÍVÁME SE NA POSTNÍ A VELIKONOČNÍ DOBU OČIMA APOŠTOLA PETRA	
výstupy	učivo
• Objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé • Hluběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života • Rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat • Disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení • Je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet • Rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou • Vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu	Okolnosti odchodu Izraelitů z Egypta a slavnost židovské „Velké noci“ Souvislosti mezi základní událostí života Izraele, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší mší svatou Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti Události křížové cesty s poukazem na lidi, kteří se setkali s Ježíšem Propojení události vyjítí z Egypta a současnou křesťanskou velikonoční liturgií „Prázdný hrob“ očima apoštola Petra Evangelijní události po Ježíšově zmrtvýchvstání

VRŮSTÁNÍ DO SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE SHROMÁŽDĚNÉ KOLEM JEŽÍŠE	
výstupy	učivo
• Objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé • Hluběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života • Rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky, oceňuje jej a je připraven vnitřně se na něm angažovat • Disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení • Je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet • Rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou • Vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu	Rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm Církev jako společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol Zopakovat znalosti o průběhu mše svaté a uvědomit si, že jde o prostor setkávání člověka s Bohem a člověka s člověkem Základní křesťanské modlitby a jejich aplikace pro život člověka Znalost liturgie církevního roku s poukazem na osobní zapojení křesťana do této liturgie

5. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

OBJEVENÍ DOMOVA A VYJÍTÍ NA CESTU K BOHU	
výstupy	učivo
• Je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět • Je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy • Je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory • Nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku • Chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života • Chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení	Vnímáme svět, ve kterém žijeme jako náš společný domov, kde máme své místo a jsem schopen za ně nést zodpovědnost Seznámení s životem národního patrona sv. Václava Odpověď Abraháma na Boží výzvu; rozhodnutí pro nový život, vydání se na cestu a uzavření smlouvy s Hospodinem (mapa) Seznámení se světovými náboženstvími mající svůj počátek u Abraháma
ADVENT A VÁNOCE – DOBROTA A LÁSKA CHTĚJÍ PŘICHÁZET SKRZE ZTIŠENÍ A NASLOUCHÁNÍ K ČLOVĚKU	
výstupy	učivo
• Je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět • Je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy • Je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory	Uvědomit si význam ticha potřebného k naslouchání a k osobní modlitbě Jan Křtitel jako ten, který ohlašuje narození Mesiáše Zeměpisné reálie okolí Betléma, v Palestině a Středozeří související narozením Ježíše

• Nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku • Chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života • Chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení	
OBJEVENÍ JEŽÍŠE SKRZE SVÁTOSTI	
výstupy	učivo
• Je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět • Je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy • Je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory • Nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku • Chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života • Chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení	Svátost křtu, eucharistie, smíření, biřmování, manželství, kněžství, pomazání nemocných jako viditelná znamení Boží přítomnosti ve světě Objevení Ježíše na základě evangelijního výroku „kdo jsem...“
OBJEVENÍ VELIKONOČNÍHO TAJEMSTVÍ SKRZE UTRPENÍ A SMRT	
výstupy	učivo
• Je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a	Reálie křížové cesty – Ježíšovo utrpení, smrt a zmrtvýchvstání je nám nadějí, že Bůh nás

životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět • Je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy • Je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory • Nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku • Chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života • Chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení	neopouští i v temných chvílích života (návštěvě křížové cesty, hospice – uvědomění si bolesti jako součásti života) Vnímání velikonoční události ne pouze jako biblické historické události, ale jako aktuálního poselství pro svět a pro zkušenost člověka s nemocí, utrpením a smrtí Výklad průběhu velikonoční liturgie v kontextu liturgického roku Velikonoční symboly
ŠÍŘENÍ KŘESŤANSTVÍ V EVROPĚ	
výstupy	učivo
• Je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět • Je otevřený pro spolupráci v místnímu regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy • Je schopen si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory • Nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku • Chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků,	Počátky šíření křesťanství v Evropě v prvních staletích (apoštol Pavel) Počátky šíření křesťanství v naší vlasti (sv. Cyril a Metoděj) Křesťanské církve u nás s v Evropě Duch Svatý, který sjednocuje – ekumenismus (A.C. Stojan) Svým křesťanským jednáním se zapojujeme do vytváření současné společnosti

národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života • Chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení	
---	--

6. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

OBJEVUJEME PŘÁTELSTVÍ MEZI BOHEM A ČLOVĚKEM	
výstupy	učivo
• Má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem • Má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot • Má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci • Zná a chápe symboly víry (Credo) • Zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře • Rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu	Poznávají, že otevřenost, připravenost k pomoci, poctivost a důvěra soupodstatné předpoklady pro kamarádství a přátelství Prožívají společenství jako dar a učí se žít společenství s Bohem, který je láska Objevujeme znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem Příklady přátelství mezi Bohem a člověkem - Abrahám, Josef, David, Šalamoun - sv. Ludmila, sv. Zdislava, sv. Jan Sarkander, - sv. Jan Nepomucký
ADVENT – VÁNOCE, JEŽÍŠ SE NARODÍ POUZE DO ČISTÉHO SRDCE	
výstupy	učivo

• Má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem • Má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot • Má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci • Zná a chápe symboly víry (Credo) • Zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře • Rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu	Životní pravidla pomáhají k zařazení do společnosti; dávají jistotu a jsou pomocí při nacházení orientace a role ve skupině Starozákonní Desatero jako souhrn Božích pravidel naplňuje Ježíš svými příkázáními a radami Ježíšovo narození - symboly víry (Credo) - ve světle ikon - v symbolice jesliček
PŘIJETÍ SYMBOLŮ VÍRY	
výstupy	učivo
• Má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem • Má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot • Má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci • Zná a chápe symboly víry (Credo) • Zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře • Rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu	Knihy NZ jsou zapsány jako záznamy svědků víry Dělení knih NZ a orientace v textech Symboly víry: jsou vyznáním osobního přátelství mezi člověkem a Tvůrcem; věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země; věřím v Ježíše Krista; věřím v Ducha Svatého. Víra je vyjádření důvěry, odevzdání a přijetí toho, co pro nás Bůh vykonal - příklady apoštolů a prvních křesťanů - příklad sv. Ludmily, sv. Zdislavy, sv. Jana Nepomuckého, sv. Jana Sarkandra
OBJEVENÍ POSTNÍ A VELIKONOČNÍ DOBY JAKO ZDROJE NADĚJE	

výstupy	učivo
• Má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem • Má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot • Má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci • Zná a chápe symboly víry (Credo) • Zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře • Rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církve jako otevřenou vůči světu	Svévolné zneužívání moci silnějšími, prožívání strachu a bolesti, potřeba podpory Víra v Ježíše Krista umožňuje překonat strach a moc zla – seznámení s pašijovými událostmi Konfrontace se smrtí blízkého člověka – křesťanská odpověď – víra ve vzkříšení mrtvých Víra v Ježíše Krista umožňuje nadhled nad důsledky zla a povzbuzuje k budování spravedlivého světa – emauzští mučedníci Seznámení s různými významy mše svaté a orientace v mešních textech
VÍRA JAKO DIALOG S BOHEM A LIDMI	
výstupy	učivo
• Má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ve druhým lidem • Má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu, jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot • Má schopnost rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci • Zná a chápe symboly víry (Credo) • Zná příklady z života z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře	Rozvíjení své osobnosti a působení na své okolí v duchu křesťanských hodnot Život v prvních křesťanských obcích a můj život ve farním společenství Společně objevujeme víru skrze rozhovor s Bohem – modlitba: soukromá, společná, slovy a beze slov, gesta a symboly - prohloubit schopnost meditace - modlitba jako koncentrace na Boží přítomnost

• Rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu	
--	--

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

TAJEMSTVÍ ŽIVOTA	
výstupy	učivo
• Osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle • Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě • Osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie	Zpráva o stvoření jako vyznání víry, výpověď o Bohu a ne přírodovědecké tvrzení vzniku světa Bůh projevuje svou lásku a dobrotu skrze lidskou svobodu Rovnost a důstojnost muže a ženy vyplývá ze stvoření člověka jako obrazu Božího Otevřenost pro základní životní zkušenosti; zkušenost vlastní identity a vzájemné ocenění a přijetí mezi mužem a ženou Formy přátelství lásky ve vztahu muže a ženy Skrze symboly a viditelná znamení vnímáme svými smysly neviditelná znamení Boží přítomnosti a přátelství vůči člověku

• Rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život • Popíše základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období • Zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se	
ADVENT A VÁNOCE, OTVÍRÁME SRDCE POTŘEBNÝM	
výstupy	učivo
• Osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle • Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě • Osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie • Rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život • Popíše základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období • Zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se	Advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti Připravenost a ochota nasadit své schopnosti pro druhé lidi Seznámení s humanitními a křesťanskými pomocnými organizacemi (Charita, Člověk v tísni, Adra) Pochopení, že v každém člověku je přítomný Kristus, motivuje křesťany k pomoci (příklad Matky Terezy, otec Damián, příklad místní charity)
RŮST VE VÍŘE SKRZE SVÁTOSTI A BOŽÍ SLOVO	
výstupy	učivo
• Osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám	Prohloubit svůj vztah k Bohu skrze svátosti a Boží slovo Svátosti ve službě životu z víry

sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle • Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě • Osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie • Rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život • Popíše základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období • Zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se	- křest: svátost víry, symbolika křtu - biřmování: svátost dospělosti ve víře, související symbolismy - smíření: skutečnost odpuštění a smíření jako poznání Boha a sebe sama - eucharistie: jako hostina – Abrahám a tři muži; pascha - manželství: manželský slib a symboly - kněžství: úkol a poslání kněží a biskupů - pomazání nemocných: pomazání olejem významy v dějinách spásy a symboly s tím související Dělení knih SZ a orientace a jejich textech Obrazná řeč Bible; vysvětlení na konkrétním příkladu biblického obrazu
PROŽITÍ POSTNÍ A VELIKONOČNÍ DOBY NA ZÁKLADĚ PŘÍBĚHU VYJÍTÍ Z EGYPTA DO ZASLÍBENÉ ZEMĚ	
výstupy	učivo
• Osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle • Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě • Osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie • Rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život	Odvaha ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností Starozákonní Bůh jako zachránce člověka, který vyvádí svůj národ z otroctví, dává mu svobodu a umožňuje nový život v zaslíbené zemi paralely: volání Izraele po svobodě a naše touha po svobodě Boží jednání s Izraelem a jeho jednání dnes Mojžíš hovoří s Bohem a jak s Ním hovořím já putování pouští a putování životem cíl v zaslíbené zemi a můj cíl Otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista; reflexe vlastního postoje k víře

• Popíše základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období • Zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se	
ORIENTACE V HISTORII KŘESŤANSTVÍ A VE SPIRITUÁLNÍ HODNOTĚ MODLITBY	
výstupy	učivo
• Osvojil si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle • Oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě • Osvojil si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjet s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie • Rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život • Popíše základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období • Zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se	Život a růst křesťanství na počátku novověku - Karel IV., Václav IV., Jan Nepomucký, husitství - reformace, rozkol křesťanů v Evropě, protireformace v naší vlasti Modlitba a její nutnost v životě křesťana Konkrétní způsoby modlitby - střelná modlitba, recitovaná modlitba, prosby, díky, chvály - příklady svatých : sv. Tarzicius, sv. Jan z Kříže, otec Pio

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

SEBEPOZNÁNÍ A ROZHODNUTÍ PRO ŽIVOT	
výstupy	učivo
• Zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem • Má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce • Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality • Má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje • Osvojí si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování	Kdo jsem: získat realističtější pohled na svou osobu; objevení svých vlastností a schopností k rozvíjení dialogu s sebou i ostatními bližními Porozumět světu jako místu v němž se zjevil Bůh a na němž roste Boží království Vidět lidi kolem sebe jako své bližní a po vzoru Ježíše se nasazovat za jejich dobro Existence vlastního svědomí a mít odpovědnost za své skutky Výchova a formace vlastního svědomí skrze vlastní životní zásady
ŽÍT SVŮJ ŽIVOT S LÁSKOU V SRDCI	
výstupy	učivo
• Zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem • Má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce • Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality • Má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje • Osvojí si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování	Uvědomění si náboženské a politické situace v izraelském národě při události narození Ježíše Krista Advent jako příprava na vnitřní přijetí živého Krista do svého života Získání osobního pohledu na událost narození Božího Syna podle slova evangelií Ježíšovo narození a přítomnost na tomto světě je přítomností Krista v bližních – podstata křesťanského jednání ve světě; Ježíš touží žít v srdci každého člověka

ZÁKLADNÍ KŘESŤANSKÁ ORIENTACE PŘI UTVÁŘENÍ OSOBNÍHO ŽIVOTA	
výstupy	učivo
• Zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem • Má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce • Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality • Má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje • Osvojí si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování	I. – III. přikázání Povolání ke svobodě a lásce: rozlišit různé pojetí svobody a lásky, biblický pohled na svobodu a lásku SZ a NZ Desatero a starověké zákoníky, Listina lidských práv a svobod Podstatou víry je svoboda projevující se skrze důvěru v hodnoty a jistotu z nich vyplývající; víra v jednoho Boha Pojetí víry v současném světě a zneužívání Božího jména Jak trávím volný čas, který mi nabízí Bůh Židovský šabat a křesťanská neděle
KAŽDÉ ZLO SE SKRZE LÁSKU DÁ PROMĚNIT V DOBRO	
výstupy	učivo
• Zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem • Má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce • Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality • Má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje • Osvojí si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování	Přijetí ohraničenosti člověka v životě a smrti Ježíše dává odpuštění viny nový rozměr vyplývající z bezpodmínečné Boží lásky k člověku Vina jako realita lidského života a Boží odpuštění, které následuje po opravdové lítosti; křesťanství jako stálá možnost obnovy Svátost smíření jako vnitřní uzdravení a počátek nového života ve společenství Prohloubení pojmu „hřích“ – je to překážka ve vztahu ke Kristu Boží láska k člověku je silnější než zlo – zmrtvýchvstání Krista

UTVÁŘET DŮVĚRYHODNÉ VZTAHY VYPLÝVAJÍCÍ Z PRINCIPŮ KŘESŤANSKÉ ETIKY A VZTAHU KE KRISTU	
výstupy	učivo
• Zná Desatero a umí je aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem • Má základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce • Aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality • Má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázali ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje • Osvojí si na základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování	IV. – X. přikázání Společenství – psychický a sociální rozměr – nalézání smyslu vlastního lidství Zodpovědné soužití mezi lidmi podle Desatera, které dává základní orientaci Křesťanský pohled na rodinu; autorita a formy jejího zneužití Hodnoty života: potraty, eutanázie, Láska - mezi přáteli, vztah muže a ženy, láska rodičovská a sourozenecká ... ve vztahu k Bohu Vztah k osobnímu vlastnictví, výchova k prosociálnímu jednání a uvědomění si závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, NEPOVINNÝ

LIDÉ HLEDÁJÍ BOHA	
výstupy	učivo
- Aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu - Má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka - Rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života - Osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace - Vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti - Dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog - Zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství - Žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti	Být otevřený pro druhé a darovat sebe samého; umění sdílet se a naslouchat Důvěra v Boha nebo v sebe – biblický příběh Ezaua a Jákoba; existenciální otázky a odpovědi Jít do života s Bohem: role ticha v životě křesťana modlitba jako základní orientace člověka vůči Bohu a světu modlitba jako osobní setkání Církev je společenství s Ježíšem uprostřed a má misijní rozměr Seznámení se světovými náboženstvími Víra vyvoleného národa
ADVENT A VÁNOCE – NOVÉ NAROZENÍ JEŽÍŠE JAKO ČLOVĚKA A BOHA	
výstupy	učivo
- Aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu - Má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka - Rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života - Osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace - Vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání	Advent jako očekávání a očista pro přijetí Ježíše do svého srdce Rozumět a žít liturgii v době adventní a vánoční Bůh se stal člověkem: Ježíš jako historická postava Ježíšovo Božství – vtělené Boží slovo (evangelium podle Jana) Ježíš se stává člověkem z lásky k lidem

svých náboženských odpovědí v současnosti • Dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog • Zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství • Žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti	
ŽÍT OTEVŘENĚ S JEŽÍŠEM	
výstupy	učivo
• Aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu • Má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka • Rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života • Osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace • Vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti • Dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog • Zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství • Žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti	Výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté a otevřené výpovědi o Bohu – biblická zpráva o stvoření (Gen. 1-3. kapitola) Bůh svěříje svět člověku, aby se podílel na stvořitelském díle Křesťanství v našem regionu i v naší vlasti a současný ekumenismus Světové křesťanské církve; historie a současnost evropského křesťanství
SYNTÉZA UTRPENÍ, SMRTI A ZMRTVÝCHVSTÁNÍ JEŽÍŠE KRISTA	
výstupy	učivo
• Aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu • Má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka • Rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových	Smysl postní doby pro současného praktikujícího křesťana a sekularizovanou společnost Žít a rozumět liturgii v postní době Bůh je Láska a miluje všechny lidi; biblické citace zvl. NZ a příklad evangelií

náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života • Osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace • Vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti • Dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog • Zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství • Žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti	Odpověď člověka na Boží lásku:starozákonní příběhy - příklady ze současnosti (Matka Tereza, Jan Nepomuk Neumann, Jan Pavel II.) - negativní odpověď – chci být jako Bůh (Gen.) Jasná a zřetelná analýza velikonoce a osobního života křesťana
VĚŘIT V JEŽÍŠE,ŽÍT S JEŽÍŠEM; POJĎ A NÁSLEDUJ MĚ	
výstupy	učivo
➤ Aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu ➤ Má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka ➤ Rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života ➤ Osvojil si kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace ➤ Vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti ➤ Dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog ➤ Zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství ➤ Žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti	Vnitřní život křesťana: modlitba jako dialog – rozhovor s Bohem (druhy) Žít podle evangelia; křesťanský životní styl Společenství: rodina jako základní společenství církve Mezilidské vztahy ve skupině vrstevníků a křesťanství Živé společenství s Ježíšem uprostřed společenství církve – manželství, zasvěcený život Misijní a evangelizační rozměr křesťanství

6. AUTOEVALUACE ŠKOLY A HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1. AUTOEVALUACE ŠKOLY

6.1.1. Oblasti autoevaluace

Škola provádí vlastní autoevaluaci. Žáci hodnotí svoje znalosti a dovednosti, vyplňují sebehodnocení žáka.

6.1.2. Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání: obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče), obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky, obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály, obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení), obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program, podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické, podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole), podmínky ke vzdělávání ekonomické, podmínky ke vzdělávání materiální, podmínky ke vzdělávání personální, podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru), podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče), podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem, podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,

úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,

úroveň výsledků práce školy - kvantitativní analýza,

vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení, výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence, výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků), výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje žáků ke škole), výsledky vzdělávání žáků/děti - úspěšnost absolventů, výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

6.1.3. Nástroje autoevaluace

Analýza školní dokumentace, anketa pro rodiče, anketa pro učitele, anketa pro žáky, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti

6.1.4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně po konci školního roku.

Vlastní hodnocení školy je vždy zaměřeno na cíle, které si škola stanovila zejména v koncepčním záměru rozvoje školy a ve školním vzdělávacím programu, a jejich reálnost a stupeň důležitosti. Dále se hodnocení zaměřuje na posouzení, jakým způsobem škola dané cíle plní cíle. Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy jsou vždy:

- a) podmínky ke vzdělávání,
- b) průběh vzdělávání,
- c) podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- e) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- f) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Pravidla a termíny vlastního hodnocení školy

- Vlastní hodnocení školy se zpracovává průběžně.
- Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.
- Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Autoevaluace neboli sebehodnocení školy je hodnotící proces, jehož hlavním cílem je dopad výsledků tohoto procesu na další zkvalitňování práce školy. Kvalitní hodnocení je základem práce v jakémkoli oboru, ale jen tehdy, dokážeme-li odpovědět na základní otázky :

- Co hodnotíme ?
- Proč hodnotíme ?
- Co se chceme dozvědět ?
- Jak hodnocení ovlivní naši další činnost ?

Autoevaluace tedy není samoučelným procesem, ale má poskytovat kvalitní a co nejobjektivnější zpětnou vazbu. Aby tomu tak skutečně bylo, je třeba dbát na tyto zásady :

- Naučit se uvědomovat si nedostatky, připustit, že vůbec nějaké máme
- Odhalení a pojmenování příčin – proč tomu tak je
- Zvolení nových, účinnějších postupů, tj. náprava

Pravidla a termíny vlastního hodnocení školy

- Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období jednoho nebo dvou školních roků.
- Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.
- Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

6.1.5. EVALUAČNÍ STANDARDY

Standard kvalitní školy

- demokratické, srozumitelné a silné vedení, které zdůrazňuje vzdělávací cíle školy
- vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí
- vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky
- učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy
- učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci
- škola je orientována na žáka, na službu žákům, rodičům, veřejnosti
- učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují nepochopení, používají různé vyučovací techniky a strategie
- učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání

- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními) učitelé vycházejí z předpokladu, že se všichni žáci mohou vzdělávat
- učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli jejich domácí zázemí
- učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod; často používají interaktivní výuku spolu s její individualizací, která bere na zřetel možnosti žáka
- učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot
- ve škole přelévá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí
- škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- interakce učitel - žák má vysokou úroveň
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu

Standard kvalitního managementu

- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- vedení školy řídí rozvoj školy
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení)
- podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci
- investuje se do lidí (vzdělávání, studium, podmínky, podpora)
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení)
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci - osobnosti, image, normy jednání, hodnoty...)
- dění ve škole se orientuje na službu - potřeby žákům, rodičům, veřejnosti (klientů)
- rozvoj školy je vnímán jako zlepšení uspokojení klientů
- rozvoj školy je realizován na základě vlastního rozhodnutí
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce

Standard kvalitního vzdělávání

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP
- cílům odpovídá obsah, metody a struktura hodiny
- výuka navazuje, využívá dosavadních znalostí
- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem
- v opakovacích či procvičovacích částech učitel poskytuje prostor k aktivitě žákům
- učitel zvládá technologie moderního vyučování - deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení
- žáci mají příležitost organizovat svou vlastní činnost
- učitel udržuje způsobem práce a jednání, korekcemi, apod. zájem o výuku
- činnosti jsou střídány, vytváří se prostor k odstranění únavy
- závěrečná fáze hodiny je účelně využita k rekapitulaci, ohodnocení, motivaci
- v úvodu hodiny učitel vstřícně, nápaditě motivuje žáky

- učitel aktualizuje učivo
- průběžně hodnotí snahu, výkon, pokrok
- v závěru hodiny učitel motivuje žáky k další práci
- učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky
- hodnotí s vědomím motivace k další práci (ne pro sumu známek z kontrol. hodnocení)
- využívá širokou škálu možností hodnocení
- vhodně využívá opatření k posílení kázně a zvládá kázeň ve třídě
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování
- podněcuje k úsudku
- učitel respektuje potřebu dovednosti písemné komunikace
- klima je otevřené, vlídné s autoritou učitele
- učitel působí na žáky povzbuzujícím způsobem, podporuje jejich sebevědomí, jedná důstojně a s úctou
- umí řešit konfliktní situace
- výuka má prosociální dopad
- kázeň není vynucovaná, je důsledkem pozitivního klimatu a učitelova stylu práce

6.2. DOPORUČENÉ MATERIÁLY K ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO AUTOEVALUACI

- Sebehodnocení žáků
- Sebehodnocení učitelů
- Sebehodnocení vedení školy
- Sebehodnocení výchovného poradce
- Sebehodnocení preventisty
- Sebehodnocení předmětové komise
- Hodnocení kvality průběhu vzdělávání
- Koncepce rozvoje školy
- Pravidla pro hodnocení
- Školní řád
- Výroční zpráva o činnosti školy
- Výstupní hodnocení

6.2.1. CÍLE A KRITÉRIA

➤ Podmínky ke vzdělávání

Cíl: Zabezpečení funkčního a účelného chodu školy chodu školy

Kriterium: Spokojenost žáků a rodičů, výsledky výchovně- vzdělávacího procesu

Nástroj: Dotazník pro žáky a rodiče, SWOT, analýza učitelů

➤ Průběh vzdělávání

Cíl: Kvalitní práce učitelů

Kriterium.: Spokojenost žáků a rodičů, kvalita výsledků

Nástroj: Sebehodnocení, dotazník, srovnávací testy

➤ Spolupráce školy s rodiči a institucemi, vzájemné vztahy-škola-rodič-žák

Cíl: Bezproblémové a neformální vztahy s rodiči a institucemi

Kriterium: Včasné řešení případných problémů, vzájemné pochopení

Nástroj: Vyhodnocení volnočasových aktivit, zapojení školské rady, společná jednání, konzultační dny.

➤ **Škola a region**

Cíl: Podílet se na společných akcích, propagace školy

Kriterium: Dobré vzájemné vztahy

Nástroj: Školní rada, www stránky, publikační činnost

➤ **Řízení školy, personální práce, vzdělávání pracovníků**

Cíl: Funkčnost a účelnost ŘŠ, optimální kvalifikovanost pedagogických pracovníků

Kriterium: Efektivní chod školy, studium nekvalifikovaných pedagogů

Nástroj: Plán osobního rozvoje, kvalitní vnitřní směrnice, osobní zodpovědnost

➤ **Systém vedení a hodnocení pracovníků**

Cíl: Kvalitní práce učitelů, vytvoření podmínek pro seberealizaci a aktivitu zaměstnanců

Kriterium: Kvalita výsledků

Nástroj: SWOT, osobní rozvoj zaměstnanců a jeho vyhodnocení, účelnost práce

➤ **Finanční a materiální zabezpečení školy**

Cíl: Pokrytí nezbytných finančních a materiálních potřeb

Kriterium: Spokojenost žáků a zaměstnanců, dostatek moderních vyučovacích pomůcek, pěkné pracovní prostředí

Nástroj: Spolupráce s obcí, účelné vynakládání finančních prostředků

➤ **Výsledky vzdělávání žáků**

Cíl: Dosáhnout cílů stanovených ŠVP, úroveň znalostí

Kriterium: Zvládnutí klíčových dovedností, srovnávací testy, úspěšnost v přijímání na SŠ

Nástroj: Realizace ŠVP, metodické sdružení, předmětové komise, zpětná vazba, motivace, preference pozitivního hodnocení

6.2.2. NÁSTROJE EVALUACE

Neexistuje žádný univerzální autoevaluační nástroj. Výsledné sebehodnocení školy je vždy mozaikovým obrazem, tj. výsledkem pohledů z mnoha úhlů, výsledkem užití mnoha nástrojů. Zde uvádíme jejich seznam (výčet nemusí být úplný a není uzavřený) :

1. Pozorování, evidence pozorovaných jevů (sběr dat)
2. Hodnocení a klasifikace žáků, sebehodnocení žáků
3. Přidaná hodnota
4. Dotazníky, ankety (průzkum)
5. Testy (vlastní, vnější) – srovnávací, ověřovací, dovednostní
6. Hospitace
7. Autoevaluace učitelů
8. Vnější evaluace
9. Rozbory žákovských prací, činností
10. Rozbory zkoušek (přijímací, přijímačky nanečisto, závěrečné zkoušky)
11. Diskuse, panelová diskuse, porady, rozhovory
12. Stanovování a hodnocení plnění plánů (např. roční plán)
13. Rozbor školní dokumentace (např. zápisy v ŽK, tematické plány, schránka důvěry...)
14. Pedagogická tvořivost (portfolio učitelů, metodické materiály, učebnice, projekty, granty...)
15. Další vzdělávání pedagogických pracovníků
16. Spolupráce se žákovskou samosprávou
17. Úspěchy v soutěžích

18. Nabídka zájmové činnosti

19. Akce pro veřejnost

Evaluační činnost ředitele školy vychází především z analýzy předcházejících školních let. Plán kontrolní činnosti je přehledně rozpracován do měsíců a jeho plnění bude vždy následující měsíc vyhodnocováno na organizačních poradách a souhrnně za čtvrtletí na pedagogických radách.

6.3. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Klademe důraz na vhodnou formulaci, hodnocení má být motivující a má vést k pozitivním změnám. Učitel hodnotí osobní pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozím stavem. Při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní výkon.. Je nutné uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.. Nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělovat je na úspěšné a neúspěšné.

Pro celkové hodnocení používáme pětistupňovou klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků s SVPU používá hodnocení slovní. U průběžného hodnocení používáme i další formy hodnocení (bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků apod.). Žáci jsou systematicky vedeni k sebehodnocení. Učí se sebekontrolu, pracují s chybou.

Po ukončení 3.,5., 7. a 9. ročníku jsou žáci hodnoceni písemným slovním hodnocením, které zpracovává třídní učitel na základě podkladů od vyučujících, a tato jsou předána rodičům spolu v běžném vysvědčení.

Obecná pravidla hodnocení jsou konkretizována a rozpracována v Hodnoticím řádu, který je každý školní rok aktualizován, s Hodnoticím řádem jsou žáci seznamováni v úvodních hodinách prostřednictvím svých třídních učitelů. Rodiče jsou seznámeni s Hodnoticím řádem na třídních schůzkách. Hodnoticí řád je volně k nahlédnutí.

Hodnocení žáka vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Učitelé by měli zejména dbát na to, aby prostřednictvím hodnocení nedocházelo k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné. Hodnocení by nemělo být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků.

Důležitou součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek (učení pro známky), která je odborníky považována za škodlivou nejen ve vztahu k učebním výsledkům, ale zejména ve vztahu k studijním návykům a aspiracím, a naopak posilování motivace vnitřní, která je podporována utvářením adekvátního obrazu o žácích, stanovením jasných očekávání, navozováním vzdělávacích potřeb žáků, navozováním vhodných sociálních vztahů (klimatu ve třídě), eliminováním nudy a strachu, žákovým vlastním (sebe)hodnocením atd. .

Pro efektivní proces učení je žádoucí, aby zpětná vazba byla co nejhojnější. Je vhodné, aby se do procesu hodnocení kromě učitele zapojili i samotní žáci. To nastává například při kooperativním vyučování, jehož přirozenou součástí je zpětná vazba od všech členů skupiny.

Hodnocení žáka se bude vztahovat především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích oborech, respektive vyučovacích předmětech, a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí.

V pravidlech pro hodnocení žáka je proto nezbytné:

- vymezit způsoby hodnocení, které budou na jednotlivých stupních (konkrétních ročnících, vyučovacích předmětech) při hodnocení žákova výkonu využívány (klasifikace, slovní hodnocení, kombinace obou způsobů);
- stanovit kritéria hodnocení, která budou pro jednotlivé způsoby hodnocení žákova výkonu obecně platná a při hodnocení využívána.

1. Hodnocení a klasifikace žáka

Hodnocení a klasifikace žáků školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledek hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

1.1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii
- věcné
- všestranné

1.2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů, které jsou formulovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

2. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

2.1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

2.2. Za první pololetí vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

2.3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2.4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, nebo při přechodu na jinou školu

2.5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

2.6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

➤ Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevu žáka.

➤ Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

2.7. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v jednotlivých předmětech ŠVP ZV, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

2.8. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

2.9. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

2.10. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

2.11. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

2.12. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

2.13. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

- 2.14. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru klasifikace za příslušné období.
- 2.15. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
- 2.16. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.
- 2.17. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- 2.18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy zkoušejí a klasifikují po předem dohodnutém termínu. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, bude zahrnuta do celkové klasifikace. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- 2.19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 2.20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Nemá-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 2.21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 2.22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 2.23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- 2.24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

- 2.25. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v ŠVP ZV.
- 2.26. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, o tom, jak žák dosáhl dílčích cílů vzdělávání stanovených v ŠVP ZV.

3. Kritéria hodnocení

Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci žáků

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Jeho cílem je plnit tyto funkce:

1. motivační
2. zpětnovazební
3. kontrolní

Mělo by zhodnotit znalosti a dovednosti žáka za určité období vzhledem k jeho individuálnímu vývoji. Je průběžné (v průběhu celého školního roku v každé vyučovací hodině) a závěrečné (forma vysvědčení). Soustředí se na individuální pokrok každého žáka podle předem stanovených kritérií.

Ad 1) Učitel je veden snahou posilovat vnitřní motivaci žáka (učit se proto, že chce) na úkor vnější motivace (učení pro známky). Na 1. stupni učitelé využívají motivační celoroční hru k motivaci výuky žáků.

Ad 2) Učitel poskytuje žákovi objektivní zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje.

Při poskytování zpětné vazby je kladen důraz na vhodnou formulaci – přednost se dává pozitivnímu vyjadřování. Učitel využívá formativní hodnocení.

Předpokladem kvalitní zpětné vazby podporující učení je žákova znalost o tom, jaký výsledek a v jaké kvalitě je očekáván, jak žáci poznají, že splnili stanovené požadavky. Žáci provádí sebehodnocení, ale také se hodnotí navzájem.

Ad 3) Učitel sleduje, v jaké míře si žák osvojuje poznatky, dovednosti a zručnosti, jak dovede používat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů v běžném životě, zda umí vyjadřovat vlastní názor, jak ovládá základní komunikační prostředky, jak samostatně řeší problémy, jak spolupracuje se spolužáky, jak ovládá důležité učební postupy a způsoby samostatné práce, zda se umí poučit z chyb.

4. Nástroje hodnocení

Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležející kritérii hodnocení - jaký výsledek a v jaké kvalitě je očekáván.

➤ Klasifikace

Žáci jsou hodnoceni známkou (1 – 5), integrování žáci na základě doporučení PPP a žádost rodičů jsou hodnoceni kombinovaně (známkou a slovně). Klasifikace je prováděna průběžně v hodinách, čtvrtletně na základě shromážděných podkladů známkou (podle potřeby slovním komentářem učitele), pololetně formou výpisu – vysvědčení.

➤ Sebehodnocení

Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit. Od první třídy učíme žáka používat pro své hodnocení zpětné vazby dotazník. Žák hodnotí svoji práci přiměřeně jeho věku. Vytváříme čas pro sebehodnocení v hodině, nezasahujeme do jeho hodnocení a respektujeme jeho postoj,

využíváme zpětnou vazbu žák – učitel založenou na vzájemné důvěře. Sebehodnocení žáka využíváme co nejčastěji, především po skupinové práci, projektu nebo po ukončení tematického celku. Předkládáme mu reálné a dosažitelné cíle. Žák dvakrát ročně zhodnotí výsledky své práce a proces učení, kterým si prošel pomocí dotazníku on-line, který je zaslán rodičům.

➤ **Formativní hodnocení**

Formativní hodnocení představuje komplexní přístup k pedagogické práci, kterou vyučující neustále podrobuje reflexi. Průběžně vyhodnocuje, co jako učitel udělal, jak na to žáci reagovali, jestli má relevantní důkazy o tom, co se žáci naučili a jakým způsobem jim může v učení pomoci.

4. Zásady pro hodnocení chování ve škole

- 4.1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli, rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- 4.2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.
- 4.3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- 4.4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- 4.5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- 4.6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období),
 - okamžitě v případně mimořádném porušených školního řádu.

5. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 5.1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- 5.2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- 5.3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 5.4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - co se mu daří,
 - co mu ještě nejde.
 - jak bude pokračovat dál.
- 5.5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6. Stupně hodnocení prospěchu

- 6.1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
 - 1 – výborný,
 - 2 – chvalitebný,
 - 3 – dobrý,
 - 4 – dostatečný,
 - 5 – nedostatečný.
- 6.2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
 - předměty s převahou teoretického zaměření,
 - předměty s převahou praktických činností a
 - předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

6.3. Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

7. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

➤ Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

➤ Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

➤ Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

➤ Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší

nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

➤ **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, praktika a laboratorní činnosti. Při klasifikaci v předmětech uvedených s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

➤ **Stupeň 1 (výborný)**

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

➤ **Stupeň 2 (chvalitebný)**

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

➤ **Stupeň 3 (dobrý)**

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

➤ **Stupeň 4 (dostatečný)**

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

➤ **Stupeň 5 (nedostatečný)**

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost,
- výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1. Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o

umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

2. Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

3. Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

4. Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

10. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

1. Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2. Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele, důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3. Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

11. Stupně pochval a kázeňských opatření

V souladu s ustanovením § 31 odst. 1) zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel.

11.1. Pochvalami a oceněními jsou:

- **Pochvala třídního učitele** - třídní učitel může udělit na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- **Pochvala ředitele školy** – ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí, na základě podnětu třídního učitele nebo ostatních vyučujících, na návrh školské rady, zřizovatele, krajského úřadu, či na základě podnětu jiné právnické nebo fyzické osoby po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.
- **Cena roku** - ředitel školy může žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za vysoce záslužný čin přesahující rámec pochvaly ředitele školy, za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy cenu roku, která je spojena s věčným darem.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do katalogového listu žáka.

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo kázeňské opatření.

Kázeňská opatření jsou:

- **Napomenutí třídního učitele** - ukládá třídní učitel, o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonného zástupce žáka – tiskopis školy.
- **Důtka třídního učitele** – ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy a o jejím udělení uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonného zástupce žáka – tiskopis školy.
- **Důtka ředitele školy** - ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období. O uložení důtky uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonného zástupce žáka – tiskopis školy.

Třídní učitel neprodleně oznámí žákovi uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem. Uložení napomenutí, nebo důtky se zaznamená do katalogového listu žáka.

Příklady upřesnění kázeňských opatření za konkrétní přestupky proti školnímu řádu jsou uvedeny v příloze klasifikačního řádu. Tyto příklady slouží zejména ke sjednocení návrhů kázeňských opatření jednotlivými vyučujícími. Jednotlivé případy porušení školního řádu však budou posuzovány individuálně s ohledem na konkrétní situaci, tak aby byla umožněna následná náprava žáka.

11. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

- 11.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 11.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu,

která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

- 11.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- 11.4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 11.5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

12. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- 12.1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
 - didaktickými testy,
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
 - analýzou různých činností žáka,
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP, SPC),
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- 12.2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- 12.3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- 12.4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- 12.5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- 12.6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...).

- 12.7. V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- 12.8. Vyučující zajistí zapsání známek také do žákovských knížek a dbá o jejich úplnost. Do žákovské knížky jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
- 12.9. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní. v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku.
- 12.10. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- 12.11. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí.
- 12.12. Učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
- 12.13. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

13. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

- 13.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 13.2. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání, nebo v případě přestupu žáka na jinou školu.
- 13.3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.
- 13.4. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

14. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

14.1. Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
 - má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
 - při konání opravné zkoušky.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
 - O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
 - Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
 - Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
 - Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

14.2. Opravná zkouška

- Opravné zkoušky konají:
 - žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
 - žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě.
- Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

15. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
- Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

- Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
- Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

5. PŘÍLOHY

5.1. ŠKOLNÍ DRUŽINA